

REPUBLIKA

MJESEČNIK ZA KNJIŽEVNOST, UMJETNOST
I DRUŠTVO

KAZALO

Božidar Petrač: *Marakovićeva kritika Krležinih Balada Petrice Kerempuha* / 3

Robert Roklicer: *Pjesme* / 15

Tihomir Mraović: *Novi portret Doriane Graya* / 22

Tema broja:
BIBLIOGRAFIJA REPUBLIKE
LIX./2003. – LXVI./2010.

Ana Batinić: *Bibliografija Republike LIX./2003. – LXVI./2010.* / 37

KRITIKA

Branimir Bošnjak: *Fragmentom do cjeline* / 146

Tatjana Iles: *(Pre)potentna urbana proza* / 149

Zdravko Gavran: *Hipostaziranje ljubavi* / 151

Duro Vidmarović: *Bez straha od vječnosti* / 153

Kronika DHK (*Anica Vojvodić*) / 157

Božidar Petrač

Marakovićeva kritika Krležinih *Balada Petrice Kerempuha*

Opće je poznato da je Ljubomir Maraković napisao niz iznimno pohvalnih stranica o Miroslavu Krleži,¹ osobito o njegovoj ekspresionističkoj fazi koju je zapravo prvi prepoznao, kritički obradio i povijesno utemeljio. U tim ga stajalištima nimalo nisu poljuljali novi vjetrovi koji su zapuhali nakon događaja 1941. te u svojim tekstovima, primjerice u svome prikazu razvoja hrvatske književnosti *Od preporoda do danas*, i dalje iznosi vrlo pozitivne sudove o Krleži kao „najjačem talentu hrvatske dramatike”.² Do tridesetih godina Marakovićevi su tekstovi, uz određene prigovore, vrijednosno uvijek pozitivno intonirani. Negativno je ocijenio samo roman *Tri kavalira gospodice Melanije* iz 1922. i lošu je ocjenu 1930. dobila Krležina *Leda*.³ Od 1930. do 1934., do pojave Krležina časopisa „Danas”, zapravo časopisa u funkciji političke tribine marksističko-komunističke ideologije, kada se razbuktala i velika polemika

---

1 Tomu bez sumnje svjedoči niz tekstova, osobito do početaka tridesetih godina: *Smjerovi drame*, „Hrvatska prosvjeta”, VIII, 1921, br. 9-10, str. 575-580; IX, 1922, br. 1, str. 12-17; br. 15-16, str. 348-355; br. 17-18, str. 403-410; *Miroslav Krleža: „Golgota”*, Narodna politika, V, 1922, br. 251, str. 2-3; *Ekspresionizam u Hrvatskoj*, „Čas”, XVII, 1923, str. 287-304; *Uz „Golgotu” Miroslava Krleže*, „Hrvatska prosvjeta”, X, 1923, br. 1, str. 21-27; *O „Vučjaku”*, „Hrvatska prosvjeta”, XI, 1924, br. 1, str. 28-37; *Michelangelo Buonarroti*, „Hrvatska prosvjeta”, XII, 1925, br. 7, str. 174; *Krleža: „Michelangelo Buonarroti”*, „Narodna politika”, VIII, 1925, br. 23, str. 3-4; *Iza ekspresionizma*, „Hrvatsko kolo”, VIII, 1927, str. 341-350; *„U agoniji”*, „Hrvatska prosvjeta”, XV, 1928, br. 4, str. 94-96; *Gospoda Glembajevi*, „Hrvatska prosvjeta”, XVI, 1929, br. 2, str. 46-47; br. 3, str. 67-69; *M. Krleža: „Gospoda Glembajevi*, „Narodna politika”, XII, 1929, br. 42, str. 6; *Moderno objektivizam*, „Hrvatsko kolo”, XI, 1930, str. 122-133.

2 *Naša domovina. Zbornik. Svezak 2.* Izdanje Glavnog ustaškog stana, Zagreb 1943., str. 644.

3 *Leda*, „Hrvatska prosvjeta”, XVII, 1930, br. 4, 93-95; „Leda” g. Miroslava Krleže, „Hrvatska smotra”, II, 1930, br. 91, str. 4.

između Krleže i Lendića,⁴ polemika koju je Krleža u moralnom smislu izgubio, Maraković o Krleži, osim dva napisa informativne naravi,⁵ kritički nije ništa pisao. Pitanje je bi li i pisao da se sâm nije osjetio prozvanim i osobno povrijedenim Krležinom isključivošću, neistinama koje su se gledaju u časopisu „Danas“ pojavile i silinom nedostatno argumentiranih Krležinih stavova. Šutio je, podnosio razne Krležine nepodopštine i dobrohotno prosuđivao o njegovu djelu sve dok se u Krležinu časopisu „Danas“ nije pojavio nepotpisani članak *Slučaj Panaita Istratia*, koji je ciljao na Marakovićevu objavu pisma-apela što ga je rumunjski književnik francuskog izraza Panait Istrati napisao Romainu Rollandu. Nepotpisani autor toga članka napada Marakovića što je to pismo objavio. Maraković ga je, po vlastitim riječima, objavio kako bi upozorio na tragičnu Rollandovu šutnju, jer se francuski pisac na Istratijeve riječi nije oglasio. Rolland je, naime, svojedobno Istratiju priznao književni talent i uveo ga u literaturu, poduprijevši ga da se opredijeli za spisateljsku karijeru. Istrati je u tom apelu zatražio od francuskoga književnika da ga uzme u zaštitu protiv laži i kleveta komunističkoga lista „L'Humanité“.⁶ Rolland se na taj apel oglušio. Inače, toga su pisca svojedobno marksistički krugovi literarno visoko cijenili i hvalili. Kad se na putu po Sovjetskom Savezu razočarao i kad je uvidio pravu narav sovjetskoga komunizma, promijenio je svoja dotadašnja gledišta, objavivši ih u knjizi *Prema drugome plamenu*. Ti su ga krugovi nemilosrdno napali i izrugali njegov literarni talent. Objavom toga pisma Maraković je htio pokazati „kako se zamruće vid i onima koji su bili u prvim redovima tražeći da se izdignu ‘audessus de la mélée’, i kako i veliki duhovi znaju izgubiti osjećaj čovječnosti i objektivnosti, kada se bezobzirno i beskompromisno opredijele za nasrtljive ideologije“,⁷ aludirajući tim riječima izravno na Krležino idejno i političko opredjeljenje. Krležu je objava toga pisma razjedila.⁸ Osim spomenuta nepotpisana članka, Krleža ga je u istom broju svoga časopisa, u tekstu *Najnovija anatema moje malenkosti*, uzgredice bio „pomilovan“ svojom ironijom, nazvавši ga „duboko vjerujućim doktorom“,⁹ i svrstao ga u cijeli niz onih koji su ga napadali i „anatemizirali“. Maraković ga – to činjenice bjelodano dokazuju – nije napadao, kamoli da bi ga proklinjao. Štoviše,

4 Usp. Ivo Lendić, *Katolicizam i kultura. Eseji, članci i polemike*. Prir. Božidar Petrač. Glas Koncila, Zagreb 2008. Hrvatska katolička baština 20. stoljeća. Knj. 8.; Božidar Petrač, *Polemike Ivo Lendića s Miroslavom Krležom u: Ivo Lendić – književnik, novinar i pjesnik. Zbornik radova izlaganih dne 25., 26. i 27. rujna 2008. u Metkoviću, Opuzenu, Pločama i Janjinu*. Zagreb, Opuzen 2009., str. 64-81.

5 Usp. *Kolektivna izdanja*, „Hrvatska prosvjeta“, XVIII, 1931, br. 6, str. 141-142.; *Svrsetak dramske sezone. I.H.R. Lenormand, Mješavina, drama u tri čina (12 slika) gostovanje g. I. Levara u „Glembajevima“*, „Hrvatska straža“, III, br. 150, str. 110-112; 7. 7. 1931, Zagreb.

6 *Pismo Panaita Istratija Romainu Rollandu. Dokumenat vremena*. „Hrvatska prosvjeta“, XX, 1933, br. 8, str. 318-319.

7 Usp. Ljubomir Maraković, *Istratijevo pismo i „Danas“*, „Hrvatska prosvjeta“, XXI, 1934, br. 1, str. 37.

8 Zanimljivo je da je s naknadnom pameti Krleža govorio kako je spomenuta Istratijeva knjiga na njega poprilično utjecala, kako ga je opametila i prizemljila u smislu njegovih promišljanja o sovjetskoj praksi. Usp. Enes Čengić, *S Krležom iz dana u dan*, III, Globus, Zagreb 1985.

9 Miroslav Krleža, *Najnovija anatema moje malenkosti*, „Danas“, I, 1934, br. 1, str. 106.

uvelike ga je afirmirao kao književnika, promičući a ne osporavajući njegov književni talent koji je, po Marakoviću, „jak”, „najoriginalniji”, „izrazit”, čak i „genijalan”. Bilo je očito samo pitanje trenutka kada će doći do njihova idejnoga i ideoološkoga sraza. Maraković za taj sraz sigurno nije bio kriv, nije prvi zametnuo polemiku. Njegove simpatije prema Krleži kao vrsnu dramatiku nisu se umanjivale, bez obzira na odbojnost koju je prema njegovoj idejnoj i ideoološkoj opredijeljenosti kao čovjek katoličkih načela imao. Štoviše, Krležina idejna i ideoološka pripadnost koja je jasno vidljiva u njegovu „Plamenu” nije priječila Marakovića da o Krleži govoriti kao „genijalnom talentu”. Primjerice, 1922. Marakovića nije smetala činjenica što je Krleža politički i idejno pristaša komunističke doktrine. Više ga je zasmetala činjenica što je Krleža morao predugo čekati da mu se na pozornici izvede njegova *Golgota*. Krležino dramsko djelo ocijenio je, među ostalim, kao „ozbiljnu dramu” na kojoj „leži sva težina golemih razočaranja i najzamašnjega razračunavanja sa svijetom i životom”, predmet koje je „ozbiljan do religiozne uznesenosti” i zaključio: „Rekli su, da je g. Krleža komunista. Međutim, on je u svojoj ‘Golgoti’ prost od svih smjerova i stranaka. ‘Golgota’ je jedna porazna kritika svih formi i pravaca, i radništva i inteligencije, i društva i vremena, i pojedinca i – čitavog čovječanstva. Umjetnička duša g. Krleže umije da probudi u nama samilost i prama tima najprezrenijim i najodurnijim stvorovima, što se zovu ljudi. /.../ To bijedno radništvo izvarano, pogaženo, popljuvano bez istinskog vode, jest čovječanstvo bez Spasitelja. To je, napokon indirektno htio da kaže i sam g. Krleža. *Quid nunc?*”¹⁰ Dakle, dok se Maraković od svojih temeljnih pozitivnih ocjena Krležina opusa nije udaljivao, bez obzira na političke i duhovne razlike, tadašnje povjesne prilike i Krležine inverkte, Krleža nije nikako mogao, iako duboko svjestan Marakovićeve kritičarske ozbiljnosti i književne spreme, opredijelivši se za sovjetska revolucionarna gibanja i boljševičko-lenjinističku ideologiju, i postavši organizirani komunist, razumjeti ili prihvati Marakovićeva shvaćanja književnosti s katoličkih pozicija. Neposredno nakon Drugoga svjetskoga rata i u doba poraća Marakovićeva shvaćanja književnosti službeno više nije prihvaćao nitko. Maraković je, kao i niz drugih kulturnih djelatnika, bio prisiljen na šutnju.

Do 1934. posve su razumljivi i prihvatljivi Marakovićevi sudovi o Krležinu književnom djelu. Nakon 1934., godine kada započinje polemika između Krleže i Marakovića, a osobito nakon Marakovićeve kritike Krležinih *Balada*, tko bi mogao prihvati ili pokušati razumjeti Marakovićevu najvećim dijelom negativnu ocjenu.

Do oštrog sukoba između Marakovića i Krleže volens-nolens moralno je doći, i bio je u tom pogledu dovoljan samo mali povod, koji se, barem s Krležinе strane, pretvorio u otvoreni animozitet. Taj je Krležin animozitet mahom

---

¹⁰ Miroslav Krleža: *Golgota*. (Premijera u Narodnom kazalištu 3. ov. mj.), „Narodna politika”, V, 1922, br. 251, str. 3.

bio prisutan u pogledu velike većine na hrvatskoj književnoj sceni. Koliko je Krleža bučio, vitlao i razmetao se riječima, koliko je prosipao strasti, nametao svoje poglede i paušalno negirao sve i svakoga, koliko je Krleža, u tzv. Marakovićevoj fazi tolerancije – kako ju imenuje Stanko Lasić – bio netolerantan i isključiv prema drugima, toliko je Maraković bio blagonaklon i dobrohotan, i desetak je godina, bez obzira na različitost i suprotstavljenost idejnih svjetova, nepristrano i objektivano ocjenjivao Krležino djelo.

Iste godine, 1934., Maraković reagira na Krležin tekst o Dragutinu Domjaniću¹¹, u kojem se Krleža osvrće na Domjanića u prigodi njegove smrti. Krležino negativno mišljenje o Domjanićevoj poeziji nije nimalo upitno, ali moralno je upitno rugati se ljudskim manama mrtva čovjeka. Kad već „poteže“ Domjanićevu neskromnost, pita se Maraković, „niye li kud i kamo neskromnije kada g. Krleža, u svojoj nemoći da pobije svoje protivnike valjanim i ozbiljnim argumentima, vrijeđa i persiflira svega i svakoga i razmeće se kao nekakav ‘narodni mučenik’ koga su svi udarili ‘anatemom’. G. Krleža kao da bi silom htio da prikaže sebe kao nekog heroja koji se ne boji biti ‘izopćen’ i prkositi čitavom svijetu, kao da nema u svijetu ideja i načela radi kojih se je vrijedno boriti, nego se radi samo o tom tko će koga kako ugristi, a poslije govoriti o tidoj neskromnosti. Pa kad se već radi o živima, može i vrijediti ‘à la guerre comme à la guerre, ali kad se radi o mrtvima, onda je teško naći izraza za takve manifestacije ‘socijalnog’ duha’.¹² Osim toga, Maraković će Krležu „bocnuti“ ondje gdje je ovaj bio najosjetljiviji, sarkastično će ga nazvati „nižeškolcem gimnazije“ koji bi sam morao razmislići o svojoj taštini i zavisti. Dvije godine poslije, Maraković se, očito pogoden neistinom da je imao ikakve veze s aferom s plakatima i da je bio protiv Krležina predavanja u Hrvatskom glazbenom zavodu, a nije s tim imao nikakve veze, ponovno dohvaća Krležu koji, po Marakovićevu mišljenju, svojim bezobzirnim i bijesnim napadima na sve i svakoga ruši zapravo ugled književnosti, proglašujući čitavu hrvatsku književnost kao laž. Maraković cilja na ono što se o njemu pisalo u časopisu „Danas“: „Tom prilikom lagalo se bezočno u reviji ‘Danas’ i to, da sam ja bio u pozadini iza poznatog plakata protiv Krležina predavanja, dok sam ja lično uopće potpuno daleko od svih metoda anonimne borbe. Što se mene tiče, može g. Krleža da govori šta god hoće i gdje god hoće ako nađe za to slušalaca, ali ako on smatra nečasnom i nedostojnom borbu koja se protiv njega tom prilikom vodila, to mislim da svatko ima bar isto toliko pravo da s ogorčenjem odbije njegovu bombastičnu frazu o ‘laži hrvatske književnosti’ koja nije drugo nego bučna reklama, nedostojna njegova faktičnog talenta.“¹³ No iste godine, pišući o Barčevoj knjizi *Članci o književnosti*, Maraković će najprije napisati sljedeće: „Publika može da bude nepravedna prema nekom pjesniku

11 Miroslav Krleža, *Dragutin Domjanić*, „Danas“, I, 1934, br. 2, str. 262-266.

12 Ljubomir Maraković, *Škromnost i g. Krleža*, „Hrvatska prosvjeta“, XXI, 1934, str. 80.

13 Ljubomir Maraković, *Za ugled književnosti*, „Hrvatska prosvjeta“, XXIII, 1936, br. 5, str. 213.

radi ideološke (političke, socijalne i dr.) oprečnosti stava; ali nju ipak nikad ne vara njezin instinkt u reagiranju na primarne estetske vrednote djela koje je zaista umjetničko.” Zatim će u povećoj fusnoti otkloniti prigovore „izvjesnih antimarksističkih krugova” da precjenjuje značenje i talent Miroslava Krleže glede njegovih drama, nijeći njihov ideološki stav i dosljednost bilo koje doktrine, uključujući marksističku, i piše: „Dakle, tko hoće da stvori pravilan sud o najboljoj Krležinoj dramatičkoj koja obuhvata tri drame (Vučjak, Golgota, U agoniji) treba da ih pozna po superiornoj izvedbi, ili bar da se naslanja na sudove onih koji su ih gledali. (Nuzgredno ću napomenuti, što sam već davno razložio u kritičkom prikazu tih drama, da baš njihov ideološki stav nije ni tako jasan ni tako dosljedan u smislu bilo koje doktrine, pa ni marksističke, iako nipošto ne poričem da su niknule iz te atmosfere, odnosno upravo iz socijalno-revolucionarnog stava, vrlo žestoko agresivnog prema dosadanjem poretku, ali nedefiniranog u svojim pozitivnim zahtjevima.) Nitko od gledalača nije mogao ostati neosjetljiv na upravo halucinatornu snagu gledanja likova i situacija u toj dramatičkoj. Krleže, i publika koja je pozitivno reagirala na njih, nije se nipošto sastojala od samih marksista nego pretežno od kazališnih abonenata i Zagrepčana koji vole kazalište. Dakako da reakcija publike nije nikakav plebiscit, ali ako je ta reakcija pozitivna i onda kad je atmosfera drame inače publici strana, onda kritik treba da u tom vidi također jedno od mjerila za vrijednost djela.”¹⁴ Maraković se pri ocjenjivanju književne vrijednosti poziva na traženje istine, a ono obvezuje na iskrenost i nepristranost. Jedno je dakle pitanje talenta i vrijednosti, drugo je pitanje moralne piščeve odgovornosti i ideološke zatucanosti. Naime, „tvrditi evidentnu istinu da od Demetra pa do Krleže, izuzevši Vojnovića i tek koji pojedinačni primjer, nema kod nas prave scenske dramatike, ne znači nipošto rješavati moralne odgovornosti čovjeka koji ima u rukama tako snažno oružje i njim, ako hoće, može suvereno vladati”.¹⁵ U posljednjoj rečenici teksta Maraković je, na temelju ocjena prvo *Glembajevih*, a potom osobito *Lede* koja je doživjela potpuni slom, ustvrdio „tragičnu dekadencu Krležina stvaranja”. Maraković dakle, unatoč tomu što se nalazi u otvorenoj polemici s Krležom, ne propušta prigodu da ostane pri svojim ocjenama Krležinih drama.

Godine 1937. osvanula je Marakovićeva oštra negativna kritika u povodu objavljuvanja Krležinih *Balada Petrice Kerempuha*.¹⁶ Mnogi su često spominjali tu kritiku i na njoj dokazivali Marakovićevu nedosljednost kao kritičara koji, umjesto da ocjenjuje i vrjednuje tekst rukovodeći se estetskim kriterijima, napušta poziciju tolerantnosti i okomljuje se na Krležu „s idejno ortodoksnih pozicija”, odnosno primjenjuje u svojoj ocjeni ideološko-politički kriterij. No od tih mnogih paušalnih ocjena, vezanih uz najhvaljeniju pjesničku knjigu

14 Ljubomir Maraković, *Pisci, knjige i čitaoci*, „Hrvatska prosvjeta”, XXIII, 1936, br. 8, str. 332-333.

15 *Op. cit.*, str. 333.

16 Ljubomir Maraković, *Krležine „Balade Petrice Kerempuha”*, „Hrvatska prosvjeta”, XXIV, 1937, br. 1-2, str. 80-85.

„za trajanja Titove Jugoslavije”,¹⁷ knjigu koja je najprije stekla status klasičnoga djela na hrvatskoj ljevici, tri pristupa svakako valja izdvojiti. Kronološki, prvi je pristup Lasićev¹⁸, drugi je Matičevićev¹⁹, treći Lončarevićev.²⁰ Sva tri pristupa pokušavaju objektivno sagledati razloge takva Marakovićeva postupka, s time što se u Lasićevoj shemi mogu pročitati ili prepoznati strogo idejna svrstavanja.

Što je zapravo Ljubomir Maraković zamjerio Krleži u njegovim *Baladama Petrice Kerempuha*? Kako nije mogao prihvati ideju i ideologiju *Balada*, Maraković ih je s idejnoga motrišta ocjenjivao. Krleža naime, piše Maraković, lažno prikazuje stvarnost jer se u povijesnom liku Petrice Kerempuha ne krije ono što taj lik zapravo jest: lik njemačkoga izvora i njemačkoga duha iz 16. stoljeća, Till Eulenspiegel, obješenjak, „vagabund i društveni ‘outsider’ koji se smije svačijoj gluposti, ali i svakoga – a to je vrlo važno – smatra glupim”, varalica, lopov, lukavac, u Krležinim *Baladama* postaje neka vrsta seljačkoga proroka. „U doba kada je ‘seljačko pitanje’ – piše Maraković – izbilo elementarnom snagom na površinu našega javnoga života, kult Matije Gupca postao je nekim mjerilom, samo što je to za neke mjerilo patriotizma, nacionalizma, a za druge mjerilo socijalnog osjećanja, klasne borbe. Ne htijući posizati za tim već prilično obrađenim motivom koji mu, valjda, istodobno previše miriše na kult heroja, g. Krležu je htio indirektno izraziti svoju misao historijskom analogijom: ako je Gubec lik koji najviše odgovara kao simbol današnjim borbama, onda je duh obiju epoha, vjerojatno srođan. Drugim riječima: današnja književnost morala bi naći svoju stilsku atmosferu, svoju pobudu i svoj uzor u književnosti Gubčeva vremena i njegove umjetničke izražajnosti. Međutim, to vrijeme, vrijeme teških ratova i unutarnjih smutnja, vrijeme surovih konflikata i obračuna, našlo je izražaj kakav mu je odgovorao: landsknechetsku vojničku popijevku, u kojoj se odražava fatalno snažni ritam bubenja i gruvanja topova, duh svijeti o razornoj svemoći soldateske koja pljačka i pustoši. Našlo je stil ‘grubijanizma’ koji ‘obogaćuje’ rječnik dinamikom psovke i prostašta, poruge i bezobzirnog sarkazma, kakav se razmahao u toku vjerskih borba i staleškog previranja, kao reakcija na klasicističku uljuđenost humanizma i duhovnu disciplinu srednjevjekovne misli.”²¹ Nadalje, Maraković se osvrće na Krležinu uporabu ekavštine: „A zna se da je to forsiranje ekvaštine bilo u stvari izražaj dviju izrazitih političkih težnja: jedne orjunaške, bezobzirno unitarističke i integralističke struje nacionalnog imperijalizma, i druge, ne manje imperijalističke ali ne nacionalističke struje kojoj je bilo u interesu da se, za njezinu

17 Marko Grčić, *Hrvatski planetarij Miroslava Krleže*, „Književna republika”, IV, 2006, br. 11-12, str. 173.

18 Stanko Lasić, *Krležologija ili Povijest kritičke misli o Miroslavu Krleži. Knjiga prva. Kritička literatura o Miroslavu Krleži od 1914. do 1941.* Globus, Zagreb 1989.

19 Ivica Matičević, *Prostor slobode. Književna kritika u zagrebačkoj periodici 1941-1945.* Matica hrvatska, Zagreb 2007.

20 Vladimir Lončarević, *Luči Ljubomira Marakovića.* Institut Družbe Isusove, Zagreb, 2003., str. 149-153.

21 Lj. Maraković, *op. cit.*, str. 81-82.

lakšu ekspanziju, stvaraju što veće i što jednoličnije upravne i državne jedinice, jer to olakšava propagandu štampom, saobraćajnim sredstvima i dr.”²² Krleža je, po Marakoviću, dobro znao što radi i zašto ironizira Gaja, tobože brani hrvatstvo prihvaćanjem kajkavštine, a zapravo pomaže „ideologiji koja, kad je vidjela da nije mogla uspjeti krupnim unitarističkim formacijama, nalazi svoja dinamička uporišta u malim jedinicama kao žarištima nezadovoljstva i buntovne misli.”²³ Krležin je kajkavski jezični konstrukt, „namjerno antikizirana i arhaizirana kajkavština” – dakle, nije riječ ni o kakvu stvarnom govoru što bi ga preuzeo, nego je riječ o estetskoj tvorevini – po Marakoviću, zapravo način utiranja puta *pro futuro* one ideologije koju zastupa. Dakle, odabir jezičnoga izričaja u funkciji je ideje koju Krleža u svojim *Baladama* nastoji promicati. S druge strane, u istoj je funkciji Krležina „vizija” Ante Starčevića, čiju ideju državnoga prava, piše Maraković, nije nikada prihvaćao „kao nepomičnu, dogmatsku podlogu Starčevićeva čitavnog javnog rada”²⁴ nasuprot Strossmayeru čije zasluge valja oboriti: „*Glavno* je da se, Kerempuhovski zlobno, s pomoću Starčevića ismije Štrosmajer.”²⁵ Često se znalo o *Baladama* upravo u isticanju kajkavštine i starčevičanstva govoriti o Krležinu hrvatstvu, iako se u Marakovićevu tekstu jasno čitaju, ne kako to Lasić hoće, protivljenja razbijanju monolitnosti ili jedinstvenosti hrvatskoga nacionalnoga korpusa ili „mravljenju narodnog otpora”, nego protivljenja idejama koje nakon propalih iščekivanja svjetske komunističke revolucije traže svoju implementaciju „u malim jedinicama kao žarištima nezadovoljstva i buntovne misli”. Maraković dalje predbacuje Krleži „razmetanje blasfemijama”, neodgovorno „baratanje poviješću”, „iscrpljivanje u porugama ‘feudalcima’, opći „danse macabre”, „ukus truleži i raspadanja”, „nostalgiju” koja je „nerijetko i jedina, bitno dekadentna, poezija te barbarski surove i mrtvački tmurne lirike”, „barbarski užitak u izrazima prostim i nepristojnim”. Krleža se u motivima ponavlja, a što se jezičnoga stvaranja tiče, često ga zavodi sâm zvuk te se poigrava riječima, onomatopejam, aliteracijama i rimama. Maraković na kraju zaključuje „Ali sve to zajedno nije nikakva ni izvornost ni smionost, nego nepoznavanje mjere koja ostaje jednim od osnovnih i nepokolebljivih zakona umjetnosti.”²⁶ Maraković je u svojoj kritici zaista pošao s idejnih polazišta zato što je u Krležinim *Baladama* prepoznao cijelu idejnu konstrukciju koju su imale postaviti i s kojom se moglo u nadolazećem vremenu računati. Još za sam kraj priklopio je svoju kritiku riječima koje, posebice „primjereno izmijenjenim” Danteovim stihovima, cijelom tekstu daju dodatnu oštrinu: „I u toj tužnoj i toliko značajnoj zbrici lica i naličja dižu se brojni glasovi koji se Petrici Kerempuhu klanjavu kao hrvatskom narodnom heroju, ne misleći na to da Petrica Kerempuh nije nikakav Matija

22 *Ibidem*, str. 83.

23 *Ibidem*, str. 83.

24 *Ibidem*, str. 83.

25 *Ibidem*, str. 83.

26 *Ibidem*, str. 84.

Gubec, iako mu je, kao mnogima i premnogima danas, uvijek na ustima njegovo ime. U toj babilonskoj pomutnji pojmove, čovjeku se i nehotice otimaju s ustiju, primjereno izmijenjeni, poput bićeva teški stihovi genija: ‘Ahi serva Croazia, del dolore ostello, / Nave senza nocchiero in gran tempesta...’”²⁷

Stanko Lasić u svojem pristupu Marakovićevoj „radikalnoj ideološkoj kritici” ne opisuje samo osnovne Marakovićeve teze i ne pokazuje samo objektivno razloge Marakovićeve negativne kritike, nego nastoji Marakovića smjestiti u širi ideološki kontekst i u okvirima žestokih idejnih previranja u tridesetim godinama približiti ga ortodoksnosti kritičara ideookrata, koja da je ortodoksnost zahvatila i Marakovića zbog promjene odnosa snaga u osvit ratne kataklizme, i svrstati ga u nacionalističku jezgru idejne isključivosti i, još drastičnije, učiniti ga bliskim ustaškim ideoložima. Istina, Lasić nastoji odgonetnuti razlog Marakovićeve polemike, točnije negativne idejne kritike, koja ga prije – dok je Krleža isto tako „bezočno udarao” (protiv Bacha, protiv Prohaske, protiv Kovača i drugih, protiv „hrvatske književne laži”) – nije zanimala nego se je bavio ocjenama književnoga djela. No s postavljenom tezom da se Maraković s promjenama vremena i sam promijenio Lasić očito promašuje. Maraković se u književnosti uvijek nastojao kloniti politikantstva i nije pristajao ni uz koju političku stran(k)u, riječju, nije bio nikakav ideookrat. Osim toga, svoje temeljne ocjene o Krleži kao piscu, rekosmo, ni u NDH nije mijenjao. Donoseći analizu najvažnijih Marakovićevih gledišta o Krležinim *Baladama* (Krležino lažno prikazivanje stvarnosti, obračun s ilircima kao tobožnja obrana hrvatstva i izravna pomoć unitarizmu, uporaba kajkavštine, zapravo jezičnog konstrukta koji se nigdje i nikada nije kao živi jezik artikulirao, a kajkavština, za razliku od dubrovačke i druge čakavštine, nije ostvarila u prošlosti estetski relevantno pjesničko djelo, ismijavanje Strossmayera i njegove akademije, a uzdizanje Starčevića itd.), Lasić na kraju ipak zaključuje kako „ni u ovoj radikalnoj ideološkoj kritici Maraković nije potpuno izgubio lucidnost i oslonac na književni kriterij”²⁸. Maraković je „u toj ‘barbarski surovoj lirici’ osjetio Krležinu nostalgiju koja pojačava starinsku patinu ove poezije”²⁹; pjesnički jezik, Krležina kajkavština, jest estetska tvorevina, poput Domjanićeve; Maraković je *illo tempore* imao razumijevanja za Krležinu hiperbolu i paroksizam ekspresionizma, stalno ističući mjeru (harmoničnu strukturu, odnosno „estetiku mjere”) kao značajan faktor književne vrijednosti, da bi na temelju toga čimbenika presudio Krležinim *Baladama*. Dakle, bez mjere nema ljepote, to je, po Lasićevim riječima, Marakovićev „estetski credo”. Lasiću je Marakovićev esej – čudan, „spaja Lukasovu ideološku oštrinu, bivšu Marakovićevu analitičku metodu i solidnu erudiciju s približavanjem Riegorovom rječniku”.³⁰ Lasić ipak ne može prijeći preko Marakovićeva uočavanja Krležine duboke ljudske sučuti prema

27 *Ibidem*, str. 85.

28 *Op. cit.*, str. 246.

29 *Op. cit.*, str. 246.

30 *Op. cit.*, str. 246.

patnjama seljaka, kao što je svojedobno u ideji hrvatske tragične melankolije uočio Krležinu sućut prema običnim ljudima i njegov antimilitarizam u *Hrvatskom bogu Marsu*. Lasić ne može u završnim riječima Marakovićeva eseja ne osjetiti njegovo žaljenje što je Krleža svoje duboko čovjekoljublje oopsesivno zaogruuo cinizmom i pesimizmom te nije mogao krenuti putem Spasa: „Bez sumnje, prikazujući patnje seljaka, ‘kmeta’, g. Krleža osjeća duboku ljudsku sućut, ali je on, u doba koje je i tako tužno i oskudno srcem, maskira beščutnom psovkom i kletvom, ciničnom porugom i crnim pesimizmom koji, kao i uvijek kod njega, ne propušta ni jedne svijetle zrake nade, pouzdanja i uspona. A sve to ne rađa tragičnom katarzom, spasonosnim očišćenjem, nego nijemim očajem nezadovoljstva i uzbune, iza kojega se obešenjački ceri Petrica Kerempuh, za kojega se nikada ne zna gdje prestaje maska a gdje bi se imalo pokazati pravo lice.”³¹ Lasić je u najmanju ruku protuslovan. Ostaje otvoreno pitanje kad je to Krleža bio isključivo zainteresiran za književne kriterije, odnosno kada su isključivo književni kriteriji rukovodili ne samo njegovim kritičkim pisanjem nego i pisanjem vlastitih književnih djela. Kad bi se Lasićevom metodom kojom je prikazao polemiku Krleža-Lendić i metodom kojom je, možda ne htijući ili je drukčije gledište, dok je knjigu pisao, bilo prerano očekivati, Marakovića približio ortodoksnosti kritičara ideokrata, i svrstao ga u nacionalističku jezgru i blizinu ustaških ideologa, bilo bi dovoljno postaviti pitanje, kao što je to učinio u Lendićevu slučaju, što je Krleža kao predsjednik „Suda za zaštitu nacionalne časti” Društva književnika Hrvatske mislio na sjednici na kojoj je donesen „pravorijek” kojim je Maraković osuđen na književnu šutnju „zbog suradnje s okupatorom i narodnim izdajicama” te izbačen iz Društva 5. kolovoza 1945. Što je mislio kad je Maraković bio osuđen na trinaest mjeseci robije 20. lipnja 1947., a kad mu je sigurno bilo jasno da se Marakoviću nema što „pakirati”. Razlog je najvjerojatnije bio u njegovoj povrijeđenoj taštini iz ranih dana 1937., kad je Maraković objavio svoju negativnu kritiku njegovih *Balada*. Ako je strepio za vlastiti život, nije li i Lendić mogao 1941. strepititi za svoj život? Ponovimo, Maraković doista nije imao namjera.

Po Ivici Matičeviću, Maraković je rascijepljen između svoje katoličke filozofske osnovice s moralno neupitnim vrijednostima i prihvaćanja estetskoga kriterija književnoga djela, ponovivši Jelčićevu tezu iz 1971. o dihotomiji estetskoga i ideološkoga, etičkoga pristupa i katoličkoga moraliziranja: „Zagovarao je, dakle, potrebu estetiziranja katoličke kritike, uvođenje estetskih kriterija u njezin sustav vrednovanja, a u praksi je ponekad pokleknuo i nemoćno pribjegao ideološkom pristupu, etičkoj analizi i katoličkom moraliziranju, utoliko više ukoliko ih je trenutno jače nastojao zatomiti.”³² Glede *Balada* Maraković, po Matičeviću, jednom lavira između analize njihove unutarknjiževne struktu-

31 Op. cit., str. 85.

32 Usp. Dubravko Jelčić, *Kritičar između ideologije i estetike* u: *Nove teme i mete*. Hrvatska sveučilišna naklada, Zagreb 1995., str. 143.

re, drugi put svoja gledišta preuzima iz izvanknjiževne zbilje. To utvrđuje kao činjenicu. No Matičevića, u odnosu na Lasića, u traženju i nalaženju razloga za takav Marakovićev iskorak, odnosno negativnu kritiku *Balada*, znatno manje zanimaju ideološki uzorci onoga vremena. Baveći se književnom kritikom od 1941. do 1945. i pročitavši sve Marakovićeve kritičke tekstove objavljene u tom razdoblju u hrvatskoj periodici i knjigama, Matičević nije imao razloga spočitnuti ijedan koji bi Marakovića mogao vezati uz ideokratski tip promišljanja o književnosti. Razloge takvu Marakovićevu postupku, zaključuje autor, valja tražiti u čvrstoj Marakovićevoj vjeri u hrvatsku tradiciju i narod, Maraković je idealist i ne može prihvati blasfemno iskrivljivanje, osporavanje i negiranje četiri stoljeća hrvatske prošlosti i njezinih pojedinih sudionika, Maraković može razumjeti ali ne može prihvati Krležin „dance macabre” i ne može više bespogovorno prelaziti preko njegova „nihilističkoga prijezira” prema svemu i svima.

Odnosa Maraković-Krleža kraće se dotiče i Vladimir Lončarević: on razloge sraza vidi u njihovu različitu odnosu prema životu i njegovu smislu, što se proteže i na njihovo dijametalno suprotno shvaćanje uloge, značenja i smisla umjetničkoga stvaranja. Dok Maraković umjetničko stvaranje gleda *sub specie aeternitatis*, Krleža svoju književnost dovodi u službu „nasrtljive ideologije” komunizma i na temeljima Nietzscheove filozofije odbacuje Krista kao boogočovjeka, afirmira prometejski pobunjena čovjeka, s apsolutno negativnim stavom prema svemu, spomenutim „nihilističkim prijezirom”.

Lončarević je najbliži pravim razlozima oštре kritike Krležinih *Balada*, koja ipak nije samo etička, idejna, proistekla isključivo iz njihovih razlika, nego je i književna. Zašto? U prvom redu, Krleža nije svoje *Balade* zamislio i ostvario isključivo s estetskih kriterija. Zamislio ih je kao jasnu političku poruku u okvirima komunističke ideje o nužnosti revolucije. U njihovoj se pozadini razaznaje Engelsov *Njemački seljački rat* na temelju kojega će pokušati razumjeti revolucionarne događaje u Europi 1848. Krleža je u *Baladama* prilagodio hrvatsku povijest od 16. do 20. stoljeća svojim idejnim stavovima, kako bi uz pomoć takve prilagodbe pokazao društvena kretanja svoga vremena. Marko Grčić ističe u svojem eseju kako je Krleža zapravo slijedio tri osnovna marксistička revolucionarna načela: 1) utvrdio je nezadovoljstvo potlačene klase, izazvano socijalnom nepravdom; 2) ustanovio je sredstva po kojima se ono ima ukloniti; 3) označio akciju kako to postići.³³ Svoju je sliku hrvatske nacionalne povijesti potvrđio kao sliku obespravljenoga seljaštva. Dakle, *Balade* su Krležin politički, ideološki i jezični konstrukt: promišljeno su nastale u skladu s njegovom ideološkom strategijom po kojoj su nastajala i neka druga Krležina djela u kojima se društvena zbilja najprije oblikovala, a zatim podvrgnula bespoštednoj i žestokoj kritici. Pojava *Balada* podudara se sa slomom ideje o svjetskoj revoluciji i s novom komunističkom strategijom, po kojoj se

---

33 Usp. M. Grčić, *op. cit.*, str. 176.

valja kritički obrušiti na klasne suprotnosti na lokalnim razinama. Rekao bi Maraković: „Kerempuhovsko propovijedanje ‘kajkavske’ ideje znači u stvari sramotan uzmak i faktično narodno izdajstvo, jer nikada se ovakvi ustupci ne čine iz nacionalne svijesti. Oni mnogo više odgovaraju onoj drugoj ideologiji koja, kad je vidjela da nije mogla uspjeti krupnim unitarističkim formacijama, nalazi svoja dinamička uporišta u malim jedinicama kao žarištima nezadovoljstva i buntovne misli.”³⁴ S povijesno-ideološkoga je gledišta osobito problematičan *Planetorijom* u kojem se Krleža obrušava na ideje narodnoga preporoda koji je zapravo pronio građanski projekt, ukinuo feudalni poredak, doveo do ustanovljenja hrvatske političke nacije, itd. Ima li se u vidu ogorčena i bespoštedna borba marksističko-komunističkih ideja i ideja građanskoga društva u tridesetim godinama i cijeli politički kontekst s tragičnim vijestima koje su dolazile iz sovjetske Rusije, a koje je Krleža prešućivao, i iz nacističke Njemačke, jasno je da Maraković nije mogao prihvati novi Krležin politički, ideološki i književni artefakt, prepoznавši u njem i njegovu pamfletsku narav. Kako se nije mogao složiti s ideološkim sastavnicama Krležinih *Balada*, izvrgnuo ih je kritici s idejnog motrišta, ali duboko svjestan da one ipak iskazuju tragiku najobičnijih i najbjednjih hrvatskih ljudi, kao što je tu istu njihovu tragiku Krleža izrazio u antiratnoj knjizi *Hrvatski bog Mars*. Kako je Krleža vrlo dobro znao što hoće s *Baladama*, tako je i Maraković znao i na što *Balade* ciljaju, i zašto ih je kritički oštrot i negativno ocijenio, ne samo kao književni, nego i kao idejni i ideološki tekst.

Maraković je jasno lučio estetsku i političku sferu: prema ostrašćenosti političke sfere u koju nije ulazio i koju je svojom pronicljivošću, objektivnošću i hrabrošću nastojao maksimalno otupiti, osjećao je isključivo odbojnost. Iz te i takve odbojnosti da se ne izvrgne šikanacijama ustaške cenzure ili da ne učini časopis koji je uređivao, „Hrvatsku prosvjetu”, organom hvalospjeva vladavini kojoj nije vjerovao, koju je smatrao totalitarnom jer se oslanjala na fašizam i nacionalsocijalizam, radije će ga svojevoljno ugasiti. Osim toga, u njegovim tekstovima zaista nema mjesta bilo kakvu politikantstvu ili dosluškivanjima s vlastodršcima, ma kojoj političkoj opciji pripadali. Nije važno čak ni to jesu li sve njegove književno-kritičke prosudbe valjane i mogu li izdržati protok vremena; bitno je da je svakim svojim činom nastojao čuvati svoje i tuđe dobrostanstvo i zadržati ljudsko i intelektualno poštenje, ne dopustivši svojemu peru žučljivo i bombastično mrčenje. Mogao je mirne duše napisati u *Utoku na presudu Društva književnika Hrvatske* da mu je uvijek u njegovu radu „bila na umu cjelokupnost duhovnog života hrvatskog naroda u težnji za najvišim idealima umjetnosti i kulture uopće. Slobodom i pravdom”.³⁵ Krležin je eros drukčjega tipa. Njemu je sfera politike bila jako važna, i to se u njegovu opusu lako može vidjeti – kako je to uostalom pokazao sam Maraković. Drugo je

³⁴ Lj. Maraković, *Krležine „Balade Petrice Kerempuha”*, „Hrvatska prosvjeta”, XXIV, 1937, br. 1, str. 83.

³⁵ Usp. Lj. Maraković, *Katolički idealizam i realizam*. Glas Koncila, Zagreb 2009., str. 328

pitanje njegova intelektualnog i ljudskog poštenja. Jesu li to redci sjete i pritajenoga grizodušja, kako ih zapisuje Josip Vaništa? Primjerice, kad Krleža, gledajući svoga života sa suprugom Belom, spominje svoju politiku i svoja politička zastranjenja između 1919. i 1930. i lamentira o starosti, bolesti i smrti?³⁶ Ili priznanje kako je nakon 1945. ostao bez vitaliteta?³⁷ Svatko može na ta pitanja dati svoj odgovor.

O odnosu Maraković-Krleža to sigurno ne može i nije moglo biti sve. O tom bi se odnosu mogla napisati ne samo studija, kako to sugerira Ivica Matičević, nego cijela knjiga. Možda ju s vremenom netko i napiše...

Sažetak

U svom tekstu autor nastoji ispitati temelje Marakovićevoj negativnoj kritici *Balada Petrice Kerempuha* Miroslava Krleže. Mnogima ostaje nedokučiva Marakovićeva negativna kritika jer se *a priori* o toj Krležinoj knjizi govorи i sudi kao iznimno vrijednu književnom djelu. Autor se u iznalaženju razloga zbog kojih je Maraković nakon niza svojih pozitivnih i objektivnih ocjena Krležinih djela posegnuo za oštrom negativnom kritikom, dotiče triju relevantnih pristupa tomu problemu, Lasićeva, Matičevićeva i Lončarevićeva. Na temelju njihovih gledišta i na temelju Marakovićevih ocjena nastoji iznjedriti vlastito promišljanje te pokušava – barem u naznakama – rasvijetliti odnos Maraković-Krleža. U tom je odnosu Maraković, liшен malicioznosti, nastojao zadržati svoju objektivnost i intelektualno poštenje, dok je Krleža – kao uostalom u većini svojih obračunavanja s drugima – pokazao svoju netoleranciju. Marakovićevu negativnu kritiku nikako nije mogao prihvati i preboljeti.

---

36 Usp. Josip Vaništa, *Skizzenbuch 1932-2010. Iza otvorenih vrata*, Kratis, Zagreb 2010., str. 166.
37 *Ibidem*, str. 180.

Robert Roklicer

Pjesme

NEDJELJNI RUČAK

strašno je biti fazan u vrijeme lova
u siječnju sačma boji
crvena pera oko glave.
plaho se otimaju, vrišti šumarak.
bešćutno osjetila padaju uz lavez lovačkih pasa.
plave je boje nebo. lišće se tišti žuto.

pas u zubima nosi bjelinu oko vrata;
ručak na stolu u nedjelju.
trofej na zidu za ubojstvo.

TRAŽIM PRIJESTOLJE

minotaur se rodio u razgolićenom bi(t)ku
kad sam od zeusovog brata zatražio prijestolje

stvarnost se rastopila u mit, mit u nesanicu,
nesanica u glavobolje i tumor zimzelene boje.

na onkologiji tražim zeusovo prijestolje,
kolica škripavih kotača

hodnikom pravo, druga vrata lijevo
sestra je koja se osmjejuje lijepo
čak i dok pokazuje sućut.

GRIMIZNI KANJON

bolesno stvorenešto nad svojom sudbom
grimiznom stajaše,
prstom mašući, preliveno bojom
svojom od meda, krvi, mlijeka,
uzalud pita, moli:

ima li tko umjesto mene,
umjesto mene da umre,
ode,
napusti život kao rijeku
nasukanu na obali
bjelokosti?

prisutni zaustaviše pogled
u noći
i svatko se zaputi kanjonu svojem.
začuju se pozdravi šturi,
pozdravi uz bolnu jeku:

ne, na tebi je red prijatelju.
mi ćemo kasnije doći.

VUČEDOLSKA GOLUBICA

prođeš li vukovarskim ulicama
ne osvrći se na srušena stabla
koja su radala cvjetove prije rata,
nad kojima se vuka ulijevala u dunav
i srijem se bogatim barokom zvao.

eltz će ti ispričati priču
o feudu i siedeku,
o vučedolu i samostanu,
o crkvama

i jednoj glinenoj golubici,
kadionici tamne boje.
a ako je sretneš, molim te,
ne lomi joj krila.
boli je to.

IZMEĐU DVIJE ŠIHTE

niz niske ravnice oblaci se
mogu spuštati sanjkama
ako ih dovoljno dugo gledaš
u vunenoj kapi sa smiješnim
čvorom na potiljku.

tu kapu je kupila tvoja majka
u jeftinoj trgovini odjeće
negdje u stuttgartu
na hauptstatteru
sa istim onim žarom
kao kada kupuje dragocjeno vrijeme
između dvije šihte,
one u radničkom kombinezonu
i onoga, kasnovečernjeg, posla
pouzdane putzfrau u jednom restoranu.

onaj smiješni vuneni čvor na tvojoj kapi
bio joj je nagrada za preskočeni ručak
i toplu kupku
između dva posla.

ti to ne znaš i zato ti je možda smiješno
što se niz slavonske ravnice oblaci
kotrljaju u sanjkama,
a kroz njemačku lepršaju
električnim tramvajima.

IZ KOJIH VIRE GOLUŽDRAVI ORLOVI

djetinjstvo su sive zgrade
u kojima pronalaziš zagasita mjesta,
tajna skrovišta,
bunkere za nedopuštene igre –
prava na koje polažu samo odrasli.

djetinjstvo su visoki zeleni jablanovi
čiji se vrhovi sudaraju sa suncem
na njihovim granama su gnijezda
iz kojih vire goluždravi orlovi
nalik na golubove u pelenama.

djetinjstvo su djevojčice u crvenim
hulahupkama koje u majušne spomenare
zapisuju tvoje stihove,
a uz njih stavljaju sličice
loše iz plavog orkestra.

djetinjstvo su baka i djeda
koji ustaju prije šest
i spremaju ti doručak
sa čašom toplog
kakaa prije škole.

djetinjstvo je nepresušno
rastajanje.

OŽILJCI

kroz tvoje bore ore neki nemir.
pokazuješ mi ožiljke
koje pocrvene po suncu.
dvije rupe od metaka,
jedna na trbuhu,
druga na lijevom ramenu.

plačeš
i plaćaš.
kažeš da su veći ožiljci

oni na srcu i mozgu
ali oni se ne vide na rendgenu.

njih nitko ne vidi,
osim tebe.

bombu koju nosiš u džepu
koristiš kao glinu za izradu svetišta.

jednom, ne tako daleko,
poklonit ćeš joj se
skrušeno.

ISPLOVLJAVANJE

strah me je da će jednom
zateći sebe u neprirodnom položaju
iz kojeg neće vaditi ruke iz džepova
cigaretu će stajati nadomak lijesa
dok mi se u lice podriaguju pjesnici
čut će se pjesma crkvenog zbora
ja neću moći otići na zrak
pobjeći od govora prosvijetljenih
ležat će mirno nemirne duše
iz koje isplovljavaju tankeri u zoru
i čekaju potonuća.

HOTEL PRIMA LIFE

čak i da mislim tako
ne bi mi čaj bio zelene boje
rum bi mu promijenio plahtu
kao soberica u deset.
na ovalnom šanku
čak i da mislim tako
konobar bi prokljinjao gosta
koji se natječe vremenskom
prognozom i zauzima sjedalo
za dvoje. čak i da mislim tako

bilo bi dosta u bazenu vode
koja bi isprala gnjev u tebi.
djevojka zagrnutu ručnikom
pitala bi me jesam li dobro,
čak i da mislim tako
ne bih joj rekao.

MARE ADRIATICO

bio sam pred
otrantskim vratima
u gumenom čamcu
koji je puštao vodu.
kažiprstom sam izmjerio
vrijeme i dubinu mora.
mare jonium puhao je
jadranu u vrat.

oblizao sam prst
i najeo se soli.
na zapadu sam
opazio talijane
kako jedu ribu
iz albanije.
stavio sam im
malo soli na ranu
i žedan se utopio
u vodi.

PARKET '48.

ti se još sjećaš da su vaši preci mljeli
hrastov parket u stroju i ložili ga
po sredini sobe u kojoj se ne tako davno
plesao valcer u nevjernim vremenima,
kada su žene nosile halje sa zlatnicima
i osmanlijskim biserima,
išle u crkvene zborove i pjevale
djeci u zipkama,

muškarci su govorili njemačkim
i mađarskim psovjkama da bi hulili
vas iz šume.

vremena su sve promijenila, ali parket je ostao
za vječnu vatru pamteću.

DEUS EX MACHINA

htio bih čuti te
otkucaje srca za koje utvaram
da postoje rođenjem
utrobe majke
zatečenim ritmom stroja
deus ex machine
na dijagonali puta
od začetka do smrti.

ne, ne bih prozborio ni riječi,
slova,
samo bih tiho zapisivao,
ali poslije bih svima
u uha šapnuo:
ars longa, vita brevis
ili nešto drugo.

RANOJUTARNJA

osupnut,
ali gotovo uvijek onako usput
noću tražim šumove i
poželim čuti lepet leptira,
ptica s juga, njihanje vjetra,
ranojutarnje čistače ulica
kada kontejnerima
odvoze smeće
koje se uvuklo
u grlo i guši,

guši nenormalno.

Tihomir Mraović

Novi portret Doriane Graya

(Slagalica umjetnosti)

„Svaki portret što je slikan s osjećajem, jest slika samog umjetnika, a ne njegova modela...”

Oscar Wilde

„Ono što je napisano potpuno je stvarno od trenutka kada je napisano kako treba...”

Alain Robbe-Grillet

Dijelovi slagalice:

1.

U svakom čovjeku nalazi se djelić božanske prirode. To je ono što neminovno poštujem pri prvom susretu sa svakim čovjekom – još kad vidim da čovjek živi u skladu s tim djelom božanske prirode u sebi, tada sve to još više poštujem... I sam nastojim doprijeti do toga dragocjenoga božanskog dijela naše prirode...

2.

U engleskoj provinciji oduvijek je krajnje dosadno. Zato ne čudi što sam se u dokolici dohvatio pera i kista...

3.

...Zarobljen sam u vlastitoj imaginaciji – pokušavam se oslobođiti. To je ono što sve vrijeme pokušavam – oslobođiti se, a ne kako vi vjerujete da se

pokušavam baviti slikanjem i pisanjem... Umjetnost je za mene oslobađanje, to je njezina funkcija, a ne da samoj sebi bude svrha...

...Ja sam poput artista bijega, visim na velikoj visini zapetljan u riječi i slike kao u kakvu luđačku košulju – pokušavajući se svega toga osloboditi – to, u stvari, činim...

4.

Kao umjetnik sam samouk.

Likovno sam se obrazovao kopirajući Michelangela, Rafaela i Dürera i crtajući detalje arhitekture i plastike u westminsterskoj opatiji, a književnu sam naobrazbu stekao čitajući i oponašajući engleske pjesnike, uglavnom Williama Blakea i Yeatsa.

Po uzoru na Blakea, i moj se svjetonazor formirao u proučavanju Swedenborgovih teozofskih spekulacija i mnogih rasprava o gnosticizmu i druidizmu...

Smatram se slikarom i pjesnikom, iako nijedna od mojih pjesama još nije tiskana, a od mojih slikarskih radova ističu se tek ilustracije (na koje sam ponosan)...

U svojoj „maniri” učenja oponašanjem prešao sam sa „klasika” na impresioniste. Upravo sam se stoga nalazio u jednoj londonskoj galeriji...

5.

Pokušao sam proniknuti u potez kićicom impresionističkih slikara... U posljednje vrijeme oni me najviše fasciniraju... Poštujem klasično slikarstvo, pa i avanguardno (na koje ću u „učenju oponašanjem” tek doći), ali nekako nisam previše nadahnut njima... Mogu to promatrati, ali najveći estetski ushit doživljavam pri promatranju impresionista. Primijetio sam to... Nekako sam zastao na tom periodu slikarstva i ne mičem se. Dokle će to trajati, ne znam, ali prilično sam zadovoljan ovim periodom „izravnog učenja” umjetnosti...

(Da ipak malo pojasnim... Moram priznati, svidaju mi se Klee, Miró, Kandinski. Manje mi se svidaju geometrijski oblikovane slike i vrijeme Bauhausa. Ono što me svakako privlači jest lirsko-ekspresivno oslobađanje predmetnosti u doba *Plavog jahača* u Münchenu... No, u svojoj poetici „učenja oponašanjem”, na to ću doba tek doći... Veselim se tom periodu, a dotada, uživam u svojoj „fazi” impresionizma...)

6.

Dakle, nalazeći se u jednoj galeriji, promatrao sam, u posljednje vrijeme, omiljene radove... Gledajući slike, proučavajući ih, pokušao sam shvatiti koje su tehničke slikari upotrijebili kako bi na svojim platnima uhvatili prolazan trenutak...

Imao sam osjećaj kako su ljudi, koji su izradili slike koje sam sada pomno promatrao, bili opsjednuti stvarima koje „obični” ljudi ne primjećuju, ili im ne pridaju toliku važnost... (Možda nas upravo ta „neobičnost” pogleda i opsjednutost nećime čini umjetnicima?).

Oni su bili opsjednuti svjetлом – bojama, kompozicijom, da sve to ujedine u kompoziciju, (zato su i bili slikari, zato su se razlikovali od drugih ljudi)...

Povrh svega bili su opsjednuti mišljem da stvarnost pretvore u sliku, koju „zatim” vječno mogu promatrati...

Stvarnost im je bježala – slika neće, tako su rezonirali...

(Možda se zato ljudi i bave slikarstvom, općenito umjetnošću? Kako bi usporili vrijeme? Kako bi mogli nesmetano uživati u „djelićima” zaustavljenog vremena?)

Oni su vjerojatno imali usporenu percepciju, i stoga su željeli usporiti neumitan tijek – kako bi dobili na vremenu da nešto konkretno pogledaju, i da zaključe nešto o onome što vide. Jer, uistinu je oko nas sve prebrzo prolazilo... (Rijeka života nije mirno protjecala, nahrupila je na nas svom silinom, kao kakva bujica koja nosi sve pred sobom...)

I imali su pravo u onome što čine...

Umjetnost je uistinu idealan način za zaustavljanje vremena – za njegovo „konzerviranje”...

7.

Promatrajući slike, artefakte koji su hinili da su djelići stvarnosti pred našim očima, doživio sam blago prosvjetljenje. Naime, u tom trenutku sinula mi je jednostavna istina – svijet kojem sam „bio okrenuo leđa” kako bih ušao u tamu jedne galerije, kako bih ga u toj „tamnoj komori” mogao bolje promatrati pomoću tame, odjednom je u svojoj veličanstvenosti izronio kao kakav fantom u mojoj umu nadraženom vizijama boja i slika koje su plesale svuda oko mene... Kroz te slike gledao sam unutar sebe – iako sam bio okovan zidovima galerije, moj pogled našao je u meni točku preko koje sam se probio van... U mojoj unutarnjem oku pojavio se vanjski svijet. Slike su oživjele, i doslovno su postale prozori kroz koji sam promatrao vanjski svijet. Svaka slika bila je drugačiji prozor. Odjednom mi je postalo jasno što mi to slikari (braća po likovnosti) u stvari poručuju...

8.

Svijet koji nas okružuje, svijet u koji svaki dan izlazimo i za kojeg mislimo da je isti – u stvari nije isti... On je svaki dan posve drugačiji – i u tome je njegova najveća vrijednost...

Uživajmo u njegovoj veličanstvenosti!

Očito pre malo uživamo u njegovoj veličanstvenosti....

Očito smo imali pogrešnu percepciju kojom smo promatrali svijet.

*On nije bio nezanimljiv.
Bio je itekako zanimljiv.*

Prvo što smo trebali učiniti jest raščistiti sa svojom percepcijom koja nam je ljepe po mjestu prikazivala kao nešto turobno, a prava je istina bila nekoliko svjetlosnih milja udaljena od toga...

9.

Izašao sam iz galerije.

Promatrao sam svijet.

Naučio sam lekciju, činilo mi se...

Ne da su slikari doživljavali svijet drugačije – on je uistinu svaki dan bio drugačiji, neponovljiv, mijenjao se pred našim očima, a zajedno sa svijetom mijenjali smo se i mi...

Može li promjena biti zaustavljena, promjena jednog konkretnog tijela – pitao sam se?

Stvarnost mi je pokazala da ne može...

Dakle, još sam nešto shvatio – svijet se mijenjao, no sa svijetom sam se mijenjao i ja...

(Je li to dodatna lekcija koju trebam naučiti?)

Poželio sam se vratiti u galeriju kako bih nanovo promatrao slike koje su mi očitale lekciju, možda sam nešto propustio?

No, ostao sam stajati... Ljudi oko mene su prolazili, doslovno prolazili, stajao sam, shvatio sam...

Poželio sam ostati u ovom svijetu, nisam želio proći, sad kad sam ga „shvatit“ poželio sam ostati... Razmišljaо sam kako bi se to moglo izvesti, kako ostati... Mnogi su pokušali, no, svi su prošli. Je li odgovor u tome da ostanem stajati kao što sam još dugo ostao stajati pred tom galerijom? No, neminovno se moramo pomaknuti, moramo krenuti dalje... I ja sam se pomaknuo...

No, taj pomak učinio je pomak i u mojem umu...

Ni sam ne znam zašto – ali odjednom sam se sjetio portreta Dorian Graya... Ne znam zašto mi je to palo na pamet (vjerojatno zbog intenzivnog promatranja slika).

Pomislio sam, pa to bi, možda, moglo biti rješenje? I Dorian Gray je bio svjestan prolaznosti i promjene baš kao i mi, no on je sve to pokušao „pametno“ riješiti... Dao je načiniti svoj portret, za kojeg se napisljeku ispostavilo da stari umjesto njega. Na sebe je taj portret preuzeo i druge emocionalne mehanizme psihe svog „vlasnika“, ali ovdje bih ipak naglasio starenje portreta... Jer shvatio sam kako je u tome ključ rješenja problema koji me je iznenada počeo mučiti...

Naime, odjednom nisam želio ostarjeti, i sve to u vezi portreta Doriana Graya učinilo mi se kao elegantan način izbjegavanja istog...

Dakle, odlučio sam načiniti svoj portret u stilu portreta Doriana Graya i tako izbjegći vlastito starenje... Zvučalo je jednostavno, ali i rješenje problema trebalo bi se uistinu pokazati jednostavnim.

Čudi me da se nitko prije mene toga nije sjetio?

I to moje razmišljanje o starenju – ono nije od jučer... To možemo promatrati na djelu svuda oko nas... I u ogledalu, što je najvažnije – pred tim promjenama ne možemo zatvarati oči, zato sam odlučio nešto učiniti – (a ne samo sjediti kao drugi i ništa ne poduzimati po tom pitanju)...

10.

Počeo sam intenzivno razmišljati o starenju... Ja sam još dobro držeći, ali počeo sam razmišljati, je li to baš neminovnost? Može li se taj proces zaustaviti, preokrenuti? Počeo sam si postavljati pitanja koja su si, vjerujem, ljudi postavljali od pamтивјека...

Ne znam ni sam kako sam se sjetio romana *Slika Doriana Graya*, no shvatio sam da tu leži spas, trebalo je samo pronaći sliku, otkriti njezinu tajnu, i vječna mladost bit će tu...

Krenuo sam u potragu za slikom...

Krenuo sam u susret paralelnoj stvarnosti koja je prije svega počivala u ljudskoj imaginaciji, no ja sam vjerovao kako dio te imaginacije svoj temelj ipak ima u stvarnosti

(Tek mi je sada postalo jasno kamo me je život vodio od malih nogu, od mladosti – vodio me je k ovom trenutku...)

11.

Čitao sam nanovo roman *Slika Doriana Graya*, želio sam otkriti može li me uputiti gdje bi se slika mogla skrivati... Čitao sam o tome koliko su neka druga djela utjecala na stvaranje knjige:

Jedna je književna revija upozorila na sličnost *Doriana Graya* i Balzacove *Šagrenske kože...* No, bilo je očito kako se Wilde u svojem djelu u stvari poslužio starim romantičnim motivom dvojnika kojim su se prije njega u svojim pripovijetkama obilato koristili „ukleti romantici” kao što su Hoffmann, Musset, Nerval, Poe, (a koji se u Wildeovo vrijeme nanovo vratio u modu).

Godine 1886. izišla je Stevensonova novela *o Jekyllu i Hydeu*, a Wildeu je bio dostupan i prijevod *Dvojnika* Dostojevskog. No, pažljivom književnom analizom može se zaključiti kako je glavni uzor za Doriana Graya ipak Edgar Allan Poe i njegova pripovijetka *William Wilson*.

U toj pripovijetcu, kao glavni motiv, postavlja se problem borbe između dobra i zla u ljudskoj prirodi povezan s motivom dvojnika, a grješnik koji hoće ubiti svoju savjest umire nasilnom smrću baš kao Dorian Gray.

Wilde je *Dorianu Graya* pisao 1890. godine, a roman je objavljen iduće godine. Dakle imao je vremena pažljivo proučiti mnoga djela, koja su u koničici utjecala na *Dorianu Graya*...

Unio sam u jednu bilježnicu popis svih ključnih djela koja su izvršila presudan utjecaj na Wildea i njegov roman. Učinio sam to s namjerom da ih jednog dana proučim, baš kao što sam sada temeljito proučavao *Dorianu Graya*... Možda se u njima krije nekakva tajna koju je Wilde otkrio i utkao u svoj roman, tajna koju je tek trebalo otkriti? (Činio sam ovo jer sam želio biti što temeljiti u svojem istraživanju.)

Pažljivo sam srcao popis:

Balzacova *Šagrenска koža* (*La Peau de chagrin*), Stevensonov *Neobični slučaj dra Jekylla i gosp. Hyda, Dvojnik* Dostojevskog, Poeov *William Wilson*.

(U oči mi je upao jedan detalj!)

I u tim je djelima snažan motiv dvojnika, kao i u *Dorianu Grayu*...

Je li u tome tajna?

U istančanom i vrlo preciznom stvaranju dvojnika koji će zatim preuzeti na sebe ono što mi želimo, odnosno ono što ne želimo da bude u našem životu?

No, (ako je doista u tome tajna) što je s njim?

Što je s tim stvorenim dvojnikom? Što je s njegovom voljom?

On je očito nema – zato ga i treba stvoriti u nekom mediju koji mu ne pruža previše mogućnosti kretanja, a slikarstvo je za to idealan medij.

Jasna mi je njegova magijska svrha, u našem vremenu zaboravljena.

12.

Ljudi su prvobitno stvarali slike zbog magijskog djelovanja, zbog preinake stvarnosti... Netko je jednom dobro rekao – prahistorijske slikarije u Altamiri i drugim špiljama diljem Europe, nisu bile prikaz stvarnog lova već, prije svega, želja ljudi tog vremena materijalizirana u sliku kako bi ih potaknula i uputila na to kako se trebaju ponašati u stvarnosti... No, ta prvobitna magijska funkcija slike odavno je zaboravljena, a naročito u današnje vrijeme kada se smatra da slika mora imati samo estetski karakter... No, sada mi je jasno – tvorac portreta Dorianu Graya nanovo je otkrio tajnu, nanovo je otkrio pravu magijsku svrhu slikarstva...

Bio sam zahvalan Wildeu što je o tome pisao... On je želio upozoriti na to kako bismo se trebali odnositi prema umjetnosti – prema cijelokupnoj umjetnosti, dakle ne samo prema slikarstvu – kao prema jednom snažnom magijskom činu, koji je u stanju preokrenuti stvarnost. O tome, u stvari, govore Wilde i njegovo djelo (iako je on, možda, preduboko zabrazdio u estetiku koja ga je silno zanimala), ali meni je preko njegova djela, (i preko

svih djela koja su utjecala na njega) bila isporučena nova lekcija koju sam objeručke prihvatio...

13.

Znači slika, ako je stvorena na pravi način, i ako se u nju unese duša, može djelovati kao kakav magičan predmet – može mijenjati stvarnost? Ono što je uspjelo portretistu Dorianu Graya, željni su učiniti vjerojatno i Poe i Dostojevski u svojim djelima? Željni su magijskim činom stvoriti svoje dvojnice kako bi zatim prenijeli na njih sve svoje negativnosti, (željni su se riješiti svih svojih negativnosti) no, to im nije uspjelo, (barem ne u potpunosti) i oni su se, baš kao i mi, sa svim tim svojim negativnostima morali boriti čitav život.

Njihova djela i dan-danas imaju magijsku snagu, ali ne u dovoljnoj mjeri za stvaranje dvojnika, slikarstvo je za to očito pogodniji medij od literature... (Iako ne možemo sa sigurnošću reći što je bilo prvo: slika ili riječ – po Bibliji, u početku i na početku svega stoji riječ, slika (beskraja) dolazi poslije – i riječ ima snagu magijskog mijenjanja, no slika je, iz nekog razloga, pogodniji medij.)

Dakle, ne može se jednoznačno odgovoriti na pitanje što je bilo prije – slikarstvo ili literatura? To svakako nije moguće razlučiti kao ni relaciju jaje-kokoš, no sada mi je bilo drago što se bavim i jednim i drugim, i riječima i slikom... To mi može pomoći u „magijskom mijenjanju“ moje stvarnosti, naročito slikarstvo, kao što se lijepo moglo vidjeti na primjeru portreta Dorianu Graya...

14.

Znači bilo je moguće stvoriti svog dvojnika? Utješna spoznaja... (Ipak ni sam želio vjerovati kako je sve tako lako, želio sam se upoznati s originalnom slikom, možda ona ipak sadrži neku skrivenu tajnu?)

Razmišljam, tajna nije i ne može biti samo u pukom slikanju – vjerojatno postoji još neka tajna koju je znao portretist Dorianu Graya i koji je tu tajnu utkao u sliku, a da bi čovjek došao na prag otkrića velike tajne, mora vidjeti sliku, svakako mora vidjeti original...

No, gdje vidjeti sliku?

Koliko mi je bilo poznato ona nije visjela ni u jednom muzeju – da je tako, odavno bih je otisao vidjeti i proučavati, kopirati... Vjerojatno ne samo ja – već i horda poštovatelja te slike, (i oponašatelja)...

Dakle, trebalo je pronaći sliku. Bio je to moj sljedeći korak – u mojoj „potrazi za samim sobom“ – u mojoj potrazi za „dvojnikom iz umjetnosti“ koji će mi doslovno donijeti besmrtnost...

Sada mi je tek bilo jasno snatrenje umjetnika o nekakvoj besmrtnosti, oni nisu govorili o figurativnoj besmrtnosti, o slavi koja će im osigurati besmrtnost

(„Musa gloriam coronat – Muza kruni slavu, a slava Muzu...”) već su snatrili o stvarnoj besmrtnosti, o stvaranju njihovih dvojnika koji će im donijeti besmrtnost...

Sada sam ostao zatečen. Dakle, mnogi su umjetnici prije mene došli do te „strogog čuvanja” tajne, i neki su joj se opasno približili... Kao što sam već naveo, to su Poe, Dostojevski, Kafka, Proust, Joyce, i mnogi drugi (svi oni koji su stvarali svoje „dvojnice” u umjetnosti)...

Da, kada se čovjek zagleda u nečije djelo shvati koliko su neki umjetnici uistinu bili blizu, samo na korak do stvarne fizičke besmrtnosti, no nešto ipak nisu činili dobro. No, jedini poznati primjer za to ipak je portret Dorian Graya, do sada jedini opisani uspješni slučaj u literaturi...

(Ili se možda varamo – ili su svи ti umjetnici uspjeli u svojem naumu? I sada negdje sretno žive skriveni od „običnog puka”, u nekoj „koloniji besmrtnika”? Da, možda...)

Bilo kako bilo, znao sam da moram slijediti zacrtani put...

15.

Kaže se kako svatko od nas ima svog dvojnika. O tome su pisali Nabokov i Borges koji su u dva ili više navrata susreli vlastite dvojnice. I ja sam svog dvojnika susreo više puta tijekom života, ali sve su to bili kratki susreti. Znam samo da se bavi sličnim poslom kao i ja. Pisac je i živi sam u malom mjestu... Stalo mu je samo do njegove umjetnosti... No, ti su susreti bili prekratki, da bih mogao na njega prenijeti ono što ne želim da bude u mojem životu.

No, je li to dozvoljeno činiti kada je u pitanju živa osoba? Možda je on upravo to učinio meni? Možda je na mene prenio neke svoje neželjene psihičke funkcije, oslobođio ih se preko mene (ili će to tek učiniti), a ja živim njegove psihičke reakcije, a da to ni ne znam? Možda za njega naš susret nije bio prekratak, možda je on veći magičar od mene, i možda je uspio učiniti sve što je naumio u tim kratkim trenucima naših susreta?

Ne mogu sa sigurnošću reći je li se to uistinu dogodilo?

Nisam ga dugo video, no kada bih ga i sreo pitanje je bi li mi on rekao pravu istinu?

Dakle, moram ići dalje za svojim snom...

Kada u tome uspijem, možda portret neće imati moje (kako mislim da treba biti) već njegovo lice?

Možda je u tome sva magija?

Možda svi oni koji su uporno crtali, pisali, slikali i pokušavali u umjetnosti stvoriti svog dvojnika kako bi zadobili besmrtnost, jednostavno trebaju naslikati, opisati, ne sebe, nego uistinu svog dvojnika, nekog samo nalik njima – i trebaju istaći naslikati/opisati crte lica tog svog dvojnika – i možda će tek tada uspeti?

Tek mi je sad bilo jasno zašto su drugi umjetnici promašivali, i u čemu je bila tajna – svi su umjetnici u svojim djelima portretirali sebe, hineći da je to netko drugi, a jedini koji je obrnuo situaciju – i koji je uistinu naslikao nekog drugog, ni ne znajući da slika samog sebe, bio je portretist Doriane Graya... On je to tek intuitivno naslutio, nije bio svjestan toga, i to je ono što mu je pomoglo u ispunjenju magijskog čina, ono što je pomoglo materijalizaciji njegove „nesvjesne” želje... (A o svemu tome „reportažno” nas izvješćuje i Wilde na stranicama svog djela...)

Kao što bi i sve ovo do čega sam i ja došao – trebalo pomoći materijalizaciji moje ne više nesvjesne želje...

16.

Sve je bilo spremno za „savršenu” operaciju, a u mojoj umu poslagale su se posve nove kockice mozaika...

Naučio sam novu lekciju koju ne smijem zaboraviti – ja, u stvari, kada pristupim slikanju svog portreta, ne slikam sebe već svog dvojnika, to je ključno. A on nije ja – to ne smijem zaboraviti! On mi je samo nalik, on je osoba za sebe, to ne smijem zaboraviti... Jer jedino ako tako postavim situaciju, on će moći preuzeti na sebe sve ono što želim da preuzme... Ne želim ga previše opteretiti... Za sada neka na sebe preuzme moje starenje, a poslije ćemo vidjeti... Šalim se, nisam toliko opak...

Oscar Wilde nas je sve dovoljno opomenuo svojim djelom pokazavši nam što se događa onima koji previše opterete svoje dvojниke... To je lekcija koju moram zapamtiti...

„*Starenje će biti dovoljno*” i „*ja nisam on*” – to su dvije stvari koje nikako ne smijem zaboraviti...

No, dosta razmišljanja, bilo je vrijeme za akciju...

Bilo je vrijeme da krenem u potragu za slikom...

17.

Nije bilo lako. Svi su vjerovali kako je roman *Slika Doriane Graya* samo fikcija koja govori samo o fikciji i pitali su se za čim tragam. Promatrali su me kao fanatika, (da ne kažem kao luđaka).... No, ja sam znao da stvari stoji drugačije...

Preda mnom se rasprostrla Danteova životna staza, kročio sam njome kao Chaplinov skitnica, no, bez tronutosti i očajanja, jer shvatio sam kako je ono najgore ipak ovdje u ovom najboljem od svih svjetova (a jednom kada čovjek to shvati dobije neku nadnaravnu snagu koja mu pomaže u njegovoj borbi, pomaže mu da ide dalje...). Kada sam to shvatio bilo mi je nekako lakše....

Na mjesto Chapлина ubrzo je stupila nova figura doživljena od drugih put Bustera Keatona...

Kucao sam na mnoga vrata tražeći portret Dorianu Graya. Gledali su me kao psihičkog invalida...

No, moja upornost i trud naposljetku su se isplatili...

Na Internetu (a gdje drugdje?) pronašao sam zanimljiv podatak...

Jedan Kanađanin imao je zanimljivu internetsku galeriju. Imao je na prodaju neke opskurne slike, mač kojim je navodno Gauguin odsjekao Van Goghu uho, a među raritetnim predmetima, bio je i portret Dorianu Graya.

U bilješci je stajalo kako njegova obitelj posjeduje jedini zasada poznati portret Dorianu Graya naslikan za njegova života. Vlasnik slike, koji nije želio odati pravi identitet, nego se predstavljao samo kao Kanađanin, tvrdio je kako se ta slika već generacijama čuva u njegovoj obitelji čiji korijeni navodno sežu do portretista Basila Hallwarda.

Na poledini portreta stoji i oznaka na kojoj piše: „*Dorian Gray rođen 1854. Umro 1891. Ovaj portret sačinjen je 1890.*”

Vlasnik tvrdi kako je sliku u Kanadu donio njegov djed, (koji je navodno osobno poznavao Wildea). Vlasnik već osam godina pokušava dokazati autentičnost portreta te ga je stoga dao na procjenu kanadskom institutu za restauriranje... Još uvijek čeka na odgovor...

Jasno je zašto nitko nije trzao na tu sliku... Svi su bili uvjereni kako je posrijedi ludi i zabavan falsifikat, i kako si na ovaj način Kanađanin pravi dobru reklamu za svoju internetsku prodaju, no ja sam znao da posjeduje pravu stvar... Intuitivno sam to naslutio...

Na njegovoj stranici bila je reprodukcija portreta... Portret je dan u vrlo živim bojama... Prikazivao je tamnokosog mladića... Na jednom mjestu portret kao da je bio zaderan nožem... Bilo je to isto mjesto koje je i Wilde opisao u svojem romanu... Dorian Gray nasruuo je nožem na svoj portret s namjeravajući ubiti svog dvojnika... No, kada je zarinuo nož u portret, koji je u međuvremenu preuzeo sve njegove negativnosti i koji je uistinu izgledao strašno, i kojeg se Dorian Gray gnušao, u trenutku kada je portret proboden, pada i sam Dorian Gray... Sluge koji su čuli krik svog gospodara provalili su u sobu. Imali su što vidjeti... Dorian Gray ležao je na podu probijenog srca, lice mu je bilo izborano i neprepoznatljivo, riječju odvratno. Jedva su ga prepoznali, i to tek preko prstenja koje je nosio. Na zidu nasuprot nepomičnom tijelu nalazio se divni portret njihova gospodara u jeku mladosti i ljepote...

Dakle, Dorian Gray petljao je sa savješću, petljao je s kozmičkim zakonom i to mu se na kraju osvetilo, sve negativnosti u konačnici su se vratile njemu... Njegov portret bio je „očišćen” od svih opačina koje je Dorian Gray činio za života...

Prešao sam prstima preko ekrana...

Zar je moguće? Zar se ovdje uistinu radi o portretu Dorianu Graya koji je nanovo zaživio zahvaljujući digitalnom mediju, koji se iz tame zaborava novo vinuo među žive ljudi?

No, ma koliko bio jasan i plastičan pred mojim očima, portret je i dalje nosio klicu svojega misterija, a to je bilo ono najvažnije...

Bojaо sam se kako je on možda u međuvremenu izgubio svoju magiju, no još uвijek je nešto od te magije posjedovao, to je bilo i više nego jasno već pri prvom pogledu na sliku...

Zar se uistinu nalazim na pragu otkrića velike tajne? – pitao sam se promatrajući portret...

Nadaо sam se da je tako.

I dalje sam slijedio svoj unutarnji glas koji mi je govorio, u stvari, doslovno mi je vrištaо u uho, kako je ovo što vidim prava stvar...

Radilo se o „apsolutnoj“ istini, o stvarnosti...

Trebalo je djelovati...

18.

Preko e-maila kontaktirao sam Kanađanina. Predstavio sam se kao ozbiljan kupac portreta Doriana Graya. Zamolio sam ga neka mi pošalje djelić slike kako bih ga dao na analizu i utvrdio autentičnost, mimo svih istraživanja koja je on proveo. Možda je moј zahtjev neuobičajen, ali taj djelić slike potreban mi je kako bih izvršio nezavisnu analizu, neka mu to bude jasno...

To što sam se predstavio kao ozbiljan kupac – djelovalo je. Kanađanin je zagrizaо mamaс. Nasjeо je na moju priču...

Nakon određenog vremena otkako sam mu se obratio sa svojim zahtjevom, na moju adresu stigao je traženi djelić slike.

Uzorak koji je stigao nije bio veći od centimetra i vjerojatno se nalazio pri samom rubu platna. No, na njemu je bilo ono važno, ono što mi je trebalo – boja... Nadaо sam se da će to biti dovoljno za analizu...

Više nisam kontaktirao Kanađanina, niti sam odgovarao na njegove mailove.

Pristigli uzorak slike dao sam svojim prijateljima u kemijskom institutu koji su proveli temeljitu analizu. Oni su došli do zanimljivih rezultata. Na osnovi te analize dao sam napraviti svoje boje... (Prijatelji iz instituta nisu ni znali koje su mi važne podatke dali. Bio sam im beskrajno zahvalan...)

19.

Na osnovi analize uzorka dao sam napraviti paletu svojih boja. (Nikome nisam objasnio pravu svrhu tih boja, njihovu pravu namjenu – nikome nisam rekao kako bi mi te „magične boje“ mogle donijeti istinsku „besmrtnost“... Mudro sam šutio o tom otkriću...)

Pokušao sam prikriti uzbuđenje zbog svega, no kada su izrađene boje konično stigle na moju adresu nisam mogao sakriti ushit...

Raspakirao sam ih i dugo sam ih promatrao... Naprsto sam ih mazio pogledom...

Nisam mogao vjerovati!

Doznao sam tajnu sastojaka boja koje su udahnule život portretu Doriane Graya (a uskoro bi te boje mogle „oživjeti” i moj portret!)

Nisam mogao vjerovati tolikoj sreći...

Kako bi to netko možda i očekivao – no, nisam navrat nanos krenuo u izvršenje, odnosno ispunjenje svoje najveće želje – prethodno sam se temeljito pripremio...

Pripremio sam stalak na kojem će raditi... Na stalak sam stavio platno koje sam namjeravao oslikati... Pripremio sam kićice... Pripremio sam paletu, rasporedio sam tube s bojama... Namjestio sam osvjetljenje u sobi... A kada sam sve to dogotovio, sjeo sam u fotelu, uzeo sam u ruke čašu s pićem i nazdravio sam samome sebi, nazdravio sam dotad obavljenom poslu...

Nisam brzao...(Da me je netko u tom trenutku promatrao i moje reakcije podvrgao psihoanalizi, mogao je zaključiti kako imam jaku samo disciplinu, i kako mogu manipulirati ispunjenjem zadovoljenja vlastitih želja, ili ga odlagati... Možda i jest tako? No, prava je istina kako sam želio malo predahnuti od sve strke i potrage unatrag nekoliko mjeseci.)

Istinski sam uživao u opuštanju i u onome što me čeka, u onome što namjeravam učiniti...

Dakle, u jednoj sam ruci imao čašu s pićem, a u drugoj sam držao dokument koji su mi poslali prijatelji iz kemijskog instituta. Pažljivo sam čitao rezultat provedene analize boja sa slike čija je provenijencija bila poznata samo meni.

Nitko nije znao kako je izvršena temeljita analiza boja s portreta Doriane Graya...

Likovao sam zbog toga... Bio je to moj osobni uspjeh... Uspjeh koji me je doveo na samo nekoliko koraka do ispunjenja mojega najvećeg sna...

Iznenadio sam se pročitavši rezultate provedene analize...

Znači o tome se radilo?

Zato je portret preuzeo na sebe sve funkcije onoga koga je predstavljao... Tko bi rekao da je u tome tajna?

Znači imao sam pravo, ipak nije bilo dovoljno naslikati svog dvojnika. Trebalо je i poznavati tajne boja... Sledio sam se... Dakle Oscar Wilde nije lagao... Napisao je svoj roman uistinu na osnovu fakata... Sledio sam se i zbog slijedeće činjenice: – Ja sam otkrio tajnu – mogu je upotrijebiti...

Šokirala me je činjenica da je sve to stvarno... A još više me je šokirala činjenica kako bi to uskoro mogla biti moja „stvarnost”...

Sve me je to pomalo paraliziralo...

Upitao sam se želim li ja uistinu besmrtnost? Želim li vidjeti kako meni dragi ljudi nestaju i prolaze dok ja ostajem?

Želim li?

20.

Gledao sam stalak, gledao sam boje... Mamile su me da ih upotrijebim, dozivale su me... Čutio sam njihov neodoljivi zov – bile su baš kao „sirene umjetnosti” koje su mi sada mnogo obećavale...

Trebam li se oduprijeti tom zovu? Što trebam učiniti? Vezati se za jarbol sobe baš kao Odisej? Imam li vremena za razmišljanje, ili je zov boja ipak prejak?

(Molim? Zanima vas o čemu se tu radi, u čemu je tajna boja?... Dobar pokušaj, nema što... Uistinu dobar pokušaj da nešto iščeprkate iz mene, no ne zaboravite da se ovdje ipak radi o tajni...)

Oprostite, nemojte insistirati, nemojte me ispitivati – ništa vam ne mogu reći...

Na žalost, ne mogu vam otkriti do čega sam došao, ne mogu vam otkriti ni najmanji detalj, jer uistinu se radi o velikoj tajni (koju bi netko od vas mogao i zlorabiti). Oprostite... Shvatit ćete me, nadam se... Ništa vam ne mogu reći... Radi se o velikoj tajni...

Ništa vam ne mogu otkriti... Neke tajne službe iz ovog bi mogle napraviti veliko zlo... Ništa me ne pitajte...

Gdje sam ono stao? – Ah, da...)

Odluka...

(Kako li je to bilo čudno! Krenuo sam od fikcije, od nečeg što su svi smatrali samo romanom, a došao sam do neobične stvarnosti... Kako čudno... Mora li se?)

Hm, odluka?

(Kako čudno!)

Da ili ne...

(Mora li se?)

Težak izbor...

21.

Velike sile odavna su nam podijelile uloge, no mi ih moramo domisliti do kraja...

Svakom čovjeku ostavljeno je da po svojoj savjesti osmisli svoju ulogu, što nije nimalo lako... Dana nam je sloboda izbora između dobra i zla, što nimalo ne olakšava osmišljavanje uloga, već uvelike otežava...

Treba pažljivo odabratи na koji pliticu vage stati...

Dorian Gray se zanio tom „božanskom igrom”, u tom „theatru mundi” povjerovao je kako ne krši kozmički zakon time što je njegov dvojnik na sebe preuzeo sve njegove grijehе, a on je bio „čist” kao suza...

No, prevario se, otiašao je predaleko...

Ne želim toliko iskušavati ponuđeni „dar”... Moja je želja jednostavna... Neka portret koji će naslikati stari umjesto mene, samo to, a neka se svi moji griješi i dalje ocrtavaju na mom licu – to je ono što želim, a nastojat će da ih se što manje ocrta na mom licu, odnosno da ih bude što manje...

To je ono što mogu obećati...

Nadam se da time kozmička igra neće biti narušena (barem ne previše)... Jer što znači jedan čovjek koji ne stari, zar on može ikome smetati na ovome svijetu?

Nadam se da ne.

22.

Evo, upravo sad krećem u izradu svog portreta. Okružen sam spravama s kojima sam proučavao i spravljaо boju za moј magijski čin „umjetničkog uskrsnućа”, za čin „novog rođenja”, još jednog mog rođenja, ali ovoga puta kroz sliku...

Napokon sam zadovoljan kvalitetom boja...

Evo, upravo prinosim platnu kičicu s prvim nanosom boje...

Poželite mi sreću...

23.

Dok se sve ovo odigravalo, na drugom kraju svijeta jedan je lik upravo zapisao slijedeću zabilješku u svoju bilježnicu:

„Evo, upravo sam ovjekovječio svog dvojnika u literaturi koji snatri o tome kako će napraviti portret svog dvojnika u slikarstvu – odnosno on snatri kako će napraviti moј portret slikarskim tehnikama, dok ja literarnim tehnikama opisujem njegove grozničave crte lica u trenutku dok on to radi...

Ako sam sve učinio kako treba, ako sam ga dobro opisao, on će preuzeti na sebe neke moje psihičke (uglavnom negativne) funkcije koje ne želim posjedovati, (tako će se „očistiti”), a možda će moј *literarni dvojnik* preuzeti

na sebe i sam čin starenja... (Ako sam posložio sve riječi kako treba... Daj Bože...)

Poželite mi sreću..."

24.

Tek kada pročitamo tu bilješku, tek tada shvaćamo...

Netko, sjedeći u slabo osvijetljenoj sobi, sanja sebe kao svog dvojnika, kako mu se ruke spuštaju na glavu... Daju mu da piše, tješe ga...

(Kao što su se od Descartesa sve češće razdvajali tijelo i duh tako se sada razdvajaju glasovi i nosioci...)

Dvojnici tako sve više postaju stvarni, sve više opipljivi...

Ne zna se, u stvari, koji od njih dvojice piše – onaj koji je počeo sanjati ili onaj koji je postao njegov san?

I onaj koji sanja neminovno se mora zapitati: tko se to latio pera?

On sam, ili njegov izmaštan dvojnik?

Ili je, možda, on izmaštan, a njegov je dvojnik stvaran? (Možda njegov dvojnik sanja njega?)

No, to se više ne da utvrditi...

Jedino što je izvjesno bila je ta borba za *pripovjedačku premoć* između njih dvojice, bespoštedna borba dviju „vječito suprotstavljenih verzija“ (borba koja je trajala i koja će trajati do u „beskraj“)...

25.

To je ta fino izbalansirana kozmička „ravnoteža“ koja očito ne smije biti narušena, jer pitanje je...

...Bi li jedno bez drugog postojalo?

36

Tema broja:
BIBLIOGRAFIJA REPUBLIKE
LIX./2003. – LXVI./2010.

Ana Batinić

Bibliografija „Republike”
LIX./2003. – LXVI./2010.

SADRŽAJ

Napomena priređivača

**BIBLIOGRAFIJA ČASOPISA „REPUBLIKA”
(LIX./2003. – LXVI./2010.)**

1. KNJIŽEVNOST

1.1. Hrvatska književnost

- A. Poezija
- B. Proza
- C. Drama
- D. Eseji, feljtoni, memoari, putopisi, zapisi
- E. Kritika, osvrti, prikazi, recenzije, kronike

1.2. Komparativna književnost

1.3. Svjetska književnost

- A. Poezija
- B. Proza
- C. Drama
- D. Eseji, feljtoni, memoari, putopisi, zapisi

2. LINGVISTIKA

3. UMJETNOST, KULTURA, DRUŠTVO

4. TEME BROJEVA

5. KAZALA

Autorsko kazalo

Kazalo urednika, priredivača, prevoditelja, redatelja

Kazalo osoba iz naslova priloga

Napomena priredivača

Bibliografija koju donosimo u ovome broju obuhvaća priloge objavljene na stranicama časopisa „Republika” u proteklih osam godina, dakle od siječnja 2003. do prosinca 2010. godine, i to u uredničkom sastavu: akademik Ante Stamać, glavni urednik, Milan Mirić, odgovorni urednik, te Antun Pavešković, urednik.

Građa je razdijeljena u četiri cjeline – *Književnost, Lingvistika, Umjetnost, kultura, društvo* i *Teme brojeva* – pri čemu se nastojalo slijediti unaprijed zadanu koncepciju samoga časopisa. Prvu cjelinu čine književne teme odnosno književna djela, pa su nadnaslovom KNJIŽEVNOST najprije obuhvaćeni prilozi koji se odnose na književne teme općeg karaktera, a potom se ona dijeli na Hrvatsku književnost, Komparativnu književnost i Svjetsku književnost. Prilozi iz hrvatske i svjetske književnosti, nadalje, dijele se na *poeziju* (obuhvativši pjesništvo, pjesničku prozu, epska djela u stihu), *prozu* (ulomci romana, pripovijesti, priče i ostale kratke prozne vrste), *dramske tekstove* (ulomci drama, dramoleti, komediole), *esje, feljtone, memoare, putopise i zapise te kritiku* (osvrte, prikaze, recenzije, kronike). Druga cjelina obuhvaća gradu s jezičnim temama (LINGVISTIKA), a treća (UMJETNOST, KULTURA, DRUŠTVO) donosi radove iz teatrolologije, filmske, likovne i glazbene umjetnosti, medija, publicistike, filozofije, povijesti, religije, novih znanstvenih disciplina itd. Posljednju, četvrtu, cjelinu čini poseban popis tema brojeva (TEMЕ BROJEVA) – novine u koncepciji časopisa. Kako su prilozi temata u okviru bibliografije raspoređeni prema žanrovskoj pripadnosti odnosno abecednom redoslijedu, željeli smo ih predstaviti i kao zasebne cjeline, onako kako su predstavljeni u svakom pojedinom broju.

Bibliografske jedinice unutar cjeline navedene su abecednim redom prema prezimenu autora priloga. Puna imena autora/priredivača potpisanih inicijalima navode se u uglatim zagradama. Nepotpisani uvodnici redakcije ovdje su navedeni kao [uredništvo]. Pokraj priloga koji govore o pojedinim osobama iz književnog i kulturnog života, ali to nije jasno iz samog naslova priloga, donosi se početno slovo imena te prezime osobe o kojoj je riječ. U slučajevima kada je zbog svojevrsnih nejasnoća, nedosljednosti ili nepotpunosti u kazalima, sa-

držajima i naslovima bila potrebna nadopuna priredivača, ona je stavljena u uglate zgrade. U svakoj bibliografskoj jedinici navodi se prezime i ime autora, naslov i podnaslov priloga, ime prevoditelja ako je riječ o prijevodu, te broj časopisa, godina i stranice na kojima je prilog objavljen. Kod pjesničkih priloga u zagradama je navedeno prvih pet pjesama iz objavljenog niza ili njih šest ako se niz ne nastavlja. Ako se prilog sastoji od dvije ili tri kratke proze, njihovi su naslovi također navedeni u zagradama ispod priloga. Prilozi dvobroja 11./12. godine 2005. u bibliografiji su navedeni odvojeno, jer broj 11. i broj 12. imaju zasebna kazala, iako je numeracija stranica sveska zajednička.

Uspostavivši navedenu rodno-žanrovsku podjelu, svjesni smo da je pri svrstavanju priloga u kategorije katkad nemoguće u potpunosti izbjegći subjektivnu procjenu priredivača, jer bi pojedine priloge bilo moguće svrstati u dvije kategorije ili čak više njih. Primjerice, radovi koji se bave Deklaracijom o jeziku otkrivaju mnogo o društveno-povijesnom i političkom kontekstu, ali isto tako pripadaju i u područje lingvistike. No, kako je bibliografija opremljena „trostrukim” kazalom, tj. *kazalom autora, kazalom urednika, priredivača, prevoditelja i redatelja te kazalom osoba iz naslova priloga*, vjerujemo da će ona ispuniti svoju svrhu: omogućiti korisniku lako i brzo snalaženje u tekstovima tiskanima u proteklih osam godišta „Republike”.

A. B.

Bibliografija časopisa „Republika” (2003. – 2010.)

1. KNJIŽEVNOST

- A. J. Č. [Ana Janković Čikos] Tema broja: Književnost i drama danas. 11/09, 45.
- A. S. [Ante Stamać] Uvodne opaske. [Tema broja: Semiotika]. 10/03, 30-31.
- A. S. [Ante Stamać]. Tema broja: Zašto pisati. Sudjeluju: Ante Stamać, Vesna Krmotić, Željko Perović, Hosé Luis Reina Palazón, Germain Droogenbrodt, Maria Pia Quintavalla, Mladen Machiedo, Peter Waugh, Drago Štambuk, Angus Reid, Christine Gradl, Carolina Ilica, Zvonimir Balog. Prevela Lara Hölbling Matković. 12/04, 46-59.
- A. S. [Ante Stamać] Tema broja: Doživljaj pisanja poezije (Četvrti međunarodni pjesnički festival, 2006.). Uvodna riječ. [Sudjeluju: Ewart Reder, Lana Derkač, Kristina Nikolovska, Ulrike Marie Hille, Hanus Kampan, Cécile Oumhani, Maja Gjerek, Zvonko Maković, Diana Burazer, Boiko Lambovski, Jakša Fiamengo, Ljerka Car Matutinović, Sigurd Helseth, Tae Ho Han, Mark O'Connor, Tomislav Marijan Bilosnić, Thachom Polyil Rajeevan, Desmond Egan, Luko Paljetak. Sve tekstove s kaseta „skinula” je, prevela s engleskog te pripremila za

- tisak Ana Janković, osim pjesme *Stara gospođa poezija* Ewarta Redera koju je preveo Ante Stamač] 12/06, 34-54.
- A. S. [Ante Stamač] Tema broja: Winfried Nöth. 1/08, 38-39.
- BLACK, Max. Metafora. S engleskoga preveo: Ante Stamač. 2/04, 73-87.
- BRNČIĆ, Jadranka. Paul Ricoeur i strukturalna naratologija. 5/08, 3-19.
- ĆURIĆ, Mate. Književnost je(st) medij. 5/06, 38-45.
- GAVRAN, Zdravko. Mediji, književnost i istina. 5/06, 46-[51].
- MALARCHE, Jay. Univerzalna binarna napetost komedije. Prevela Ana Janković Čikos. 11/09, 69-73.
- MRAKUŽIĆ, Zlatan. Žanr i književnost eskapizma. 6/08, 3-11.
- MRAKUŽIĆ, Zlatan. Lica goticizma: mitovi i metamorfoze žanra. 4/09, 11-28.
- NÖTH, Winfried. Povijest semiotike. Preveo s njemačkoga Ante Stamač. 10/03, 32-94.
- NÖTH, Winfried. Metafora. S njemačkog preveo: A. S. [Ante Stamač] 2/04, 61-[72].
- NÖTH, Winfried. Zašto su slike znakovi. S engleskog preveo Ante Stamač. 1/08, 40-53.
- NÖTH, Winfried. Samoreferencija u medijima. S engleskog preveo Ante Stamač. 1/08, 54-66.
- PAVEŠKOVIĆ, Antun. Nasilje, jezik, metafora. 2/04, 88-96.
- PERIČIĆ, Denis. Književnost kao film, strip kao književnost. Fenomen povratne intermedijalnosti. 5/06, 74-[78].
- STAMAČ, Ante. Sedam stavaka o metafori. 2/04, 57-60.
- STAMAČ, Ante. Sačuvano jedinstvo pjesničkog obitavanja. [Tema broja: Živo pjesništvo]. 6/04, 31-[34].
- STAMAČ, Ante. „Novi historizam”, a stare europske prepostavke. (O jednoj novoj a neobjavljenoj disertaciji.) 6/06, 72-77.
- STAMAČ, Ante. Predgovor mogućoj antologiji. 7-8/07, 17-21.
- ŠEPUT, Luka. Književnost kao oblik spoznaje (pojam književnosti kod Hegela) 12/06, 17-30.
- ŠIMIĆ, Krešimir. Fikcija i faktografija. 12/07, 3-14.
- ŽIVIĆ, Tihomir. Priziv duhova prošlosti: novi historizam Stephena Jaya Greenblatta. 7-8/04, 104-113.

1.1. Hrvatska književnost

- A. P. [Antun Pavešković] Tema broja: Vladan Desnica. 7-8/07, 40-41.
- A. S. [Ante Stamač] Tema broja: Rankov Ujević. 11/04, 38.
- A. S. [Ante Stamač] Tema broja: Simpozij o Tinu Ujeviću. 12/05, 130-131.
- A. S. [Ante Stamač] Izborna bibliografija o djelu Tina Ujevića. 12/05, 199-203.
- A. S. [Ante Stamač] Tema broja: *Putni tovaruš* Katarine Zrinski. 3/06, 40.

- A. S. [Ante Stamać] Tema broja: Neobjavljena povjesno–kulturnoška studija Tina Ujevića. 2/07, 40-43.
- A. S. [Ante Stamać] Tema broja: Marin Držić. 7-8/08, 33.
- ASINO, Rosalba. Na početku bijaše *Psovka* – ali samo na početku. 1/07, 56-62.
- BABIĆ-VIŠNIJIĆ, Snježana. Taj trivijalni predmet želja. Trivijalno u suvremenoj hrvatskoj drami. 11/03, 96-99.
- BARTOLIĆ, Zvonimir. Majka Katarina. 3/06, 58-64.
- BATINIĆ, Ana. Bibliografija „Republike” LIX./2003. – LXVI./2010. 12/10, 37-145.
- B. B. [Branimir Bošnjak] Tema broja: Milivoj Solar. 3/05, 34.
- BEŠLIĆ, Milan. Skica za portret Igoara Zidića. 9/10, 55-61.
- BILOŠNIĆ, Tomislav Marijan. Nekoliko bilježaka uz čitanje *Planina Petra Zoranića*. 7-8/08, 118-122.
- BLAŽIĆ, Jasmina. Zaroniti u bajku i opasnost. 11/07, 74-78.
- BOGIŠIĆ, Rafo. Služenje gospodi i skladanje pjesni u hrvatskih petrarkista. 1/05, 23-[36].
- BOKO, Jasen. Tinove godine prisilne šutnje 1945. – 1950. 12/05, 191-198.
- BOŠKOVIĆ, Ivan J. Romani Joze Laušića. 1/03, 50-59.
- BOŠKOVIĆ, Ivan J. Miro Gavran, jedan pogled. 3/03, 58-64.
- BOŠNJAK, Branimir. Razdoblje bipolarnosti svijeta i njegove „nedovršene velike meta-priče”. 7-8/04, 3-10.
- BOŠNJAK, Branimir. „Laka i teška književnost” Milivoja Solara – što je književnost postmoderni? 3/05, 53-59.
- BOŠNJAK, Branimir. Književnost i medij radija – 80 godina plodonosne suradnje. 5/06, 60-[64].
- BOŠNJAK, Branimir. Janko Polić Kamov i „neodrživost zbilje”. 1/07, 51-55.
- BOŠNJAK, Branimir. Razgradnja i obnova žanra: roman u potrazi za vremenom. 5/07, 18-36.
- BOŠNJAK, Branimir. Kako učiniti vidljivom „nevidljivost” knjige. 6/07, 50-52.
- BOŠNJAK, Branimir. Milivoj Slaviček: poezija na razdjelnici putova. 12/09, 50-54.
- BOTICA, Stipe. Ivo Frangeš i hrvatska usmena književnost i tradicijska kultura. 6/10, 52-61.
- B. P. [Božidar Petrač]: Tema broja: Sudbina hrvatske književnosti kao trajne kulturne vrijednosti. 6/07, 46.
- BREŠIĆ, Vinko. Ivo Frangeš (1920. – 2003.). 2/04, 115-117.
- BREŠIĆ, Vinko. Opći problemi hrvatskih časopisa ranih osamdesetih. (Doprinos Milivoja Solara časopisnoj praksi i teoriji.) 3/05, 60-67.
- BREŠIĆ, Vinko. Ujevićev autobiografizam. 12/05, 151-162.
- BREZAK-STAMAĆ, Dubravka. Zvonimir Bartolić, *Zriniana*, triptih. 3/06, 52-57.
- BREZAK-STAMAĆ, Dubravka. Zoranićev književni perivoj (o petstotoj obljetnici pjesnikova rođenja). 1/09, 83-88.
- CRNKOVIĆ, Zlatko. Ivan Kušan, prevoditelj i urednik. 9/08, 35-38.
- ČORKALO, Katica. Priopovjedač Trnski. 3/10, 41-52.

- ČORKALO JEMRIĆ, Katica. Frangeš, slavonistika i tema Tadijanović. 6/10, 62-67.
- DETTONI DUJMIĆ, Dunja. Na putu prema novorazvojnoj prozi (hrvatske pripovjedačice 1950-60-ih). 11/04, 16-31.
- DETTONI DUJMIĆ, Dunja. Duše in vitro ili o nekim primjerima novorazvojne ženske proze. 12/04, 20-36.
- DETTONI DUJMIĆ, Dunja. Ladanov bosanski grub (interpretacija). 12/08, 75-85.
- D. G. [Darko Gašparović] Tema broja: Janko Polić Kamov. 1/07, 34.
- DONAT, Branimir. Zagorka na tragu Šenoe, Tomića i Gjalskog. 11/07, 65-73.
- FALSKI, Maciej. Identitet iz krvi i zemlje. O romanu *Ognjište* Mile Budaka. 7-8/04, 26-39.
- FERRARI, Silvio. Zavičajno i europsko u Brešanovoj tragigroteski (argumenti za referat). 12/04, 81-85.
- FRANGEŠ, Ivo. Zakašnjeli zapis u povodu. 7-8/03, 3-4. [O V. Parun]
- GAŠPAROVIĆ, Darko. Lik bana Josipa Jelačića u *Jadranskoj trilogiji* Nedjeljka Fabrija. 9/03, 14-23.
- GAŠPAROVIĆ, Darko. Kamov i hrvatska književnost. 3/04, 62-72.
- GAŠPAROVIĆ, Darko. Slobodan Novak, drama, kazalište. 9/06, 83-94.
- GAVRAN, Zdravko. Afirmatori i kontestatori danas. 6/07, 64-67.
- GOLUB, Ivan. Milivoju Slavičeku pjesniku za 80. rođendan. 12/09, 55-56.
- GRČIĆ, Marko. Jure Kaštelan i Biblija 1968. 3/10, 24-27.
- GRLJUŠIĆ, Ivan. Držićev zlatni san. 7-8/08, 69-75.
- GRÜBEL, Rainer. Teatralicitet. Kraj Habsburga u dramskom ciklusu *Glembajevi* Miroslava Krleže. Preveo s njemačkog rukopisa Goran Krnić. 7-8/06, 88-113.
- HANZLOVSKY, Mladen. Nazorove antiteze u poemu o Titu (jedno novo razmatranje o hrvatskoj književnoj prošlosti). 10/04, 88-96.
- HANZLOVSKY, Mladen. „Kakva nečist, posjedovati“ (Jedna nepoznata pjesma Vesne Parun.) 2/06, 89-95.
- HROVAT, Boris B. Hrvatsko dramsko pismo 2003. 4/04, 83-[88].
- JAKOBOVIĆ FRIBEC, Slavica. Marija Jurić Zagorka: protagonistica nenapisane povijesti hrvatskog feminizma. 6/06, 14-[24].
- JELČIĆ, Dubravko. Književnost o književnosti (na marginama znanstveno-kritičke i eseističke proze Ive Frangeša). 6/10, 48-51.
- JELUŠIĆ, Božica. Pogовор ili zagовор Franu Galoviću. 10/10, 12-22.
- JURIČIĆ, Antonio. Počeci hrvatskoga kriminalističkog romana. 1/04, 67-74.
- KOHLER, Gun-Britt. Utjecaj habsburške cenzure na književnost hrvatskoga Ilirizma. Preveo s njemačkog rukopisa Goran Krnić. 7-8/06, 67-87.
- KRNIĆ, Goran. Alegorija u hrvatskoj latinističkoj književnosti. 4/06, 83-96.
- KRNIĆ, Goran. Habsburška vladavina Hrvatskom i njezina slika u hrvatskoj književnosti nakon 1918. godine. 7-8/06, 51-66.
- KRNIĆ, Goran. Prvi predsjednik DHK, Ivan Trnski – nacrt životopisa. 3/10, 31-40.

- LIPOVČAN, Srećko. Augustin Tin Ujević i Antun Gustav Matoš. (Dio veće cjeline) 12/05, 176-184.
- LIPOVČAN, Srećko. Između stihije tržnice i samorazumijevanja države. 6/07, 53-56.
- LIPOVČAN, Srećko (*1942. – †2009.). Ulomci iz knjige *Mladi Ujević, politički angažman i rana proza (1909. – 1919.)*. 3/09, 3-6.
- LOVRIĆ, Fabijan / GLIGORA, Dragan. Dezintegracija likova u *Osamljenicima* Petra Šegedina. 5/10, 3-17.
- MACHIEDO, Mladen. Povratak Janku Poliću Kamovu. Apendix: Paul Éluard: *Identités/Identiteti*. Preveo Mladen Machiedo. 1/07, 35-45.
- MACHIEDO, Mladen. Poslije (barem) 33 godine. 12/09, 57-62. [O M. Slavičeku]
- MADER, Miroslav S. Književni početnici kao prvi suradnici (časopisna prisjećanja). 1/04, 99-[102].
- MAĐER, Miroslav S. Časopisni pjesnički susreti. Tri moderniteta i jedan stariji glas. 6/05, 103-109.
- MARIJANOVIĆ, Stanislav. Tomičićeva ophodnja zemljom humskom. 7-8/05, 93-98.
- MARKASOVIĆ, Vlasta. Književnokritička recepcija stvaralaštva Miroslava Slavka Mađera. 7-8/03, 102-115.
- MAROEVIĆ, Tonko. Mirisi zla, novi roman. Pristupajući *Pristajanju* Slobodana Novaka. 9/06, 53-[58].
- MAROEVIĆ, Tonko. Aedov vid. Vladan Desnica kao stihotvorac. 7-8/07, 123-[128].
- MAROEVIĆ, Tonko. Vraćajući se „Izgubljenom zavičaju”. Susret s pripovjednom prozom Slobodana Novaka. 3/10, 3-7.
- MEIĆ, Perina. *Proljeća Ivana Galeba* Vladana Desnice u procesu semioze. 7-8/07, 58-[72].
- MIHALJEVIĆ, Nikica. Zagonetka Lulić. 9/10, 99-108.
- MIHANOVIĆ, Nedjeljko. Poniranje u ekstenzitet života (ulomak). 4/03, 73-82. [O I. Aralici]
- MIHANOVIĆ, Nedjeljko. Religiozna polazišta u književnoj kritici Drage Šimundže. 11/05, 16-26.
- MILANJA, Cvjetko. Rano Ujevićovo pjesništvo. (Ulomak iz veće cjeline) 3/04, 73-[82].
- MILANJA, Cvjetko. Tri crne rupe. (Vladan Desnica, *Zimsko ljetovanje*). (Ulomak iz veće cjeline) 7-8/07, 83-98.
- MILANJA, Cvjetko. Pjesništvo Ivana Goluba. 1/09, 3-14.
- MILANJA, Cvjetko. Jezik svijeta stvari. 12/09, 46-49. [O M. Slavičeku]
- MILANJA, Cvjetko. Šoljanov Kratki izlet. (Ulomak iz veće studije.) 2/10, 3-17.
- MILANJA, Cvjetko. Janko Polić Kamov kao feljtonist. 11/10, 4-14.
- MIRIĆ, Milan. Hrvatska književnost i politika oko nje danas. 1/03, 3-8.
- MIRIĆ, Milan. Glosa o književnom časopisu. 4/03, 99-102.

- MIRIĆ, Milan. Vječno isti pjesnik. (Zapis o Mihaliću.) 4/05, 7-11.
- MIRIĆ, Milan. Književnost i mali narod (teze). 6/07, 68-69.
- MIRIĆ, Milan. Tragovi o međustanju. Življenje smrti u životu i književnom djelu Željka Falouta. 1/10, 3-14.
- MIRIĆ, Milan. O „Razlogu” posve osobno, isповједно. 5/10, 42-92.
- MUHOBERAC, Mira. Kraća proza Vladana Desnice. (O nekim aspektima igre žanrom: skica za ulaz). 7-8/07, 99-107.
- MUZAFAERIJA, Gordana. Povijest nekanonski čitana u dramama Mire Gavrana. 3/03, 20-33.
- NEMEC, Krešimir. Kulturni identiteti u Andrićevoj *Travničkoj hronici*. 3/04, 83-97.
- NEMEC, Krešimir. Ujević i novo poglavlje hrvatskoga feljtonizma. 12/05, 143-150.
- NEMEC, Krešimir. Ivo Frangeš i konstrukcija hrvatskog književnog kanona. 6/10, 39-43.
- NIKČEVIĆ, Sanja. U potrazi za glasom. Između emocije, politike i intertekstualnosti. Skica za studiju o četvrt stoljeća hrvatske drame. 1/06, 34-[46].
- OPAČIĆ, Petar. Od minucioznog cizeliranja do rasapa u bjelinu. (O poeziji Luka Paljetka) 6/07, 5-20.
- ORLIĆ, Domagoj. Poezija i poetika Vlade Vlađića. Razmišljanja uz autorovu četvrtu zbirku pjesama *Teret smrtnoga života*. 4/10, 30-46.
- PALJETAK, Luko. Ivo Frangeš ili misliti Dubrovnik. 6/10, 68-69.
- PARO, Nedjeljka. Iz bibliografije Jozе Laušića. 1/03, 81-88.
- PAVELIĆ-JUREŠKO, Jasna. Mistični proplamsaj Tina Ujevića. 12/05, 169-175.
- PAVEŠKOVIĆ, Antun. O *Požaru strasti* Josipa Kosora. 1/03, 37-49.
- PAVEŠKOVIĆ, Antun. Gavran mašina (Nekoliko uvodnih teza za moguću diskusiju o proznom stvaranju Mire Gavrana). 3/03, 34-45.
- PAVEŠKOVIĆ, Antun. Ivan Lovrić: Kritika Fortisa ili kroatocentrizam na talijanskom jeziku. 4/03, 59-68.
- PAVEŠKOVIĆ, Antun. Razgovor uvodni o prepostavkama za tumačenje Novakovih *Mirisa...*, 9/06, 44-52.
- PAVEŠKOVIĆ, Antun. Sudbina herostrata. 6/07, 57-60.
- PAVEŠKOVIĆ, Antun. Trojica nazbilj, pokoji nahvao. 7-8/08, 64-68.
- PAVEŠKOVIĆ, Antun. Kušan – prozaik „za odrasle”. 9/08, 57-60.
- PERIĆIĆ, Helena. Krivnja/izdaja/ideologija u Desničinoj drami *Ljestve Jakovljeve*. 7-8/07, 108-[122].
- PERIĆIĆ, Helena. Dramatičnost nuđenja dramskog. 11/09, 74-82.
- PERKOVIĆ, Vlatko. Zatvoreni tematski krug Helene Perićić. (Knjiga proze, knjiga drama, knjiga proze) 1/08, 27-[37].
- PERKOVIĆ, Vlatko. Kako ideološki angažman ubija dramu – slučaj Ervina Šinka. (Ulomak iz knjige u rukopisu o poslijeratnoj hrvatskoj dramatici). 11/09, 111-120.
- PETRAČ, Božidar. Putopisi Tina Ujevića. 12/05, 185-190.

- PETRAČ, Božidar. „Strašno lice ništavila” – medij kao sredstvo represije. (Tragovima polemike Antun Šoljan – Goran Babić) 5/06, 52-59.
- PETRAČ, Božidar. Putopisi Janka Polića Kamova. 1/07, 63-69.
- PETRAČ, Božidar. Bezdan virtualnih vrijednosti. 6/07, 61-63.
- PETRAČ, Božidar. Milivoj Slaviček dvadeset godina poslije. 12/09, 41-45.
- PETRAČ, Božidar. Pjesnik mitske snage. 3/10, 21-23. [O J. Kaštelanu]
- PETRAČ, Božidar. Talijanske teme Ive Frangeša. 6/10, 70-75.
- PETRAČ, Božidar. Marakovićeva kritika Krležinih *Balada Petrice Kerempuha*, 12/10, 3-14.
- PINTARIĆ, Jadranka. FAK – slijed nastanka i nestanka. 4/08, 42-49.
- PRIMORAC, Strahimir. Dugo putovanje preko granica i zidova. 12/09, 3-16. [O A. Stipčeviću]
- PŠIHISTAL, Ružica. *Davidijada* u alegorijskome ključu (Nacrt istraživanja.) 3/04, 51-55.
- PŠIHISTAL, Ružica. Kopačeva (para)liturgija riječi. 12/07, 78-87.
- PŠIHISTAL, Ružica. Krugovi zla u *Đuki Begoviću*. 12/09, 75-85.
- SALEČIĆ, Ivan. Između pčele i mrava metak (Uvod u čitanje poezije Andželka Vuletića). 12/04, 3-14.
- SKOK, Joža. Značajan književnopovijesni triptih *Zriniana* Zvonimira Bartolića. 3/06, 45-51.
- SLAVIĆ, Dean. Stilski elementi homogenizacije u Prosenjakovom *Divljem konju*. 5/04, 79-89.
- SOLAR, Milivoj. Sudbina hrvatske književnosti... 6/07, 47-49.
- SRŠEN, Matko. Držićeve *Knjižice od ribeljoni*. [S predgovorom i rječnikom manje poznatih riječi.] 1/03, 28-[36].
- SRŠEN, Matko. Držićev „Pomet-teatar” pod rasvjetom milanskog otkrića. 7-8/08, 40-52.
- SRŠEN, Matko. Dundo Marojev atentat na Držića. 2/09, 3-17.
- SRŠEN, Matko. *Komedije od Pometu* i jubilarna držićologija. 7-8/10, 162-178.
- STAMAĆ, Ante. Pjesništvo Željka Kneževića. 1/03, 15-23.
- STAMAĆ, Ante. Laušićevi *Bogotvorci*. 1/03, 79-80.
- STAMAĆ, Ante. Branimir Bošnjak, pjesnički kodifikator hrvatske postmoderne. 6/03, 3-10.
- STAMAĆ, Ante. Tin Ujević u „osjećajnoj involuciji epohe”. 3/04, 98-105.
- STAMAĆ, Ante. Marinkovićevo otkrivanje Ujevića. 11/04, 39-45.
- STAMAĆ, Ante. Milivoj Solar kao teoretičar književnosti. 3/05, 35-[43].
- STAMAĆ, Ante. Krivudave ove guste rečenice. (Ususret 100-tom rođendanu Dragutina Tadijanovića.) 9/05, 110-113.
- STAMAĆ, Ante. Krleža i Ujević, suputnici i antipodi. 12/05, 163-168.
- STAMAĆ, Ante. Kratak opis hrvatskoga pjesništva. 9/07, 33-57.
- STAMAĆ, Ante. Dundo Maroje u europskoj Kuli babilonskoj. 7-8/08, 53-56.
- STAMAĆ, Ante. Četveroslojnost Kušanova djela. 9/08, 61-65.
- STAMAĆ, Ante. Šimićev metafizički zavještaj (istraživački poticaj). 10/08, 94-97.

- STAMAĆ, Ante. Pjesnik Šime Vučetić (100-toj obljetnici rođenja). 12/08, 3-8.
- STAMAĆ, Ante. Uvod. [Tema broja: Pjesme.] 2/09, 28-29.
- STAMAĆ, Ante. „A sa svih strana trusila se zemlja...” (opaske o pjesništvu Igora Zidića). 9/10, 62-67.
- ŠAFRANEK, Ingrid. Nekadašnji svijet: saga o kraju jednog djetinjstva (u povodu romana Mire Buljan *Zmija u raju*, MH, 2007.). 1/09, 73-82.
- ŠALAT, Davor. Modernizam poezije Gojka Sušca u svjetlu knjige „Struktura moderne lirike” Huga Friedricha. 10/05, 3-14.
- ŠALAT, Davor. Utjecaj medija na novu hrvatsku poeziju – banalizacija ili mogućnost za kreativnu preobrazbu. 5/06, 65-69.
- ŠALAT, Davor. Osporavanje Biblije i osporavanje Biblijom u poeziji Janka Polića Kamova. 1/07, 46-[50].
- ŠEPAROVIĆ, Nada. Veznik „i” u priповijetki *Badessa madre Antonija*. 9/06, 59-66.
- ŠICEL, Miroslav. Novi prilog proučavanju frankopansko-zrinske tematike u hrvatskoj povijesti književnosti. 3/06, 41-44.
- ŠICEL, Miroslav. Frangešov Kranjčević. 6/10, 44-47.
- ŠIMIĆ, Krešimir. O čemu govorimo kad govorimo o poeziji duha? 9/07, 58-67.
- ŠIMUNDŽA, Drago. Eshatološke vizije Šopove kozmičke poezije. 7-8/03, 27-58.
- ŠTOOS, Hedviga. Alegorijski impulsi u *Kiklopu*. (Ulomci iz veće cjeline). 11/04, 64-71.
- TATARIN, Milovan. Sreća, slučaj ili sudbina. 3/03, 46-57. [O M. Gavranu]
- TEŽAK, Dubravka. Kušanovo mjesto u razvoju hrvatske dječje književnosti. 9/08, 66-71.
- TIMET, Zvjezdana. Političnost, pardon: poetičnost. 5/05, 3-16. [O D. Demetru]
- TIMET, Zvjezdana. U isčekivanju *happyenda*. 11/07, 45-49. [O M. Jurić Zagorki]
- TOMASOVIĆ, Mirko. Provincijalizacija i dekroatizacija naše nacionalne baštine. (Povijest hrvatske književnosti prije Kombola.) 6/05, 3-20.
- TOMASOVIĆ, Mirko. Hrvatski književni romantizam – velika stečevina „ilirizma” (1835. – 2005.). 7-8/05, 103-124.
- TOMASOVIĆ, Mirko. Ana Vrdoljak Imotskinja, „Čudo od djeteta”. 5/10, 105-112.
- [UREDNIŠTVO]. Tema broja: Petar Selem. 11/08, 51.
- VELNIĆ, Davor. *Pristajanje* i prepuštanje. 9/05, 3-[16]. [O S. Novaku]
- VELNIĆ, Davor. Tema broja: Novak. 9/06, 42-43.
- VELNIĆ, Davor. Sukob na Desnici. 7-8/07, 42-57.
- VELNIĆ, Davor. Marginalije i sve druge ...arije. *Kolo* br. 1/2007. (izašlo u siječnju 2009.) 11/09, 101-110. [O M. Krleži]
- VIDMAROVIĆ, Đuro. Zaboravljeni hrvatski pisac Ezra Ukrainiančik (1904 – 1968). 6/03, 76-78.
- VLADIĆ, Vlado. Razumjeti pjesništvo Zdravka Kordića. 11/07, 33-44.
- ZALAR, Diana. Ivan Kušan kao spisateljski *homo ludens*. 9/08, 72-80.
- ŽIC, Igor. Kamov & Krleža & Desnica. Urbano & profano. 11/06, 13-23.
- ŽIC, Igor. Roman Latković – između književnosti i politike. 10/07, 29-[41].

- ŽIC, Igor. Neke dvojbe oko FAK-a... Ili o početku i kraju XX. stoljeća u hrvatskoj književnosti. 4/08, 50-66.
- ŽIC, Igor. FAK – slučaj Miljenka Jergovića. 4/08, 67-81.
- ŽIGMANOV, Tomislav. Suvremena književnost Hrvata u Vojvodini – između postojanja u bijelom prostoru i nepostajanja elementarne infrastrukture. 9/03, 105-116.
- ŽIGO, Lada. U povodu 50-godišnjice smrti. 11/07, 55-[59]. [O M. Jurić Zagorki]

A. Poezija

- BAJUK, Lidija. Pjesme. 5/04, 17-20. (Ružoprsta i bršljan; U akvamarinu; Mandala; Ragusa; Grimiz i purpur, i dr.)
- BAKOVIĆ, Stanko. U košulji mjeseca. (Haiku pjesme.) 7-8/05, 26-28.
- BAKOVIĆ, Stanko. Vrhunci u predvečerje (pjesme). 9/08, 81-90.
(Bit istine...; U blizini najvišega visa...; To ti en einai...; Istinu, njen sjaj...; Rukama kao da..., i dr.)
- BALOG, Zvonimir. Hodeći mrakom svojim. 7-8/03, 5-[10].
(Živim ko bubreg u loju; Zavučem se u glavu; Odem u glavu; Imam se puna usta; Najprije, i dr.)
- BAUER, Ludwig. Deset pjesama. 4/10, 18-29.
(Ars artis; Ma, kakav Saturn!; Razglednica; Križ na raskrižju; Laviranje između..., i dr.)
- BENOVIĆ, Ljubica. Naklonost. 7-8/04, 91-[94].
(Naklonost; Stepenice Milene Lach; Usred voda; Usnuli mladić.)
- BENOVIĆ, Ljubica. Pasivna kuća. 12/08, 68-74.
(Koji si utro put, i poravnao stazu; Dijaloški okvir; Monografija; Obiteljski portret; Neodoljivost nazala; Monografija.)
- BIJAČ, Enerika. Riječ do riječi. 6/10, 12-21.
(Trag; Dobro je; E da bi; Oimeničeni život; Bez ograda, i dr.)
- BILOSNIĆ, Tomislav Marijan. Iz ciklusa *Ponoćni tigar*. 7-8/04, 114-118.
(Budi tigar; Čovjeka ni tigar ne može spasiti; Na visokom srpanjskome suncu; Tigrova zemlja; Pisma tigru, i dr.)
- BILOSNIĆ, Tomislav Marijan. Pjesme iz ciklusa „Kuća”. 5/10, 93-104.
(Kraljeva kuća; Kuća Tina Ujevića; Kuća A. B. Šimića; Šopova kuća u Jajcu; Kuća Eugena Kumičića u Brseču, i dr.)
- BILOSNIĆ, Tomislav Marijan. Križni put. 7-8/10, 117-139.
(Pristupna molitva: Moj križ; Prva postaja: Isusa osuđuju na smrt; Druga postaja: Isus prima na se križ; Treća postaja: Isus pada prvi put pod križem; Četvrta postaja: Isus susreće svoju svetu Majku, i dr.)
- BOBNJARIĆ, Iris. Peršinovečki kraj. 3/08, 76-84.
(Smreka; Breza; Proljetna žega; Zlatna dolina; Selo (Zaselak), i dr.)
- BOROZAN, Nenad Valentin. Ptica i molitva. 9/03, 10-[13].
(Josipu Diminiću; Na slabašnoj stazi; Nespokojan dar; Zid; Uznik i tezulja, i dr.)

- BOŠNJAK, Branimir. Pjesme. 6/03, 11-[13].
 (Toliko bogatstva; Listopad; Mjesečev pas; Mraz; Mala tijela; Nezapisani san.)
- BOŠNJAK, Branimir. „Kako postoje šutljivi svjetovi“. 9/05, 17-[22].
 (Govore; Hodati tek tako; O pjesmi zaborava; Suha travka u ustima; Nude nam da konačno progovorimo, i dr.)
- BOŠNJAK, Branimir. Pisma iz pustinje. 1/09, 15-19.
 (Klepsidra; Klimatske promjene; Istražitelji pustinje; Sunce zatvara oči; Plivajući preko Helesponta, i dr.)
- BRKLJAČIĆ, Mario. Kuća iza naših leđa. 5/03, 81-85.
 (Kuća iza naših leđa; Pas s jednim okom; Oprez pada žbuka; Hombre, nama je 37; Akvarij.)
- BRNARDIĆ, Ana. Pjesme. 2/04, 39-41.
 (Zimski san; Dno mora; U kući se skupljaju zimski; Razgovor djevojaka; Kuća s devet Julija koje se spremaju na počinak; Kuc kuc.)
- CAR MATUTINOVIĆ, Ljerka. Ljuveni kanconijer 2003. 10/03, 25-[29].
 (Fešta ljuvena; Cjelov poljupcu dajem; Metafizika se napokon spustila s neba; Između želje i akta; Nikad previše bliski, i dr.)
- CAR MATUTINOVIĆ, Ljerka. Pjesme. 1/07, 86-95.
 (Tko ljubiti krene...; Tvoja sam sjena; Mogla bih tvoja i konkubina biti; Kad pomislim da bi mi srce dao sva se naježim; Zašto sam danas tako prokletu tužna? i dr.)
- CAR MATUTINOVIĆ, Ljerka. Pjesme. 6/08, 66-74.
 (Pukotina u tijestu; Kad se patnja poput selotejpa; Mogla sam se slomiti poput trske; O zalazu sunca u predvečerje; Usidjelica, i dr.)
- CINDORI, Ružica. Pjesme. 6/05, 85-[96].
 (Stranac na Itaci II.; Možda te zove tvoje doba; Poslanica Epikuru; Eol; Sredina, i dr.)
- CINDORI, Ružica. Prolaznik. 11/06, 68-76.
 (1., 2., 3.; Sva važna pitanja ljetos rješava Mars; Disanje; Prijateljstvo, i dr.)
- CINDORI, Ružica. Prije Olimpijade. 1/08, 19-[26].
 (Sitno; Sretne naočale; Proljeće nagorjelih noktiju; Pustopoljine; Koncert, i dr.)
- CINDORI, Ružica. Simultani prijevodi (trački portreti). 1/09, 67-72.
 (Noćni leptir; Sneni borac; Ledeni pijetao; Šutljivac; Planinski vrač, i dr.)
- CINDORI, Ružica. Pjesme. 2/10, 18-27.
 (Euro sign; Vidjeh Oslo; Slovačka provincija; Rođaci; Okamenjena šuma, i dr.)
- ČONDRIĆ, Drago. Golgota, Golgota! 7-8/10, 56-91.
 (Prolog; 1. Oproštajna večera; 2. Judine želje; 3. Getsemani; 4. Pred sudom; 5. Judin kraj; 6. Križni put; 7. Golgota; 8. Pokop; Epilog.)
- DEKANOVIĆ, Ivo. Dvanaest pjesama. 5/06, 79-[86].
 (U tom milosrđu; Što se zbiva u šutljivom kraju; Sokol rasplamsanog sunca; Kipovi na dalekom i pustom otoku; Možda baš u ovom času, i dr.)
- DERKAČ, Lana. Oblaci su posljednji put tepali kiši. 1/03, 89-[97].
 (Pješčano zrno; Poštari; Svatko tko priđe moru stanka je; NLO-i u Hrvatskoj; Oblaci su posljednji put tepali kiši, i dr.)

- DERKAČ, Lana. Snijeg i reprize. 12/05, 115-120.
(Darivanje; Obroci; Koreografija motorne pile; Snijeg i reprize; Još jedna repriza.)
- DETTONI, Dubravko. Sempre sfumato. 1/08, 3-18.
(Vinjeta; Što mi se događa u snu; Otpuštena godina bez sunca; Sempre sfumato; San svih snova (1.), i dr.)
- DETTONI DUJMIĆ, Dunja. Gle kroz prozor (Ekološke pripomene). 3/09, 23-29.
(Noćni leptir se zaletio; Gle kroz prozor; Posljednji stvor kiti bor u stakleniku; Što se na kraju dogodilo s morom?; Priroda je u drugom stanju, i dr.)
- DIMNJAKOVIĆ, Janko. Personae et latinitates. (1991 – 93). 2/09, 30-32.
(Sveta obitelj; Noster imperator clemens est et clam exercitum regit; Dignum laude virum musa vetat mori; Hrvatskoj odrasloj lirici; Epitaf bez lovora.)
- DRAGOJEVIĆ, Danijel. Minutaža. 1/06, 3-33.
(Ti; Ime; Priča; Duboko; Aurora Stellata, i dr.)
- DRAGOJEVIĆ, Danijel. Korijen zraka. 5/07, 3-17.
(Glas; Odnedavno; Ruža; Gospina trava; Dolazi noć, ili kako se to već zove, i dr.)
- DUGEĆ, Malkica. 10 pjesama. 2/09, 33-39.
(Dijete čovječanstva; Ljepota što boli; Prosti, čovječe!; Pjesma o pjesmi; Povratak snovima, i dr.)
- DUJIĆ, Lidija. Ružičasti odraz ženskog rukopisa. 2/04, 97-104.
(Sidinom radobojskom proljeću; Pavlica Kamenečki; Spavaćica; Maslinova grančica; Prvoj od tri jeseni Ane Ahmatove, i dr.)
- DUJIĆ, Lidija. Lipanjski imaginarij. 12/07, 88-92.
- DŽAKULA, Franjo. Monolog. 2/09, 40-45.
(Plivač u moru; Pjesma o jednoj slici; Monolog; Ječam i raž; Podijeljena blizina, i dr.)
- ĐURETIĆ, Nikola. Elegije. 3/06, 32-39.
(Monasterevin elegy; Nešto je ugaslo; Slavonska tužaljka; Šapućem njezina usnula sazviježđa; Šest elegija i epitaf.)
- ĐURETIĆ, Nikola. Male smrti ptica. 2/07, 19-25.
(Aurora borealis; I šutim uporno; Na Waterloo mostu; You're better off with Barclays; Onaj izgubljeni dio, i dr.)
- FIAMENGO, Jakša. 12 soneta. 4/03, 14-[20].
(Bog nad pjacom; Jest; Jug je temeljni vjetar; Kad su trapisti; U Hvaru mi, Bože, i dr.)
- FIAMENGO, Jakša. Sjetni mehanizmi. 9/08, 3-11.
(Svijeća što je na tvojim riječima; Jutarnji anđeo; Riječi tla; Tromi manevri; Brdo na jeziku, i dr.)
- GANZA, Mate. Pritisak svjetlosti. 2/04, 3-14.
(Ono najmanje; Poniznost; Ispod svjetlosti; Stablo i njegova sjena; Prema nedovršenoj bolnici, i dr.)
- GANZA, Mate. Vidno polje. 3/05, 18-[24].
(Okrajak; Šakal; Jezero u grlu; Hodanje po strani; Automat za kavu, i dr.)
- GANZA, Mate. Mreža, 4/08, 3-14.
(Ako pitate; Mreža; O riječima; Dalekovod; U završnoj sceni, i dr.)

- GJEREK LOVREKOVIĆ, Maja. Ljubav razapetog princa. (Ciklus pjesama) 11/03, 27-39.
(Nacrtane riječi; Veronikin usud; Hamletov ljubavni tigar; Torta svetog Leopolda; Snježno bijelo ljeto, i dr.)
- GJEREK LOVREKOVIĆ, Maja. Pjesme. 2/06, 17-26.
(Snježni Krist u ružama; Luda molitva za Ivana; Bijela berba; Krvavo nježna uspavanka; Loši slikari, i dr.)
- GJEREK, Maja. Nebo. 5/10, 18-28.
(Sretni prozor; Radosni nokturno; U kutiji srca; Jezik iščezlih svjetova; Pripijena srca, i dr.)
- GJURIĆ, Stanka. Pjesme. 7-8/09, 133-137.
(Nedužno; Oprost; Pristanak; Zaborav; Pomak kolosa, i dr.)
- GLAVURTIĆ, Miro. Vidiš ova stijena, to se zove Petar. Izabrao i priredio Hrvoje Čulić. 12/08, 9-20.
(Lađa; Gospodin; Lik; Krajolik; Rana, i dr.)
- GOLUB, Ivan. Dušom i tijelom. [S bilješkom.] 12/03, 3-19.
(Ostani s nama; Očuvaj mi oči; Zvijezde i oči; Na (onom) drugom svijetu; Na Božjem dlanu, i dr.)
- GOLUB, Ivan. Sijač radosti. 11/08, 20-37.
(Sijač sam radosti; Prošao je Gospod; Slušati Boga u sebi; On znade; Brige, i dr.)
- GRBA, Marko. Pet pjesama. 9/10, 74-79.
(Iz svijeta nevidljivog; Veslači; Radujem se jer raste lišće; Dva stabla srasla u ljubavi; Zborsko pjevanje.)
- HEGEDUŠIĆ JELEN, Mirjana. Pjesme. 7-8/05, 99-102.
(Jutarnje ptice; Udaljenost; Kolači od kestena; Svijeća; Ogrlica i dr.)
- HUSIĆ, Zvonimir. Pjesme. 5/05, 17-23.
(Utiha srca; O vrapcima i slobodi; Uz tkače jedara; Netko nesklon meni; O sljepilu, i dr.)
- HUSIĆ, Zvonimir. Sanjajući anđela. 2/09, 46-50.
(Anino putovanje; Poslije mene; Nemir; Put u tišinu; Sanjajući anđela, i dr.)
- ILIĆ, Nedo. Pjesme. 7-8/06, 38-49.
(Prozne repatice; Zore pobjednika; Legenda o putu; Pomirenje; Pronalaženje zavičaja, i dr.)
- ILIĆ, Nedo. Zbogom, majstore. 2/07, 4.
- ILIĆ, Nedo. Pjesme. 4/08, 82-92.
(Oči mrtvih ljubavnika; Tinovski lomovi; Odricanja (Varijacije na Morgenster-novu temu); Konačan povratak; Istovjetnost, i dr.)
- ILIĆ, Nedo Domenico. Pjesme. 10/10, 3-11.
(Izgubilo nas more; Sjećanja na Lascaux; Koraci; U pohod sjeni Antun Šoljana; Odlaženje, i dr.)
- IVANDA, Ivan. Pjesme. 2/05, 68-72.
(Molitva; Davna slutnja; Sva mudrost; Jednog dana; Dunavom, i dr.)

- IVANIŠEVIC, Đurđica. * * *. 6/04, 38-43.
(Dubrovnik; Bosonoga smrt; Kraljica tramvaja; Hrvatska oko tebe; Bilježnik patnje, i dr.)
- IVANKOVIĆ, Josip. Igrive pjesme. 2/09, 56-59.
(Moj horvacki jezik; Hardum; Netofili; Virtualac; Blog čojs baj maj lojz, i dr.)
- JAGIĆ, Branka. Kajkavski stihovi. 9/05, 86-92.
(El je el nije; Se sou cajtovi kotači; Oča; A kat krf se smrzne; U Lobor-gradu.)
- JAGIĆ, Branka. Pjesme. 11/10, 91-97.
(A anđeli; Kao/kad; Korak ukočiti; Ljudi; Na/stavak, i dr.)
- JANJIĆ, Ivan. Potkovani divlji konji. 6/07, 38-45.
- JELUŠIĆ, Božica. Knjiga sutona. 1/04, 51-55.
(Iz sutona i mulja; Nocturno; Bolnik u sutor; Sutonje zvono; Pastoral, i dr.)
- JELUŠIĆ, Božica. Rukavica soneta. 10/04, 80-87.
(Zvuk potonula zvona; O prašini; Čeprkanje; Cvat mimoza u bolesti; Mogući Madagaskar, i dr.)
- JELUŠIĆ, Božica. Libela i druge pjesme. 6/05, 21-29.
(Ruke Karla Krausa; Hlapeći u sparini; Libela; Otpusno pismo, pozadina; Žena od vjetra, i dr.)
- JELUŠIĆ, Božica. Nove pjesme. 5/06, 29-37.
(Trska, tanani osjećaj; Na ušću Warte; Mrlja prolivene kave; Svršen je dan; Ljepota je smrdljiva, i dr.)
- JELUŠIĆ, Božica. Arielirika. 3/07, 33-41.
(Prazna je nedjelja; Sve cvijeće vane; Zemlja Gorzowska; Pjesma staroga panja; Vjetar s Baltika, i dr.)
- JELUŠIĆ, Božica. Mala ZG pjesmarica. 2/08, 87-93.
(Laterna na Lotrščaku; Tornjevi Katedrale; Zeleno nebo, šiljci, kule; Pod kapom Kaptola; Šikljaji svjetla, i dr.)
- JEMBRIH, Ivica. Prosvjetljenje. 6/04, 35-[37].
(Ostavite mi...; Voljeti vladara; Pomislio sam...; Došli su po intervju; Promatram prolaznike.)
- JENDRIČKO, Slavko. Kada prah ustaje. 6/04, 56-61.
(Kada prah ustaje; Do pola puta; U mreži; Svečanost mlijeka; Još i danas, i dr.)
- JENDRIČKO, Slavko. Tamna priča. 7-8/06, 148-153.
(Mala prašuma; Nakon budućnosti; Pohvala ljubavnom jeziku; Apstraktni Sisak; Sjene s borama, i dr.)
- JENDRIČKO, Slavko. Sanjaš mi iza leđa. 7-8/07, 142-150.
(Bog vidi lijepi prizor; Prst svijetu; Posvećenik za šankom; Studij subjekta; Vlakovici s pjesnicima iz Siska, i dr.)
- JENDRIČKO, Slavko. Sanjaš mi iza leđa. 2/09, 60-63.
(Ja post-poezije; Razumijevanje ptica; Bog vidi lijepi prizor; Prst svijetu; Studij ljubavi, i dr.)

- JENDRIČKO, Slavko. Udružen sa sjenicom. 9/10, 17-25.
 (Nisi apstraktan; Ljepota bitka; Posljednja putovnica; Dnevnik tjelesa; Olujno rasipanje sjemena, i dr.)
- JIRSAK, Predrag. Krtina povijest (Sedam pjesni ere globalizma). 1/10, 15-23.
 (Prazne kuće; Kiša; Snijeg; Eh, gospodice...; Imperijalni gradovi, i dr.)
- JOGIĆ, Esad. A kamen šuti. 2/06, 66-71.
 (Ciganska molitva; Cigo, ciganov sin.)
- KARLOVIĆ, Roman. Razgovori u Jeruzalemu. 7-8/10, 92-116.
 (I. Johanaan; Nikodemus; II. Jehuda; Svećenik; III. Johanaan, i dr.)
- KAVELJEVIĆ, Nedjeljko. Stećak. 12/09, 86-94.
 (Svjedok; Crno podne; Rozarje; Rane bure; Rapsodija R i P, i dr.)
- KLARIĆ, Ivan. Rukovet pjesama. 3/06, 79-85.
 (Magija narcisa; Zdenac tajanstva; Nježnozvučja; Albatros; Plam spokoja, i dr.)
- KLARIĆ, Ivan. Pjesme. 9/07, 68-77.
 (Hermesov svlak; Raspeti leptiri; Svila; Odraz; Glas, i dr.)
- KLARIĆ, Ivan. Mjesečeva kuća. 4/09, 66-74.
 (Odmorište; Zima; Mala večer; Putovanje; Odlutale suze, i dr.)
- KNEŽEVIĆ, Željko. Pet pjesama. 1/03, 24-27.
 (Pjesma u tri dijela; Ne izlazim iz lijepo pjesme; Stihovi u devetom mjesecu;
 Sutra je samo laka zemlja; Uskrs 2002.)
- KNEŽEVIĆ, Željko. Izlet u prirodu. 1/05, 13-[22].
 (Nove odluke; Otpuhano slovo; Mala, boležljiva; Nimalo stidljivo proljeće; Izlet u prirodu, i dr.)
- KNEŽEVIĆ, Željko. Nove pjesme. 7-8/10, 3-14.
 (Stablo u košticu; S osmijehom penjemo se; Stara lipa uz prugu; U mojoj domovini; Za jedan suvišan narod, i dr.)
- KORDIĆ, Zdravko. Izbor pjesama. 12/03, 74-[80].
 (Vatra i anđeli; Pretočio sam metal u riječ; Nad gradom, nad zemljom; Bezglasni prijelaz; Ništa nisam unio u pjesmu; Koracanje, tamni redak.)
- KORDIĆ, Zdravko. Isus i anđeli. 11/07, 17-32.
 (Maria, o Sancta Maria; Isus i Hrvatska; Isus, čekanje; Isus i jastvo; Isus i anđeo, i dr.)
- KOROMAN, Veselko. Pjesme. 10/06, 14-20.
 (Ja i ti; Upitao sam ga; Sa zvonika udaljenog; Ohološću uvrijeđen; Evo ovdje, i dr.)
- KOVAČ, Emilija. Pjesme. 12/04, 15-19.
- KOVAČ, Zvonko. Göttinger Tagebuch... kao soneti o koječemu. 4/05, 12-25.
 (Večeras, uz radio, pijemo antracit; Jutros, uz radio, nakon umivanja; Otkako ne pijem ni malo mlijeka; Noćas sam umoran od žudnje; Muzika se, kao duboka misao, i dr.)
- KOVAČEVIĆ, Tomislav. Grijavi snijega. 6/04, 44-50.
 (Izazivanje površine; Naplavine vjetra; Čišćenje uspomena.)

KOVAČEVIĆ, Tomislav. More uzima zalet. 7-8/08, 27-32.

(U ovom gradu...; Ne možeš se probuditi; U posljednje vrijeme...; Dogovorili smo se...; Prašina na mom licu..., i dr.)

KRALJIĆ, Nikola. Pregršt stihova. 6/08, 21-[28].

(U zemlji je nekoliko tisuća čvorova; Znam da je okretište tužno; Spremite se; Laste na nebu; Nužno je vezati se za jarbol, i dr.)

KRANJEC, Mario. Pjesme. 7-8/08, 123-126.

KRMPOTIĆ, Vesna. Iz zbirke „Divni stranac“ (pjesmene priče). Knjiga br. 5.
11/04, 3-15.

(22. Bio jedan glas u snu; 23. Ribarova riba; 24. Pričatelj i priče; 25. Javor; 26. Bile jedne cipele, i dr.)

KRŠUL, Zoran. * * *. 6/04, 62-69.

(Nestajanje I.; Na položaju; Nestajanje II.; Nestajanje III.; Nestajanje IV. (mjesečovo), i dr.)

LEVANIĆ, Stella. Pjesme. 4/05, 101-105.

(Brzojav Tezeju; Poredak nade; Pjesnikom mi želiš biti; Isus pita; Jeka, i dr.)

LEVANIĆ, Stella. Pjesme. 12/07, 26-32.

(Što je Odin šapnuo svjetlom Baldru? [prozni zapis]; Moja mila Marija; Molitva prognanika; Trogodišnje dijete uz glasovir; Hrvatska suza; Potraga za gralom.)

LICE, Stjepan. Kruše dobri. 7-8/03, 59-64.

MACHIEDO, Mladen. Balzami (pjesme 1993 – 2002). 10/04, 26-[32].

(Da se ne zaboravi...; Crtu paradoksa; Poruka iz Livorna; Zajedničke tuđine; Franzov otac, i dr.)

MACHIEDO, Mladen. O tempora! 6/09, 13-23.

(Prolog; Dijagnoza; Opažaji 1; Signum temporis MMVIII.; Postmoderna, i dr.)

MAĐER, Miroslav S. Jutarnji sutoni. 3/03, 5-13.

(Jutarnji sutan; Put u prazninu; Male stvari.)

MAĐER, Miroslav S. Brojni crteži (II.) 11/04, 83-[86].

MAĐER, Miroslav S. Stihovi dugih naslova. 6/06, 25-36.

(Otvorena pjesma a s nijansama prozne ljudske geste; Znam jedan sat koji kuca suprotno od drugih; Pismo koje nikada neće stići; Kad crni vjetar proždire noževima straha; Predavaonica riječi i dosadnih shvaćanja svijeta, i dr.)

MAĐER, Miroslav S. Razgovor riječi. (Ciklus iz neobjavljenе zbirke stihova u prozzi: *Izgubljene prolaznosti*). 4/09, 29-33.

(Krv nasilja; Nenapisane pjesme; Kas; Samo oblaci; Uvijek vidim nešto drugo, i dr.)

MAJETIĆ, Alojz. Pjesme. 2/03, 67-70.

(Ličinka od hrskavice; Ostatak kopna; Stavi prst na prsa travke; Ni drhtulja ni leptir; Prema kraju bez slapova i krošnji.)

MAJETIĆ, Alojz. Riječ *more* ljeska ponad mora. 11/06, 3-12.

(More pomnoženo sa svim kapljama u sebi; Drugo more pomnoženo sa svim kapljama u sebi; Treće more pomnoženo sa svim kapljama u sebi; Četvrto more

- pomnoženo sa svim kapljama u sebi; Peto more pomnoženo sa svim kapljama u sebi, i dr.)
- MAJIĆ, Vlatko. Divlja loza. 2/07, 74-80.
(Mladić; Procvali štap; Golub; Kućni red; Ništitelji, i dr.)
- MARETIĆ, Tomislav. Haiku (iz neobjavljene zbirke *Leptir nad pučinom*). 2/09, 64-66.
- MASLAĆ, Mile. Pod vatrom ognjišta. 2/05, 23-29.
(Mrtno more; Ispred mene; Što rekoh; Odsjaj; Kako li se može trava, i dr.)
- MATOŠ, Antun Gustav. Krvavica. 11/07, 50-[51].
- MEDVIDOVIĆ, Lujo. Sedam novih pjesama. 7-8/04, 11-[15].
(Balet i harfa; Dom sveg savršenstva; Licem u lice; Trenutak istine; Grad u Slavoniji, i dr.)
- MEDVIDOVIĆ, Lujo. Rukovet. 7-8/09, 128-132.
(Kulturno pitanje; Radost stvaranja; Priča o papući; Slovo razlike; Odmetnuti zarez; Pitaju me, kako u Osijeku.)
- MIHALIĆ, Slavko. Brojka koja nedostaje. 1/03, 9-[14].
(Igra; I ti si među njima; Mrtvi prijatelji; Špilja na Pelješcu; Sve više ljudi, i dr.)
- MIHALIĆ, Slavko. Nove pjesme. 4/05, 3-6.
(Svršetak značenja; Popodne: kiša; Vrelo srce bune; Potkraj.)
- MIHALIĆ, Slavko. *1928. †2007. Majstore, ugasi svijeću. 2/07, 3.
- MIJOVIĆ KOČAN, Stijepo. Peti ciklus. Iz knjige u pripremi Ode himne ne. 2/10, 82-90.
(Pohvala Velebitu; Pohvala nogama jedne hrvatske političarice; Pohvala mladoj Hrvatici koja bere ciklame; Pohvala djevojčici koja na plaži u Andori gradi kulu od pijeska; Pohvala udarcima čekića u dvorani Muzičke škole u Dubrovniku, i dr.)
- MILOHANIĆ, Tomislav. Per crucem ad lucem. 9/03, 86-92.
(Otvoriti se samo treba; Per crucem ad lucem; Otvaram jutra; Kao da bijaše više svjetla; Ja, znanstvenik, i dr.)
- MILOHANIĆ, Tomislav. Pjesme. 10/07, 23-28.
(Kidanje; Odlazak; Jesen; Prvi snijeg; Sjetva, i dr.)
- MIOČ, Pero. Sjetne i nimalo sentimentalne pjesme. 4/06, 51-60.
(Mala noćna glazba; Večer pod krinkama; Livanjski rondo; Gozba nikako u Kani galilejskoj; Tumpeccet, i dr.)
- MUJIČIĆ, Tahir – Dida. Causa Portugesa. 6/04, 74-81.
(Gospodar valova; Post; Zašto nisam...; Usnimo; Kako dopisati, i dr.)
- MUNITIĆ, Juraj. Sargaška zbirka. 9/04, 27-32.
(Sargaška zbirka; Ex ponto; Duša; Pjesnikova uspavanka; Pomorska, i dr.)
- NAČINOVIĆ, Daniel. Pjesme. 10/03, 8-14.
(Čovjek u mreži; Zagonetka; Abiturijentski bal; Što može proći ovom obnovljennom ulicom; Supermarket, i dr.)
- NAČINOVIĆ, Daniel. Flauta od mamutske kljove. 1/05, 71-76.
(Istok; Impromptu; Uspomena s prve svete pričesti; Marame; Flauta od mamutske kljove, i dr.)

- NAGULOV, Franjo. Balade o nultim godinama. 4/10, 101-108.
(Kako je u moju pjesmu ušla krv; Dan poslije; Na petu godišnjicu mature; Idejna prašina; Još jedna priča o tim godinama; Analogija.)
- PARUN, Vesna (10. IV. 1922. – 25. X. 2010.). Koralj vraćen moru. 11/10, 3.
- PAVIĆEVIĆ, Mila. Luko Paljetak. Mala noćna muzika. Sonatni vijenac. 9/06, 21-26.
- PAVIĆEVIĆ, Mila. Ciklus o pjesnicima. 5/09, 19-23.
(Aleksandar Puškin; Edgar Allan Poe; George Gordon Byron; Heinrich Heine; Federico Garcia Lorca, i dr.)
- PAVIĆEVIĆ, Mila. Godotova prijateljica. 10/09, 3-8.
(I.; II. Tražim, Katul, Golgota, Albert, pospan, i dr.)
- PAVLOVIĆ, Pero. Gorušičino zrno. 10/03, 99-[104].
(Vidoštačka kraljica; Jesi klik radosti, Neuense, ores; Gorušičino zrno; Aloe vera, i dr.)
- PAVLOVIĆ, Pero. Ljubav (A zemlja riječ zori). 3/08, 12-16.
(Salvia officinalis; Dragušac; Bokor; Ivanjsko cvijeće; Miholjice, i dr.)
- PAVLOVSKI, Marko. Pjesme. 12/09, 17-24.
(Baka (1925. – 2008.); Soba blijede svjetlosti; Hrani me svjetlošću; Svjetlosna ptica; Život pjesnika, i dr.)
- PETRAK, Nikica. Nove pjesme. 6/03, 23-31.
(Pet sitnih pjesama o stvarima; Pričica; Nedostaju mi; Jednoj smokvi u Konavlima.)
- PLANINC, Mladen. Talesova žuč. 6/03, 89-96.
- PODRUG, Toma. Pjesme. 9/04, 12-16.
(Lastavica; Svjetlo i sjena; Veliki Petak; Fazan i lovac; Barok u Varaždinu, i dr.)
- PODRUG, Toma. Pjesme. 3/09, 73-80.
(Pekarnica; Tvoja samoća; Moje noći; Premještanje brdâ; Ljetovanje na moru, i dr.)
- PODRUG, Toma. Pjesme. 11/10, 28-33.
(U prostorijama Društva hrvatskih književnika; Predvečer; Autoportret; Poruka svetoga Franje; Šapćem bijelome papiru, i dr.)
- POSTRUŽNIK, Ana. Oaza samoće. 2/09, 67-71.
(Moja zgasla svjetlost; Iza vanjstine; Nisam otplovila iako sam žudjela; Čarolija; Spokojstvo koje sam čekala, i dr.)
- PRODANOVIĆ, Živko. Pet pjesama. 3/10, 53-56.
(Leži slučajni prolaznik; Prolazi žalobna povorka; Plavetni nosorog; Ulicom lada plovi.)
- RABAR, Josip Sanko. Dani s Njofrom (izbor). 2/09, 72-76.
(Prvi dan; Drugi dan; Treći dan; Četvrti dan; Šesti dan, i dr.)
- REŠICKI, Delimir. Samotne gnoze. 1/04, 14-21.
(Zamak; Trakl, grodek, obvezne postaje sna; Kotač; Vaga; Kosovel, i dr.)
- RICOV, Joja. In hac lacrimarum valle. 9/09, 15-27.
(Izronio iz beskraja; Ko i u tvoje dane; Ludost i tvoje sanje; Otpuhnuta mladost; Moje srce, i dr.)

- ROGIĆ NEHAJEV, Ivan. Slobodni suhozidarski obrt: nekoliki primjeri. 7-8/06, 14-27.
(Bez ičesa teškog; Najbolji način za dočekati Boga; Pjesma o junacima; Ciparski cokt; Baštinik, i dr.)
- ROGULJIĆ VISKOVIĆ, Helena. Kokosinjac. 5/04, 90-93.
- ROKLICER, Robert. Pjesme. 6/09, 78-79.
(Sretan trenutak; Lovac u žitu; Redatelj; Drži se dogovora; Rutina.)
- ROKLICER, Robert. Pjesme. 12/10, 15-21.
(Nedjeljni ručak; Tražim prijestolje; Grimizni kanjon; Vučedolska golubica; Između dviјe šihte, i dr.)
- ROSANDIĆ, Diana. Pjesme. 4/04, 58-65.
(* * *; Poljubac; Slika; Žeđa; Nutrina, i dr.)
- SLIŠURIĆ, Ivan. Naličje vremena. 7-8/08, 98-100.
(Predznak pjesme; Sparina; Svako prema vremenu; Notturno I.; Notturno II., i dr.)
- STAHLJAK, Višnja. Četrnaest soneta. 2/03, 80-[87].
(Ne šapući; Veliki val; Mjesec; Taj miris; Šturak i cello, i dr.)
- STAHLJAK, Višnja. Tko se to šulja? 10/08, 85-93.
(Tko se to šulja?; Nitko mi nikada rekao nije; Moj plamen; Gledajuć te; Tako često, i dr.)
- STAMAC, Ante. Osam pjesama. 7-8/05, 3-7.
(Poputnica sinu; Evo ga, tu je!; Predak; Listening to a whisper; Pozivnica na svečanost, i dr.)
- STAMAC, Ante. Zdvojbe. 4/06, 3-6.
(Somnium hiperreale; Zdvojbe jednoga koji piše; I sad si tu; Raskid; Post lucem tenebrae; Descriptio chartographica.)
- STAMAC, Ante. Pregršt novih pjesama. 4/07, 3-6.
(Ne vidim jasno, spazih zvjezdani sjaj; Kao grašak; Sve je u velikom slovu; Sjećanje na Bosut, Vrijeme pijesak, vrijeme led; Susret sa Svetim Ocem.)
- STANIĆ, Mira. Slano iscijeljenje. 3/07, 74-80.
(Kroz zatamnjeni vrt sebe; Slano iscijeljenje; Pozdrav gravitaciji; Kako će sutra izgledati pepeo; Gospodar osjeta, i dr.)
- STOJIĆ, Miljenko. Lanterna u mojoj sobi. 11/04, 32-37.
(Uz kavu; Kad pjesma guši; Leptir; Pouka jednog slijepca; Lanterna u mojoj sobi, i dr.)
- SUŠAC, Gojko. Mjesta „tamnoga” pjesništva. 10/05, 15-19.
(Bijahu; Bila je pjesak na kojem smo; Oni koji u zimi gvožđa; Tko je ‘ja’; U pucketanju prstiju gojnih gospodara, i dr.)
- SVEDROVIĆ, Stjepan. Pjesme. 6/07, 87-92.
(Vječni šapat; Kad se sjetim; Treperi duša moja; Čekajući svitanje; Noćas si me pohodila, i dr.)
- ŠALAT, Davor. Strmljiva glazba. 4/03, 83-88.

- ŠALAT, Davor. Nedocrtanci. (Ciklus pjesama u prozi.) 3/05, 68-72.
- ŠALAT, Davor. Ciklus pjesama u prozi: „Ljuštenje jezika”. 12/06, 31-33.
 (* * *; * * *; Bratislava, Beč; Baršunasti grad, i dr.)
- ŠALAT, Davor. Ciklus pjesama *Tumačenje zime*. 7-8/09, 37-40.
 (Zlato mrvome kralju; Skliske formule; Pismo iz Kapadokije; Počešljani otoci;
 Vježbanje budućnosti, i dr.)
- ŠESTO, Silvija. Trinaest pjesama. 7-8/07, 22-29.
 (Poglavica ne plaće; Posjetnica; Duše iza ormara; Krugovi; Strah, i dr.)
- ŠIMUNDIĆ, Mate. Tren. 6/04, 70-[73].
 (Rukotvoreno utočište; Proljećima ti si bio potreban; Čovjek skrovita srca; Sveta
 tajna; Ikona, i dr.)
- ŠOJAT-KUČI, Ivana. Pjesme. 6/06, 63-[71].
 (Preživjela; Žena koja je čekala; Ona koja je šutjela; Čuvarica; Mjesečarka, i dr.)
- ŠTAMBUK, Drago. Nove pjesme. 11/05, 3-15.
 (Puncta dolorosa; Behar, bogočovjek; Centurion; Sine linea; Hegemon i dr.)
- ŠTAMBUK, Drago. Pognuta riža. 10/09, 72-74.
- TADIJANOVIĆ, Dragutin. *1905. – †2007. Prsten. 6/07, 3-4.
- TEŽAČKI, Biserka. Petar. 6/04, 51-[55].
- TEŽAČKI KEKIĆ, Biserka. Zbiljnost iza ogledala. 5/08, 85-92.
- VLADIĆ, Vlado. Teret smrtnoga života. 9/07, 23-32.
 (Teret smrtnoga života; Samorasprsnuće; Esse est percipi; Razdvojenost; Sjećanja
 i stvari, i dr.)
- VLADOVIĆ, Borben. Nove pjesme. 4/04, 13-21.
 (Nagnuti dimnjak; Polukat; Zimsko kupanje; Zagubljene lađe; Vidim nebo a
 nebo mene ne vidi, i dr.)
- VLADOVIĆ, Borben. Pjesme. 1/07, 3-10.
 (Sajam antikviteta; Georg Peuerbach; Strah od mjeseca studenoga; Ručnik na
 plaži; Srca na užetima, i dr.)
- VLADOVIĆ, Borben. Rječnik dobrih riječi. 11/09, 3-11.
 (Činovnička kiša; Što se vidi sa stijene?; Kipić; Predstava suvremenog plesa;
 Živost predmeta, i dr.)
- VUČEMIL, Andrija. Pjesme. 10/06, 58-69.
 (Bila jednom jedna rijeka; Ispod Učke.)
- VUČEMIL, Andrija. Čitajući Eckharta. Knjiga božanske utjehe. 5/08, 20-29.
- VUČINIĆ, Miodrag. Pjesme. 2/09, 77-81.
 (Jer smo ljudi; On je radius (R=MRT); Otrežnjenje slijedi kasnije, mnogo
 kasnije; Apstraktna forma.)
- VUKOTIĆ, Vigor. Pjesme. 1/08, 86-92.
 (Pogled ispod horizonta; Kuća ogledala; Moja najdraža igračka; Zdravo; Crveno
 sunce, i dr.)
- VUKOVIĆ, Davor. Oslanjam se na tišinu. 11/07, 79-86.
 (Divlja ruža; Sjene; Kad je nebo palo; Gatar; Povratak kući.)

- VULETIĆ, Andelko. Pjesme. 6/09, 66-71.
 (Izvješće sv. Franji iz listopada 1992.; Nisam ja te lude sreće; Prava stvar; Viša razina; Zlookog pogleda i s vjećitom strepnjom.)
- ZEČKOVIĆ, Lela. Sintaksa. 3/03, 65-70.
 (Lapis lazuli; Roza; Rukavice; La vista; Maksimir, i dr.)
- ZIDIĆ, Igor. Bljesak. 5/03, 3-7.
 (Dopo la tempesta; Na Lidu, neke godine; Splitska kiša; Obrisi rujna u tijelu; Praznina, i dr.)
- ZIDIĆ, Igor. Pjesme. 9/10, 44-54.
 (Majstori svjećari; Ljeto ispunjenih i neispunjenih obećanja; Nagovještaj zime; Bidermajerska ležaljka, noć; Inventura ljeta; Morski duhovi.)
- ZOKO, Božica. Crveno more. 12/04, 60-[67].
 (Mač u koricama; Šareni stup; Uspoređujem se s Isusom; Infinitivi; Prva jesenska kiša, i dr.)
- ZOKO, Božica. Zauvijek vječno vazda. 3/10, 13-20.
 (Zauvijek vječno vazda; Raste raste; Vjeruj u mene; Svoj zadatak; Kad ja zamuknem, i dr.)
- ZUBAC-IŠTUK, Ruža. Obilježena prstenom Božjim. 2/09, 51-55.
 (Osluškujem prolaznost vremena; Žedan je žedan čovjek; Ništa u novinama nije pisalo; Prstenovana ptica; Spas si izgubljenoj nadi, i dr.)
- ZUBOVIĆ, Sonja. Jeka. 2/09, 82-86.
 (Pjesma; Čuješ li bibliotekе; Nema kiše; Ognjište; Oči moje tek rođene djevojčice, i dr.)

B. Proza

- ANDRIĆ, Ivo Mijo. Gnijezdo. 1/10, 24-27.
- ANDRILOVIĆ, Vlado. Zrcala. (Uломak iz romana *Ispod golemoga neba*.) 10/03, 15-24.
- ANDRILOVIĆ, Vlado. Ključ života. 1/05, 37-46.
- ANDRILOVIĆ, Vlado. Zajednička urna. 7-8/05, 22-[25].
- ANIĆ, Višnja. Spiralne priče. 3/07, 81-86.
- ARALICA, Ivan. Carske kočije. 2/06, 3-[16].
- ARALICA, Ivan. Veprovi. 3/07, 19-32.
- ARALICA, Ivan. Zrno ječma. 9/08, 25-34.
- BAUER, Ludwig. Patnje Antonije Brabec. (Uломci iz romana.) 10/04, 3-[13].
- BAZINA, Mario. Hrvatske magle. (Uломak iz romana.) 12/04, 37-45.
- BAZINA, Mario. San druge razine. 7-8/06, 133-[147].
- BIOSNIĆ, Tomislav Marijan. Grey (poglavlje iz romana *Listopad*). 7-8/06, 28-37.
- BIOSNIĆ, Tomislav Marijan. San (poglavlje iz romana *Listopad*). 4/08, 34-41.
- BOŽIĆ, Dragan. Lavdara. (Iz proze *Leptir iz sedamdeset prve*). 2/04, 105-[114].
- BREŠAN, Ivo. Prokletnici (Ulonak iz romana u nastajanju). 3/09, 11-22.
- BREZINŠČAK BAGOLA, Božidar. Muhamed iz Sarajeva. 4/04, 66-[69].

BREZINŠČAK BAGOLA, Božidar. Kabinet Bolte Novaka. 12/07, 60-77.

BUJ, Vinko. Dvije priče. 5/05, 95-101.
(Zabranjena molitva; Prastara maslina.)

CAR MATUTINOVIĆ, Ljerka. Aurea aetas. 10/05, 66-[72].

CAR MATUTINOVIĆ, Ljerka. Bojovnica Androgina. 7-8/07, 30-39.

CAR MATUTINOVIĆ, Ljerka. Astrologinja Pauperkula i njeni vitezovi. 3/09, 65-72.

DIMNJAVAČIĆ, Janko. Triptih. 12/09, 63-74.

DUBRAVSKI, Zvonimir. Bilješke jednog pokojnika (Pripovijest iz prošlih vremena). 3/05, 25-33.

ĐURETIĆ, Nikola. Lovac sjena (ulomak iz romana). 4/09, 3-10.

GRACIN, Juraj. Ključ. (Ulomak) 10/07, 106-113.

GRACIN, Juraj. Povratak. 2/09, 18-27.

GRLJUŠIĆ, Ivan. Kratke proze. 4/04, 22-[35].

HORVAT, Ana. Polje vedrine (poglavlje iz neobjavljenog romana). 6/05, 30-35.

HORVAT, Ana. Ručkovi kod Lare. 4/07, 17-29.

HORVAT, Ana. Tri priče. 7-8/08, 15-26.
(Telefonski mrtvački sandučić; Svetе planine – informatičari; Baletne šlapice.)

HORVAT, Ana. Svaštara. 9/09, 28-42.

HROVAT, Boris B. Čovjek koji je umro. 4/06, 7-15.

IVELJIĆ, Nada. Prilagodba pustinji. 2/08, 3-15.

JAGIĆ, Dorta. Dvije pričice. 7-8/08, 131-134.
(Vanzemaljci; Pakao.)

JELAČIĆ BUŽIMSKI, Dubravko. Arbitar elegancije. 6/06, 3-13.

JELUŠIĆ, Božica. Refleksije. 2/05, 3-[12].

JIRSAK, Predrag. Hrtovi. 7-8/08, 135-139.

JIRSAK, Predrag. Ostaci koštice. 10/08, 46-49.

JIRSAK, Predrag. Dvije priče. 9/09, 88-99.
(Štosna baba Ofelija; Drúga u tuzi.)

JOGIĆ, Esad. Mirakul. 7-8/08, 94-97.

JOGIĆ, Esad. Zvono. 2/09, 97-110.

JOGIĆ, Esad. Danak. 10/09, 75-92.

JOGIĆ, Esad. Šapat sablje. 7-8/10, 36-55.

JURIĆ, Davor. Čovjek iz parka. 3/08, 70-75.

KLARIĆ, Ivan. Henok. (Ulomak iz romana.) 5/10, 29-41.

KLARIĆ, Kazimir. Krpa. 7-8/03, 11-17.

KLARIĆ, Kazimir. Gaće dolje. 5/07, 77-88.

KLARIĆ, Kazimir. Gospodar praznine (ulomak iz romana). 11/08, 38-50.

KLJENAK, Mladen. Sedam proza. 4/03, 69-72.
(Uoči polaska; Na cesti; Čuvajući prijateljstvo; Kalendar; Plač; Povratak; Zauvijek.)

KOLUMBIĆ, Tin. Dvije priče. 6/05, 97-102.
(Vukovarski san i java; U razorenom gradu.)

- KOLUMBIĆ, Tin. Don Quijote iz priče našeg vremena. 11/06, 24-27.
- KOVAČ, Emilija. Andeo. 12/03, 70-73.
- KOVAČ, Emilija. Biti ludi. 4/04, 36-[47].
- KUŠAN, Ivan. Život preko ruke. 10/03, 3-7.
- LUKŠIĆ, Irena. Cvijeće za sestru neznanog junaka. 7-8/04, 95-103.
- MAJDAK, Zvonimir. Povratak sudbini (odlomak iz romana). 10/09, 9-23.
- MAJDAK, Zvonimir. Roman u četrnaest pisama i nepoznat broj nenapisanih. 4/10, 3-17.
- MAJDAK, Zvonimir. Tri priče. 11/10, 15-27.
- MAJETIĆ, Alojz. Slastičarka i poznati znanstvenik u posudi za puding. 11/07, 3-16.
- MATOŠ, Antun Gustav. Djevica Orleanska. 11/07, 52-54.
- MEĐIMOREC, Miroslav. Životna priča Janka Žnidarića. U spomen na Sandora Maraia. 11/10, 73-90.
- MEŠTROVIĆ, Josip. Lovac na smiren dah (fragment iz neobjavljenе knjige). 4/03, 30-45.
- MEŠTROVIĆ, Josip. A što je s tvojom kućom? 11/04, 72-82.
- MEŠTROVIĆ, Josip. Dok sanjaš i prianjaš. 3/06, 12-31.
- MEŠTROVIĆ, Josip. Izbriši sva svoja određenja (fragment). 7-8/08, 76-93.
- MEŠTROVIĆ, Josip. Čuvaj se objektivnosti kao samoga sebe (ulomak). 1/09, 20-32.
- MEŠTROVIĆ, Josip. Mamurluk je tvoja svakidašnjica. [Ulomak iz veće cjeline.] 10/10, 23-40.
- MIOVIĆ KOČAN, Stijepo. Lav i Bik ili Europa i Croatia 51/2. 11/06, 81-85.
- MIOVIĆ KOČAN, Stijepo. Putnik i Hermo. 2/08, 94-96.
- MRAOVIĆ, Tihomir. Tri pogleda na budućnost. 6/07, 21-37.
- MRAOVIĆ, Tihomir. Novo čitanje. 5/08, 30-39.
- MRAOVIĆ, Tihomir. Nove priče. 7-8/09, 41-53.
- (Uspon Ziggy Stardusta; Uljez u kući književnosti; Oslobođeni titan.)
- MRAOVIĆ, Tihomir. Novi portret Dorian Graya. 12/10, 22-36.
- MUJIČIĆ ARTNAM, Kemal. Pisma čitatelja (poglavlje iz romana *Poravnanje*). 11/06, 86-91.
- MUJIČIĆ ARTNAM, Kemal. Mine. 6/07, 84-86.
- MUJIČIĆ ARTNAM, Kemal. Vrijeme za ljubav (poglavlje iz romana u pripremi). 4/08, 93-98.
- NEKIĆ, Nevenka. Miklós Radnóti. 6/04, 82-87.
- NEKIĆ, Nevenka. Dvije ruže. 7-8/05, 82-92.
- NOVAK, Javor. Šuljanje tjesnacem. 1/05, 77-[83].
- NOVAK, Javor. Iscrpljen i sretan. 1/07, 11-19.
- NOVAK, Slobodan. Prva čuška iz jezikoslovlja. 9/03, 3-[9].
- OSMAK, Milan. Tama u srcu. 5/09, 33-51.
- PAVEŠKOVIĆ, Antun. Dvije prispodobe. 10/06, 21-32.
- (Propast svijeta; O licu i naličju dobrote.)

- PERIČIĆ, Helena. Dvije (zadarske) božićne priče. 3/04, 40-[50].
 (Zdravo za gotovo; Domnana i bijele ovce.)
- PERIČIĆ, Helena. Dvije priče za sentimentalnu razbibrigu. 3/06, 86-93.
 (Nesporazum; Skrušenost.)
- PERIČIĆ, Helena. Mihovil sa Sjevernoga mora. 5/08, 79-84.
- PERIĆ, Boris. Grad stravičnih noći. (ulomak iz romana). 5/05, 24-[33].
- PLANINC, Mladen. Mošti. 3/04, 24-28.
- PRICA, Čedo. Poniženje. (Poglavlje iz rukopisa *Poniženja – Bilježnice namjernih sjećanja III*) 2/07, 5-18.
- PROSENJAK, Božidar. Poslovna žena. 2/07, 26-39.
- RABAR, Josip Sanko. Dvije kratke priče. 7-8/08, 112-117.
 (Bijeg; Tri rubina.)
- RAMLJAK, Ivan Ićan. Brigadir Vinko. 6/03, 14-22.
- RAMLJAK, Ićan. Stjepkov miljenik. 2/05, 77-88.
- RITTERMAN, Marijan. Planina. 9/06, 27-41.
- ROBIĆ, Dunja. Tri kratke priče. 7-8/04, 16-25.
 (Miramare; Beskonačan doručak; Neizreciva pripovijest.)
- RUNTIĆ, Ivo. Novela od Vrgorca i Tina. 7-8/06, 114-132.
- SAČER, Maja. Eden. 1/08, 67-77.
- SLIŠURIĆ, Ivan. Otac. 11/05, 27-36.
- SLIŠURIĆ, Ivan. Trojica iz osoja. 11/07, 87-96.
- STAHLJAK, Višnja. Mlin. 1/04, 3-[13].
- STAHLJAK, Višnja. Abri. 1/06, 47-[54].
- STAHLJAK, Višnja. Rastoke (ulomak iz romana *Potres*). 7-8/07, 3-[16].
- STORIĆ, Šime. Praznina. 7-8/03, 74-[84].
- STORIĆ, Šime. Udvarač moje sestre. 5/06, 15-[28].
- ŠOJAT-KUČI, Ivana. Dvije novele. 10/05, 20-26.
- ŠOJAT-KUČI, Ivana. Šakali. 9/07, 18-22.
- ŠOJAT-KUČI, Ivana. Majka. 6/09, 24-27.
- ŠOJAT-KUČI, Ivana. Sve. 11/09, 40-44.
- ŠUR, Marina. Nesavršena pripovijest. 9/10, 68-73.
- ŠVAGLIĆ, Željko. Posuđeno umijeće. 11/03, 21-26.
- TARLE, Tuga. Dvije priče. 11/08, 83-91.
 (Bila sam trinaesta; Ruža od papira.)
- TIMET, Zvjezdana. Hunjavica. 9/04, 17-19.
- TIMET, Zvjezdana. Nisam Wallenstein. 3/05, 73-85.
- TIMET, Zvjezdana. Trebalo bi. 2/06, 72-81.
- TIMET, Zvjezdana. Tri pričice u boji. 6/08, 12-[20].
 (Mali Zeleni; Hrabra Narančasta; Strašni Crni ili o neguranju nosa u tuđe poslove.)
- TODOROVSKI, Zvonko. Polazak. 9/05, 23-40.
- TODOROVSKI, Zvonko. More pravog kapetana. 10/08, 98-109.

- TOMAŠ, Stjepan. Guslačeva smrt. (Ulomak iz romana) 3/04, 3-13.
- TOMIČIĆ, Zlatko. Savršena čaplja (ulomci). 3/03, 14-19.
- TOMIČIĆ, Zlatko. Središte zemaljske ljubavi. 2/04, 15-26.
- UKRAINČIK, Ezra. Erec Izrael (1921 – 1924). 6/03, 79-[88].
- VALENT, Milko. PlayStation, dušo. (Ulomak iz romana *PlayStation, dušo.*) 2/05, 13-[22].
- VELNIĆ, Davor. Rasplesani ljubičasti gomolj i zakrpani frak. 7-8/03, 97-[101].
- VELNIĆ, Davor. Pola suze ili Mimi (ulomak iz romana). 4/06, 61-73.
- VIDAS, Fedor. Dopodne kod Chopina. 3/10, 8-12.
- VRKIĆ, Jozo. Lišaj našeg doba (novela u pismima koja otvaraju). 6/04, 14-22.
- VRKIĆ, Jozo. Početak i svršetak pikarskog romana. 4/05, 26-[34].
- VUJČIĆ, Borislav. Brige i kušnje. (Ulomak iz romana „Pismo, glava, zid...“) 5/04, 21-26.
- VUJIČIĆ, Kristijan. Udruženje za mravlje igre. Roman freska. (Ulomak). 3/08, 17-27.
- VUJIČIĆ, Kristijan. Ponavljanje života. (Ulomak iz romana.) 3/10, 57-63.
- VULETIĆ, Andelko. Gotovo: kupuješ život za tri riječi. (Ulomak iz neobjavljenog romana.) 2/10, 28-45.
- ZORETIĆ, Ivan. Struja. 7-8/05, 125-[131].
- ZUBAC-IŠTUK, Ruža. Filipove ljubavi. 12/06, 84-95.
- ŽIC, Igor. Grad potrošene ljubavi. 6/10, 76-87.
- ŽIGMANOV, Tomislav. Dvije osobne priče. 6/08, 75-83.
 (Od muke jeca bogata Veca; Opet su njive kod Sive.)

C. Drama

- LAUŠIĆ, Jozo. Bogotvorci (ulomak). 1/03, 70-78.
- LEHPAMER, Marko. Vrata obojena bijelo (radio-drama). 5/09, 81-95.
- PALJETAK, Luko. Marin versus Marin. (Komediola) 7-8/08, 57-63.
- PERIČIĆ, Helena. Petar & Marin – i pet stoljeća potom (neversificirani dijalog dvojice „starijih hrvatskih pisaca“ iliti kako bilo tako ostalo). 12/08, 21-25.

D. Eseji, feljtoni, memoari, putopisi, zapisi

- BARAS, Frano. Prašina uspomena. (Iz dnevnika 1962. – 1972.). 12/08, 86-97.
- BARBIERI, Veljko. Kronike izgubljenih okusa. 5/03, 19-22.
- BATUŠIĆ, Nikola. Prijatelju Nikici u spomenar. 11/05, 45-51.
- BLAŽEVIĆ-KRIETZMAN, Neda Miranda. Terorizam i prijelazi preko hladno-ratovskih granica. 11/08, 104-111.
- BOŽANIĆ, Joško. Nacrt za halijetičku antropologiju pučinskih otoka Viškog arhipelaga. Otoci: Svetac, Jabuka, Brusnik. 2/06, 27-65.
- BREZINŠČAK BAGOLA, Božidar. Zagorski jal ne će tako brzo nestati. 1/01, 72-90.
 (Zapis iz rukopisne cjeline „Dnevnik općinskog načelnika“.)

- ĐURETIĆ, Nikola. Izmedju dodira i luka dalekih (Putosvitnice). 9/03, 93-104.
- GAŠPAROVIĆ, Darko. Iskre iz nedavne davnine. 3/10, 64-75.
- GOLUB, Ivan. Zapis sudionika. 2/05, 73-76.
- HANZLOVSKY, Mladen. Ludi sanjar u ledenom hramu (dokumentarna priča). 10/03, 95-98.
- HROVAT, Boris B. Consolatio philosophiae. 6/04, 23-30.
- IVANIŠIN, Nikola. Iz moga dubrovačkog djetinjstva. 4/04, 70-[76].
- JELUŠIĆ, Božica. Esejistički zapisi. 1/07, 96-105.
- KARLOVIĆ, Roman. MTV-jackass i postburžoazija. 7-8/03, 135-[143].
- LEHPAMER, Marko. Dajem u dobre ruke (i dnevnik i pisma) E-mailovi upućivani gospodjici/gospodji La/el ei/. 9/10, 26-43.
- MACHIEDO, Višnja. Putanje sna. 12/06, 3-[16].
- MACHIEDO, Višnja. Putanje nesanice. 11/08, 3-19.
- MACHIEDO, Višnja. Putanje starenja. 11/09, 12-39.
- MAĐER, Miroslav S. Časopisna mladost. 7-8/03, 131-134.
- MAĐER, Miroslav S. Vrijeme pjesnika (razmišljanje unatoč). 5/10, 123-126.
- MAĐER, Miroslav S. Današnji smisao čitanja (svremene zablude). 10/10, 107-109.
- MARINKOVIĆ, Ranko. Tri eseja o Ujeviću (Essay o pjesniku rezignacija; Jeka „Ojađenog zvona”; Tinov alkohol.) 11/04, 46-63.
- MATOŠ, Antun Gustav. Dužnosti publike. 11/07, 60-64.
- MEŠTROVIĆ, Josip. I mrav zauzme stav (ulomak iz jednog pokušavanja). 12/09, 25-40.
- MIRIĆ, Milan. Ravna crta Josipa Vanište. 6/05, 36-45.
- MIRIĆ, Milan. Rasturanje. Uvod u knjigu *Rasturanje rezervata*. 3/06, 3-11.
- MIRIĆ, Milan. Fragmenti straha. (Ostaci ratnih zapisa 1992. – 2006.) 7-8/06, 3-13.
- MRAOVIĆ, Tihomir. Četiri prozna stavka. 6/06, 78-90.
- MRAOVIĆ, Tihomir. Vrijeme novih junaka. 2/10, 91-111.
- ORLIĆ, Domagoj. Sloboda. 6/04, 88-92.
- ORLIĆ, Domagoj. Romantika kao ljudska sudsina. (U spomen na Novalisa.) 1/05, 84-94.
- ORLIĆ, Domagoj. Ništavilo. 11/06, 77-80.
- ORLIĆ, Domagoj. (Be)smisao patnje. 10/07, 92-96.
- ORLIĆ, Domagoj. Smrt. 3/08, 85-90.
- PALADA, Josip. Nagrade „Tin Ujević“ 4/08, 99-109.
- [Uz ovaj zapis tiskana je i poema od devet dijelova naslovljena *Kad bi ustao, Tine (poema)*]
- PAVLETIĆ, Vlatko. Soba ↔ Odjeća ↔ Osoba. (Odlomak iz zasad neobjavljene istonoslovne knjige) 9/06, 3-20.
- PODRUG, Toma. Zapis iz potkrovla. 6/03, 65-[75].
- PODRUG, Toma. Stvarnost i stvarnost. (Zapis iz potkrovla). 4/05, 90-100.
- PODRUG, Toma. Zapis iz potkrovla. 9/06, 104-115.

- PODRUG, Toma. Moj posljednji susret s pjesnikom Slavkom Mihalićem. 5/07, 111-113.
- PRICA, Čedo. U časna vremena. 7-8/07, 129-[141]. [O Vladanu Desnici]
- RUNTIĆ, Ivo. Novela od Tina. 12/05, 204-216.
- SALEČIĆ, Ivan. Imati sebe svojim. (Nekoliko filozofijskih osmislica o kritičarskom opusu Igora Mandića). 10/09, 24-35.
- STAHULJAK, Višnja. U susretu s Hergesićevim *Zapisima o teatru*. 5/03, 8-[18].
- ŠMIDT, Josip. Pisati, a što drugo? (Ulomak iz nefikcionalne proze: Pisati, a što drugo?) 9/04, 94-101.
- ŠUR-PUHLOVSKI, Marina. Izvandnevni zapisi. 4/04, 48-[57].
- VIDAS, Davor. Modruš, grad na putu. 6/10, 88-98.
- VRKIĆ, Jozo. Mrvice iz dnevnika sedamdesetih godina dvadesetoga stoljeća. 2/03, 88-[98].
- ŽIC, Igor. Između Slobodana Novaka i Hermana Rauchera. Tri kralja donose mirise, zlato i tamjan u ljeto '42 godine. 9/06, 67-76.
- ŽIC, Igor. U potrazi za riječkim identitetom... 1/07, 20-33.
- ŽIGMANOV, Tomislav. Marginalije o fenomenologiji bijelog prostora uz mnogolike granice. 5/05, 34-[41].
- ŽIGO, Lada. Biti danas individuum. 9/04, 20-26.

E. Kritika, osvrti, prikazi, recenzije, kronike

- ANDRIĆ, Ivo Mijo. Navještanje zbiljne poezije. (Ivan Slišurić: *Munje i blagovijesti*, Mala knjižnica DHK, Zagreb, 2006.) 4/07, 112-113.
- ANDRIĆ, Ivo Mijo. Prikazi prozognog stvaralaštva. (Žarko Milenić: *Roman našeg podneblja*, DHK – Ogranak u Rijeci i Verba d. o. o., Rijeka, 2007.) 11/07, 110-111.
- ANDRIĆ, Ivo Mijo. Kaktus nježnih bodlji. (Diana Rosandić: *Zvjezdani kaktus*, Društvo hrvatskih književnika – Ogranak u Rijeci, Rijeka, 2007.) 3/08, 107-109.
- ANDRIĆ, Stanko. Zbornik o Antunu Vrančiću. (*Zbornik radova sa znanstvenog skupa o Antunu Vrančiću, Šibenik 11-12. lipnja 2004.*, ur. Vilijam Lakić i Milivoj Zenić, Šibenik, Gradska knjižnica „Juraj Šižgorić”, 2005.) 7-8/06, 163-168.
- BANAŠ, Leopoldina-Veronika. Golotočko uzništvo u poeziji. (Andrija Vučemil: ...*Bio jednom jedan otok... goli otok...*, Riječki nakladni zavod, Rijeka, 2007.) 12/07, 110-115.
- BATINIC, Ana. Nezaobilazno vrelo za proučavatelje Jagića. (Zbornik o Vatroslavu Jagiću, sv. 10. / I. – II., gl. ur. Tihomil Maštrović, Hrvatski studiji Sveučilišta u Zagrebu, Zagreb, 2007.) 11/07, 106-110.
- BEGIĆ, Vanesa. Kazalište jest Svijet. (Srećko Lipovčan: *Vrijeme nevremena*, Mala knjižnica DHK, Zagreb, 2006.) 10/06, 101-102.
- BEGOVIĆ, Sead. DHK – kronika [Prosinac 2003.]. 1/04, 120-123.
- BEGOVIĆ, Sead. DHK – kronika (Siječanj 2004.). 2/04, 132.

- BEGOVIĆ, Sead. DHK – kronika (Veljača 2004.). 3/04, 128-[129].
- BEGOVIĆ, Sead. DHK – kronika (Ožujak 2004.). 4/04, 119-[120].
- BEGOVIĆ, Sead. DHK – kronika (Travanj 2004.). 5/04, 129-[131].
- BEGOVIĆ, Sead. DHK – kronika (Travanj 2004./Svibanj 2004.). 6/04, 124-[126].
- BEGOVIĆ, Sead. DHK – kronika (Lipanj 2004.). 7-8/04, 166-[168].
- BEGOVIĆ, Sead. DHK – kronika [Srpanj/Kolovoz 2004.]. 9/04, 134-[135].
- BEGOVIĆ, Sead. DHK – kronika (Rujan 2004.). 10/04, 127-[128].
- BEGOVIĆ, Sead. DHK – kronika [Listopad 2004.]. 11/04, 123-[126].
- BEGOVIĆ, Sead. DHK – kronika [Studeni 2004.]. 12/04, 134-[136].
- BEGOVIĆ, Sead. DHK – kronika (Prosinc 2004.). 1/05, 111-[112].
- BEGOVIĆ, Sead. DHK – kronika [Siječanj 2005.]. 2/05, 130-[131].
- BEGOVIĆ, Sead. Neumoljive dijagnoze života. (Josip Maruščec Rokina: „*Sjećanja, ljudi i sjene*”, Meditor, Zagreb, 2005., str. 166) 7-8/05, 140-141.
- BEGOVIĆ, Sead. Vrijedni trenutci uslijed ljubavne zaigranosti. (Ljerka Car Matutinović: *Versi o nepotrošivoj ljubavi*, Mala knjižnica Društva hrvatskih književnika, Zagreb, 2005.) 5/06, 119-120.
- BEGOVIĆ, Sead. Etnografija vlastita srca i potpunost oživotvorenih univerzalija. (Petar Gudelj: *Zmija mladoženja*, Mala nakladna kuća Sveti Jure, Baška Voda, 2007., str. 400.) 5/08, 122-124.
- BEGOVIĆ, Sead. Očovječena djeca ovisna o surovoj stvarnosti. (Jadranko Bitenc: *Meko okidanje*, Naklada Lukom, Zagreb, 2007., str. 167.) 6/08, 99-101.
- BEGOVIĆ, Sead. Kristalizacija vlastitog „ja”: u tebe umirem more. (Anka Žagar: *Stvarnice, nemirna površina*, Meandar, Zagreb, 2008.) 5/09, 115-116.
- BEGOVIĆ, Sead. Beatifikacija profita i iluzije „vječovjeka”. (Mirko Vidović: *Svoj i kad nisi*, Vlastita naklada (Biblioteka Advocatus diaboli, knj. 3), Grubišno Polje, 2009.) 10/09, 111-113.
- BELJAN, Iva. Zadaci i mogućnosti povijesti književnosti. (Perina Meić: *Čitanje povijesti književnosti. Metodološki modeli književnopovijesnih istraživanja u hrvatskoj znanosti o književnosti*, Alfa, Mostar, 2010.) 6/10, 121-126.
- BEŠLIĆ, Milan. Sažimanje estetskih vrijednosti XX. stoljeća. (Petar Selem: *Arielov pogled*. Matica hrvatska, Zagreb, 2004.) 7-8/07, 182-184.
- BILOŠNIĆ, Tomislav Marijan. Miris amfora i zvučni glečer jezika u Biletićevim pjesmama. (Uz izabrane pjesme Borisa Domagoja Biletića *Imam riječ*, u izdanju: altaGAMA, Zagreb, 2006.) 6/08, 102-104.
- BILOŠNIĆ, Tomislav Marijan. Dok postoji križ nema posrnuloga čovjeka. (Zdenko Tonković: *Ante Orlić, monografija*, Matica hrvatska Zadar, Zagreb, 2008.) 5/10, 128-131.
- BISKUPOVIĆ, Alen. Što je hrvatsko društvo danas? (Sanja Nikčević: *Što je nama hrvatska drama danas*, Naklada Ljevak, Zagreb, 2008.) 2/10, 126-128.
- BISKUPOVIĆ, Alen. Car je gol 2! (Sanja Nikčević: *Nova europska drama ili Velika obmana 2*) 10/10, 110-113.
- BISKUPOVIĆ, Alen. Kritika svima, a ne samo njima! 11/10, 117-118. [O Stijepi Mijoviću Kočanu]

- BOŠKOVIĆ, Ivan J. Književna kritika o Slavku Mihaliću. (Priredio Branimir Dornat. *Dora Krupićeva*, Zagreb, 2002.) 4/03, 103-105.
- BOŠKOVIĆ, Ivan J. Miljenko Jergović: *Dvori od oraha* (Durieux, Zagreb, 2003.) 10/03, 128-130.
- BOŠKOVIĆ, Ivan J. Engleska književnost u Hrvatskoj. (Helena Peričić: *Posrednici engleske književnosti u hrvatskoj književnoj kritici u razdoblju od 1914. do 1940. godine*, HFD, Biblioteka „Književna smotra”, Zagreb, 2003.) 2/04, 127-129.
- BOŠKOVIĆ, Ivan J. *Andrija Kačić Miošić Stipe Botice*. (ŠK, FF Sveučilišta u Zagrebu, Kačić, Zagreb, 2003.) 4/04, 104-109.
- BOŠKOVIĆ, Ivan J. Mirka Tomasovića *Vila Lovorka*. (Biblioteka znanstvenih djela, Književni krug, Split, 2004.) 10/04, 108-114.
- BOŠKOVIĆ, Ivan J. Što drugi ne znaju, ne mogu ili ne će. (Ivo Babić: *Pomak prema crnom*, ExLibris, Zagreb, 2005.) 2/06, 102-104.
- BOŠKOVIĆ, Ivan J. Temelji i smjernice budućem istraživanju. (Vinko Brešić: *Čitanje časopisa (Uvod u studij hrvatske književne periodike 19. stoljeća)*, Mala biblioteka MH, Zagreb, 2005.) 4/06, 107-112.
- BOŠKOVIĆ, Ivan J. Mladen Machiedo: Preko rubova (između utopije i povijesti). Književni krug Split, Split, 2006.) 6/06, 105-109.
- BOŠKOVIĆ, Ivan J. Pouzdan ukus i intelektualno poštenje. (Vinko Brešić: *Kritike*, DHK, Zagreb, 2008.) 6/09, 100-102.
- BOŠNJAK, Branimir. Senzibiliziran za posebnost. (Alain Finkielkraut: *L'ingratitudo (Nezahvalnost)*, Ceres, 2002., prijevod Saša Sirovec, pogovor Žarko Paić.) 6/03, 114-116.
- BOŠNJAK, Branimir. Francuski nadrealizam i njegovi izvorni tekstovi. (Višnja Machiedo: *Francuski nadrealizam (uz antologiski izbor tekstova)*, Konzor, Zagreb, 2002.) 1/04, 103-106.
- BOŠNJAK, Branimir. Pjesnik i smrt. (Slavko Jendričko: *Kada prah ustaje*, MH Sisak, 2005.) 5/05, 121-124.
- BOŠNJAK, Branimir. Zapamćenja kao prokazivanje povijesti. (Branko Polić: *Vjetrenjasta klepsidra*, Durieux, Zagreb, 2004.) 6/05, 121-123.
- BOŠNJAK, Branimir. Deminutivi kao brisanje figure tragičnog. (Sonja Manojlović, Čovječica, Meandar, Zagreb, 2005.) 10/05, 109-110.
- BOŠNJAK, Branimir. Upisivanje kulturološkog supstrata. (Mladen Machiedo: *Dvostrukna milost*, Društvo hrvatskih književnika, 2004.) 1/06, 135-137.
- BOŠNJAK, Branimir. Prozna tkanja Alojza Majetića. (*More bačeno u nebo*, Altagma, 2005.) 1/06, 137-138.
- BOŠNJAK, Branimir. Pepeo koji gori. (Davor Šalat: *Uspavanka pod pepelom*, Mala knjižnica DHK, 2005.) 4/06, 112-114.
- BOŠNJAK, Branimir. Istina života i njegova pjesma. (Zvonimir Husić: *Utika srca*, DHK, 2006.) 1/07, 126-129.
- BOŠNJAK, Branimir. Pjesnik u domovini vremena. (Nikola Đuretić: *Kao zvuk otoka*, DHK, Zagreb, 2006.) 3/07, 100-102.

- BOŠNJAK, Branimir. Vlastiti predsmrtni izbor. (Stojan Vučićević: *Semafor*, Ceres, Zagreb, 2007.) 12/07, 104-105.
- BOŠNJAK, Branimir. Pjesništvo Frane Vlatkovića. (*Ubilježavanje poruka*. Jerkić tiskara- Stajergraf, Zagreb, 2007.) 12/07, 107-109.
- BOŠNJAK, Branimir. Pjesnikov studij pjesme. (Miroslav Mađer: *Studij pjesme, Altagama*, Zagreb, 2007.) 3/08, 103-104.
- BOŠNJAK, Branimir. Priča o „muškoj” i „ženskoj” povijesti. (Zora Dirnbach: *Sedam apokrifnih priča*, Židovska općina Zagreb, 2008.) 5/08, 125-127.
- BOŠNJAK, Branimir. Projekt „Carmen Croaticum“ (I. i II. kolo). 6/08, 97-99.
- BOŠNJAK, Branimir. Kao atraktivno ubrzanje prolaznosti. (Miroslav Mađer: *Stihovi u dugih naslova*, Vlastito izdanje, Zagreb, 2007.) 6/08, 101-102.
- BOŠNJAK, Branimir. Svakodnevnost kao izvor nesvakidašnjeg. (Lana Derkač: *Zastava od prašine*, VBZ, 2009.) 4/10, 131-133.
- BOŠNJAK, Branimir. Martin Heidegger: *Na putu k jeziku*. Prijevod Josip Brkić. Altagama, 2009. 5/10, 127-128.
- BOŠNJAK, Branimir. Svetost svijeta i u zrnu pustinje. (Davor Šalat: *Tumačenje zime*, VBZ, Zagreb, 2009.) 5/10, 131-133.
- BOŠNJAK, Branimir. Robert Roklicer: Pjesnik iz vlastite pjesme (*Tamo gdje si ti, nema paukova*, Altagama, 2010.) 7-8/10, 195-198.
- BOŠNJAK, Branimir. Zbilja kao višečnačni mozaik sudbina junakinja romana. (Branka Primorac: *Divlje godine*, Fraktura, Zagreb, 2010.) 11/10, 115-117.
- BOŠNJAK, Branimir. Fragmentom do cjeline. (Branka Brlenić-Vujić: *Književni fragmenti* (esiji i studije), Grafika – Osijek, 2010.) 12/10, 146-149.
- BOŽIĆEVIĆ, Ivan. Lovci između jave i snova. (Milan Krmpotić: *Divlje sjeme, Senjsko književno ognjište*, Senj, 2001.) 9/03, 121-[123].
- BREŠIĆ, Vinko. Strast i modernost. (Ivica Matičević: *Baklje u arhivima. Rasprave o hrvatskoj književnosti*, Znanje, Zagreb, 2004.) 11/04, 111-113.
- BREŠIĆ, Vinko. Čudo tekstova. (Jure Kaštelan: *Pobude i prizori*, priredio Tonko Maroević, Nakladni zavod Globus, Zagreb, 2004.) 1/05, 104-105.
- BREZAK-STAMAĆ, Dubravka. Hirc i Zagreb. (Dragutin Hirc: *Stari Zagreb, Grader i Grič*, svezak prvi, priredio Mate Grabar, Matica hrvatska, Zagreb, 2008.) 12/08, 126-129.
- BREZAK-STAMAĆ, Dubravka. Glagoljica riječju i slikom. (Anica Nazor: *Knjiga o hrvatskoj glagoljici „Ja slovo znajući govorim...“*, Erasmus naklada, Zagreb, 2008.) 2/09, 121-122.
- BRKIĆ, Mirna. Ivo Brešan: Tri života Tonija Longina (Biblioteka Premijera, Jutarnji list, Zagreb, 2005.) 9/05, 121-124.
- BRLENIĆ VUJIĆ, Branka. Melankolija nezaustavljive prolaznosti. (Delimir Rešicki: *Aritmija*, Meandar, Zagreb, 2005.) 11/05, 105-106.
- CAR MATUTINOVIĆ, Ljerka. Mudri i tužni stihovi. (Diana Burazer: *Naranča, „Fidipid“*, Zagreb, 2008.) 6/09, 99-100.
- CIGLAR, Želimir. Drame iz svijeta umjetnosti. (Borben Vladović: *Mastiks, dramski tekstovi*, Književni krug, Split, 2009.) 10/10, 114-115.

- COHA, Suzana. Šenoini češki i njemački tekstovi. (*August Šenoa – nepoznati rani radovi*, prir. Miroslava Tušek, Školska knjiga, Zagreb, 2003.) 6/04, 118-120.
- COHA, Suzana. Spomen-maketa i smjerokaz. (Neda Anzulović – Čedo Ćuković: *Bibliografija Mogućnosti 1954. – 2003. Književni krug Split*, 2004.) 2/05, 123-127.
- COHA, Suzana. Konstativnost i performativnost regionalističkog diskurza. (Vinko Brešić: *Slavonska književnost i novi regionalizam*, Matica hrvatska, Osijek, 2004.) 3/06, 116-119.
- COHA, Suzana. S tradicijom o tradiciji u novome svjetlu. (Cvijeta Pavlović: *Priča u pjesmi, Pripovjedni postupci Šenoine epske poezije*, Disput, Zagreb, 2005.) 9/06, 118-120.
- ČALE FELDMAN, Lada. Uzvišenost znanja i ukusa. (Višnja Machiedo: *Od kazališta do teksta i obrnuto, romanističke i hrvatske studije i ogledi*, Hrvatska sveučilišna naklada, Zagreb, 2007.) 5/08, 120-122.
- ČORKALO JEMRIĆ, Katica. Slavonci o Tinu. (Vladimir Rem: *Pod Tinovim kišobranom ili na slavonskom tragu Tina Ujevića*, Društvo hrvatskih književnika, Ogranak slavonskobaranjskosrijemski, Osijek, 2005.) 12/05, 228-230.
- ČORKALO JEMRIĆ, Katica. Medievist na djelu. (Stanko Andrić: *Vinkovci u srednjem vijeku, Područje grada Vinkovaca od kasne antike do kraja turske vlasti*, Vinkovci – Slavonski Brod, 2007.) 11/08, 112-114.
- DAMJANOVIĆ, Stjepan. Nov prinos proučavanju riječke glagolitike. (Darko Deković: *Zapisnik misni kaptola riečkoga, Istraživanja o riječkom glagoljaškome krugu*, Matica hrvatska – Ogranak u Rijeci, Rijeka, 2005.) 4/05, 115-116.
- DAMJANOVIĆ, Stjepan. Tko starim putem hodi, ne zahodi. (*Glagoljica i hrvatski glagolizam*, Zbornik radova s međunarodnoga znanstvenog skupa povodom 100. obljetnice Staroslavenske akademije i 50. obljetnice Staroslavenskog instituta, uredili Marija-Ana Dürrigl, Milan Mihaljević, Franjo Velčić, Zagreb – Krk, 2004.) 5/05, 116-118.
- DAMJANOVIĆ, Stjepan. Široko i duboko. (Eduard Hercigonja: *Na temeljima hrvatske književne kulture*, Filološkomedievističke rasprave, Matica hrvatska, Zagreb, 2004.) 7-8/05, 141-144.
- DAMJANOVIĆ, Stjepan. Europu smo bogatili. (*Hrvatski profesori na Bečkoj slavistici*, priredila Truda Stamać, Erasmus naklada, Zagreb, 2005.) 10/05, 111-113.
- DAMJANOVIĆ, Stjepan. Zavičajnik europskih dosega. (Zavičajnik, Zbornik Stasnislava Marijanovića, uredio Milovan Tatarin, Osijek, 2005.) 4/06, 114-116.
- DAMJANOVIĆ, Stjepan. Strossmayerovi poučci. (Zbornik *Lik i djelo Josipa Jurja Strossmayera*, Osijek, 2008., uredio Stanislav Marijanović.) 2/09, 117-121.
- DANOLIĆ, Josip. Summa bioethicae. (Tonći Matulić: *Bioetika*, Glas koncila (Biblioteka Tertium millenium; knj. 1), Zagreb, 2002.) 5/03, 114-117.
- DANOLIĆ, Josip. Epohalni izazovi bioetike. (2. lošinjski dani bioetike, Mali Lošinj, 16.-18. lipnja 2003.) 7-8/03, 157-160.
- DANOLIĆ, Josip. Vile su ga voljele. (Don Ivan Čulin: *S junacima i vilama / Sa zimskih sila*, Općina Dugopolje, Dugopolje, 2003.) 11/03, 103-107.

- DESPOT, Branko. Biti jest misliti? (Danilo Pejović: *Veliki učitelji mišljenja*, Naklada Ljevak, Zagreb, 2002.) 1/03, 112-115.
- DETTONI DUJMIĆ, Dunja. Kulturološka bajka. (Dubravka Oraić Tolić: *Muška moderna i ženska postmoderna – rođenje virtualne kulture*, Naklada Ljevak d.o.o., Zagreb, 2005.) 7-8/06, 161-163.
- DUJIĆ, Lidija. Hladna ruka sjećanja. (Art-krimiči i(l) bečki obiteljski romani Irene Vrkljan) 4/05, 118-119.
- FIAMENGO, Jakša. Dah i duh zavičaja. (Skica za portret Andželka Novakovića (1951. – 2003.) u prigodi godišnjice smrti. 10/04, 106-108.
- GAVRAN, Zdravko. Duhovno-religiozni dometi hrvatskoga pjesništva. (Božidar Petrač: *Jakovljeve ljestve hrvatske lirike*, Kršćanska sadašnjost, Zagreb, 2003.) 12/04, 128-131.
- GAVRAN, Zdravko. Pepeo i svjetlo. (Željko Knežević: *Kopito trajnoga konja*, Alfa, Zagreb, 2005.) 2/06, 100-101.
- GAVRAN, Zdravko. K reafirmaciji nepravično zanemarenog Sabića. (Marin Sabić: *Preporod idealizma. Izabrana djela*, Kršćanska sadašnjost, Zagreb, 2006.) 10/06, 109-110.
- GAVRAN, Zdravko. Krist kao pjesnički motiv. (Vladimir Lončarević: *Krist u hrvatskom pjesništvu. Od Jurja Šižgorića do naših dana. Antologija duhovne poezije*. Naklada Verbum, Split, 2007.) 10/08, 127-128.
- GAVRAN, Zdravko. Mahnić o umjetnosti. (Antun Mahnić: *O lijepoj umjetnosti, Studije i eseji*. Priredio: Vlado Vladić. Biblioteka Hrvatska katolička baština 20. stoljeća. Knjiga 2. Glas Koncila, Zagreb, 2006.) 6/09, 94-97.
- GAVRAN, Zdravko. „Iz duše i srca hrvatskoga naroda“ (Nevenka Nekić: *Burik, Udruga dr. Ante Starčević – Tovarnik*, Tovarnik, 2009.) 12/09, 119-121.
- GAVRAN, Zdravko. Retroaktivna osvjetljenja. (Božidar Petrač: *Na tuđim tragovima. Eseji o stranim piscima*. Naklada Jurčić, Zagreb, 2009. 277 str.) 10/10, 116-118.
- GAVRAN, Zdravko. Hipostaziranje ljubavi (O pjesmama Ljerke Car Matutinović) 12/10, 151-153.
- GRGIĆ, Kristina. Držić na Sorboni. (Marin Držić – svjetionik dubrovačke renesanse. *Zbornik radova s međunarodnog znanstvenog skupa* (Pariz, 23.-25. listopada 2008.), ur. Sava Andelinović i Paul-Louis Thomas, Disput, Zagreb, 2009., 323 str.) 9/09, 117-120.
- GRUBIŠIĆ, Vinko. Višestruko značajan pomak. (Pero Pavlović: *Vrutak, stručak. Sinje blago*, Zagreb, Mala knjižnica Društva hrvatskih književnika, 2009.) 1/10, 120-122.
- HANZLOVSKY, Mladen. Politika ili istina / voditi ili zavoditi. (Janez Drnovšek: *Razmišljanja o životu i osvještenju*, Dvostruka duga, Čakovec, 2006.) 12/06, 116-119.
- HROVAT, Boris B. Osebujan prozni stil. (Ljerka Car Matutinović: *Opsjenar Galateo i druge srednjovjekovne priče*, Naklada Erasmus, Zagreb, 2002.) 2/03, 107-108.

- HROVAT, Boris B. Esejistika dosljedne interdisciplinarnosti. (Branimir Bošnjak: *Žanrovi žudnje* (kazalište, radiodrama, televizija i kultura), knjiga 24. Male knjižnice DHK, Zagreb, 2005.) 7-8/05, 138-140.
- HUDEČEK, Lana. Vrijedan doprinos funkcionalnoj stilistici. (Josip Silić: *Funkcionalni stilovi hrvatskoga jezika*, Disput, Zagreb, 2006.) 11/06, 103-107.
- ILES, Tatjana. (Pre)potentna urbana proza. (Robert Roklicer: *Žene, luđaci i malo dobrih pedera*. Matica hrvatska, Ogranak u Osijeku, 2010.) 12/10, 149-151.
- JAKOBOVIĆ FRIBEC, Slavica. Unutar patrijarhalne, metafizičke i totalitarne – o „hrvatskoj” i „feminističkoj” šutnji. (Jasenka Kodrnja: *Trinaest razloga za šutnju*, Zagreb, Stajergraf, 2007.) 6/07, 115-117.
- JEŽIĆ, Mislav. Nevenka Nekić: *Poljubac antike*, Naklada Bošković, Split, 2003. 5/03, 109-111.
- JIRSAK, Predrag. Kad doktori uspišu. (Darko Ropac: *Razotkrivanje mikroba dvaju svjetova. Životna priča jednog epidemiologa*, Zagreb, vlastita naklada, 2007., str. 544.) 4/08, 112-115.
- KARLOVIĆ, Roman. Šimićevsko ozračje na talijanskome. (Antun Branko Šimić: *Il corpo e l'anima*, dvojezično, izbor pjesama i prepjev na talijanski Giacomo Scotti, Il Laboratorio/Le edizioni, Nola, 2004.) 12/04, 120-125.
- KNEŽEVIC, Sanja. Prometejevo svjetlo u kotarima. (T. M. Bilosnić: *Stara Liburnija, V Hrvateh, Hrvatski knezovi i kraljevi*, Udruga 3000 godina Za dar, Zadar, 2007.) 2/08, 102-110.
- KNEŽEVIC, Sanja. Bilosnićeve molitve samosvojno se nadograđuju na tradiciju Sudete, Šopa i Vide. (Tomislav Marijan Bilosnić: *Molitve*, 3000 godina za dar, Zadar, 2009.) 5/09, 113-114.
- KOLAR, Mario. Uloga časopisa u stvaranju književne nacije. (Marina Protrka: *Stvaranje književne nacije: oblikovanje kanona u hrvatskoj književnoj periodici 19. stoljeća*, FF-press, Zagreb, 2008.) 3/10, 98-104.
- KOVAČEVIĆ, Hrvoje. Paralelna povijest Davora Velnića. (Davor Velnić: *Nije namjerno*, Mala knjižnica DHK, Zagreb, 2008.) 9/09, 111-115.
- KUNA, Branko. Pidgin esekerisch ili jezično blago s Drave. (Theo Binder: *Njemačke posuđenice u hrvatskom govoru Osijeka* (preveo i za tisak priredio Velimir Petrović) Zagreb, Filozofski fakultet, 2006.) 3/07, 114-117.
- KUTNJAK, Ivan. Tko je Lollo ili: kako re-deklinirati žudnju. (U povodu najnovije knjige stihova *Lollo I.* Kalinskoga, Mala knjižnica DHK, Zagreb, 2008.) 7-8/09, 170-176.
- LIPOVČAN, Srećko. Tin u izlogu priredivačkih škara. (Tin Ujević: *Tin u izlogu. Autobiografski zapisi*. Priredio Nedjeljko Mihanović. Biblioteka *Razotkrivanja*. Naklada Ljevak, Zagreb, 2002.) 1/03, 118-[122].
- LIPOVČAN, Srećko. Odlično novo izdanje. (Josip Bersa: *Dubrovačke slike i prilike (1800. – 1880.)*. Matica hrvatska Dubrovnik, Biblioteka Prošlost i sadašnjost, knjiga 28., Dubrovnik, 2002.) 2/03, 101-102.
- LIPOVČAN, Srećko. Vrsna monografija o važnim hrvatskim novinama na njemačkome jeziku. (Vlasta Švoger: *Südslawische Zeitung, 1849. – 1852. Organ nove*

- epohe kod Južnih Slavena*, Biblioteka Hrvatska povjesnica, Hrvatski institut za povijest i Dom i svijet, Zagreb, 2002., str. 290) 3/03, 119-123.
- LIPOVČAN, Srećko. Najstarija hrvatska kajkavska knjiga. (*Ivanuš Pergošić: Decretum 1574. Hrvatski kajkavski editio princeps*. Za tisak priredio i priloge napisao Zvonimir Bartolić. Knjižnica Matice hrvatske, knjiga 16 (30). Nakladnici: Matica hrvatska i Zrinski, Čakovec, 2003., str. 570) 4/03, 109-110.
- LIPOVČAN, Srećko. Izbor iz stotinjak knjiga o potepuhu. (Denis Peričić: *Kerempuhova čitanka*. Antologija tekstova o Petrici Kerempuhu od 1834. do 1999. god. Nakladnik: Vall 042, Varaždin, 2002.) 5/03, 112-114.
- LIPOVČAN, Srećko. Nisu svi *Anonimi* – anonimni. (*Hrvatski tjednik. Bibliografija 1971*. Priredio: Josip Brleković, Nakladnik: Matica hrvatska, Zagreb, 2002.) 6/03, 121-124.
- LIPOVČAN, Srećko. Višestruko vrijedno izdanje. (Franjo pl. Ciraki: *Bilježke, zapisi*, priredila Helena Sablić Tomić. Nakladnici: DHK – Ogranak slavonsko-banjsko-srijemski, Grad Požega, Grafika Osijek, Požega, 2004.) 1/05, 105-108.
- LIPOVČAN, Srećko. Prave osnove. (Stjepan Malović: *Osnove novinarstva*, Golden Marketing – Tehnička knjiga, Zagreb, 2005.) 1/06, 138-140.
- LIPOVČAN, Srećko. Višestruko vrijedan prinos. (Nevio Šetić: *O povezanosti Istre s ostalim hrvatskim zemljama*, Naša sloga 1870. – 1915. Nakladnik: DOM I SVIJET, drugo izdanje, Zagreb, 2005., str. 524.) 5/07, 115-117.
- LIPOVČAN, Srećko. Dva fundamentalna izdanja. (Hrvoje Matković: *Na vrelima hrvatske povijesti*, Golden marketing-Tehnička knjiga, Zagreb, 2006.; Tihomir Cipek – Stjepan Matković: *Programatski dokumenti hrvatskih političkih stranaka i skupina 1842. – 1914.*, Disput, Zagreb, 2006.) 6/07, 111-114.
- LISAC, Josip. Ponovno Zlatko Vince. (Zlatko Vince: *Putovima hrvatskoga književnog jezika. Lingvističko-kulturnopovjesni prikaz filoloških škola i njihovih izvora*, Treće, dopunjeno izdanje, Nakladni zavod Matice hrvatske, Zagreb, 2002.) 7-8/03, 157.
- LONČAR, Duško. Kritičarov blagdan žetve. (Đuro Vidmarović: *Paprat i lišaji*, književni prikazi i osvrti, Mala knjižnica DHK, Zagreb, 2007.) 7-8/08, 151-154.
- LONČAR, Duško. Knjiga koja treba svima. (Ivo Zalar: *Književni portreti hrvatskih dječjih pisaca*, Dora Krupićeva d. o. o., Zagreb, 2008.) 3/09, 104-107.
- LOVRIĆ, Fabijan. Ponešto o percepciji i recepciji Mihalićeve *Močvare*. (Slavko Mihalić: *Močvara*, Naklada Ljevak, Zagreb, 2004.) 7-8/04, 148-153.
- LOVRIĆ, Fabijan. Curriculum vitae Janka Bubala. (Kordić, Zdravko: *Ars poetica Janka Bubala (Putovanje od iluminoznoga do i preko apokaliptičkoga)*, DHK HB i Neovisna naklada, Mostar – Zagreb, 2005.) 9/05, 118-121.
- LOVRIĆ, Fabijan. Fenomen ideje. (Vlado Vladić: *Litanije za p-ostanak na Kućani-ma*, dvojezično, Vlastita naklada, Zagreb, 2007.) 9/07, 95-96.
- LOVRIĆ, Fabijan. Paradigma ne otpale jednodnevnosti listopada. (Tomislav Marijan Bilosnić: *Listopad* (roman): 3000 godina za dar, Zadar, 2008.) 7-8/09, 177-182.

- LOVRIĆ, Fabijan. Zabrinuti građanin u nezbrinuto vrijeme. (Roman Karlović: *Melankolija imperija*, LUKOM, Zagreb, 2009.) 2/10, 122-126.
- LUČIN, Bratislav. Na jeziku talijanskem o Petrarki hrvatskom. (Godišnjak *Comunicare letterature lingue*, sv. 4, Bologna /Il Mulino/ 2004., 362 str.) 10/04, 114-115.
- LJUBIĆ, Lucija. Varaždinski kontinuitet kazališnog života. (*Varaždinska kazališna stoljeća – Saecula scenica Varasdinensis*, XVII. – XXI. st., Hrvatsko narodno kazalište u Varaždinu, Varaždin, 2007.) 12/07, 109-110.
- LJUBIĆ, Lucija. O stogodišnjici studiozno i opsežno. (*Hrvatsko narodno kazalište u Osijeku, 100 godina*, urednica Antonija Bogner-Šaban, Hrvatsko narodno kazalište u Osijeku, Osijek, 2007.) 9/08, 104-106.
- MACHIEDO, Višnja. Moći reći. (Radovan Ivsic: *Poèmes*, nrf, Gallimard, Paris, 2004.) 5/04, 108-111.
- MAĐER, Miroslav S.: Pred očima. [DHK – kronika, posvećena Andelku Novakoviću] 10/03, 134-[136].
- MAĐER, Miroslav S. Pulićev novi putopis. (Nikola Pulić: *Ljepota i bol hrvatskoga Srijema*, Stajergraf, Zagreb, 2004.) 3/05, 98-99.
- MAJIĆ, Ivan. Kovačevi domovinski eseji i kritike. (Zvonko Kovač: *Domovinski eseji*, Insula, Čakovec, 2009.) 1/10, 113-117.
- MARETIĆ, Tomislav. Konture u maglama. (Mario Bazina: *Hrvatske magle*, roman, vlastita naklada, 494 str., Zagreb, 2008. (treći dio „Zagrebačke trilogije“)) 1/09, 99-102.
- MASLAĆ, Mile. Ljekovite riječi, spasonosni jezik. (Pero Pavlović: *Gorušićino zrno*, Stajer-graf, Zagreb, 2004.) 2/05, 121-123.
- MATIČEVIĆ, Ivica. Dürerovski bakrorezan. (Predrag Jirsak: *Lugarinka i Grdelin*, Fraktura, Zaprešić, 2010.) 11/10, 113-115.
- MEIĆ, Perina. Poetska (o)poruka Veselka Koromana. (Veselko Koroman: *Sabrane pjesme*, Naklada Ljevak, Zagreb, PCC Međugorje – Čitluk, 2004.) 5/04, 111-114.
- MEIĆ, Perina. Od teorije metatekstualnosti do izazova poststrukturalizma. (Nirman Moranjak-Bamburać: *Retorika tekstualnosti*, Bybook, Sarajevo, 2003.) 7-8/04, 145-147.
- MEIĆ, Perina. Sintesa znanosti o znaku kao pansemiotička panorama. (Winfried Nöth: *Priručnik semiotike*, Ceres, Zagreb, 2004.) 1/05, 100-103.
- MEIĆ, Perina. Slavonske književne teme sa stajališta novog regionalizma. (Vinko Brešić: *Slavonska književnost i novi regionalizam*, MH, Osijek, 2004.) 5/05, 118-121.
- MEIĆ, Perina. Književnoznanstveno istraživanje fenomena postmoderne. (Milivoj Solar: *Retorika postmoderne*, MH, Zagreb, 2005.) 3/06, 111-116.
- MEIĆ, Perina. Sustavno i kritički o temeljnim pojmovima znanosti o književnosti. (Milivoj Solar: *Rječnik književnoga nazivlja*, Golden marketing, Zagreb, 2006.) 7-8/07, 173-175.

- MEIĆ, Perina. Važan prinos znanosti o književnosti. (Vinko Brešić: *Bibliografija hrvatskih književnih časopisa 19. stoljeća*, Filozofski fakultet, Zagreb, 2006./2007.) 4/08, 116-121.
- MEIĆ, Perina. Poetska isповijed Veselka Koromana. (Veselko Koroman: *Stariji od vremena*, Alfa, Zagreb, 2008.) 3/09, 108-113.
- MIHALJEVIĆ, Nikica. Knjiga života, vjere i kulture. (Tomislav Ladan, *Etymologicon*, Masmedia, Zagreb, 2006.) 5/07, 118-120.
- MIHALJEVIĆ, Nikica. O biti umjetničkog angažmana. (Uz knjigu Božidara Violića *Lica i sjene* (Naklada Ljevak, Zagreb, 2004.) i *Isprika* (Naklada Ljevak, Zagreb, 2008.)) 1/09, 102-106.
- MIHALJEVIĆ, Nikica. U službi hrvatskog jezika. (Tomislav Ladan: *Život riječi*, Novela Media, Zagreb, 2009.) 4/09, 97-99.
- MIHANOVIĆ, Nedjeljko. Protiv svakog totalitarizma. (Ivan Aralica: *Svetinka*. Naklada Pavičić, Zagreb, 2003.) 1/04, 106-111.
- MIHANOVIĆ, Nedjeljko. Osebujna predodžba života. (*Spomenica o hrvatskom književniku Zlatku Tomiciću*). 3/07, 108-111.
- MIHANOVIĆ-SALOPEK, Hrvinka. Refleks zrake svjetlosti. (Nevenka Nekić: *Susret u Emausu, Postulatura blaženoga Alojzija Stepinca*, Zagreb, 2004.) 12/04, 125-128.
- MIHANOVIĆ-SALOPEK, Hrvinka. Novi prinos otkrivanju himnodijске baštine u Boki Kotorskoj. (Živo Bolica: *Pohodenje crkava koje su u Kotoru od Bratstva sv. Križa, i prvom svetom Križu*, NIP „Gospa od Škrpjela”, 2007.) 10/07, 118-122.
- MIHANOVIĆ-SALOPEK, Hrvinka. Nasljeđe starohrvatske baštine u djelima Josipa Botterija Dinija (pričaz u povodu autorove izložbe u Kanfanaru u sklopu manifestacije „Dvigrad – međunarodni festival rane glazbe“) 7-8/08, 144-147.
- MIJOVIĆ KOČAN, Stijepo. Iznimno značajan roman. (Ludwig Bauer: *Patnje Antonije Brabec*, Fraktura, Zagreb, 2008.) 11/08, 119-124.
- MILANJA, Cvjetko. Matagin stoicizam. (Vojislav Mataga: *Zapadnoistočni divan*, Stajergraf, Zagreb, 2005.) 5/06, 112-113.
- MILANJA, Cvjetko. Vojislav Mataga: Moderno, postmoderno, trivijalno. Altagma, Zagreb, 2005. 5/06, 113-114.
- MILANJA, Cvjetko. Entropijska poetika. (Danijel Dragojević: *Žamor*, Meandar, Zagreb, 2005.) 6/06, 103-105.
- MILANJA, Cvjetko. Stara-nova poetika B. Čegeca. (Branko Čegec: *Tamno mjesto*, Meandar, Zagreb, 2005.) 6/06, 111-113.
- MILANJA, Cvjetko. Zrela pjesnička sinteza. (Željko Knežević: *Kopito trajnog konja*, Alfa, Zagreb, 2005.) 5/07, 114-115.
- MILANJA, Cvjetko. Posljednja zbirka Slavka Mihalića. (*Močvara*, Ljevak, Zagreb, 2004.) 6/07, 107-110.
- MILANJA, Cvjetko. Iz Pavlovićeve ostavštine. (Boro Pavlović: *Ljepota riječi*, Disput, Zagreb, 2006.) 7-8/07, 171-172.
- MILANJA, Cvjetko. Bajkoliko i pustolovno. (Ana Barišić: *Čuvar Snenozemlje*, Riječki nakladni zavod, Rijeka, 2006.) 9/07, 96-98.

- MILANJA, Cvjetko. Ideja stvarnosti, rastakanje subjekta i tekst svjedočenja. (Branimir Bošnjak: *Žanrovske prakse hrvatske proze*, Altagama, Zagreb, 2007.) 10/07, 114-116.
- MILANJA, Cvjetko. Auto/ironijsko razračunavanje. (Andelko Vuletić: *Kozmičke mreže*, MH Zagreb, 2007.) 1/08, 109-111.
- MILANJA, Cvjetko. Matagino poigravanje zavičajnim idiomom. (Vojislav Vojsa Mataga: *Cukar i pelin*, Altagama-MH, Zagreb, Opuzen, 2006.) 1/08, 116-117.
- MILANJA, Cvjetko. Autobiografska fabularna saga. (Andelko Vuletić: *Vražja igračka*, DHK, Zagreb, 2008.) 9/08, 107-108.
- MILANJA, Cvjetko. Pitanje prvorodstva. (Uz Koromanovu antologiju *Hrvatska drama Bosne i Hercegovine od Matije Divkovića do danas*, Školska naklada, Mostar, 2008.) 10/08, 119-121.
- MILANJA, Cvjetko. Sonetna saga o moru. (O Dobrinu sonetopisanju, u povodu zbirke *Zlato moga praha*, Naklada Bošković, Split, 2008.) 12/08, 120-122.
- MILANJA, Cvjetko. Uz Bošnjakovu nagradu *Goranov vijenac za 2009*. 3/09, 97-99.
- MILANJA, Cvjetko. Od nostalгије до ироније. (Ivo Runtić: *Refleksna zona*, AGM, Zagreb, 2008.) 4/09, 94-96.
- MILANJA, Cvjetko. Bigina zbirka sinteze. (Vesna Biga: *Sjenka na uzici*, Meandar, Zagreb, 2009.) 10/09, 106-108.
- MILANJA, Cvjetko. Je li kultura posustaje u postmoderno doba za/palosti čovjekova bitka? (Vojislav Mataga: *Posustajanje kulture*, Fraktura, Zagreb, 2009.; *Babilonska ostavština*, Altagama, Zagreb, 2009.) 11/09, 130-133.
- MILANJA, Cvjetko. Svijet kao organizirano ludilo. (Božica Zoko: *Zapis iza greba*, Altagama, Zagreb, 2009.) 12/09, 118-119.
- MILANJA, Cvjetko. Pjesnik noćnog sunca. (Ante Lisica: *Palme i tvoje rane*, Bošković, Split, 2009.) 1/10, 112-113.
- MILANJA, Cvjetko. Smrt kao osobna metafora. (Branimir Bošnjak: *Izgubljen u internetu*, HDP, Zagreb, 2009.) 2/10, 120-121.
- MILANJA, Cvjetko. Zbirka sinteze. (U povodu nagrade „Goranov vijenac”, za 2010., i zbirke Petra Gudelja, *Duša tilu*, VBZ, Zagreb, 2010.) 4/10, 124-127.
- MILANJA, Cvjetko. Prizornost svijeta. (Sanja Lovrenčić: *Noćno doba*, HDP, Zagreb, 2009.) 4/10, 133-134.
- MILANJA, Cvjetko. Kupa kao prostor subjekta. (Slavko Jendričko: *Pacička kiša nad Kupom*, Meandar, Zagreb, 2010.) 6/10, 126-127.
- MILANJA, Cvjetko. Sretna podnosivost. (Slavko Jendričko: *Diktatura ljubavi*, DHK, Zagreb, 2010.) 7-8/10, 194-195.
- MILANJA, Cvjetko. Mitologija imaginarija. (Gordana Benić: *Banalis gloria*, HDP, Zagreb, 2009.) 10/10, 113-114.
- MILENIĆ, Žarko. Fascinantni slučaj. (Daniil Harms: *Pomalo neobični slučajevi*. Odabrala i s ruskog prevela Irena Lukšić, Šareni dućan, Koprivnica, 2001.) 4/03, 110-112.
- MILENIĆ, Žarko. Novo čitanje Krleže. (Davor Velnić: *Čitajući Krležu*, Adamić, Rijeka, 2001.) 10/03, 127-128.

- MILENIĆ, Žarko. Prepoznati vrsnog pripovjedača. (Stjepan Tomaš: *Izabrane pripovijetke*, Mozaik knjiga, Zagreb, 2003.) 2/04, 129-131.
- MILENIĆ, Žarko. Prizor iz bračnog života. (Josip Cvenić: *Glad*, Naklada Ljevak, Zagreb, 2003.) 4/04, 109-111.
- MILENIĆ, Žarko. Dubrovnik, anno Domini MCMXCI. (Vladimir P. Goss: *Nagodba*, Izvori, Zagreb, 2002.) 6/04, 116-118.
- MILENIĆ, Žarko. Priče o umjetnicima. (Stjepan Tomaš: *Židovski spomenik*, Matica hrvatska, Osijek, 2006.) 4/07, 109-111.
- MILENIĆ, Žarko. Građa iz novina. (Stjepan Tomaš: *Gudački kvartet iz Boston-a*, Matica hrvatska, Osijek, 2008.) 7-8/09, 182-184.
- MIRIĆ, Milan. Između apstrakcije i figuracije. (Retrospektiva Franje Korena povodom 80. rođendana. Gradski muzej u Karlovcu, 2008.) 12/08, 115-120.
- NAČINOVIĆ, Daniel. Ogled nad knjigom Janko Polić Kamov ili Moralist anti-podne forme. (Darko Gašparović: *Kamov, „Adamić“* i Filozofski fakultet Rijeka, 2006.) 4/06, 103-107.
- NAZOR, Anica. Priredivački promašaji. (Josip Bratulić – Stjepan Damjanović: *Hrvatska pisana kultura. Izbor djela pisanih latinicom, glagoljicom i cirilicom od VIII. do XXI. stoljeća*. 1. svezak: VIII – XVII. stoljeće, VEDA, Križevci – Zagreb, 2005.) 10/05, 115-121.
- NEKIĆ, Nevenka. O knjizi: Kritičari o Veselku Koromanu. (Uredio i priredio Pero Šimunović, Mostar, Hum, 2001.) 3/03, 116-118.
- NEKIĆ, Nevenka. Mimica Eugenio Barassi. (Eugenio Mimica Barassi: *4 gospodara*, Split, Naklada Bošković, 2006. Prijevod i pogovor: Jerko Ljubetić.) 7-8/06, 172-177.
- NEKIĆ, Nevenka. Staklena šuma. (Drago Štambuk: *Staklena šuma*, Društvo hrvatskih književnika, Zagreb, 2005.) 11/06, 111-113.
- NEKIĆ, Nevenka. Neka tišina vlada u ovoj zbirci. (Dragica Vranjić Golub: *Drvo jezika*, Naklada Bošković, Split, 2008.) 12/08, 129-131.
- NEKIĆ, Nevenka. Predriječ. (Dragica Vranjić Golub: *Predriječ*, Zagreb, Društvo hrvatskih književnika, 2009.) 3/10, 97-98.
- NIKČEVIĆ, Sanja. Hrvatsko kazalište u knjizi upisano. (*Reperetoar hrvatskih kazališta 3* (priredio i uredio Branko Hećimović) HAZU/AGM, Zagreb, 2002.) 5/03, 117-119.
- NIKČEVIĆ, Sanja. Vapaj za kazalištem. (Vlatko Perković: *Kako zaštititi literaturu od kazališta*, Radio KL-Eurodom, Split, 2002.) 7-8/03, 151-154.
- NIKČEVIĆ, Sanja. Odjeci rata na hrvatskoj sceni. (Slučaj *Slika Marijinih L. Scheuerman Hodak*) 3/05, 100-107.
- NIKČEVIĆ, Sanja. Četiri dobre posljedice uspjeha. (Miro Gavran: *Paralelni svjetovi*; siječanj 2010. HNK Osijek, redatelj Robert Raponja.) 9/10, 111-116.
- NOVAKOVIĆ, Andelko. DHK – kronika (3. VII. 2002. – 21. XII. 2002.). 1/03, 123-127.
- NOVAKOVIĆ, Andelko. DHK – kronika (2. I. 2003. – 31. I. 2003.). 2/03, 109-110.

- NOVAKOVIĆ, Andelko. DHK – kronika (Priopćenje Upravnog odbora Društva hrvatskih književnika. Veljača 2003.). 3/03, 126-130.
- NOVAKOVIĆ, Andelko. DHK – kronika (Ožujak 2003.). 4/03, 115-118.
- NOVAKOVIĆ, Andelko. DHK – kronika (Travanj 2003.). 5/03, 122-125.
- NOVAKOVIĆ, Andelko. DHK – kronika (Svibanj 2003.). 6/03, 125-[128].
- NOVAKOVIĆ, Andelko. DHK – kronika (Lipanj 2003./Srpanj 2003.). 7-8/03, 161-164.
- NOVAKOVIĆ, Andelko. DHK – kronika (Kolovoz 2003.). 9/03, 124-125.
- PALAMETA, Miroslav. Dioskurides među hrvatskim pjesnicima. (Pero Pavlović: *Ljubav (A zemlja riječ zori)*, Naklada K. Krešimir, Zagreb, 2008.) 5/09, 116-119.
- PALJETAK, Luko. Ispitivanje granice. (Mila Pavićević: *Bliske duge zebnje / Largas ansiedades cercanas*, Matica hrvatska – Ogranak Dubrovnik, Dubrovnik, 2007.) 5/07, 117-118.
- PAVEŠKOVIĆ, Antun. Ljubav užorite udovice. (Uz treće izdanje romana *Judita* Mire Gavrana, Mozaik knjiga, Zagreb, 2002.) 1/03, 110-112.
- PAVEŠKOVIĆ, Antun. Metonimija povijesti. (Dino Milinović: *Kradljivac uspomena*, Znanje, Zagreb, 2002.) 2/03, 104-106.
- PAVEŠKOVIĆ, Antun. Rim i Grad. (Milivoj Solar: *Povijest svjetske književnosti, Golden marketing*, Zagreb, 2003.) 6/03, 107-111.
- PAVEŠKOVIĆ, Antun. Hrvatska dječja književnost konačno je odrasla. (Milan Crnković – Dubravka Težak, *Povijest hrvatske dječje književnosti od početaka do 1955. godine*, Znanje, Zagreb, 2002.) 7-8/03, 144-148.
- PAVEŠKOVIĆ, Antun. Zaljubljena u muze, muzama ljubljena. (Dunja Fališevac: *Kaliopin vrt II, Studije o poetičkim i ideološkim aspektima hrvatske epike*, Književni krug, Split, 2003.) 11/03, 100-103.
- PAVEŠKOVIĆ, Antun. O književnim slikama i prilikama. Fusnote ljubavi i zlobe (1). (Julijana Matanović: *Krsto i Lucijan (Rasprave i eseji o povijesnom romanu)*, Naklada Ljevak, Zagreb, 2003.) 4/04, 115-118.
- PAVEŠKOVIĆ, Antun. Fusnote ljubavi i zlobe (2). (Dean Slavić: *Ars moriendi. Fokuskomunikacije*, Zagreb, 2003.) 5/04, 125-128.
- PAVEŠKOVIĆ, Antun. Fusnote ljubavi i zlobe (3). (Edo Popović: *Izlaz Zagreb jug, Meandar*, Zagreb, 2003.) 6/04, 121-123.
- PAVEŠKOVIĆ, Antun. Fusnote ljubavi i zlobe (4). (Marinela: *Pušite li?* Meandar, Zagreb, 2002.; *Stara hrvatska drama*. Priredio Milovan Tatarin, Znanje, Zagreb, 2003.) 7-8/04, 160-165.
- PAVEŠKOVIĆ, Antun. Fusnote ljubavi i zlobe (5). (Noam Chomsky: *Hegemonija ili opstanak (Američke težnje za globalnom dominacijom)*. Naklada Ljevak, Zagreb, 2004.; Pavao Pavličić: *Melem*, Mozaik knjiga, Zagreb, 2003.) 9/04, 127-[133].
- PAVEŠKOVIĆ, Antun. Fusnote ljubavi i zlobe (6). (Goran Tribuson: *Mrtva priroda (Ogledi iz estetike)*, Zagreb, 2003.) 10/04, 123-126.

- PAVEŠKOVIĆ, Antun. Fusnote ljubavi i zlobe (7). (Višnja Starešina: *Vježbe u labradoriju Balkan*, Naklada Ljevak, Zagreb, 2004.; Renato Barić: *Osmi povjerenik*, AGM, Zagreb, 2003.) 11/04, 117-122.
- PAVEŠKOVIĆ, Antun. Fusnote ljubavi i zlobe (8). (Vesna Biga: *Dušin vrt / priče*, Meandar, Zagreb, 2003.) 12/04, 131-133.
- PAVEŠKOVIĆ, Antun. Fusnote ljubavi i zlobe (9). (Lana Derkač: *Osluškivanje andela*. Priče. Meandar, Zagreb, 2003.) 1/05, 108-110.
- PAVEŠKOVIĆ, Antun. Fusnote ljubavi i zlobe (10). (Nikica Petrak: *Neizgovorenij govor (zapisci nasumce)*. Izdanja Antibarbarus, Zagreb, 2003.) 2/05, 127-129.
- PAVEŠKOVIĆ, Antun. Fusnote ljubavi i zlobe (11). (Pero Kvrgić: *Stilske vježbe*, Matica hrvatska, Zagreb, 2004.) 3/05, 111-112.
- PAVEŠKOVIĆ, Antun. Fusnote ljubavi i zlobe (12). („Miro i ja“) 4/05, 120-122. [O M. Medimorcu]
- PAVEŠKOVIĆ, Antun. Fusnote ljubavi i zlobe (13). (Ana Lederer: *Vrijeme osobne povijesti / Ogledi o suvremenoj hrvatskoj drami i kazalištu*. Naklada Ljevak, Zagreb, 2004.) 5/05, 124-127.
- PAVEŠKOVIĆ, Antun. Fusnote ljubavi i zlobe (14). (Hans Küng: *Biti kršćanin*, prevela Blanka Will. Konzor, Zagreb, Synopsis, Sarajevo, 2002.) 6/05, 118-120.
- PAVEŠKOVIĆ, Antun. Fusnote ljubavi i zlobe (15). (Mladen Kuzmanović: *Čuvari vremena*, Matica hrvatska, Biblioteka Vjenac, Knjiga 1. Zagreb, 2004.) 7-8/05, 144-146.
- PAVEŠKOVIĆ, Antun. Fusnote ljubavi i zlobe (16). (Božidar Violić: *Lica i sjene. / Razgovori i portreti*. Zagreb, 2004.) 9/05, 124-127.
- PAVEŠKOVIĆ, Antun. Fusnote ljubavi i zlobe (17). (Luko Paljetak: *Skroviti vrt / Dnevnik Cvjete Zuzorić, plemkinje dubrovačke*, Profil, Zagreb, 2004.) 10/05, 121-[124].
- PAVEŠKOVIĆ, Antun. Fusnote ljubavi i zlobe (18). (Igor Mandić: *Hitna služba*, SysPrint, Zagreb, 2005.) 11/05, 107-109.
- PAVEŠKOVIĆ, Antun. Fusnote ljubavi i zlobe (19). (Valnea Delbianco: *Talijanski kroatist Arturo Cronia*, Književni krug, Split, 2004.) 12/05, 230-233.
- PAVEŠKOVIĆ, Antun. Fusnote ljubavi i zlobe (20). (Josip Šentija: *Razgovori s Mikom Tripalom o hrvatskom proljeću*, Profil International, Zagreb, 2005.) 1/06, 141-143.
- PAVEŠKOVIĆ, Antun. Fusnote ljubavi i zlobe (21). (Hrvoje Hitrec: *Kolarovi*, Školska knjiga, Zagreb, 2004.) 2/06, 106-108.
- PAVEŠKOVIĆ, Antun. Fusnote ljubavi i zlobe (22). (Silvija Šesto Stipaničić: *Ester i bageri*, Mala knjižnica Društva hrvatskih književnika, Zagreb, 2005.) 3/06, 123-125.
- PAVEŠKOVIĆ, Antun. Fusnote ljubavi i zlobe (23). (Ivan Aralica: *Sunce, Verbum*, Split, 2006.) 4/06, 120-[122].
- PAVEŠKOVIĆ, Antun. Fusnote ljubavi i zlobe (24). (Pero Budak: *Tri romana (Hugo, Doktor Raif, Kocija)*, Tonimir, Varaždinske Toplice, 2005.) 5/06, 122-125.

- PAVEŠKOVIĆ, Antun. Fusnote ljubavi i zlobe (25). (*Književni nobelovci 1999. – 2005. „Književna revija“*, br. 1-2, 2006. Ogranak Matice hrvatske Osijek) 6/06, 113-115.
- PAVEŠKOVIĆ, Antun. Fusnote ljubavi i zlobe (26). (Ivana Šojat Kuči: *Kao pas*, Društvo hrvatskih književnika, Ogranak u Rijeci, Rijeka, 2006.) 7-8/06, 177-[180].
- PAVEŠKOVIĆ, Antun. Fusnote ljubavi i zlobe (27). (Jelena Lakuš: *Izdavačka i tiskarska djelatnost na dalmatinskom prostoru (Zadar, Split i Dubrovnik) u prvoj polovici 19. stoljeća (1815. – 1850.). Bibliografija monografskih i serijskih publikacija – građa*. Književni krug, Split, 2006.) 9/06, 120-121.
- PAVEŠKOVIĆ, Antun. Fusnote ljubavi i zlobe (28). (Igor Štiks: *Elijahova stolica*. Roman. Fraktura, Zaprešić, 2006.) 10/06, 111-[113].
- PAVEŠKOVIĆ, Antun. Fusnote ljubavi i zlobe (29). (Ivo Brešan: *Gorgone*, Naklada Ljevak, Zagreb, 2006.) 11/06, 113-116.
- PAVEŠKOVIĆ, Antun. Fusnote ljubavi i zlobe (30). (*Autobiografija isusovca Bartola Kašića u prijevodu i izvorniku (1575. – 1625.)*. S latinskoga preveo Vladimir Horvat, D. I. Vladimir Horvat: *Dodatak Autobiografiji isusovca Bartola Kašića (1625. – 1650.)*. 12/06, 126-128.
- PAVEŠKOVIĆ, Antun. Fusnote ljubavi i zlobe (31). (Josip Cvenić: *Obrnuto prepisivanje*, Meandar, Zagreb, 2006.) 1/07, 131-133.
- PAVEŠKOVIĆ, Antun. Fusnote ljubavi i zlobe (32). (Zdravko Zima: *Lovac u labirintu (Eseji čr elzeviri)*, Naklada Ljevak, Zagreb, 2006.) 2/07, 106-[108].
- PAVEŠKOVIĆ, Antun. Fusnote ljubavi i zlobe (33). (Bogdan Radica: *Agonija Europe/ Razgovori i susreti*, Disput, Zagreb, 2006.) 3/07, 118-120.
- PAVEŠKOVIĆ, Antun. Fusnote ljubavi i zlobe (34). (Ivan Bakmaz: *Job*, Književni krug, Split, 2006.) 4/07, 113-115.
- PAVEŠKOVIĆ, Antun. Fusnote ljubavi i zlobe (34). (Zdenka Janeković Römer: *Maruša ili suđenje ljubavi / Bračno-ljubavna priča iz srednjovjekovnog Dubrovnika*, Algoritam, Zagreb, svibanj 2007.) 5/07, 125-127.
- PAVEŠKOVIĆ, Antun. Fusnote ljubavi i zlobe (35). (Ana Horvat: *Podsuknja*, Mala knjižnica Društva hrvatskih književnika, knj. 66. Zagreb, 2007.) 9/07, 98-[100].
- PAVEŠKOVIĆ, Antun. Fusnote ljubavi i zlobe (36). (Ivica Matičević: *Prostor slobode. Književna kritika u zagrebačkoj periodici 1941 – 1945*. Matica hrvatska, Zagreb, 2007.) 10/07, 122-125.
- PAVEŠKOVIĆ, Antun. Fusnote ljubavi i zlobe (37). (Davor Velnić: *Pola suze*. Sveučilišna knjižara, Zagreb, listopad, 2007.) 11/07, 111-114.
- PAVEŠKOVIĆ, Antun. Fusnote ljubavi i zlobe (38). (Ivan Supek: *Tragom duha kroz divljinu*, Profil, Zagreb, 2006.) 12/07, 115-117.
- PAVEŠKOVIĆ, Antun. Fusnote ljubavi i zlobe (39). (Dino Milinović: *Tamo gdje prestaje cesta*. Mozaik knjiga, Zagreb, 2007.) 3/08, 112-114.
- PAVEŠKOVIĆ, Antun. Fusnote ljubavi i zlobe (40). (Rujana Jeger: *Posve osobno*, Profil International, Zagreb, 2004.; Rujana Jeger: *Opsjednuta*, Profil International, Zagreb, lipanj 2007.) 6/08, 104-106.

- PAVEŠKOVIĆ, Antun. Fusnote ljubavi i zlobe (41). (Nives Celzijus: *Gola istina (Autobiografija s grupnim iskustvom)*. 24 sata / Premier media / fokus komunikacije, Zagreb, 2008.) 10/08, 136-138.
- PAVEŠKOVIĆ, Antun. Fusnote ljubavi i zlobe (42). (Slobodan Prosperov Novak: *101 Dalmatinac i poneki Vlaj*. VBZ, Zagreb, 2007.) 11/08, 124-126.
- PAVEŠKOVIĆ, Antun. Fusnote ljubavi i zlobe (43). (Robert Perišić: *Naš čovjek na terenu*, Profil International i Ghetaldus, Zagreb, 2007.) 12/08, 131-133.
- PAVEŠKOVIĆ, Antun. Fusnote ljubavi i zlobe (44). (Ivo Lendić: *Katolicizam i kultura. Eseji, članci i polemike*. Uredio Božidar Petrač. Glas Koncila. Zagreb, 2008.) 1/09, 106-108.
- PAVEŠKOVIĆ, Antun. Fusnote ljubavi i zlobe (45). (Stanko Lasić: *strategija kašljana*) 3/09, 113-116.
- PAVEŠKOVIĆ, Antun. Fusnote ljubavi i zlobe (46). (Igor Mandić: *U zadnji čas / Autobiografski reality show*, Profil, Zagreb, 2009.) 4/09, 99-101.
- PAVEŠKOVIĆ, Antun. Fusnote ljubavi i zlobe (47). (Nenad Vekarić: *Nevidljive putotinе: Dubrovački vlasteoski klanovi*. Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, Zavod za povjesne znanosti u Dubrovniku, Zagreb – Dubrovnik, 2009.) 5/09, 119-121.
- PAVEŠKOVIĆ, Antun. Fusnote ljubavi i zlobe (48). (Ján Jankovič / Dubravka Dorotić Sesar: *Tatre i Velebit / Tatry a Velebit*, Vydavatel'stvo Jána Jankoviča, Bratislava, 2008.) 6/09, 102-104.
- PAVEŠKOVIĆ, Antun. Fusnote ljubavi i zlobe (49). (Drago Glamuzina: *Tri*, Profil International, Zagreb, 2008.) 9/09, 120-122.
- PAVEŠKOVIĆ, Antun. Fusnote ljubavi i zlobe (50). (I tako dalje...; Ratko Cvetnić: *Polusan*, Mozaik knjiga, Zagreb, 2009.) 10/09, 118-120.
- PAVEŠKOVIĆ, Antun. Fusnote ljubavi i zlobe (51). (Nela Lonza: *Kazalište vlasti. / Ceremonijal i državni blagdani Dubrovačke Republike u 17. i 18. stoljeću*. Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, Zavod za povjesne znanosti u Dubrovniku, Zagreb – Dubrovnik, 2009.) 12/09, 121-123.
- PAVEŠKOVIĆ, Antun. Fusnote ljubavi i zlobe (52) (Hrvoje Šalković: *Kombinacija d.o.o. / ljubav u doba recesije*, V. B. Z., Zagreb, 2009.) 2/10, 128-130.
- PAVEŠKOVIĆ, Antun. Važan doprinos hrvatskoj kulturnoj baštini. (Hrvojka Mihanović-Salopek / Vinicije Lupis: *Doprinos Petra Kanavelića hrvatskoj pasionskoj baštini*, Ogranak Matice hrvatske Split, Split, 2009.) 3/10, 104-105.
- PAVEŠKOVIĆ, Antun. Fusnote ljubavi i zlobe (53) (Ante Tomić: *Čudo u Poskokovoj Dragi*, Naklada Ljevak, Zagreb, studeni 2009.) 6/10, 131-133.
- PAVEŠKOVIĆ, Antun. Fusnote ljubavi i zlobe (54) (Nikola Đuretić: *Lovac sjena*. Naklada Đuretić, Zagreb, 2010.) 10/10, 118-120.
- PAVEŠKOVIĆ, Antun. Fusnote ljubavi i zlobe (55). (Ivana Simić Bodrožić: *Hotel Zagorje*, Profil International, Zagreb, 2010.) 11/10, 119-120.
- PAVLIČEVIĆ, Dragutin. Težak poraz, ali ne i slom hrvatskog kraljevstva. (Andelko Mijatović: *Bitka na Krkvinskom polju 1493. godine*, Školska knjiga, Zagreb, 2005.) 2/06, 104-106.

- PAVLOVIĆ, Cvijeta. Od srednjovjekovlja do postmodernizma. (Mirko Tomasović: *Prejjevi iz romanskog pjesništva. Od Sordela do Turolda*, Školska knjiga, Zagreb, 2006.) 12/06, 120-121.
- PAVLOVSKI, Borislav. Nova hrvatska drama na makedonskom jeziku. (Sanja Nikčević: *Antologija na novata hrvatska drama*, Dramska biblioteka, sv. I., Skopje, Fakultet za dramski umjetnosti, 2002.) 4/03, 105-108.¹
- PAVLOVSKI, Borislav. Apologija redateljskoga rada Tita Strozzi. (Ana Lederer: *Redatelj Tito Strozzi*, Meandar, Zagreb, 2003.) 2/04, 118-121.
- PAVLOVSKI, Borislav. Teorijsko osmišljavanje afirmativne američke drame. (Sanja Nikčević: *Afirmativna američka drama ili živjeli Puritanci*, Hrvatski centar ITI-UNESCO, Biblioteka Mansioni, Zagreb, 2003.) 3/04, 123-[127].
- PAVLOVSKI, Borislav. Glumačko umijeće kao životni izbor. (*Branka Cvitković – Trideset godina umjetničkog djelovanja*. Priredila Ana Lederer. Hrvatski centar ITI UNESCO, Zagreb, 2004.) 5/04, 121-125.
- PAVLOVSKI, Borislav. Povratak kazališnoga kroničara. (Boris Senker: *Pozornici nasuprot. Zagrebačka kazališna kronika (1995 – 2000)*, Disput, Zagreb, 2003.) 7-8/04, 155-160.
- PAVLOVSKI, Borislav. O redateljskom umijeću Koste Spaića. (*Kosta Spaić – Život i djelo*. Zbornik. Urednica Antonija Bogner. Zagreb, Kaptol, 2004.) 9/04, 118-125.
- PAVLOVSKI, Borislav. Apologija gospodina Rade Šerbedžije. (Rade Šerbedžija: *Do posljednjeg daha – Autobiografski zapisi i refleksije*, Zagreb, 2004.) 10/04, 118-123.
- PAVLOVSKI, Borislav. Doprinosi hrvatskoj teatrologiji. (Branko Hećimović: *U zagrljaju kazališta*, Biblioteka Mansioni, Hrvatski centar ITI-UNESCO, Zagreb, 2004.) 2/05, 114-121.
- PAŽUR, Božica. Pisanja meštrija. (Božica Jelušić: *Slovostaj*, Tipex, d.o.o., Zagreb, 2002.) 7-8/03, 154-156.
- PAŽUR, Božica. Poetska gerila Ive Kalinskoga. (Ivo Kalinski: *Kristalni aed – Poetska gerila*, „Disput”, Zagreb, 2005.) 3/06, 121-123.
- PETI, Mirko. Sintaktička promišljanja hrvatskoga jezika (Ivo Pranjković: *Druga hrvatska skladnja*, Hrvatska sveučilišna naklada, Zagreb, 2001.) 10/03, 123-126.
- PETI, Mirko. Hrvatski iz perspektive indoeuropskoga. (Ranko Matasović: *Poredbenopovijesna gramatika hrvatskoga jezika*, Matica hrvatska, Zagreb, 2008.) 10/08, 121-127.
- PETRAČ, Božidar. Stijenj Zdravka Gavrana – novi pjesnički program. (Zdravko Gavran: *Stijenj*, Naklada „Jurčić”, Zagreb, 2005.) 3/06, 119-121.
- PETRAČ, Božidar. Zapis o žudnji Stanke Gjurić. (*Kažnjavalac dobrih navika*, Alfa, Zagreb, 2005.) 6/06, 109-111.
- PETRAČ, Božidar. Katolički idealizam i realizam Ljubomira Marakovića. (Ljubomir Maraković: *Katolički idealizam i realizam, studije, intervju, članci*. Prir. Vladimir Lončarević, Glas Koncila, Zagreb, 2009.) 11/09, 121-125.

---

1 Isti tekst tiskan je i u br. 5 godine 2003., str. 105-109, op. prir.

- PETRAČ, Božidar. Lirika Velikoga petka. (*Križni putovi u stihovima hrvatskih pjesnika 20. stoljeća*. Prir. Vladimir Lončarević, Glas Koncila, Zagreb, 2010.) 4/10, 122-124.
- PETRAČ, Božidar. Pjesnički kipec Ivana Večenaja u povodu 90. obljetnice umjetnikova rođenja. 7-8/10, 179-181.
- PINTARIĆ, Jadranka. Besmrtni trenutci istine i ljepote. (Zvonko Todorovski: *Mandrač ili čudesna priповijest o Petru Hektoroviću starohvarske vlastelinu, složena od sedam nejednakih knjiga*, Lukom, Zagreb, 2005.) 12/05, 226-228.
- PINTARIĆ, Jadranka. Suhozid dojmljivih slika. (Nikola Kraljić: *Moj prijatelj Oton; Sjećanja*, Naklada Lukom, Zagreb, 2006.) 1/08, 114-115.
- PINTARIĆ, Jadranka. More ima oči – brodovi su oči mora. (Zvonko Todorovski: *Vjetrovi Lampeduze; pustolovni roman iz pomorskog života*, Naklada Lukom, Zagreb, 2007.) 4/08, 122-124.
- PLANINC, Mladen. Pokušaj znanstvenog razumijevanja cjeline fenomena jezik. (Johannes Lohmann: *Filozofija i jezikoslovje*. Prijevod s njemačkog i pogovor: Sulejman Bosto, Naklada Ljevak, Zagreb, 2001.) 1/03, 115-117.
- PLANINC, Mladen. Estetika izraza kao izraz dovršenja estetike. (Benedetto Croce: *Brevijar estetike*, Naklada Ljevak, Zagreb, 2003.) 12/03, 126-129.
- PLANINC, Mladen. Kosmos noetos ili gdje prestaje razgovor Cinika i Metafizičara. (Nicolai Hartmann: *Etika*. Preveo s njemačkog: Marijan Cipra. Naklada Ljevak, Zagreb, 2003.) 1/04, 116-[119].
- PLANINC, Mladen. Natrag k čovjeku! (Immanuel Kant: *Antropologija u pragmatičnom pogledu*. Prijevod s njemačkoga: Željko Pavić. Pogovor: Hotimir Burger, Naklada Breza (Biblioteka Homo absconditus), Zagreb, 2003.) 6/04, 107-110.
- PLANINC, Mladen. O postmoderni, antropologiji i kritici kulture. (George E. Marcus – Michael M. J. Fischer: *Antropologija kao kritika kulture – eksperimentalni trenutak u humanističkim znanostima*, Naklada Breza (Biblioteka Homo absconditus), Zagreb, 2003.) 11/04, 108-111.
- PLANINC, Mladen. Pitanje o čovjeku nakon Heideggera. (Richard Wisser: *Martin Heidegger u mišljenju na putu*, Demetra, Zagreb, 2003.) 3/05, 107-111.
- PLANINC, Mladen. Ontopoetičko rastvaranje hermeneutike. (Martin Heidegger: *Hölderlinove himne „Germanija“ i „Rajna“*, Demetra, Zagreb, 2002.) 9/05, 114-118.
- PLANINC, Mladen. Fenomenologija i kriza europskoga ljudstva. (Edmund Husserl: *Filozofija kao stroga znanost i druge rasprave*, Naklada Ljevak, Zagreb, 2003.) 11/05, 101-105.
- RABAR, Josip Sanko. Poetska mistika Davora Šalata. 3/04, 117-121.
- RADOS, Zvjezdana. Helena Perićić *Izići na svjetlo*. Gradska knjižnica – Zadar, Zadar, 2006. 10/06, 107-108.
- REŠICKI, Delimir. Anakroni pabirci o naraštajnicima (i inima). (Vladimir Rem: *Boro P. i drugi*, Ogranak Matice hrvatske Osijek, 2004.) 4/06, 118-119.
- SALEČIĆ, Ivan. Knjiga o socijalizmu i seksu. (Mario Bazina: *Pozlaćeni kavez*, Naklada Pavičić, Zagreb, 2003.) 3/04, 113-117.

- SELEM, Petar. Spomenici u krajoliku. (Mirjana Sanader i suradnici: *Kroatien in der Antike*, Verlag Philipp von Zabern, Mainz, 2007.) 10/08, 129-131.
- SLAVIĆ, Dean. Dvostruka milost. (Mladen Machiedo: *Dvostruka milost*, Društvo hrvatskih književnika, Zagreb, 2004.) 1/07, 120-121.
- SOREL, Sanjin. Male stvari velikog pjesništva. (Branimir Bošnjak: *Svrhe malih stvari*, VBZ, Zagreb, 2008.) 6/09, 97-98.
- STAMAĆ, Ante. Zalutao u labirintu duha. (Branislav Zeljković: *Mjesečina i krater*, Naklada Altagama, Zagreb, 2002.) 2/03, 99-100.
- STAMAĆ, Ante. Pjesničko jastvo, naboden kukac. (Sead Begović: *Između dviju udobnosti*, Knjižnica Društva hrvatskih književnika, knj. 17, Zagreb, 2002.) 5/03, 119-[121].
- STAMAĆ, Ante. Hrvatska pjesnička konstanta. (Vesna Parun: *Suze putuju*, SKUD Ivan Goran Kovačić, Zagreb, 2002.) 10/03, 131-[133].
- STAMAĆ, Ante. Pjesništvo dubokih temelja. (Ivan Golub: *Sabrana blizina*, Mozaik knjiga, niz Biseri hrvatske književnosti, Zagreb, 2003.) 12/03, 131-[134].
- STAMAC, Ante. Nadopune i korekture povijesne slike. (Miroslav Šicel: *Pisci i kritičari*, Naklada Ljevak, Zagreb, 2003.) 4/04, 100-104.
- STAMAĆ, Ante. Višejezično a osobno iskustvo. (Željko Reiner: *Vrijeme sna i vrije-me jave*, Naklada Ceres, Zagreb, 2003.) 6/04, 114-116.
- STAMAĆ, Ante. Uznemireno oko, pretvorbe stvari. (Borben Vladović: *Tijat*, Ogranak Matice hrvatske Split, Split, 2004.) 6/05, 110-112.
- STAMAĆ, Ante. Rezidba u korijenu. (Stjepan Vukušić: *Admiral*, Naklada PI.P. Pavičić, Zagreb, 2004.) 6/05, 115-118.
- STAMAĆ, Ante. Sumorna dijagnoza. (Milivoj Solar: *Predavanja o lošem ukusu*, naklada Politička kultura, Zagreb, 2004.) 9/06, 116-118.
- STAMAĆ, Ante. Gdje beskraj postaje ovjerenim prostorom? (Jakša Fiamengo: *Ovjerava beskraj*, Naklada Ljevak, Zagreb, 2005.) 2/07, 96-98.
- STAMAĆ, Ante. O metonimičkom slogu Vitomira Lukića. (Antun Lučić: *Veze ljudi, životinja i stvari*, Naklada DHK HB i ERASMUS Naklada, Mostar – Zagreb, 2007.) 1/08, 119-122.
- STAMAĆ, Ante. Na životnom rubu, a bačen u beskraj. (Tomislav Žigmanov: *Minimum in maximis*. Naklada AGM, Zagreb, 2007.) 3/08, 105-106.
- STAMAĆ, Ante. Bibliografija, iznenađenje. (Katia Grubišić i Vinko Grubišić: *Croatian Literature in English*, Školska knjiga, Zagreb, 2007.) 4/08, 110-112.
- STAMAĆ, Ante. Nešto doista novo i nepoznato. (Mila Pavićević: *Bliske duge zebnje – Largas ansiedades cercanas*. Ogranak Matice hrvatske u Dubrovniku, Dubrovnik, 2007.) 1/09, 98-99.
- STAMAĆ, Ante. Polihistor, poligraf, kulturolog Srećko Lipovčan. 3/09, 93-97.
- STAMAĆ, Ante. Hrvatski paradoks o Eliotu. (Thomas Stearns Eliot: *Dante/Blaker Baudelaire/Tri glasa poezije*, priredio, preveo i pogovor napisao Marko Grčić, Matica hrvatska, 2009.) 12/09, 114-117.
- STAMAĆ, Ante. Prikaz nakon trećine stoljeća. (Zvonimir Majdak: *Frajerski nokturno*, Znanje, Zagreb, 1977.) 7-8/10, 181-183.

- STAMAĆ, Ante. Jedan koji još uvijek goji pjesničko umijeće. (Desmond Egan: *Krist u Ulici Connaught*, Naklada E. Ćić, Zagreb, 2009.) 9/10, 109-111.
- STANIĆ, Saša. Egzistencijalizam u trapericama. (Edo Popović: *Oči*, OceanMore, 2007.) 1/08, 117-119.
- STIPČEVIĆ, Ennio. Poesia per musica. (Viktor Žmegač: *Književnost i glazba, intermedijalne studije*, Matica hrvatska, Zagreb, 2003., 275 str.) 6/03, 116-121.
- SUŠAC, Gojko. Čas kad smo sami. (Goran Bogunović: *Ovdje*, Matica hrvatska Karlovac, 2002.) 1/03, 117-118.
- ŠALAT, Davor. Odgođena šutnja. (Zvonimir Mrkonjić: *Gonetanje gomile*, Knjižnica Društva hrvatskih književnika, Zagreb, 2002.) 2/03, 102-104.
- ŠALAT, Davor. Obznanjena i uskraćena tajna. (Nenad Valentin Borozan: *Lišće. teret od zrcala*, Ceres, Zagreb, 2002.) 9/03, 117-118.
- ŠALAT, Davor. Razgovor s književnošću. (Dinko Telećan: *Vrtovi Crvena mijena*, AGM, Zagreb, 2003.) 10/03, 130-131.
- ŠALAT, Davor. Parabola o meandrima postojanja (Diana Burazer: *Druga kuća*, Tribina Jutro poezije, 2003.) 2/04, 121-123.
- ŠALAT, Davor. Dosljedan, ali reducirani pogled na hrvatsko pjesništvo. (Zvonimir Mrkonjić: *Medaši – hrvatsko pjesništvo dvadesetog stoljeća*, Profil, Zagreb, 2004.) 7-8/04, 153-155.
- ŠALAT, Davor. Smisao u vremenu. (Mile Maslać: *Vrijeme pripravnosti*, Stajer-graf, Zagreb, 2004.) 9/04, 125-127.
- ŠALAT, Davor. Kozmogonijska igra. (Lana Derkač: *Šuma nam šalje stablo e-mailom*, Mala knjižnica DHK, Zagreb, 2005.) 2/05, 112-113.
- ŠALAT, Davor. Obostrani svijet. (Maja Gjerek Lovreković: *Metafizički prozor*, Nagnuća, Matica hrvatska Koprivnica, Koprivnica, 2004.) 4/05, 116-118.
- ŠALAT, Davor. Ciklusi pjesme. (Željko Knežević: *Kopito trajnoga konja*, Alfa, 2005.) 5/06, 110-111.
- ŠALAT, Davor. Obvezne postaje sna. (Delimir Rešicki: *Aritmija*, Meandar, Zagreb, 2005.) 5/06, 120-122.
- ŠALAT, Davor. Lucidni deskriptor i poetički dešifrant. (Sead Begović: *Književni meridijani, kritike*, Mala knjižnica Društva hrvatskih književnika, Zagreb, 2007.) 12/07, 105-107.
- ŠALAT, Davor. S kraja na početak. (Ljerka Car Matutinović: *Zarobljeno tijelo i drugi soneti*, Stajergraf, Zagreb, 2007.) 3/08, 110-111.
- ŠALAT, Davor. Prerušavanje svijeta i jezika. (Nikola Kraljić: *Krinka*, Naklada Luka, Zagreb, 2007.) 5/08, 118-119.
- ŠALAT, Davor. Knjiga povjerenja u suvremeno hrvatsko pjesništvo. (Ervin Jahić: *Antologija hrvatskoga pjesništva 1989. – 2009. „U nebo i u nikš”*, VBZ, Zagreb, 2010.) 9/10, 116-118.
- ŠICEL, Miroslav. Vrhunac književnopovijesne sinteze hrvatskog romana. (Krešimir Nemeć: *Povijest hrvatskog romana od 1945. do 2000.*, Školska knjiga, Zagreb, 2003.) 5/03, 101-105.

- ŠIMIĆ, Krešimir. Ponovno otkriveno *potonulo kulturno dobro*. (Najstarije hrvatske tijelovske propovijedi Ivana Bilostinca, priredio Alojz Jembrih, Glas Koncila, Ogranak Matice hrvatske Ozalj, Zagreb – Ozalj, 2005.) 1/07, 129-131.
- ŠIMUNDŽA, Drago. Poetska posebnost i sadržajna prepoznatljivost poezije Pere Pavlovića. (Perо Pavlović: *Što pjesnik nosi u torbi*, Naklada DHKHB, Mostar, 2005.) 4/06, 117-118.
- ŠIMUNOVIĆ, Petar. Prva i prava dijalektologija. (Josip Lisac: *Hrvatska dijalektologija 1. Hrvatski dijalekti štokavskog narječja i hrvatski govor torlačkog narječja*, Golden marketing – Tehnička knjiga, Zagreb, 2003.) 5/04, 114-116.
- ŠUTALO, Goranka. 108 latica ljubavi. (Vesna Krmpotić: *Stotinu i osam puta stotinu i osam (108 x 108)*, Profil International, Zagreb, 2006.) 4/07, 106-109.
- ŠUTALO, Goranka. Oslikani mozaik boli. (Slavenka Drakulić: *Frida ili o boli*, Profil International, Zagreb, 2007.) 5/07, 120-122.
- ŠUTALO, Goranka. Zapisi svetog života. (Ludwig Bauer: *Zapisi i vremena Nikice Slavića, hagiografija*, Fraktura, Zagreb, 2007.) 10/07, 116-118.
- ŠUTALO, Goranka. Skica za Ivanu. (Sanja Lovrenčić: *Upotrazi za Ivanom*, Autorska kuća, Zagreb, 2006.) 2/08, 113-[116].
- TIMET, Zvjezdana. *Latinovicz Krleže i Viteza*. 4/04, 111-114.
- TIMET, Zvjezdana. Light žestina. (Milica Lukšić: *Alisa bez ogledala*, Umjetnička organizacija Autorska kuća, Zagreb, 2005.) 10/05, 113-115.
- TIMET, Zvjezdana. BARD 4U? LOL. (*SHAKESpeare na EXIT*, predstava zagrebačkog kazališta Exit.) 10/06, 103-106.
- TIMET, Zvjezdana. Bog se pritajio. (Amadeus, predstava riječkog HNK „Ivan pl. Zajc“). 11/06, 107-111.
- TIMET, Zvjezdana. I tama, i čama. (Ivanov – predstava zagrebačkog Dramskog kazališta „Gavella“). 12/06, 122-126.
- TIMET, Zvjezdana. Žrtve crne magije. (*Majstor i Margarita* – predstava zagrebačkog Dramskog kazališta „Gavella“) 1/07, 121-126.
- TIMET, Zvjezdana. Božićni bor u tuš-kabini. (*Nora danas* – predstava HNK u Varaždinu) 2/07, 99-104.
- TIMET, Zvjezdana. Tko je čudovište? (*Tesla Electric Company* – predstava kazališta Ulysses & Pandur. Theaters.) 3/07, 103-108.
- TIMET, Zvjezdana. Cukervaser a ne pičvajz. (*Lom*, predstava zagrebačkog Dramskog kazališta „Gavella“) 4/07, 103-105.
- TIMET, Zvjezdana. Smije li opasno biti lijepo? (*Frankenstein* – predstava zagrebačkog gradskog kazališta „Trešnja“.) 5/07, 123-125.
- TIMET, Zvjezdana. Govorimo zidu. (*Molière* – predstava HNK u Varaždinu) 6/07, 118-121.
- TIMET, Zvjezdana. Dramaturške prokrustarije. (*Pijana noć 1918.* – predstava kazališta *Ulysses*.) 7-8/07, 177-181.
- TIMET, Zvjezdana. Pri podizanju spomenika, oprez! (*Zagorka* – film Biljane Čakić Veselić, produkcija FADE IN.) 11/07, 103-106.

- TIMET, Zvjezdana. Majstori spavači. (*San Ivańske noći* – predstava zagrebačkog DK Gavella) 1/08, 111-114.
- TIMET, Zvjezdana. Novela od dum Marina. (*Libertas* – film Veljka Bulajića) 2/08, 110-113.
- TIMET, Zvjezdana. Crna kraljica Miranda odlazi u Vučjak. (*Oluja* – predstava HNK u Zagrebu) 5/08, 113-117.
- TIMET, Zvjezdana. Zdrava hrana za zdrav duh. (Bill Bryson: SHAKESPEARE – *biografija*, Planetopija, Zagreb, 2008.) 7-8/08, 148-151.
- TIMET, Zvjezdana. Leti, leti, leti... svinjal! (*Kino Lika* – film Dalibora Matanića & knjiga Damira Karakaša.) 9/08, 109-113.
- TIMET, Zvjezdana. Etički klistir. (*Bakhe* – predstava 54. splitskog ljeta, prerezirana za izvedbu u zagrebačkoj Tvornici.) 10/08, 131-136.
- TIMET, Zvjezdana. O na(r)cizmu. (*Kaligula* – predstava DK Gavella & Co.) 11/08, 114-119.
- TIMET, Zvjezdana. Tone *Magic bus*. (*Romeo i Julija '68* – predstava kazališta Ulisses) 12/08, 122-126.
- TIMET, Zvjezdana. In principio era(n)t... verba. (*Nikola VII.* – predstava CK Čakovec, KD Pinklec i HNK u Varaždinu). 2/09, 123-127.
- TIMET, Zvjezdana. Sve po dvanaest kuna. (*Kraljevo* – predstava zagrebačkog HNK). 3/09, 99-104.
- TIMET, Zvjezdana. San, magla i ništa. (*Život je san* – predstava zagrebačkog DK Gavella) 4/09, 89-94.
- TIMET, Zvjezdana. Impotenter Mahomet. (*Dantonova smrt* – predstava HNK u Zagrebu). 5/09, 108-112.
- TIMET, Zvjezdana. Razumljiva bezbrižnost. (*Don Juan*, navodno Molièreov – ovo-godišnja premijera kazališta Ulysses.) 7-8/09, 165-170.
- TIMET, Zvjezdana. Grincni, mljacni, osladi se... (*Čokolada* – predstava zagrebačkog kazališta Trešnja) 9/09, 115-117.
- TIMET, Zvjezdana. Dvije cure i sjekira, o dečku da se i ne govori. (*Marija Stuart* – predstava HNK u Varaždinu) 10/09, 113-118.
- TIMET, Zvjezdana. Sakrilegij? (*Hamlet* – predstava Dubrovačkih ljetnih igara & Hrvatskog narodnog kazališta u Zagrebu) 11/09, 125-130.
- TIMET, Zvjezdana. *Dragi prosti ljudi* & problematika čistih gaća. (*Balade Petrice Kerempuha* – predstava zagrebačkog DK Gavella.) 3/10, 93-97.
- TIMET, Zvjezdana. Breze, Kolarov(sk)e, komada nekoliko. (*Breza* – predstava HNK u Varaždinu.) 4/10, 127-131.
- TIMET, Zvjezdana. Petar I Peer Odmaraju. (*Dolina ruža i Peer Gynt* – predstave zagrebačkog DK Gavella.) 5/10, 133-136.
- TIMET, Zvjezdana. Čuvajmo se satelita. (*Štefica Cvek u raljama života* – predstava Glumačke družine Histriion.) 6/10, 127-131.
- TIMET, Zvjezdana. Gospa od tanjura, praznih. (*Familija u prahu* – predstava u koprodukciji HNK u Varaždinu i privatnoga kazališta S. Streleca Novi Zato.) 7-8/10, 183-188.

- TIMET, Zvjezdana. Glupo i lakovjerno ubijanje Purdyja. (*Tartuffe* – predstava zagrebačkog Dramskog kazališta Gavella.) 9/10, 118-122.
- TURKALJ, Nenad. Doba Selemove režije. (Petar Selem: *Doba režije*, Školska knjiga, 2002., 483 str.) 12/03, 129-131.
- UŽAREVIĆ, Josip. Jezik u književnome djelu. (Ivo Pranjković: *Jezik i beletristica*, Disput, Zagreb, 2003.) 12/03, 122-126.
- VELNIĆ, Davor. Žene nikada nisu manje imale. (Penelope Shuttle i Peter Redgrove: Mudra Krv, Gorin, Rijeka, 2002.) 2/04, 125-127.
- VIDMAROVIĆ, Đuro. Djetatno lice ništavila. (Nevenka Nekić: *Tajne sfere*, Split, 2004.) 10/04, 115-118.
- VIDMAROVIĆ, Đuro. Krik u tigrovoj nirvani. (Tomislav Marijan Bilosnić: *Tigar*, „3000 godina Za dar”, Zadar, 2004.) 2/06, 96-99.
- VIDMAROVIĆ, Đuro. Pjesnik između crnog i bijelog oblaka. (Gojko Sušac: *Knjiga štita*, Društvo hrvatskih književnika, Zagreb, 2005.) 5/06, 115-116.
- VIDMAROVIĆ, Đuro. Sudbina mađarskih Hrvata ili vježbanje posmrtnog marša. (Stjepan Blažetin: *Porcija besmisla. Zb(i)rka*, Hrvatski znanstveni zavod/Horvát Tudományos Kutatók Egyesülete, Pečuh, 2003.) 5/06, 116-118.
- VIDMAROVIĆ, Đuro. Ljubav kao svjetlo nad vodama. (Enerika Bijač: *U mogućem krajoliku (Pjesničko-slikarski zapisi)*, Ogranak Matice hrvatske Koprivnica, Koprivnica, 2006.) 7-8/06, 168-171.
- VIDMAROVIĆ, Đuro. Ostap Bender među Hrvatima. (Nevenka Nekić: *Hobotnica. Kratki roman bez ključa*, Naklada Bošković, Zagreb, 2006.) 3/07, 111-114.
- VIDMAROVIĆ, Đuro. Afroditi s ljubavlju, likovno djelo kao pjesničko nadahnuće. (Iz većeg eseističkog teksta) (Petar Opačić: *Déjà vu*, Književni krug Split, Split, 2006.) 6/07, 121-125.
- VIDMAROVIĆ, Đuro. Uz šezdesetu obljetnicu rođenja Đuse Šimare – Pužarova (1948. – 1992.). 10/09, 108-111.
- VIDMAROVIĆ, Đuro. Konačno antologija suvremene ukrajinske književnosti na hrvatskome jeziku. (Galina Kruk, Ljudmila Vasiljeva i Damir Pešorda: *Antologija suvremene ukrajinske književnosti*, Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, Filozofski fakultet, Osijek, 2008.) 1/10, 117-120.
- VIDMAROVIĆ, Đuro. Bez straha od vječnosti. (Enerika Bijač: *Riječ do riječi*, Društvo hrvatskih književnika – Podravsko-prigorski ogranač, Koprivnica, 2010.) 12/10, 153-156.
- VOJVODIĆ, Anica. DHK – kronika [Siječanj/veljača 2005.] 3/05, 113-[114].
- VOJVODIĆ, Anica. DHK – kronika (Ožujak 2005.) 4/05, 123-124.
- VOJVODIĆ, Anica. DHK – kronika (Travanj 2005.) 5/05, 128-129.
- VOJVODIĆ, Anica. DHK – kronika (Svibanj 2005.) 6/05, 124-[125].
- VOJVODIĆ, Anica. DHK – kronika. (Lipanj 2005.) 7-8/05, 147-[150].
- VOJVODIĆ, Anica. DHK – kronika. (Srpanj 2005.) 9/05, 127-[128].
- VOJVODIĆ, Anica. DHK – kronika. (Rujan 2005.) 10/05, 125-[126].
- VOJVODIĆ, Anica. DHK – kronika. (Listopad 2005.) 11/05, 110-111.
- VOJVODIĆ, Anica. DHK – kronika. (Studeni 2005.) 12/05, 234-235.

- VOJVODIĆ, Anica. DHK – kronika (Prosinac 2005.) 1/06, 144-145.
- VOJVODIĆ, Anica. DHK – kronika (Siječanj 2006.) 2/06, 109-[110].
- VOJVODIĆ, Anica. DHK – kronika (Veljača 2006.) 3/06, 126.
- VOJVODIĆ, Anica. DHK – kronika (Ožujak 2006.) 4/06, 123-124.
- VOJVODIĆ, Anica. DHK – kronika (Travanj 2006.) 5/06, 126-127.
- VOJVODIĆ, Anica. DHK – kronika (Svibanj 2006.) 6/06, 116-119.
- VOJVODIĆ, Anica. DHK – kronika (Lipanj 2006.) 7-8/06, 181-[183].
- VOJVODIĆ, Anica. DHK – kronika (Srpanj/kolovoz 2006.) 9/06, 122.
- VOJVODIĆ, Anica. DHK – kronika (Rujan 2006.) 10/06, 114-115.
- VOJVODIĆ, Anica. DHK – kronika (Listopad 2006.) 11/06, 117-[120].
- VOJVODIĆ, Anica. DHK – kronika (Studeni 2006.) 12/06, 129-131.
- VOJVODIĆ, Anica. DHK – kronika (Prosinac 2006.) 1/07, 134-135.
- VOJVODIĆ, Anica. DHK – kronika (Siječanj 2007.) 2/07, 109-[110].
- VOJVODIĆ, Anica. DHK – kronika (Veljača 2007.) 3/07, 121-[122].
- VOJVODIĆ, Anica. DHK – kronika ([Ožujak] 2007.) 4/07, 119-120.
- VOJVODIĆ, Anica. DHK – kronika (Travanj 2007.) 5/07, [128].
- VOJVODIĆ, Anica. DHK – kronika (Svibanj 2007.) 6/07, 126-128.
- VOJVODIĆ, Anica. DHK – kronika (Lipanj 2007.) 7-8/07, 185-186.
- VOJVODIĆ, Anica. DHK – kronika (Srpanj/kolovoz 2007.) 9/07, 101.
- VOJVODIĆ, Anica. DHK – kronika (Rujan 2007.) 10/07, 126.
- VOJVODIĆ, Anica. DHK – kronika (Listopad 2007.) 11/07, 115-117.
- VOJVODIĆ, Anica. DHK – kronika (Studeni 2007.) 12/07, 118-119.
- VOJVODIĆ, Anica. DHK – kronika (Prosinac 2007.) 1/08, 123-[124].
- VOJVODIĆ, Anica. DHK – kronika (Siječanj 2008.) 2/08, 117-[118].
- VOJVODIĆ, Anica. DHK – kronika (Veljača 2008.) 3/08, 115-[116].
- VOJVODIĆ, Anica. DHK – kronika (Ožujak 2008.) 4/08, 125-126.
- VOJVODIĆ, Anica. DHK – kronika (Travanj 2008.) 5/08, [128].
- VOJVODIĆ, Anica. DHK – kronika (Svibanj 2008.) 6/08, 107-[108].
- VOJVODIĆ, Anica. DHK – kronika (Lipanj 2008.) 7-8/08, 155-156.
- VOJVODIĆ, Anica. DHK – kronika (Srpanj/kolovoz 2008.) 9/08, 114.
- VOJVODIĆ, Anica. DHK – kronika (Rujan 2008.) 10/08, 139-[140].
- VOJVODIĆ, Anica. DHK – kronika (Listopad 2008.) 11/08, 127-128.
- VOJVODIĆ, Anica. DHK – kronika (Studeni 2008.) 12/08, 134-135.
- VOJVODIĆ, Anica. DHK – kronika [Prosinac 2008.²] 1/09, 109-110.
- VOJVODIĆ, Anica. DHK – kronika [Siječanj 2009.] 2/09, 128-129.
- VOJVODIĆ, Anica. DHK – kronika (Veljača 2009.) 3/09, 117-[118].
- VOJVODIĆ, Anica. DHK – kronika (Ožujak 2009.) 4/09, 102-103.
- VOJVODIĆ, Anica. DHK – kronika (Travanj 2009.) 5/09, 122-123.
- VOJVODIĆ, Anica. DHK – kronika (Svibanj 2009.) 6/09, 105-107.
- VOJVODIĆ, Anica. DHK – kronika (Lipanj 2009.) 7-8/09, 185-187.
- VOJVODIĆ, Anica. DHK – kronika (Srpanj/kolovoz 2009.) 9/09, 123-124.

---

² Pogrešno otisnuto Siječanj 2009., op. prir.

- VOJVODIĆ, Anica. DHK – kronika (Rujan 2009.) 10/09, 121-122.
- VOJVODIĆ, Anica. DHK – kronika ([Listopad] 2009.) 11/09, 134-[136].
- VOJVODIĆ, Anica. DHK – kronika (Studeni 2009.) 12/09, 124-126.
- VOJVODIĆ, Anica. DHK – kronika. (Prosinc 2009.) 1/10, 123-124.
- VOJVODIĆ, Anica. DHK – kronika. (Siječanj 2010.) 2/10, 131-[132].
- VOJVODIĆ, Anica. DHK – kronika. (Veljača 2010.) 3/10, 106.
- VOJVODIĆ, Anica. DHK – kronika. (Ožujak 2010.) 4/10, 135-136.
- VOJVODIĆ, Anica. DHK – kronika. (Travanj 2010.) 5/10, 137-139.
- VOJVODIĆ, Anica. DHK – kronika. (Svibanj³ 2010.) 6/10, 134-136.
- VOJVODIĆ, Anica. DHK – kronika. (Lipanj 2010.) 7-8/10, 199-200.
- VOJVODIĆ, Anica. DHK – kronika. (Srpanj/kolovoz 2010.) 9/10, 123.
- VOJVODIĆ, Anica. DHK – kronika. (Rujan 2010.) 10/10, 121-122.
- VOJVODIĆ, Anica. DHK – kronika (Listopad 2010.) 11/10, 121-124.
- VOJVODIĆ, Anica. DHK – kronika (Studeni 2010.) 12/10, 157-158.
- VRBAN ZRINSKI, Karolina. Vodič kroz javni govor (Ivo Škarić: *Temeljci suvremenoga govorništva*. II. izdanje, Školska knjiga, Zagreb, 2003.) 9/03, 119-120.
- VRBAN ZRINSKI, Karolina. „Kolažiranjem” do stila. (Krunoslav Pranjić: *O Krležinu stilu & koje o čem još*, ArTrezor naklada, Zagreb, 2002.) 11/03, 107-[110].
- VRBAN ZRINSKI, Karolina. Povijest hrvatskog romana. (Krešimir Nemec: *Povijest hrvatskog romana od 1945. do 2000.*, Školska knjiga, Zagreb, 2003.) 1/04, 111-116.
- VRBAN ZRINSKI, Karolina. „Bez jakog razloga, ali dobrim povodom”. *Govor*, časopis za fonetiku. 3/04, 121-122.
- VUKOVIĆ, Siniša. Jednostanične pjesni. (Kruno Quien: *Igrarije*, Matica hrvatska, Zagreb, 2002.) 3/03, 124-125.
- VUKOVIĆ, Siniša. Pobjedničke dihotomije. (Josip Mlakić: *Živi i mrtvi*, VBZ, Zagreb, 2002.) 4/03, 112-[114].
- VUKOVIĆ, Siniša. The best of Štambuk. (Drago Štambuk: *I šišmiši su ptice u bezpjevnoj zemlji*. NZMH, Zagreb, 2002.) 7-8/03, 148-150.
- VULIĆ, Sanja. Poetska drama. (Vojislav Sekelj: *Uzmi dodaj*, Hrvatski kulturni centar „Bunjevsko bilo”, Biblioteka Žig, Subotica, 2002.) 6/03, 111-114.
- VULIĆ, Sanja. Obogaćenje hrvatske periodike u Mađarskoj. (*Pogledi*, Časopis za kulturu i društvena pitanja Hrvata u Mađarskoj (1/2002; 1/2003; 2/2003; 3/2003.), Budimpešta – Pečuh) 2/04, 123-125.
- VULIĆ, Sanja. Bunjevačkohrvatska poema. (Milovan Miković: *Avaške godine*. Krhotine poeme u nastajanju, izd. Dora Krupićeva, Zagreb, 2005.) 6/05, 112-115.
- ZVONAR, Ivica. Poučne rasprave o povijesti. (Srećko Lipovčan: *Stoljeće povjestica*, Naklada Ljevak, Zagreb, 2006.) 2/07, 104-105.
- ŽIGO, Lada. Zreo znanstvenik. (Ivica Matičević: *Baklje u arhivima*, rasprave o hrvatskoj književnosti, Znanje, Zagreb, 2004.) 5/04, 117-120.

³ Pogreškom je na ovom mjestu u broju 6. otisnuto travanj 2010., op. prir.

- ŽIGO, Lada. Prepletene analize globalnih procesa. (Patrick J. Buchanan: *Smrt Zapada*, prijevod: Nedeljka Batinović, Kapitol, Zagreb, 2003.) 6/04, 111-114.
- ŽIGO, Lada. Životna tragika i jezična komika. (Zvonimir Balog: *Pjesme za prvu ruku*, Mala knjižnica DHK, Zagreb, 2003.) 11/04, 114-117.
- ŽIGO, Lada. Stoljeće eksperimenta. (*Ekspresionizam u hrvatskoj književnosti i umjetnosti, Postmodernizam, iskustva jezika u hrvatskoj književnosti i umjetnosti, Medij hrvatske književnosti 20. stoljeća* – zbornici radova znanstvenih skupova, u sklopu projekta *Hrvatski modernizam 20. stoljeća*.) 1/05, 95-100.
- ŽIGO, Lada. Vizionarski doprinos. (Srećko Lipovčan: *Mediji – druga zbilja?* (rasprave, ogledi i interpretacije), Hrvatska sveučilišna naklada, Zagreb, 2006.) 3/07, 96-99.
- ŽIGO, Lada. Viteškom ljubavlju protiv perverzije. (Ljerka Car Matutinović: *Mirakul zvan ljubav*, Stajer Graf, Zagreb, 2006.) 7-8/07, 176-177.
- ŽUPAN, Ivica. Spoj neba i zemlje: skulptura *Oblik prostora XXIII* akademika Ivana Kožarića (U prigodi 89. majstorova rođendana.) 7-8/10, 188-194.
- ŽUŽUL, Ante. Potpora Republici (sunakladnikova riječ). 3/03, 3-[4].

1.2. Komparativna književnost

- BAČIĆ-KARKOVIĆ, Danijela. Kamov i Przybyszewski. 1/07, 70-77.
- ELIAS-BURSAĆ, Ellen. Ujević i Emerson. 12/05, 132-142.
- FERLUGA-PETRONIO, Fedora. Sličnosti i razlike između dvojice romantičkih pjesnika: Slovenga Franca Prešerna (1800. – 1849.) i Hrvata Petra Preradovića (1818. – 1872.). Prijevod sa slovenskog Ivana Brako Senker. 3/07, 3-18.
- GAŠPAROVIĆ, Darko. Kamov i Dis. 1/07, 78-85.
- GEIGER, Vladimir. Prikaz i sudbina Folksdojčera u hrvatskoj i srpskoj književnosti do 1990. 9/05, 93-109.
- LUKAČ, Stjepan. Začetnik hrvatske vizualne poezije Ladislaus Simandi (1655. – 1715.) 3/04, 56-61.
- LUKEŽIĆ, Irvin. Odjeci petrarkizma u lovranskom kanconijeru Andrije Cigančića iz 1738. godine. 10/04, 60-69.
- MARIJANOVIĆ, Stanislav. Jugovićev mladenački prijevod trećeg pjevanja Danteeova *Pakla*. 3/05, 86-[97].
- MARIJANOVIĆ, Stanislav. Josip Pavišević u Osječko-budimskom književnom krugu. 3/06, 94-110.
- NENIN, Milivoj. Uspesan kraj početka saradnje. 7-8/04, 139-[144].
- NIKČEVIĆ, Sanja. „Nova europska drama” ili kako je potreba za piscem iskorištena da se krajem dvadesetog stoljeća europskom kazalištu nametne jedan britanski trend nasilja. 6/03, 32-64.
- PAVLICIĆ, Pavao. Petrarkizam u Osmanu. 10/04, 41-59.
- PAVLICIĆ, Pavao. Milivoj Solar kao povjesničar svjetske književnosti. 3/05, 44-52.

- PERIČIĆ, Helena. „Pišem da bih se prodao – prodajem se da bih pisao” (Neka obilježja dodira suvremenoga hrvatskog sa stranim književnim stvaralaštvom). 10/05, 62-65.
- STEPANIĆ, Gorana. Elementi petrarkizma u religioznoj latinskoj poeziji hrvatskih autora u 17. stoljeću. 10/04, 70-79.
- ŠARČEVIĆ, Lucija. Recepција drame Mire Gavrana u SR Njemačkoj. 11/09, 83-87.
- ŠKOPLJANAC, Lovro. Zoranićeve *Planine* i Sidneyeva *Arcadia* kao „prvi romani” u svojim književnostima. 7-8/10, 140-150.
- TOMASOVIĆ, Mirko. Tema broja: Petrarca i petrarkizam u hrvatskoj književnosti. 10/04, 33-34.
- TOMASOVIĆ, Mirko. Kontinuitet hrvatskog petrarkizma. (U povodu međunarodnog simpozija „Petrarca i petrarkizam u hrvatskoj književnosti“.) 3/05, 3-17.
- TROJAN, Ivan. Poveznica između Hauptmannovih socijalnih drama i suvremenog hrvatskog dramskog pisma. 11/09, 88-94.
- VECCE, Carlo. Posredni petrarkizam između Italije i Dalmacije (talijanske pjesme Dinka Ranjine). S talijanskoga prevela Sandra Mardešić. 10/04, 35-40.
- ŽIC, Igor. Razlika između hrvatskog i srpskog urbanog romana na primjeru Vladana Desnice i Dragoslava Mihailovića. 7-8/07, 73-82.

1.3. Svjetska književnost

- ANDONOVSKI, Venko. Makedonska proza između bogomilskih impulsa i teodiće. 10/10, 42-51.
- A. S. [Ante Stamać] Tema broja: Makedonski književni signali. 10/10, 41.
- AUSLÄNDER, Rose. Izbor iz poezije. S njemačkoga preveo i bilješku o autorici priredio Gojko Borić. 9/04, 102-117. (Tuđinci; Svečanost; Čvrsto se držim; Pjesnik; Piši, i dr.)
- BAČIĆ-KARKOVIĆ, Danijela. Homo sum – nihil humani a me alienum puto. Uz roman *Tijelo za grijeh* Vasila Tocinovskoga, Biblioteka *Književno pero*, HKD, Rijeka, 2009. 10/10, 57-65.
- [BARTHES, Roland.] *Roland Barthes o Rolandu Barthesu*. Izabrala i prevela Bosiljka Brlečić. 10/07, 82-91.
- BLACK, Cheryl. „A” kao autsajder: potpuno poniženje i kulturna kritika u drama-ma crvenog slova Suzan-Lori Parks. Preveo Andy Jelčić. 11/09, 46-56.
- BORGES, Jorge Luis. Alonso Quijano sanja. (Iz knjige *Duboka ruža/La rosa profunda*, 1975). 9/05, 71.
- BORGES, Jorge Luis. Djelomične čarolije Quijoteove. (Iz zbirke *Duga istraživanja*. Preveo Marko Grčić) 9/05, 73-75.
- BOŠNJAK, Branimir. Prozne pretrage Petka Vojnića Purčara. 9/06, 99-103.
- BRLEČIĆ, Bosiljka. Albert Bensoussan – Prevodilac u sjeni pisca. (Razgovor vođen u prevodilačkom koledžu u Arlesu, u svibnju 2004.) 5/05, 102-111.

- BRODSKI, Josif. Uspavanka bakalarskog rta. [Prepjev i bilješka o piscu Fikret Cacan] 4/03, 46-[58].
- CAR MATUTINOVIĆ, Ljerka. Okus bivstvovanja i metafora vremena. [Tema broja: Suvremena talijanska novela] 5/04, 39-[44].
- CELA, Camilo José. Ah, društveni poredak! (Iz knjige *Odgovarajuća društva i druge obmane i sljepila/Las compañías convenientes y otros fingimientos y cegueras*, 1981.) 9/05, 71-72.
- CIORAN, Emil M. Mala teorija sudbine. Prijevod sa španjolskoga Davor Šalat. 9/05, 75-[76].
- ĆULAVKOVA, Katica. Ulomci o makedonskoj suvremenoj književnosti. Preveo s makedonskog Borislav Pavlovski. 5/03, 41-46.
- DURETIĆ, Nikola. Obiteljska večera (nekoliko uvodnih napomena). [Tema broja: Suvremena engleska priča] 2/03, 3-6.
- FUENTES, Carlos. Cervantes ili kritika čitanja. 9/05, 70.
- GENETTE, Gérard. Vrt na Adouru. [Izabrala i prevela Bosiljka Brlečić] 10/07, 58-60. [O R. Barthesu]
- GRČIĆ, Marko. Čovjek i Umijeće umiranja. 7-8/09, 80-83.
- GRČIĆ, Marko. Potraga za izvorima. 2/10, 46-50.
- HAIDEGGER, Christine. Pjesme. S njemačkoga prevela i bilješku o autorici priredila Truda Stamać. 10/04, 97-105.
(Zimske boje; Nemam što prodati; * * *; * * *; * * *, i dr.)
- HOFMANN, Kurt. Iz razgovora s Thomasom Bernhardom. Izabrala, s njemačkoga prevela i bilješku o piscu priredila: Bosiljka Brlečić. 2/04, 27-[38].
- HUDSON, Robert J. Clément Marot i „izum“ francuskog soneta: inovacija lirskog imperativa u renesansnoj Francuskoj. Preveo Dražen Cukina. 6/09, 38-65.
- KARLOVIĆ, Roman. Mnogo vike nizašto: Krik i bijes oko Da Vinciјeva koda. 6/05, 73-84.
- KRISTEVA, Julia. O pisanju kao stranosti i nasladi. [Izabrala i prevela Bosiljka Brlečić] 10/07, 52-[57]. [O Rolandu Barthesu]
- LÉGER, Thierry. Pisanje kao medicina. 6/09, 28-37. [O J.-M. G. Le Cléziou]
- LOVRENČIĆ, Željka. Miguel Cervantes Saavedra: život, kronološki zapis. 9/05, 56-[58].
- LOVRENČIĆ, Željka. Cervantes y Don Quijote – Stvarnost i iluzije. 9/05, 65-[69].
- MACHIEDO, Mladen. Grytzko Mascioni (1936 – 2003). 11/03, 51-[58].
- MACHIEDO, Mladen. Napetost otkrića: marginama i metaforama. 5/07, 89-93.
[O Ramónu Gómez de la Serni]
- MANN, Thomas. [Ulomak iz *Putovanja po moru s Don Quijoteom/Travesía maríma con Don Quijote*] 9/05, 72.
- MARAS, Mate. O prevodenju Shakespeareovih djela. 10/07, 3-22.
- MARTY, Éric. O Fragmentima ljubavnog diskursa. [Izabrala i prevela Bosiljka Brlečić] 10/07, 61-81. [O Rolandu Barthesu]
- MIRIĆ, Milan. Drama jednog romana. 2/03, 71-[79]. [O Borisu Pasternaku]

- NEKIĆ, Nevenka. [Bilješka o mađarskom pjesniku Miklósú Radnótiju]. 6/04, 87.
- NIKČEVIĆ, Sanja. „Nova europska drama” ili kako je potreba za piscem iskorištena da se krajem dvadesetog stoljeća europskom kazalištu nametne jedan britanski trend nasilja. 6/03, 32-64.
- NOGUEROL, Francisca. Pripovijedati preko granica. Odabrala i prevela Mirjana Polić Bobić. 3/08, 43-55.
- PARTIDA, Eugenio. O komercijalizaciji i pseudokulturi u latinskoameričkoj književnosti XX. stoljeća. Odabrala i prevela Mirjana Polić Bobić. 3/08, 33-[42].
- PAVLOVSKI, Borislav. Kratki pregled makedonske novelistike. 5/03, 54-62.
- PAVLOVSKI, Borislav. Odlike makedonske dramske književnosti. 5/03, 63-73.
- PEDERIN, Ivan. Lik umjetnika kod Thomasa Manna. 5/08, 93-102.
- PETRAČ, Božidar. Georges Bernanos – problem svetosti. 2/09, 87-96.
- PODRUG, Toma. „Dnevnik” Franza Kafke – knjiga o patnji. 12/05, 121-129.
- POLIĆ BOBIĆ, Mirjana. Početak hispansko-američke književnosti. 7-8/03, 85-96.
- POLIĆ BOBIĆ, Mirjana. Hispansko-američko kolonijalno pjesništvo. 5/04, 3-[16].
- POLIĆ BOBIĆ, Mirjana. Književnost Dalekog Zapada, ili, još jednom *nova* hispanskoamerička proza. 3/08, 28-32.
- RUNTIĆ, Ivo. Naputak o piscu. 5/06, 87-89. [O H. M. Enzensbergeru]
- SOLLERS, Philippe. Barthesova istina. [Izabrala i prevela Bosiljka Brlečić] 10/07, 48-51.
- SØRENSEN, Nele Poul. Moj otac Gottfried Benn. Izbor iz knjige: *Mein Vater Gottfried Benn*, prijevod i komentar Bosiljka Brlečić. 3/04, 29-39.
- STAMAC, Ante. Pogовор „Faustu”: semioza prirode i semioza kulture. 9/04, 3-11.
- STAMAC, Ante. T. S. Eliot redivivus. 9/09, 3-14.
- STAMAC, Truda. Bečka skupina [Hans Carl Artmann, Friedrich Achleitner, Konrad Bayer, Gerhard Rühm i Oswald Wiener. Prijevodi i bilješke o autorima Truda Stamać]. 3/03, 84-110.
- TELEĆAN, Milivoj. Miguel De Cervantes Saavedra: Književno djelo. 9/05, 59-[64].
- TIMET, Zvjezdana. Sotonska proza. 6/05, 49-62. [O Danu Brownu]
- TIMET, Zvjezdana. Imanentne didaskalije. 7-8/05, 8-21.
- TODOROV, Tzvetan. Posljednji Barthes. [Izabrala i prevela Bosiljka Brlečić] 10/07, 42-47.
- VANGELOV, Atanas. Makedonski postmoderni roman. 5/03, 47-[53].
- Ž. L. [Željka Lovrenčić] Tema broja: Uz 400. obljetnicu objavlјivanja Don Quijotea. 9/05, 53.

A. Poezija

- ACEVSKA, Vesna. Pjesme. Preveo i bilješkom popratio Borislav Pavlovski. 10/10, 66-77.
 (Zabranjena riječ; Moj kut; Baklja; Duhovi; Što nam preostaje, i dr.; Bilješka o autorici.)

- BUONARROTI, Michelangelo. Izabrani soneti. Preveo i priredio Mate Maras. 2/08, 16-[25].
- DICKINSON, Emily. Petnaest pjesama. Prepjev i napomena prevoditelja Nikica Petrak. 10/07, 97-105.
- EGAN, Desmond. U holokaustu jeseni. Preveo s engleskog i bilješku priredio Nikola Đuretić. 4/07, 65-[74].
- ELIOT, T. S. Osam ranih pjesama. Preveo Marko Grčić. 11/09, 95-100.
 (Jutro na prozoru (Morning at the window); Bostonski večernjak (Boston Evening Transcript); Tetka Helen (Aunt Helen); Rođaka Nancy (Cousin Nancy); Mr. Apollinax, i dr.)
- ENZENSBERGER, Hans Magnus. Savjet na najvišem nivou. 5/06, 90.
- GRÜNBEIN, Durs. Što ostaje su pjesme. Izabrala, prevela i popratila bilješkom Truda Stamać. 7-8/07, 151-159.
 (Alba; Pokret; Prema fragmentima; Café Michelangelo)
- HLJEBNIKOV, Velimir. Tvorbe. 1/04, 33-36.
 (****; ***; ***; Zaklinjanje smijehom, i dr.)
- ILLYÉS, Gyula. Rečenica o tiraniji. Prijevod Enver Čolaković. 11/06, 31-37.
- KONSTANTINOV-DŽINOT, Jordan Hadži. Pismo Džinota Topčileštovu N. P. (Preveo s makedonskoga i bilješku o autoru priredio Zlatko Tomičić.) 7-8/04, 40-43.
- KUPRIJANOV, Vjačeslav. Pjesme. Prijevod s ruskog i bilješka o pjesniku: Ivan Babić. 10/05, 73-85.
 (Raskid; * * *; Uporište; Mjesečevi koraci; U tuđem gradu, i dr.)
- MÁRAI, Sándor. Andele s neba podi žureći se. Prijevod Helena Molnar. 11/06, 38-40.
- MILTON, John. Izgubljeni raj. Knjiga druga. Preveo Mate Maras. 10/08, 3-30.
- NAGY, Gáspár. Vječno ljeto: napunio sam 9 godina. Prijevod Stjepan Lukač. 11/06, 50.
- NEGRI, Ada. Pjesme. S talijanskoga preveo Miljenko Stojić. 7-8/03, 65-73.
 (Želiš znati?...; Noćna gitara; Sin koji se ne rodi; Ljubi svoje djelo; Pitanje bez odgovora, i dr.; Bilješka o autorici.)
- OCHS, Gerhard. Sedam pjesama. Preveo s njemačkoga Ante Stamać. 9/06, 95-98.
 (Rameau; Brahms, četvrta; Među supovima; Moja pjesma je moj kamenolom; Križanje, i dr.)
- OKOPENKO, Andreas. Vrlo napušteni dimnjak. S njemačkoga prevela i bilješku o piscu sastavila Truda Stamać. 11/03, 76-88.
 (Koji su u stvari; U kolovozu; Jesen; Proljetna pjesma za Infinita Vera; Plava disertacija, i dr.)
- PETRARCA, Francesco. Kanconijer (Probrani soneti.) 5/03, 23-40.
- PETROVIĆ BURIČ, Vladimir. Stihovi. S ruskoga preveo i bilješku sastavio Ivan Babić. 12/03, 91-102.
 (***; Jasna poljana; U veleposlaničkoj uličici; ***; Adaptacija; Noć, i dr.)
- Petri, György. O Imreu Nagyu. Prijevod Dinko Šokčević. 11/06, 49.

- RUNTIĆ, Ivo. Goethe, prizori iz slovarnice. 1/10, 60-71.
 [Uvod, bilješke i prijevodi Goetheovih pjesama: Kralj iz Thule (1774); Čarobnjakov šegrt (1797); Epilog Schillerovom 'Zvonu' (1805); Trilogija strasti (1824).]
- SAILER, Andrea. Jednostavno život. Prevela i bilješku o autorici priredila Truda Stamać. 9/09, 77-87.
 (Što znači; Povijest čovječanstva, jako skraćena; Sloboda I.; Sloboda II.; Navođenje godina suvišno, i dr.)
- STOJČEVSKI, Sande. Uzda od zvijezde. Preveo i bilješkom popratio Borislav Pavlovski. 10/10, 78-87.
 (Uzda; Zvijezda; Uzda od zvijezde; Pero; Sedlo, i dr.; Bilješka o autoru.)
- TODOROVSKI, Gane. Zadarski rukopisi. Prepjevi s makedonskog Miro Grubić. 10/10, 52-56.
 (Pejzaž; Nenapisano pismo; Pismo; Bura; Vjetar, i dr. Bilješka o piscu)
- WOJTYŁA, Karol. Pjesme o skrivenom Bogu. S poljskoga preveo Pero Mioč. 7-8/03, 18-[26].
 (I. Obale pune tišine. 1. – 17.)
- ZAGAJEWSKI, Adam. Nove pjesme (1995. – 1997.). S poljskoga preveo i bilješku o piscu sastavio Pero Mioč. 3/04, 14-[23].
 (Autoportret; Drevna priča; Za tebe; Houston šest poslije podne; Vaporetto, i dr.)

B. Proza

- BAINBRIDGE, Beryl. Zaplješcite, stiže Charlie. [Preveo i bilješku o autorici sastavio Nikola Đuretić] 2/03, 7-12.
- BALDINI, Eraldo. Nokturno uz violinu. [Odabrala, s talijanskoga prevela i bilješku o autoru sastavila Ljerka Car Matutinović] 5/04, 73-78.
- BARNES, Julian. Kratka povijest frizeraja. [Preveo i bilješku o autoru sastavio Nikola Đuretić] 2/03, 13-25.
- BENNI, Stefano. Godina ludog vremena. [Odabrala, s talijanskoga prevela i bilješku o autoru sastavila Ljerka Car Matutinović] 5/04, 53-55.
- BERNIERES, Louis de. Jednodnevni izlet Mehmeta Erbila. [Preveo i bilješku o autoru sastavio Nikola Đuretić] 2/03, 26-36.
- BÖLL, Heinrich. Andeo je šutio. (Ulomci iz romana.) Prevele Andelka Rudić i Truda Stamać. 6/10, 22-38.
- BUFALINO, Gesualdo. Drugo krštenje. [Odabrala, s talijanskoga prevela i bilješku o autoru sastavila Ljerka Car Matutinović] 5/04, 45-[47].
- CREPET, Paolo. Pismo. [Odabrala, s talijanskoga prevela i bilješku o autoru sastavila Ljerka Car Matutinović] 5/04, 63-72.
- DE LUCA, Erri. Panel-ploča. [Odabrala, s talijanskoga prevela i bilješku o autoru sastavila Ljerka Car Matutinović] 5/04, 56-62.
- DÍAZ ETEROVIC, Ramón. Sedmero Simenonove djece. Prevela sa španjolskoga i bilješku o autoru priredila Željka Lovrenčić. 1/04, 56-66.

- GÓMEZ DE LA SERNA, Ramón. Praskavice. Odabroa i preveo sa španjolskog
Mladen Machiedo. 5/07, 94-104.
- GUNESEKERA, Romesh. Lukijev kokot. [Preveo i bilješku o autoru sastavio Niko-
la Đuretić] 2/03, 37-[42].
- ISHIGURO, Kazuo. Obiteljska večera. [Preveo i bilješku o autoru sastavio Nikola
Đuretić] 2/03, 43-50.
- JÓKAI, Anna. Zajednički život. (Roman blizanac. Dio iz Tetkinih pisama.) Prevela
s mađarskoga Jadranka Damjanov. 12/03, 20-30.
- KAJAN, Ibrahim. U Stolcu, Isusov plač. 5/03, 74-80.
- LIVELY, Penelope. Iza modrih planina. [Preveo i bilješku o autorici sastavio Nikola
Đuretić] 2/03, 51-[56].
- LLAMAZARES, Julio. Žuta kiša. (Ulomak iz romana.) Sa španjolskoga prevela i
bilješku o piscu sastavila Mirjana Polić Bobić. 11/03, 64-72.
- MACHIEDO, Mladen. Vojerska dramatizacija G. B. Marina. *Akteon (Svirala,*
1620.). Preveo i bilješkom popratio Mladen Machiedo. 5/04, 27-38.
- McEWAN, Ian. Jebek u kazalištu. [Preveo i bilješku o autoru sastavio Nikola Đure-
tić] 2/03, 57-60.
- ÖRKÉNY, István. Kavana Niagara. Prijevod Franciska Ćurković-Major. 11/06,
43-48.
- PALMIER, Jean-Michel. Povratak u Berlin. S francuskoga prevela i bilješku o auto-
ru priredila Bosiljka Brlečić. 11/04, 87-96.
- RUSHDIE, Salman. Dobar savjet rjeđi je od rubina. [Preveo i bilješku o autoru
sastavio Nikola Đuretić] 2/03, 61-66.
- TABUCCHI, Antonio. Žena iz Porto Pima. [Odabrala, s talijanskoga prevela i
bilješku o autoru sastavila Ljerka Car Matutinović] 5/04, 48-52.
- UROŠEVIĆ, Vlada. Dubrovčani u Skopju. S makedonskoga preveo Matija Dreven.
11/03, 73-75.
- VOLPI, Jorge; URROZ, Eloy; PADILLA, Ignacio; CHÁVEZ CASTAÑEDA,
Ricardo; PALOU, Miguel Angel. Manifest *Crack-a*. Tekstove izabrala i prevela
Mirjana Polić Bobić. 3/08, 56-69.

C. Drama

***: *Čovjek/Everyman*. Preveo Marko Grčić. 7-8/09, 54-79.

D. Eseji, feljtoni, memoari, putopisi, zapisi

- CAMUS, Albert. Krv Mađara. Prijevod Kristina Katalinić. 11/06, 41-42.
- CIORAN, Emil M. Bilježnice 1957. – 1972. Izabrala, s francuskog prevela i bilješ-
ku o autoru sastavila Bosiljka Brlečić. 1/04, 37-50.
- ELSMON, John. Jezik, urotništvo i globalizacija. Preveo Ante Stamać. 11/09, 57-60.
- ENZENSBERGER, Hans Magnus. Milost za političare. S njemačkoga preveo Ivo
Runtić. 5/06, 91-98.

- MANN, Jolán. Komentari uz Krležine dnevničke bilješke o mađarskoj revoluciji 1956. 11/06, 51-67.
- MONTAIGNE. O umijeću raspravljanja. Eseji, III. Knjiga, VIII. esej. Preveo Vojimir Vinja. 10/05, 86-[108].
- PETAN, Žarko. Hod za ocem. Sa slovenskog preveo Živko Gruden. 12/07, 15-25.
- POUND, Ezra. Pogled unatrag. [S engleskoga preveo Marko Grčić] 2/10, 51-61.
- POUND, Ezra. Ozbiljni umjetnik. [S engleskoga preveo Marko Grčić] 2/10, 62-76.
- POUND, Ezra. Tradicija. [S engleskoga preveo Marko Grčić] 2/10, 77-79.
- POUND, Ezra. Stalno propovijedanje rulji. [S engleskoga preveo Marko Grčić] 2/10, 80-81.
- QUIGNARD, Pascal. Male rasprave II. Izbor, prijevod i bilješka o piscu Bosiljka Brlečić. 3/06, 65-78.

2. LINGVISTIKA

- A. S. [Ante Stamać] Tema broja: Zagrebački književni razgovori. 10/05, 27-[28].
- AUBURGER, Leopold. Informacijska tehnologija i kultura književnih jezika. Prikaz prijevoda „Europskog tezaurusa Međunarodni odnosi i znanje zemalja” na hrvatski i opća razmišljanja. 10/05, 29-41.
- BAGIĆ, Krešimir. Od teksta do rječnika i natrag. 4/04, 3-[12].
- BELAJ, Branimir. Hrvatski pravopis u okvirima prošlosti. 7-8/05, 132-137.
- BELAJ, Branimir. Nekoliko napomena o zadacima jezikoslovne kroatistike danas. 2/08, 78-86.
- ČIZMIĆ, Ivan. Deklaracija o nazivu i položaju hrvatskoga književnog jezika i njegovim odjek u hrvatskoj političkoj emigraciji. 2/08, 63-71.
- ECO, Umberto. Četiri semiotička stavka. (Iz knjige Umberto Eco: *I limiti dell'interpretazione*, 1999.) Prijevod s talijanskoga Ljerka Car Matutinović. 1/03, 98-103.
- GERIĆ, Vladimir. Hljebnikov svoj nesvagdanji. 1/04, 22-[32].
- GRÜBEL, Rainer. Tri jezična medija suvremene književnosti. Neka razmatranja. 10/05, 42-54.
- HERCIGONJA-MIKŠIK, Edita. Smrt u jeziku i smrt jezičnog znaka. 6/07, 70-83.
- HUDEČEK, Lana. Sintaksa i funkcionalni stilovi u *Gramatici hrvatskoga jezika za gimnazije i visoka učilišta Josipa Silića i Ive Pranjkovića*. 4/06, 42-47.
- HUMBOLDT, Wilhelm von. O raznolikosti gradbe ljudskih jezika i o njegovim utjecaju na duhovni razvoj čovječanstva (ulomak). Preveo Ante Stamać. 10/09, 52-71.
- KATIČIĆ, Radoslav. Deklaracija i jezikoslovje. 2/08, 38-[48].
- KUNA, Branko. Značenje Deklaracije danas. 2/08, 49-[57].
- KUPRIJANOV, Vjačeslav. Ruski jezik u Rusiji i Europi. 10/05, 55-61.
- LISAC, Josip. Osnovne štokavske značajke i hrvatski standardni jezik. 5/03, 86-90.

- LISAC, Josip. Zadarsko područje u povijesti hrvatskoga jezika i u povijesti hrvatske književnosti (skica). 12/03, 85-90.
- MOGUŠ, Milan. Značenje Deklaracije u povijesti hrvatskoga jezika. 2/08, 72-77.
- NAZOR, Anica. Milčetić i Berčićeva glagolska zbirka u Petrogradu. 3/03, 113-115.
- PETI, Mirko. Hrvatski jezik u novoj gramatici. 4/06, 31-35.
- PETI, Mirko. Jezik kojim je pisana Deklaracija. 2/08, 58-62.
- PETROVIĆ, Bernardina. Fonologija, morfonologija i morfologija u *Gramatici hrvatskoga jezika* Josipa Silića i Ive Pranjkovića. 4/06, 36-41.
- PRANJKOVIĆ, Ivo. Leksičke osobitosti Laušićeva *Samostana*. 1/03, 60-69.
- SAMARDŽIJA, Marko. Riječ na predstavljanju *Gramatike hrvatskoga jezika* Josipa Silića i Ive Pranjkovića. 4/06, 48-50.
- VULIĆ, Sanja. Odnos dijalekatne i nedijalekatne književnosti u Bačkoj i na gradišćansko-hrvatskom govornom području. 4/04, 89-[99].

3. UMJETNOST, KULTURA, DRUŠTVO

- ALLÈGRE, Claude. Sveučilišna autonomija, akademski odgovornost i europska integracija. [Odabrala, prevela i redigirala Mirjana Polić Bobić] 4/05, 73-79.
- A. P. [Antun Pavešković]. Tema broja: Hrvatska – zemlja tisuću festivala. 9/04, 42-43.
- A. P. [Antun Pavešković] Tema broja: Mit o zavjeri. 6/05, 46-48.
- A. P. [Antun Pavešković] Tema broja: Ivan Pavao II. – poslanje i djelovanje. 7-8/05, 29.
- A. P. [Antun Pavešković] Tema broja: Bog. 12/07, 33-[34].
- A. S. [Ante Stamać]. Tema broja: Muka čovjekova, muka Božja. 7-8/04, 44.
- A. S. [Ante Stamać] Tema broja: Henri Bergson. 1/09, 33-34.
- A. S. [Ante Stamać] Tema broja: Jadranski prijepor. 5/09, 52-53.
- A. S. [Ante Stamać] Tema broja: Braća Humboldt. Životopis Wilhelma von Humboldta. 10/09, 36-37.
- BANAC, Ivo. Priča o dva sela u knjizi *1941. – Godina koja se vraća*. 4/07, 38-40.
- BARTLETT, Andrew. Tri dokaza za postojanje Boga. Prevela Anamarija Vranješ Vučinić. 12/07, 35-[59].
- BATINIĆ, Mia. Krležin i Andrićev Goya: poredbena skica. 4/07, 59-64.
- B. B. [Bosiljka Brlečić]. Tema broja: Kultura protiv barbarstva. 3/07, 42-43.
- BERGLAR, Peter. Wilhelm von Humboldt danas. Preveo Ante Stamać. 10/09, 38-45.
- BEŠLIĆ, Milan. Čitanje krajolika. 1/07, 106-119.
- BEŠLIĆ, Milan. Rane pojavnosti Jordanova slikarstva. 6/09, 72-77.
- BEŠLIĆ, Milan. Skice i nacrti Ede Murtića za spomenik Juri Kaštelanu. 3/10, 28-30.
- BOFFETTI, Jason. Kako je Richard Rorty izumio religiju. Prevela Zvjezdana Timet. 11/05, 75-85.

- BOKO, Jasen. Na kraju 50. splitskog ljeta. 9/04, 61-70.
- BOKO, Jasen. Ljeto 2006. 10/06, 88-100.
- BONIĆ, Tomislav. Kazališno ljeto 2004. u Dubrovniku. Dramski program 55. dubrovačkih ljetnih igara. 9/04, 44-51.
- BOURETZ, Pierre. Blagoslov Babilona. [Preuzeto iz *Le Magazine littéraire* br. 454/2006. Izabrala i prevela Bosiljka Brlečić.] 3/07, 49-51.
- BRATULIĆ, Josip. Nagovor na čitanje propovijedi. 5/08, 72-75.
- BRLOBUŠ, Krešimir. Preludiji tištine. 4/06, 16-30.
- BRLOBUŠ, Krešimir. Sakralna (i) profana glazba. 6/10, 99-120.
- BURGER, Hotimir. Resantiman i ljudska moralnost. 2/05, 58-67.
- BURGER, Hotimir. Čovjek kao tvorac odnosâ. Zapostavljena fundamentalna tema filozofske antropologije. 9/07, 3-17.
- BURGER, Hotimir. Transcendencija u imanenciju. (Helmut Plessner i zamisao transcendentalne antropologije.) 12/08, 26-67.
- BURGER, Hotimir. Stvaralačka bit jezika: riječi, osobe i stvari, i njihovi odnosi. 9/09, 43-76.
- BURGER, Hotimir. Osoba, njezin identitet i odluka. 9/10, 3-16.
- BURGER, Hotimir. Osujećena tvorba odnosa i smijeh i plač u Helmutha Plessnera. 11/10, 60-72.
- ČEBOTAREV, Andrej. Zašto Rusija ne priznaje jednostrano proglašenje neovisnosti Kosova? 6/08, 29-65.
- [ČLANOVI DHK]. Izjava za javnost o položaju hrvatske književnosti. 4/07, 116-[118].
- ĆURKOVIĆ, Ivan. Claude V. Palisca: *Barokna glazba*. Preveo Stanislav Tuksar. 4/09, 51-54.
- ĆURKOVIĆ, Ivan. Carl Dahlhaus: *Glazba 19. stoljeća*. Preveo Sead Muhamedagić. 4/09, 60-62.
- DAUZAT, Pierre-Emmanuel. Uništenje Židova. [Preuzeto iz *Le Magazine littéraire* br. 454/2006. Izabrala i prevela Bosiljka Brlečić.] 3/07, 66-68.
- [DE ERICE Y GÓMEZ ACEBA, Alvaro Sebastian.] Govor veleposlanika Španjolske Álvara Sebastiána de Erice y Gómez Aceba na otvorenju izložbe *Cervantes i Don Quijote – stvarnost i iluzije*. Prijevod Ž. L. [Željka Lovrenčić] 9/05, 54-55.
- DENEGRI, Ješa. Neoavangarda u hrvatskoj umjetnosti 50-tih i 60-tih godina: skupine EXAT-5 i Gorgona. 12/03, 59-[69].
- DERRIDA, Jacques. Edmond Jabès i pitanje knjige. S francuskoga prevela Bosiljka Brlečić. 12/04, 68-[80].
- DIEUDONNÉ, Manuel. George Steiner, poštar bitka. [Preuzeto iz *Le Magazine littéraire* br. 454/2006. Izabrala i prevela Bosiljka Brlečić.] 3/07, 57-[61].
- DOBROVŠAK, Ljiljana. Susreti i dijalog Pape i židovstva. 7-8/05, 51-54.
- DOLINER, Gorana. Jacques Chailley: *Povijest glazbe srednjega vijeka*. Prevela Jelena Knešaurek Carić. 4/09, 45-47.
- DRAŽIĆ, Sanja. Glazbeni program 55. dubrovačkih ljetnih igara. 9/04, 52-60.

- FABRE, Florence. Onkraj dobra i zla, glazba. [Preuzeto iz *Le Magazine littéraire* br. 454/2006. Izabrala i prevela Bosiljka Brlečić.] 3/07, 69-73.
- FABRIO, Nedjeljko. Posljednja faza promišljanja glazbe Milutina Cihlara Nehajeva. 12/03, 81-84.
- FIAMENGO, Jakša. 44. međunarodni dječji festival u Šibeniku. 9/04, 81-83.
- GADAMER, Hans-Georg. Domovina i jezik (1992). S njemačkog preveo Dubravko Torjanac. 11/10, 54-59.
- GANS, Eric. Nastanak jezika: odgođeno ili poricano nasilje? S engleskoga prevela Tatjana Pavešković. 9/03, 47-[61].
- GANS, Eric. Zašto se umjetnost ne može analizirati. S engleskoga prevela Tatjana Pavešković. 5/04, 105-107.
- GANS, Eric / PAVEŠKOVIĆ, Antun. Razgovor o generativnoj antropologiji. S engleskog prevela Tatjana Pavešković. 5/07, 48-64.
- GANS, Eric. Podrijetlo jezika. Formalna teorija reprezentacije (Ulomak). Prijevod Zvjezdana Timet. 5/07, 65-76.
- GANS, Eric. Hermeneutika. Preveo Dražen Cukina. 1/10, 46-50.
- GAVRAN, Miro. Kada javna televizija imitira komercijalnu. 1/05, 57-58.
- GEHLEN, Arnold. Duša u tehničkom dobu. (Socijalnopsihološki problemi u industrijskom društvu.) S njemačkoga prevela Truda Stamać. 5/04, 94-104.
- GIRARD, René. Mimezis i nasilje. Preveo s američkog Ante Stamać. 4/03, 21-29.
- GIRARD, René. „Triangularna” žudnja. S francuskoga prevela Maja Kuhta. 9/03, 38-46.
- GIRARD, René. Stereotipi progona. S engleskoga prevela i bilješke priredila Zvjezdana Timet. 9/03, 62-[71].
- GIRARD, René / OUGHOURLIAN, Jean-Michel / LEFORT, Guy. Dvojnici i interindividualnost. S engleskog prevela i bilješke sastavila Zvjezdana Timet. 9/03, 72-78.
- GIRARD, René. O *Pasiji* Mela Gibsona. (S engleskog prevela Tatjana Pavešković.) 7-8/04, 81-86.
- GLIGO, Nikša. Zašto je Mozart vječan? 1/06, 58-64.
- GOLUB, Ivan. Ivan Pavao II. – Papa inkulturacije – Svetac i pjesnik. 7-8/05, 64-81.
- GRČIĆ, Marko. Vraća li se zaista godina 1941.? 4/07, 51-55.
- GRGIČEVIĆ, Marija. Rasuta jeka pozornice. 11/05, 57-61.
- GROSS, Mirjana. Memorija i historija. 4/07, 34-37.
- [HAIBEL, Sofija]. Pismo iz Đakova. (Preveo Ante Stamać). 1/06, 108-110.
- HANZLOVSKY, Mladen. Trijumf lažne kratkoće. 7-8/06, 154-[160].
- HASANBEGOVIĆ, Zlatko. Susret i dijalog Pape i islama. 7-8/05, 55-[58].
- HEIDEGGER, Martin. Umjetnost i prostor. Prevela Truda Stamać. 7-8/08, 127-130.
- HEIDEGGER, Martin. Stavak o identitetu. Preveo Ante Stamać. 5/09, 24-32.
- HRASTE, Katarina. Po čemu je Croceovo poimanje umjetnosti suvremenije od Hegelovog: Tri momenta. 3/03, 71-83.

- HROVAT, Boris B. Kriza kazališta. Hrvatsko kazalište u polusezoni jesen-zima 2002. 1/03, 104-109.
- HROVAT, Boris B. Kriza kazališta II. 4/03, 89-[98].
- HROVAT, Boris B. Kriza kazališta (III.). Hrvatsko kazalište na kraju sezone 2002./2003. 6/03, 97-[106].
- IVANIŠIN, Nikola. Zbornici *O Vatroslavu Jagiću* i *O Albertu Haleru* i u vezi s njima. 3/09, 81-92.
- JELAČIĆ BUŽIMSKI, Dubravko. Miro Gavran: *Književnost i kazalište*. 2/09, 111-116.
- JELUŠIĆ, Božica. Pobuna vlakopravnog osoblja. 3/03, 111-112.
- JERGOVIĆ, Miljenko. Odgovornost pred prošlošću. 4/07, 56-58.
- JONKE, Mladen. O Ljudevitu Jonkeu iz obiteljskog sjećanja. 5/08, 103-112.
- JURČEVIĆ, Josip. Mjesta – simboli. Uz knjigu kardinala Josipa Bozanića *Istina u ljubavi*. 5/08, 57-67.
- JURIČIĆ, Vedrana. Mozart na internetu. 1/06, 99-104.
- KARLOVIĆ, Roman. Prijepor o komunizmu. 4/03, 3-[13].
- KARLOVIĆ, Roman. *Iskonov chat* i zloporaba maloljetnika. 5/03, 91-100.
- KARLOVIĆ, Roman. Globalizacija i reforma obrazovanja (Problem entropije i teorija refleksne modernizacije Ulricha Becka). 10/03, 112-122.
- KARLOVIĆ, Roman. Zašto ste ☺ a ne ☹? – Književna globalizacija i njezini neprijatelji. 11/03, 89-95.
- KARLOVIĆ, Roman. Liberalizam – od metafizike do krize. 12/03, 111-121.
- KARLOVIĆ, Roman. Problemi legitimacije u kasnom imperijalizmu. 6/04, 93-106.
- KARLOVIĆ, Roman. Televizija vs. Internet. 1/05, 59-[68].
- KARLOVIĆ, Roman. Zabavna glazba u nastavi (Ideologija tonalnosti i lažna svi-jest.) 2/05, 89-101.
- KARLOVIĆ, Roman. Evropska unija i sekularni fundamentalizam. 4/05, 106-[114].
- KARLOVIĆ, Roman. Sekularni fundamentalizam? (Uz knjigu *The God delusion* Richarda Dawkinsa) 2/07, 64-[73].
- KARLOVIĆ, Roman. Revolucija i etički mandarini. (Komunizam i teror) 4/07, 75-85.
- KARLOVIĆ, Roman. Indiskretni šarm revolucije. (Intelektualci i diktatura) 6/07, 93-102.
- KARLOVIĆ, Roman. Kako su komunisti osvajali vlast. Uz knjigu Jere Vodušek Starič. 9/07, 78-88.
- KARLOVIĆ, Roman. Melankolija imperija. Uz *Istanbul* Orhana Pamuka. 12/07, 93-[103].
- KATALINIĆ, Vjera. Skladbe W. A. Mozarta i nekih njegovih bečkih suvremenika u hrvatskim arhivima i zbirkama. 1/06, 65-[73].
- KATALINIĆ, Vjera. Peter Rummenhöller: *Glazbeni pretklasika*. Preveo Sead Mu-hamedagić. 4/09, 55-56.

- KATALINIĆ, Vjera. Giorgio Pestelli: *Doba Mozarta i Beethovena*. Prevela Vesna Oblak-Juranić. 4/09, 57-59.
- KATZ, Adam. Estetika, sveto i originarni modernitet. Preveo Dražen Cukina. 1/01, 51 59.
- KLEMENČIĆ, Mladen. Životopis Alexandra von Humboldta. 10/09, 46-51.
- KNEŽEVIĆ, Sanja. Stilistika pjesničkoga teksta, ili o stilistici gibanja mora. 3/07, 87-95.
- KOŁAKOWSKI, Leszek. Što je ostalo od socijalizma? S engleskog prevela Tatjana Pavešković. 10/03, 105-111.
- KOŁAKOWSKI, Leszek. Vizije vječnosti. S engleskog prevela Tatjana Pavešković. 12/03, 103-110.
- KOPREK, Ivan. Antropologija u misli Ivana Pavla II. 7-8/05, 35-39.
- KOŠ, Julija. / LEPEŠIĆ, Kristijan. Trajno ubilačka krivotvorina: *Protokoli cionskih mudraca*. 6/05, 63-[72].
- KRELJA, Petar. Mladi hrvatski film. 9/04, 84-93.
- KVRGIĆ, Pero. Od „zakulisnog“ gledanja do čitanja i igranja Držićeve komedije. 7-8/08, 34-39.
- LAY, Stephen. Izazov današnjice: načela Magnae Chartae od 1988. godine. [Odarala, prevela i redigirala Mirjana Polić Bobić] 4/05, 55-64.
- LETICA, Slaven. Iskušenja hrvatskog tranzicijskog kolumnizma na razmeđu tisućljeća. 3/04, 106-[112].
- LIPOVČAN, Srećko. Umjetno stvaranje *istog*. 11/03, 59-63.
- LIPOVČAN, Srećko. Hrvatska publicistika. Nacrt za jednu samostalnu filološku disciplinu. 11/05, 86-100.
- LIPOVČAN, Srećko. Ante Trumbić: suton jedne ideje. 5/06, 3-14.
- LIPOVČAN, Srećko. Je li „2 posto kulture“ više ili manje od „pola ure kulture“? 5/06, 70-[73].
- LOVRENOVIĆ, Ivan. Ima li Goldsteinov memento adresata? 4/07, 41-43.
- LUKAČ, Stjepan. Mađarska, 1956. 11/06, 28-30.
- LUKIĆ, Milica. Ćirilometodske okružnice biskupa J. J. Strossmayera u Glasniku Biskupija Bosanske i Srijemske 1873. – 1900. god. 11/04, 97-107.
- LUŽINA, Jelena. Recondita armonia ili teatralika Petra Selema (predgovor makedonskom izdanju izbora Selemovih tekstova, sabranih u knjizi Doba na režijata / Doba režije, izdanje Matice makedonske, Skoplje, 2007.) 11/08, 71-82.
- MAĐER, Miroslav S. Iskustvo čitanja. Pjesnici u natječajima. 5/05, 112-115.
- MAĐER, Miroslav S. Neizgubljeni susreti. 6/07, 103-106.
- MAĐER, Miroslav S. Vrijeme zanesenih početaka (literarni pristup). 9/08, 91-97.
- MAJER-BOBETKO, Sanja. Hrvatska glazbena historiografija u 19. stoljeću. 1/04, 91-98.
- MAJER-BOBETKO, Sanja. Tema broja: Mozart za sva vremena. U povodu 250. obljetnice rođenja W. A. Mozarta. 1/06, 55-[57].
- MAJER-BOBETKO, Sanja. Tema broja: Opća povijest glazbe. 4/09, 34-36.

- MAROEVIC, Tonko. Dar slikara, rad pripovjedača. (Likovni profil Ivana Kušana). 9/08, 39-42.
- MARTINCIĆ, Ivan. U potrazi za iscrpnijim Šulekovim autorstvom u preporodnoj Danici. 4/07, 86-102.
- MATEVSKI, Mateja. Život posvećen kazalištu. S makedonskog prevela Jelena Lužina. 11/08, 65-70. [O Petru Selemu]
- MEDVIDOVIC, Lujo. Terorizam po mitu o Prometeju i Heraklu. 12/04, 86-100.
- MEĐIMOREC, Miroslav. Moja suradnja s piscem Ivanom Kušanom. 9/08, 43-53.
- MENCER, Helena Jasna. Prijelaz iz federativnog u funkcionalistički integrirani model organizacije Sveučilišta. 4/05, 65-[72].
- MEŠTROVIĆ, Matko. Prema zbiljskoj povijesti – izlaz iz labirinta dualizma. 11/08, 92-103.
- MIHALJEVIĆ, Nikica. Prvi prilog recepciji Musilova djela u Hrvatskoj. 1/08, 93-104.
- MIHALJEVIĆ, Nikica. Panorama međuratne prijevodne književnosti. (Nikola Andrić, Zabavna biblioteka – bibliografija – katalog, priredila Ivana Mandić Hekman, Ex libris, Split – Zagreb, 2007.) 7-8/08, 140-143.
- MIHALJEVIĆ, Nikica. Tko je ukrao vajdžinu & pinis? Istraživanje o identitetu sakupljača i priređivača zbirke narodnih erotskih pjesama *Kudilja i vreteno*. 9/08, 98-103.
- MIHALJEVIĆ, Nikica. Za vratima domovine. 10/08, 50-84.
- MIHALJEVIĆ, Nikica. Hrvatsko proljeće u emigrantskim glasilima. 3/09, 30-64.
- MIHALJEVIĆ, Nikica. Gledišta iz emigracije o hrvatskoj državnosti. 7-8/09, 84-127.
- M. M. [Milan Mirić] Tema broja: Ne – ubilaštvo. Uz knjigu Slavka Goldsteina: *1941. Godina koja se vraća*. 4/07, 30-33.
- MRDULJAŠ, Igor. Hrvatsko kazalište pedesetih i šezdesetih. 1/04, 75-[83].
- MRDULJAŠ, Igor. Nikola Vončina i hrvatska radiodrama. 11/05, 52-56.
- MRDULJAŠ, Igor. Sažeta povijest predstave *Mirisi, zlato i tanjan*. Časno mjesto hrvatskoga glumišta. 9/06, 77-82.
- MRDULJAŠ, Igor. *Riječ koja se čuje* Ivana Kušana. 9/08, 54-56.
- NELSON, Sylvie. Kraj kritike. Preveo Dražen Cukina. 1/10, 32-45.
- NIETZSCHE, Friedrich. Nietzsche contra Wagner. Preveo Ante Stamać. 2/05, 44-57.
- NIETZSCHE, Friedrich. Slučaj Wagner. Problem jednog muzikanta; Pismo iz Torina od svibnja 1888. 1/06, 111-134.
- NIKČEVIĆ, Sanja. Lažna potreba za hrvatskim piscem u teatru devedesetih. 11/03, 3-[20].
- NIKČEVIĆ, Sanja. Uvodna bilješka o kulturnoj globalizaciji. 11/03, 45-50.
- NIKČEVIĆ, Sanja. *Stvar je u obliku* Neila LaButea ili idilična razglednica iz malog mjesta o identitetu i umjetnosti. 9/04, 33-41.
- NIKČEVIĆ, Sanja. Linija hrvatske dramske intertekstualnosti: Tomislav Zajec ili traganje u tekstovima. 4/09, 75-88.

- NÖTH, Winfried. O prostornom predstavljanju drugoga u kulturi. Po rukopisu, priposlanu posebno za „Republiku” s njemačkoga preveo Ante Stamać. 1/05, 3-12.
- PAAR, Vladimir. Je li prioritetni cilj javne televizije komercijalizacija ili razvoj Hrvatske i nacionalni interesi? (Otvoreno pismo glavnom ravnatelju HRT-a Mirku Galiću.) 1/05, 51-[56].
- PANDŽIĆ, Zvonko. Od Galileja do zlatne ptičice. O posmrtnoj mutaciji „srpsko-hrvatskoga” jezika. 7-8/09, 138-164.
- PASINI, Dinka. Eufemizam i rat. 11/07, 97-102.
- PAULIK, Dalibor. Libreti Mozartovih opera. 1/06, 74-86.
- PAULUS, Irena. Mozart u filmu. Nekoliko priloga za studiju. 1/06, 87-[98].
- PAVEŠKOVIĆ, Antun. Generativna antropologija. 9/03, 24-37.
- PAVEŠKOVIĆ, Antun. Temeljni pojmovi. 9/03, 79-85.
- PAVEŠKOVIĆ, Antun. Nikola Vončina kao povjesnik hrvatske radiotelevizije (pregled). 11/05, 37-44.
- PAVEŠKOVIĆ, Antun. Eric Gans i avantura generativne antropologije. 5/07, 37-47.
- PAVEŠKOVIĆ, Antun. Generativna hermeneutika. 1/10, 28-31.
- PEDERIN, Ivan. Pisma Ivana Kukuljevića Sakićinskog i Augusta Harambašića Bro-nislawu Grabowskom. 5/07, 105-110.
- PEDERIN, Ivan. Kukuljević kao političar i govornik. 3/10, 76-92.
- PEJOVIĆ, Danilo. Duša u rascjepu. 6/04, 3-[13]. [O Karlu Jaspersu]
- PEJOVIĆ, Danilo. Filozofija danas (Razgovor na Trećem programu Hrvatskoga radija. Razgovara Vojo Šiljak.). 12/05, 217-225.
- PEJOVIĆ, Danilo. Platon. Između mythosa i logosa. 2/06, 82-88.
- PERIĆ-KEMPF, Bosiljka. Goldfinger. 1/06, 105-107. [O Mozartu]
- PERKOVIĆ, Vlatko. Ideološka redukcija stvarnosti. Sociologija poslijeratne hrvatske dramatike. 10/06, 33-57.
- PERKOVIĆ, Vlatko. Izmicanja iz ideoloških zadanosti. (Drame Mirka Božića: *Skretnica, Ljuljačka u tužnoj vrbi, Svilene papuče, Pravednik.*) 12/08, 98-114.
- PERKOVIĆ, Vlatko. Upitna gloriјa *Glorije Ranka Marinkovića*. 5/09, 3-18.
- PEROVIĆ, Latinka. Povest o nepristajanju na zločine. Racionalno objašnjenje prošlosti u novoj knjizi Slavka Goldsteina. 4/07, 48-50.
- PETRAČ, Božidar. Recepција djela Ivana Pavla II. u Hrvatskoj. 7-8/05, 59-63.
- PINTARIĆ, Nedjeljko. Preslagivanje govora o istini. 5/08, 76-78.
- PLANINC, Mladen. Bogočovještvo Vladimira Solov'eva. 2/04, 42-56.
- PLANINC, Mladen. Fenomenologija žarulje. 10/04, 14-25.
- PLANINC, Mladen. Od fenomenologije lubanje do zaborava čovjeka. 2/05, 30-[43].
- PLANINC, Mladen. Mitologemi sebstva (I). Svetkovina prekomjerja: tragom antropologije Georges-a Bataillea. 10/06, 3-[13].
- PLANINC, Mladen. Mitologemi sebstva (II). Ekscesivna fascinacija izopćenim fenomenima: etnografski nadrealizam. 7-8/08, 3-14.

- POLIĆ BOBIĆ, Mirjana. „Bologna” i drugi europski sveučilišni projekti. 4/05, 35-44.
- POSAVAC, Zlatko. Filozofija kulture Vladimira Filipovića. 4/07, 7-16.
- PRCELA, Frano. Intelektualci: između života za ideju i života od ideje?! 11/06, 92-102.
- PULJIĆ, Želimir, mons. dr. Propovijedi – spomen budućeg života. 5/08, 68-71.
- PUSIĆ, Eugen. Prilog raspravi o pretečama i posljedicama godine 1941. 4/07, 44-47.
- RABAR, Josip Sanko. Američki način života (ulomci iz većeg eseja). 12/06, 106-115.
- RADIĆ, Zvonimir. Bioetika između slobodne spoznajne znanosti i zasužnjene tehnologije. 12/06, 77-83.
- REBIĆ, Adalbert. Trpljenje i progonstvo Vukovaraca u svjetlu Biblike. 7-8/04, 45-53.
- RICKERT, Heinrich. Kulturologija i prirodoslovje. 12/06, 55-[76].
- ROARK, Carolyn D. Žrtva bez krvi: alternative pogibeljnu pozivanju na mučeništvo u suvremenom kazalištu. Preveo Ante Stamać. 11/09, 61-68.
- ROGERIJ, nadbiskup. Pismo magistra Rogerija uz žalosnu pjesmu, o tome kako su Tatari uništili Ugarsko kraljevstvo, koja je napisana za štovanoga gospodina Ivana, biskupa peštanske crkve, sretno počinje. [S latinskoga preveo i bilješkama popratio Mirko Sardelić.] 4/10, 47-74.
- RUDOLF, Davorin. O državnoj granici između Republike Hrvatske i Republike Slovenije. 5/09, 54-66.
- RÜEGG, Walter. Europa sveučilištâ tradicija, funkcija sveučilištâ kao europskih poveznica, liberalna modernizacija. [Odabrala, prevela i redigirala Mirjana Polić Bobić] 4/05, 45-54.
- RUNTIĆ, Ivo. Goethe na vrhu brda, na vrhu jezika. 10/08, 110-118.
- RUSSEL, Bertrand. Bergsonova filozofija. Preveo s engleskog Dražen Cukina. 1/09, 50-66.
- SANZ, Nuria. / BERGAN, Sjur. Kulturna baština europskih sveučilišta. [Odabrala, prevela i redigirala Mirjana Polić Bobić] 4/05, 80-89.
- SALEČIĆ, Ivan. Ništa i sveto. 7-8/10, 15-35.
- SARDELIĆ, Mirko. Pogovor. [*Carmen miserabile* nadbiskupa Rogerija] 4/10, 75-100.
- SCHÖNBERG, Arnold. Nova glazba, zastarjela glazba, stil i ideja. Iz djela: *Stil i ideja* (1933., 1946.). Preveo Stanislav Tuksar. 10/10, 88-97.
- SCHWARTZ, Stephen. Namrštenog fašista zamijenio nasmiješeni fašist. Izabrala i prevela Zvjezdana Timet. 2/08, 97-101.
- SELEM, Petar. Režijsko čitanje Schillerove *Marije Stuart*. 4/10, 109-121.
- SELEM, Petar. Režiranje Verdijeve *Traviata* u Lecceu godine 2010. 10/10, 98-106.
- SIEBERS, Tobin. Filozofija i njeno drugo – nasilje. Istraživanje filozofijskog potiskivanja od Platona do Girarda. S engleskoga prevela Tatjana Pavešković. 9/05, 77-85.

- SIMONITI, Iztok. Vjera i razum i vjera u razum. Preveo sa slovenskog Živko Gruden. 6/06, 38-62.
- SIMONITI, Iztok. Pravo na život i masovna smrt. 10/06, 70-[87].
- SIMONITI, Iztok. Granice slobode Zapada – sekularnost, neutralnost, tolerancija. Preveo sa slovenskog Živko Gruden. 2/07, 81-[95].
- SIMONITI, Iztok. Jedna civilizacija, dvije kulture. Preveo sa slovenskog Živko Gruden. 9/08, 12-24.
- SIMONITI, Iztok. Bogovi ne umiru. Sa slovenskog preveo Živko Gruden. 12/09, 95-113.
- SRŠEN, Matko. Držićev teatar prije Držića. 7-8/09, 3-36.
- STAMAĆ, Ante. Jezik i književnost nisu novac, trgovina i biogenetika, nego manifestacija ljudske duhovnosti. 11/03, 40-[44].
- STAMAĆ, Ante. Getsemanski vrt Siniše Glavaševića. 7-8/04, 87-90.
- STAMAĆ, Ante. O jezičnoj politici a prije dvadesetak godina. 6/08, 84-[88].
- STAMAĆ, Ante. O muci Kristovoj u semiotičkoj mreži (nacrt studije). 3/09, 7-10.
- STAMAĆ, Ante. Hrvatski kulturni identitet – što je to? 6/10, 3-11.
- STEFANIJA, Leon. Hermann Danuser: *Glazba 20. stoljeća*. Preveo Nikša Gligo. Preveo sa slovenskoga A. S. [Ante Stamać]. 4/09, 63-65.
- STEINER, George. „I nesreća je uzbudljiva“ (Razgovor s Elisabeth Lévy, objavljen u tjedniku „Le Point“, 22. 11. 2002.). Izbor i prijevod Bosiljka Brlečić. 3/07, 44-48.
- STEINER, George. O prevođenju kao „ljudskoj sudbini“. [Preuzeto iz *Le Magazine littéraire* br. 454/2006. Izabrala i prevela Bosiljka Brlečić.] 3/07, 52-[56].
- STIPANOV, Josip. Uz izložbu Cervantes i *Don Quijote – stvarnost i iluzije*. 9/05, 55-56.
- STIPČEVIĆ, Ennio. Howard M. Brown – Louise K. Stein: *Glazba u renesansi*. Preveo Stanislav Tuksar. 4/09, 48-50.
- ŠAŠKO, Ivan. Kršćanska liturgija i žrtva – povijestnost i obrednost. Poseban osvrt na euharistijsko slavlje. 7-8/04, 54-[72].
- ŠIMIĆ, Krešimir. Abrahamova oporuka. 9/05, 41-52.
- ŠIMIĆ, Krešimir. Tako je govorio Nazarećanin. 4/08, 15-33.
- ŠVAGLIĆ, Željko. Tri minijature. 12/04, 101-109.
 (Pohvala ruci; Janigro; Willi Clasen.)
- ŠVAGLIĆ, Željko. Stefano Passaggio. (Portret umjetnika na violi). 1/08, 105-108.
- TARLE, Tuga. Hrvatska kakvu želim predstavljati u svijetu. 7-8/03, 116-130.
 (Iskustva drugih: Španjolska; Smisao kulturne politike u doba globalizacije; Hrvatska kulturna inaćica; Hrvatska kakvu želim predstavljati drugima.)
- TENŠEK, Tomislav Zdenko. Civilizacija ljubavi. 7-8/05, 40-50.
- TERRASSE, Jean-Marc. Ulazi i izlazi iz dvorca Modrobradog. [Preuzeto iz *Le Magazine littéraire* br. 454/2006. Izabrala i prevela Bosiljka Brlečić.] 3/07, 62-65.
- TIMET, Zvjezdana. *Muka Gibsonova*. 7-8/04, 73-[80].
- TIMET, Zvjezdana. Crna je rođena, crna će umrijeti. 12/04, 110-119.
- TIMET, Zvjezdana. Radosna vijest o „trinaestom apostolu“. 4/06, 97-102.

- TIMET, Zvjezdana. Do dalnjega, bez spontanosti, molim. 6/06, 91-[102].
- TIMET, Zvjezdana. Profesor Weber i drugi carski tkalci. 9/07, 89-94.
- TRIBUSON, Goran. Kako izbjegći štetu...? (Iz knjige *Davni dani*, Znanje, Zagreb, 1998., str. 117-119.) 1/05, 69-70.
- T. S. [Truda Stamać] Tema broja: Hrvatski Herderovci. Dokumentaciju priredila (suradnice: Danijela Šavrlijuga i Ana Vraneša), i sve tekstove prevela Truda Stamać). 5/05, 42-94.
- TUKSAR, Stanislav. Niz „Opća povijest glazbe”, Hrvatsko muzikološko društvo, 2004 – 2008. 4/09, 37-44.
- UJEVIĆ, Tin. Keltska legenda u povijesti na Balkanu. 2/07, 44-63.
- [UREDNIŠTVO]. Tema broja: Monoteizam: Monizmi? 6/06, 37.
- [UREDNIŠTVO]. Tema broja: Habsburška vladavina Hrvatskom. 7-8/06, 50.
- [UREDNIŠTVO]. Tema broja: Istina u ljubavi. 5/08, 40.
- VARJAČIĆ, Marijan. Režija kao umjetnost. 1/08, 78-[85].
- VARJAČIĆ, Marijan. Oko kritike. 3/08, 3-11.
- VARJAČIĆ, Marijan. Gadamer i kazalište. 7-8/08, 101-111.
- VARJAČIĆ, Marijan. Put prema životu. (Uz 150. obljetnicu rođenja Henria Bergsona (1859 – 2009)). 1/09, 35-49.
- VARJAČIĆ, Marijan. Što dakle, Diotimo? 6/09, 3-12.
- VARJAČIĆ, Marijan. Prilog psihologiji glume. 2/10, 112-119.
- VARJAČIĆ, Marijan. Kazalište i jezik. Uspomeni Tomislava Lipljina. 11/10, 34-53.
- VIDAS, Davor. Jadransko more. (Govor na predstavljanju knjige *Hrvatsko-slovensko razgraničenje – međunarodno pravo je crta ispod koje se ne ide*, u Ilirskoj dvorani u Zagrebu, 22. travnja 2009.) 5/09, 67-80.
- VONČINA, Nikola. *Mekana proljetna zemlja* Zvonimira Bajšića i njezina izvedba na BBC-u (1959.). 1/04, 84-90.
- VONČINA, Nikola. Od „Kneza“ do „Firentinskog capriccia“. Sedam radiodrama Ivana Slamniga izvedenih na dramskom rasporedu Radio Zagreba 1959. – 1971. 11/05, 62-74.
- VONČINA, Nikola. Prve dramske TV emisije. 5/09, 96-107.
- VONČINA, Nikola. Iz povijesti hrvatske televizije. O dramskim tv programima polovicom šezdesetih godina. (Ulomak iz studije o hrvatskoj TV dramatici u razdoblju 1956. – 1971.) 9/10, 80-98.
- VUKOVIĆ, Siniša. Kvintilija 50. splitskog ljeta. Peteronaglasni sustav glazbenog dijela programa. 9/04, 71-80.
- VUKOVIĆ, Siniša. Puccinieva opera na našim pozornicama. (Povodom 400-te izvedbe *La Bohème* u Hrvatskom narodnom kazalištu u Zagrebu.) 2/05, 102-111.
- VUKOVIĆ, Siniša. Jadranski trifolij opernog remek-djela Ottocenta. 5/06, 99-[109].
- VUKOVIĆ, Siniša. Splitske refleksije na panonskog Wagnera. 12/06, 96-105.
- VUKOVIĆ, Siniša. Operni putopis po Italiji. 7-8/07, 160-170.

- VUKOVIĆ, Siniša. Putopisna opera kopula na dvjema točkama dviju jadranskih obala. 2/08, 26-[37].
- VUKOVIĆ, Siniša. Petar Selem kao operni redatelj. Operološka zrnca na primjeru knjige *Doba režije*. 11/08, 52-64.
- VUKOVIĆ, Siniša. Opera *I due Foscari* Giuseppea Verdija (u kontekstu njegovih rjeđe izvođenih opernih naslova. Festival Verdi, Parma, 2009.). 10/09, 93-105.
- VUKOVIĆ, Siniša. Jedna slavenska opera u Austriji ili kako je Antonín Dvořák operno dočekan u Hrvatskoj i kakva je hrvatska opera u kontekstu panslavenske operistike. 5/10, 113-122.
- VUKŠIĆ, Tomo. Kršćanstvo naspram totalitarnih ideologija i režima. Razmišljanja u povodu knjige kardinala Josipa Bozanića *Istina u ljubavi*. 5/08, 43-56.
- WATSON, Simon. *Bog kao sumanuta ideja* Richarda Dawkinsa i ateistički fundamentalizam. (Anthropoetics 15, br. 2, proljeće 2010.) S engleskog prevela Zvjezdana Timet. 7-8/10, 151-161.
- ZENKO, Franjo. Personalizam Ivana Pavla II. 7-8/05, 30-34.
- ZENKO, Franjo. Sukob afrocentrizma i europocentrizma oko porijekla „grčke filozofije” kao ukradenog sjevernoafričkog nasljedja. 10/08, 31-45.
- ZENKO, Franjo. Marijan Cipra – hrvatski filozof duhovnoznanstvenog, antropozofskog nadahnuća. 6/09, 80-93.
- ZENKO, Franjo. Islamska filozofija i mistika, suprotstavljena duhovnoj „pustoši” racionalističkog zapadnjaštva. 1/10, 91-111.
- ZENKO, Franjo. Sukob oko modernizma u novoskolastičkoj filozofiji i teologiji. 11/10, 98-112.
- ZIDIĆ, Igor. 'Rvat, bećar, Vječni Žid. 4/04, 77-82. [O Z. Boureku]
- ŽIGO, Lada. Mirnim perom u rat! 6/08, 89-[96].
- ŽIC, Igor. Čovjek koga nije bilo. Vatroslav Cihlar & Miroslav Krleža. 3/08, 91-102.
- ŽIC, Igor. Milan Marjanović – između nepotrebnih časopisa i izlišnih država. 1/09, 89-97.
- ŽUPAN, Ivica. Stvarna važnost godine 1952. za hrvatsku umjetnost i kulturu. 12/03, 31-58.
- ŽUPAN, Ivica. Kratka povijest Doma hrvatskih likovnih umjetnika Ivana Meštrovića. 7-8/04, 119-138.
- ŽUPAN, Ivica. Dioniz s Apolonovim srcem. U povodu 80. obljetnice rođenja Miljenka Stančića. 4/06, 74-82.
- ŽUPAN, Ivica. Likovni inženjer, konstruktor, istraživač odnosa likovnih formi i tehnike. (U povodu dodjele Nagrade Hrvatskog društva likovnih umjetnika za životno djelo za 2008. i Nagrade Grada Zagreba za životno djelo za 2008. Alekandru Srnecu). 9/09, 100-110.
- ŽUŽUL, Ante. HRT u kružnici apsurda. 1/05, 47-50.
- ŽUŽUL, Ante. Riječi nadahnute evanđeljem. 5/08, 41-42.

4. TEME BROJEVA

Godište LIX/2003.

Broj 1, siječanj 2003.

Tema broja: JOZO LAUŠIĆ

BOŠKOVIĆ, Ivan J. Romani Joze Laušića. 1/03, 50-59.

PRANJKOVIĆ, Ivo. Leksičke osobitosti Laušićeva *Samostana*. 1/03, 60-69.

LAUŠIĆ, Jozo. Bogotvorci (ulomak). 1/03, 70-78.

STAMAĆ, Ante. Laušićevi *Bogotvorci*. 1/03, 79-80.

PARO, Nedjeljka. Iz bibliografije Joze Laušića. 1/03, 81-88.

Broj 2, veljača 2003.

Tema broja: SUVREMENA ENGLESKA PRIČA

ĐURETIĆ, Nikola. Obiteljska večera (nekoliko uvodnih napomena). 2/03, 3-6.

BAINBRIDGE, Beryl. *Zaplijescite, stiže Charlie*. [Preveo i bilješku o autorici sastavio Nikola Đuretić] 2/03, 7-12.

BARNES, Julian. *Kratka povijest frizeraja*. [Preveo i bilješku o autoru sastavio Nikola Đuretić] 2/03, 13-25.

BERNIERES, Louis de. *Jednodnevni izlet Mehmeta Erbila*. [Preveo i bilješku o autoru sastavio Nikola Đuretić] 2/03, 26-36.

GUNESEKERA, Romesh. *Lukijev kokot*. [Preveo i bilješku o autoru sastavio Nikola Đuretić] 2/03, 37-[42].

ISHIGURO, Kazuo. *Obiteljska večera*. [Preveo i bilješku o autoru sastavio Nikola Đuretić] 2/03, 43-50.

LIVELY, Penelope. *Iza modrih planina*. [Preveo i bilješku o autorici sastavio Nikola Đuretić] 2/03, 51-[56].

McEWAN, Ian. *Jebek u kazalištu*. [Preveo i bilješku o autoru sastavio Nikola Đuretić] 2/03, 57-60.

RUSHDIE, Salman. *Dobar savjet rjedi je od rubina*. [Preveo i bilješku o autoru sastavio Nikola Đuretić] 2/03, 61-66.

Broj 3, ožujak 2003.

Tema broja: MIRO GAVRAN

MUZAFERIJA, Gordana. Povijest nekanonski čitana u dramama Mire Gavrana. 3/03, 20-33.

PAVEŠKOVIĆ, Antun. Gavran mašina (Nekoliko uvodnih teza za moguću diskusiju o proznom stvaranju Mire Gavrana). 3/03, 34-45.

TATARIN, Milovan. Sreća, slučaj ili sudbina. 3/03, 46-57.

BOŠKOVIĆ, Ivan J. Miro Gavran, jedan pogled. 3/03, 58-64.

Broj 4, travanj 2003.

Nema teme broja

Broj 5, svibanj 2003.

Tema broja: SUVREMENA MAKEDONSKA KNJIŽEVNOST

ĆULAVKOVA, Katica. Ulomci o makedonskoj suvremenoj književnosti. Preveo s makedonskog Borislav Pavlovski. 5/03, 41-46.

VANGELOV, Atanas. Makedonski postmoderni roman. 5/03, 47-[53].

PAVLOVSKI, Borislav. Kratki pregled makedonske novelistike. 5/03, 54-62.

PAVLOVSKI, Borislav. Odlike makedonske dramske književnosti. 5/03, 63-73.

Broj 6, lipanj 2003.

Tema broja: NOVA EUROPSKA DRAMA

NIKČEVIĆ, Sanja. „Nova europska drama” ili kako je potreba za piscem iskorištena da se krajem dvadesetog stoljeća europskom kazalištu nametne jedan britanski trend nasilja. 6/03, 32-64.

Broj 7/8, srpanj/kolovoz 2003.

Tema broja: KNJIŽEVNOST I KRŠĆANSKA DUHOVNOST

WOJTYŁA, Karol. Pjesme o skrivenom Bogu. S poljskoga preveo Pero Mioč. 7-8/03, 18-[26].

ŠIMUNDŽA, Drago. Eshatološke vizije Šopove kozmičke poezije. 7-8/03, 27-58.

LICE, Stjepan. Kruše dobri. 7-8/03, 59-64.

NEGRI, Ada. Pjesme. S talijanskoga preveo Miljenko Stojić. 7-8/03, 65-73.

Broj 9, rujan 2003.

Tema broja: GENERATIVNA ANTROPOLOGIJA

PAVEŠKOVIĆ, Antun. Generativna antropologija. 9/03, 24-37.

GIRARD, René. „Triangularna” žudnja. S francuskoga prevela Maja Kuhta. 9/03, 38-46.

GANS, Eric. Nastanak jezika: odgodeno ili poricano nasilje? S engleskoga prevela Tatjana Pavešković. 9/03, 47-[61].

GIRARD, René. Stereotipi progona. S engleskoga prevela i bilješke priredila Zvjezdana Timet. 9/03, 62-[71].

GIRARD, René / OUGHOURLIAN, Jean-Michel / LEFORT, Guy. Dvojnici i interindividualnost. S engleskog prevela i bilješke sastavila Zvjezdana Timet. 9/03, 72-78.

PAVEŠKOVIĆ, Antun. Temeljni pojmovi. 9/03, 79-85.

Broj 10, listopad 2003.

Tema broja: SEMIOTIKA

A. S. [Ante Stamać] Uvodne opaske. 10/03, 30-31.

NÖTH, Winfried. Povijest semiotike. Preveo s njemačkoga Ante Stamać. 10/03, 32-94.

Broj 11, studeni 2003.

Tema broja: RAZINE KNJIŽEVNE GLOBALIZACIJE

STAMAĆ, Ante. Jezik i književnost nisu novac, trgovina i biogenetika, nego manifestacija ljudske duhovnosti. 11/03, 40-[44].

NIKČEVIĆ, Sanja. Uvodna bilješka o kulturnoj globalizaciji. 11/03, 45-50.

MACHIEDO, Mladen. Grytzko Mascioni (1936 – 2003). 11/03, 51-[58].

LIPOVČAN, Srećko. Umjetno stvaranje *istog*. 11/03, 59-63.

Broj 12, prosinac 2003.

Tema broja: DVA NAŠA AVANGARDNA LIKOVNA POKRETA

ŽUPAN, Ivica. Stvarna važnost godine 1952. za hrvatsku umjetnost i kulturu. 12/03, 31-58.

DENEGRI, Ješa. Neoavangarda u hrvatskoj umjetnosti 50-tih i 60-tih godina: skupine EXAT-5 i Gorgona. 12/03, 59-[69].

Godište LX/2004.

Broj 1, siječanj 2004.

Nema teme broja

Broj 2, veljača 2004.

Tema broja: PREMA NOVOJ METAFOROLOGIJI

STAMAĆ, Ante. Sedam stavaka o metafori. 2/04, 57-60.

NÖTH, Winfried. Metafora. S njemačkog preveo: A. S. [Ante Stamać] 2/04, 61-[72].

BLACK, Max. Metafora. S engleskoga preveo: Ante Stamać. 2/04, 73-87.

PAVEŠKOVIĆ, Antun. Nasilje, jezik, metafora. 2/04, 88-96.

Broj 3, ožujak 2004.

Tema broja: NOVA PROČITAVANJA BAŠTINE

PŠIHISTAL, Ružica. *Davidijada* u alegorijskome ključu (Nacrt istraživanja.) 3/04, 51-55.

LUKAČ, Stjepan. Začetnik hrvatske vizualne poezije Ladislaus Simandi (1655. – 1715.) 3/04, 56-61.

GAŠPAROVIĆ, Darko. Kamov i hrvatska književnost. 3/04, 62-72.

MILANJA, Cvjetko. Rano Ujevićovo pjesništvo. (Ulomak iz veće cjeline) 3/04, 73-[82].

NEMEC, Krešimir. Kulturni identiteti u Andrićevoj *Travničkoj hronici*. 3/04, 83-97.

STAMAĆ, Ante. Tin Ujević u „osjećajnoj involuciji epohe”. 3/04, 98-105.

Broj 4, travanj 2004.

Nema teme broja

Broj 5, svibanj 2004.

Tema broja: SUVREMENA TALIJANSKA NOVELA

CAR MATUTINOVIĆ, Ljerka. Okus bivstvovanja i metafora vremena. 5/04, 39-[44].

BUFALINO, Gesualdo. Drugo krštenje. [Odabrala, s talijanskoga prevela i bilješku o autoru sastavila Ljerka Car Matutinović] 5/04, 45-[47].

TABUCCHI, Antonio. Žena iz Porto Pima. [Odabrala, s talijanskoga prevela i bilješku o autoru sastavila Ljerka Car Matutinović] 5/04, 48-52.

BENNI, Stefano. Godina ludog vremena. [Odabrala, s talijanskoga prevela i bilješku o autoru sastavila Ljerka Car Matutinović] 5/04, 53-55.

DE LUCA, Errri. Panel-ploča. [Odabrala, s talijanskoga prevela i bilješku o autoru sastavila Ljerka Car Matutinović] 5/04, 56-62.

CREPET, Paolo. Pismo. [Odabrala, s talijanskoga prevela i bilješku o autoru sastavila Ljerka Car Matutinović] 5/04, 63-72.

BALDINI, Eraldo. Nokturno uz violinu. [Odabrala, s talijanskoga prevela i bilješku o autoru sastavila Ljerka Car Matutinović] 5/04, 73-78.

Broj 6, lipanj 2004.

Tema broja: ŽIVO PJESENJSTVO

STAMAĆ, Ante. Sačuvano jedinstvo pjesničkog obitavanja. 6/04, 31-[34].

JEMBRIH, Ivica. *Prosvjetljenje*. 6/04, 35-[37].

IVANIŠEVIĆ, Đurđica. ***. 6/04, 38-43.

KOVAČEVIĆ, Tomislav. *Grijaci snijega*. 6/04, 44-50.

TEŽAČKI, Biserka. *Petar*. 6/04, 51-[55].

JENDRIČKO, Slavko. *Kada prah ustaje*. 6/04, 56-61.

KRŠUL, Zoran. ***. 6/04, 62-69.

ŠIMUNDIĆ, Mate. *Tren*. 6/04, 70-[73].

MUJIČIĆ, Tahir – Dida. *Causa Portugesa*. 6/04, 74-81.

Broj 7/8, srpanj/kolovoz 2004.

Tema broja: MUKA ČOVJEKOVA, MUKA BOŽJA

A. S. [Ante Stamać]. Tema broja: Muka čovjekova, muka Božja. 7-8/04, 44.

REBIĆ, Adalbert. Trpljenje i progonstvo Vukovaraca u svjetlu Biblije. 7-8/04, 45-53.

ŠAŠKO, Ivan. Kršćanska liturgija i žrtva – povijesnost i obrednost. Poseban osvrt na euharistijsko slavlje. 7-8/04, 54-[72].

TIMET, Zvjezdana. *Muka Gibsonova*. 7-8/04, 73-[80].

GIRARD, René. O *Pasiji* Mela Gibsona. (S engleskog prevela Tatjana Pavešković.) 7-8/04, 81-86.

STAMAĆ, Ante. Getsemanski vrt Siniše Glavaševića. 7-8/04, 87-90.

Broj 9, rujan 2004.

Tema broja: HRVATSKA – ZEMLJA TISUĆU FESTIVALA

- A. P. [Antun Pavešković]. Tema broja: Hrvatska – zemlja tisuću festivala. 9/04, 42-43.
- BONIĆ, Tomislav. Kazališno ljeto 2004. u Dubrovniku. Dramski program 55. dubrovačkih ljetnih igara. 9/04, 44-51.
- DRAŽIĆ, Sanja. Glazbeni program 55. dubrovačkih ljetnih igara. 9/04, 52-60.
- BOKO, Jasen. Na kraju 50. splitskog ljeta. 9/04, 61-70.
- VUKOVIĆ, Siniša. Kvintilija 50. splitskog ljeta. Peteronaglasni sustav glazbenog dijela programa. 9/04, 71-80.
- FIAMENGO, Jakša. 44. međunarodni dječji festival u Šibeniku. 9/04, 81-83.
- KRELJA, Petar. Mladi hrvatski film. 9/04, 84-93.

Broj 10, listopad 2004.

Tema broja: PETRARCA I PETRARKIZAM U HRVATSKOJ KNJIŽEVNOSTI
TOMASOVIĆ, Mirko. Tema broja: Petrarca i petrarkizam u hrvatskoj književnosti. 10/04, 33-34.

VECCE, Carlo. Posredni petrarkizam između Italije i Dalmacije (talijanske pjesme Dinka Ranjine). S talijanskoga prevela Sandra Mardešić. 10/04, 35-40.

PAVLIČIĆ, Pavao. Petrarkizam u *Osmanu*. 10/04, 41-59.

LUKEŽIĆ, Irvin. Odjeci petrarkizma u lovranskom kanconijeru Andrije Cigančića iz 1738. godine. 10/04, 60-69.

STEPANIĆ, Gorana. Elementi petrarkizma u religioznoj latinskoj poeziji hrvatskih autora u 17. stoljeću. 10/04, 70-79.

Broj 11, studeni 2004.

Tema broja: RANKOV UJEVIĆ

A. S. [Ante Stamać] Tema broja: Rankov Ujević. 11/04, 38.

STAMAĆ, Ante. Marinkovićevo otkrivanje Ujevića. 11/04, 39-45.

MARINKOVIĆ, Ranko. Tri eseja o Ujeviću (Essay o pjesniku rezignacija; Jeka „Ojadenog zvona”; Tinov alkohol.) 11/04, 46-63.

ŠTOOS, Hedviga. Alegorijski impulsi u *Kiklopu*. (Uломci iz veće cjeline). 11/04, 64-71.

Broj 12, prosinac 2004.

Tema broja: ZAŠTO PISATI

Sudjeluju: Ante Stamać, Vesna Krmpotić, Željko Perović, Hosé Luis Reina Palazón, Germain Droogenbrodt, Maria Pia Quintavalla, Mladen Machiedo, Peter Waugh, Drago Štambuk, Angus Reid, Christine Gradl, Carolina Ilica, Zvonimir Balog. Prevela Lara Hölbling Matković. 12/04, 46-59.

Godište LXI/2005.

Broj 1, siječanj 2005.

Tema broja: DOBA TV-SLIKE SVIJETA

- ŽUŽUL, Ante. HRT u kružnici apsurda. 1/05, 47-50.
- PAAR, Vladimir. Je li prioritetni cilj javne televizije komercijalizacija ili razvoj Hrvatske i nacionalni interesi? (Otvoreno pismo glavnom ravnatelju HRT-a Mirku Galiću.) 1/05, 51-[56].
- GAVRAN, Miro. Kada javna televizija imitira komercijalnu. 1/05, 57-58.
- KARLOVIĆ, Roman. Televizija vs. Internet. 1/05, 59-[68].
- TRIBUSON, Goran. Kako izbjegći štetu...? (Iz knjige *Davni dani*, Znanje, Zagreb, 1998., str. 117-119.) 1/05, 69-70.

Broj 2, veljača 2005.

Tema broja: ANTROPOLOGIJA

- PLANINC, Mladen. Od fenomenologije lubanje do zaborava čovjeka. 2/05, 30-[43].
- NIETZSCHE, Friedrich. Nietzsche contra Wagner. Preveo Ante Stamać. 2/05, 44-57.
- BURGER, Hotimir. Resantiman i ljudska moralnost. 2/05, 58-67.

Broj 3, ožujak 2005.

Tema broja: MILIVOJ SOLAR

- B. B. [Branimir Bošnjak] Tema broja: Milivoj Solar. 3/05, 34.
- STAMAĆ, Ante. Milivoj Solar kao teoretički književnosti. 3/05, 35-[43].
- BOŠNJAK, Branimir. „Laka i teška književnost“ Milivoja Solara – što je književnost postmoderni? 3/05, 53-59.
- BREŠIĆ, Vinko. Opći problemi hrvatskih časopisa ranih osamdesetih. (Doprinos Milivoja Solara časopisnoj praksi i teoriji.) 3/05, 60-67.

Broj 4, travanj 2005.

Tema broja: EUROPA SVEUČILIŠTĀ

- POLIĆ BOBIĆ, Mirjana. „Bologna“ i drugi europski sveučilišni projekti. 4/05, 35-44.
- RÜEGG, Walter. Europa sveučilištâ tradicija, funkcija sveučilištâ kao europskih poveznica, liberalna modernizacija. [Odabrala, prevela i redigirala Mirjana Polić Bobić] 4/05, 45-54.
- LAY, Stephen. Izazov današnjice: načela Magnae Chartae od 1988. godine. [Odabrala, prevela i redigirala Mirjana Polić Bobić] 4/05, 55-64.
- MENCER, Helena Jasna. Prijelaz iz federativnog u funkcionalni integrirani model organizacije Sveučilišta. 4/05, 65-[72].
- ALLÈGRE, Claude. Sveučilišna autonomija, akademska odgovornost i europska integracija. [Odabrala, prevela i redigirala Mirjana Polić Bobić] 4/05, 73-79.
- SANZ, Nuria. / BERGAN, Sjur. Kulturna baština europskih sveučilišta. [Odabrala, prevela i redigirala Mirjana Polić Bobić] 4/05, 80-89.

Broj 5, svibanj 2005.

Tema broja: HRVATSKI HERDEROVCI

Dokumentaciju priredila (suradnice: Danijela Šavrlijuga i Ana Vraneša), i sve tekstove prevela Truda Stamać). 5/05, 42-94.

Broj 6, lipanj 2005.

Tema broja: MIT O ZAVJERI

A. P. [Antun Pavešković] Tema broja: Mit o zavjeri. 6/05, 46-48.

TIMET, Zvjezdana. Sotonska proza. 6/05, 49-62.

KOŠ, Julija. / LEPEŠIĆ, Kristijan. Trajno ubilačka krivotvorina: *Protokoli cionskih mudraca*. 6/05, 63-[72].

KARLOVIĆ, Roman. Mnogo vike nizašto: Krik i bijes oko Da Vinciјeva koda. 6/05, 73-84.

Broj 7/8, srpanj/kolovoz 2005.

Tema broja: IVAN PAVAO II. – POSLANJE I DJELOVANJE

A. P. [Antun Pavešković] Tema broja: Ivan Pavao II. – poslanje i djelovanje. 7-8/05, 29.

ZENKO, Franjo. Personalizam Ivana Pavla II. 7-8/05, 30-34.

KOPREK, Ivan. Antropologija u misli Ivana Pavla II. 7-8/05, 35-39.

TENŠEK, Tomislav Zdenko. Civilizacija ljubavi. 7-8/05, 40-50.

DOBROVŠAK, Ljiljana. Susreti i dijalog Pape i židovstva. 7-8/05, 51-54.

HASANBEGOVIĆ, Zlatko. Susret i dijalog Pape i islama. 7-8/05, 55-[58].

PETRAČ, Božidar. Recepција djela Ivana Pavla II. u Hrvatskoj. 7-8/05, 59-63.

GOLUB, Ivan. Ivan Pavao II. – Papa inkulturacije – Svetac i pjesnik. 7-8/05, 64-81.

Broj 9, rujan 2005.

Tema broja: UZ 400. OBLJETNICU OBJAVLJIVANJA DON QUIJOTEA

Ž. L. [Željka Lovrenčić] Tema broja: Uz 400. obljetnicu objavljinja Don Quijotea. 9/05, 53.

[DE ERICE Y GÓMEZ ACEBA, Alvaro Sebastian.] Govor veleposlanika Španjolske Álvara Sebastiána de Erice y Gómez Aceba na otvorenju izložbe *Cervantes i Don Quijote – stvarnost i iluzije*. Prijevod Ž. L. [Željka Lovrenčić] 9/05, 54-55.

STIPANOV, Josip. Uz izložbu Cervantes i *Don Quijote – stvarnost i iluzije*. 9/05, 55-56.

LOVRENČIĆ, Željka. Miguel Cervantes Saavedra: život, kronološki zapis. 9/05, 56-[58].

TELEĆAN, Milivoj. Miguel De Cervantes Saavedra: Književno djelo. 9/05, 59-[64].

LOVRENČIĆ, Željka. Cervantes y Don Quijote – Stvarnost i iluzije. 9/05, 65-[69].

FUENTES, Carlos. Cervantes ili kritika čitanja. 9/05, 70.

- BORGES, Jorge Luis. Alonso Quijano sanja. (Iz knjige *Duboka ruža/La rosa profunda*, 1975). 9/05, 71.
- CELA, Camilo José. Ah, društveni poredak! (Iz knjige *Odgovarajuća društva i druge obmane i sljepila/Las compañias convenientes y otros fingimientos y cegueras*, 1981.) 9/05, 71-72.
- MANN, Thomas. [Ulomak iz *Putovanja po moru s Don Quijoteom/Travesía maríma con Don Quijote*] 9/05, 72.
- BORGES, Jorge Luis. Djelomične čarolije Quijoteove. (Iz zbirke *Duga istraživanja*. Preveo Marko Grčić) 9/05, 73-75.
- CIORAN, Emil M. Mala teorija sudbine. Prijevod sa španjolskoga Davor Šalat. 9/05, 75-[76].

Broj 10, listopad 2005.

Tema broja: ZAGREBAČKI KNJIŽEVNI RAZGOVORI

- A. S. [Ante Stamać] Tema broja: Zagrebački književni razgovori. 10/05, 27-[28].
- AUBURGER, Leopold. Informacijska tehnologija i kultura književnih jezika. Prikaz prijevoda „Europskog tezaurusa Međunarodni odnosi i znanje zemalja” na hrvatski i opća razmišljanja. 10/05, 29-41.
- GRÜBEL, Rainer. Tri jezična medija suvremene književnosti. Neka razmatranja. 10/05, 42-54.
- KUPRIJANOV, Vjačeslav. Ruski jezik u Rusiji i Europi. 10/05, 55-61.
- PERIĆIĆ, Helena. „Pišem da bih se prodao – prodajem se da bih pisao” (Neka obilježja dodira suvremenoga hrvatskog sa stranim književnim stvaralaštvom). 10/05, 62-65.

Broj 11, studeni 2005.

Tema broja: POVIJEST HRVATSKIH ELEKTRONIČKIH MEDIJA

- PAVEŠKOVIĆ, Antun. Nikola Vončina kao povjesnik hrvatske radiotelevizije (pre-gled). 11/05, 37-44.
- BATUŠIĆ, Nikola. Prijatelju Nikici u spomenar. 11/05, 45-51.
- MRDULJAŠ, Igor. Nikola Vončina i hrvatska radiodrama. 11/05, 52-56.
- GRGIČEVIĆ, Marija. Rasuta jeka pozornice. 11/05, 57-61.
- VONČINA, Nikola. Od „Kneza” do „Firentinskog capriccia”. Sedam radiodrama Ivana Slamniga izvedenih na dramskom rasporedu Radio Zagreba 1959. – 1971. 11/05, 62-74.

Broj 12, prosinac 2005.

Tema broja: SIMPOZIJ O TINU UJEVIĆU

- A. S. [Ante Stamać] Tema broja: Simpozij o Tinu Ujeviću. 12/05, 130-131.
- ELIAS-BURSAĆ, Ellen. Ujević i Emerson. 12/05, 132-142.
- NEMEC, Krešimir. Ujević i novo poglavlje hrvatskoga feljtonizma. 12/05, 143-150.

- BREŠIĆ, Vinko. Ujevićev autobiografizam. 12/05, 151-162.
- STAMAĆ, Ante. Krleža i Ujević, suputnici i antipodi. 12/05, 163-168.
- PAVELIĆ-JUREŠKO, Jasna. Mistični proplamsaj Tina Ujevića. 12/05, 169-175.
- LIPOVČAN, Srećko. Augustin Tin Ujević i Antun Gustav Matoš. (Dio veće cjeline) 12/05, 176-184.
- PETRAČ, Božidar. Putopisi Tina Ujevića. 12/05, 185-190.
- BOKO, Jasen. Tinove godine prisilne šutnje 1945. – 1950. 12/05, 191-198.
- A. S. [Ante Stamać] Izborna bibliografija o djelu Tina Ujevića. 12/05, 199-203.

Godište LXII/2006.

Broj 1, siječanj 2006.

Tema broja: MOZART ZA SVA VREMENA

MAJER-BOBETKO, Sanja. U povodu 250. obljetnice rođenja W. A. Mozarta. 1/06, 55-[57].

GLIGO, Nikša. Zašto je Mozart vječan? 1/06, 58-64.

KATALINIĆ, Vjera. Skladbe W. A. Mozarta i nekih njegovih bečkih suvremenika u hrvatskim arhivima i zbirkama. 1/06, 65-[73].

PAULIK, Dalibor. Libreti Mozartovih opera. 1/06, 74-86.

PAULUS, Irena. Mozart u filmu. Nekoliko priloga za studiju. 1/06, 87-[98].

JURIČIĆ, Vedrana. Mozart na internetu. 1/06, 99-104.

PERIĆ-KEMPF, Bosiljka. Goldfinger. 1/06, 105-107.

Broj 2, veljača 2006.

Tema broja: OLUJNI ARHIPELAG

BOŽANIĆ, Joško. Nacrt za halijeutičku antropologiju pučinskih otoka Viškog arhipelaga. Otoci: Svetac, Jabuka, Brusnik. 2/06, 27-65.

JOGIĆ, Esad. A kamen šuti. 2/06, 66-71.

TIMET, Zvjezdana. Trebalo bi. 2/06, 72-81.

Broj 3, ožujak 2006.

Tema broja: PUTNI TOVARUŠ KATARINE ZRINSKI

A. S. [Ante Stamać] Tema broja: *Putni tovaruš* Katarine Zrinske. 3/06, 40.

ŠICEL, Miroslav. Novi prilog proučavanju frankopansko-zrinske tematike u hrvatskoj povijesti književnosti. 3/06, 41-44.

SKOK, Joža. Značajan književnopovijesni triptih *Zriniana* Zvonimira Bartolića. 3/06, 45-51.

BREZAK-STAMAĆ, Dubravka. Zvonimir Bartolić, *Zriniana*, triptih. 3/06, 52-57.

BARTOLIĆ, Zvonimir. Majka Katarina. 3/06, 58-64.

Broj 4, travanj 2006.

Tema broja: NOVA GRAMATIKA HRVATSKOGA JEZIKA

PETI, Mirko. Hrvatski jezik u novoj gramatici. 4/06, 31-35.

- PETROVIĆ, Bernardina. Fonologija, morfonologija i morfologija u *Gramatici hrvatskoga jezika* Josipa Silića i Ive Pranjkovića. 4/06, 36-41.
- HUDEČEK, Lana. Sintaksa i funkcionalni stilovi u *Gramatici hrvatskoga jezika* za gimnazije i visoka učilišta Josipa Silića i Ive Pranjkovića. 4/06, 42-47.
- SAMARDŽIJA, Marko. Riječ na predstavljanju *Gramatike hrvatskoga jezika* Josipa Silića i Ive Pranjkovića. 4/06, 48-50.

Broj 5, svibanj 2006.

Tema broja: XI. ŠOLJANOVI DANI U ROVINJU: KNJIŽEVNOST I MEDIJI

ĆURIĆ, Mate. Književnost je(st) medij. 5/06, 38-45.

GAVRAN, Zdravko. Mediji, književnost i istina. 5/06, 46-[51].

PETRAČ, Božidar. „Strašno lice ništavila“ – medij kao sredstvo represije. (Tragovima polemike Antun Šoljan – Goran Babić) 5/06, 52-59.

BOŠNJAK, Branimir. Književnost i medij radija – 80 godina plodonosne suradnje. 5/06, 60-[64].

ŠALAT, Davor. Utjecaj medija na novu hrvatsku poeziju – banalizacija ili mogućnost za kreativnu preobrazbu. 5/06, 65-69.

LIPOVČAN, Srećko. Je li „2 posto kulture“ više ili manje od „pola ure kulture“? 5/06, 70-[73].

PERIČIĆ, Denis. Književnost kao film, strip kao književnost. Fenomen povratne intermedijalnosti. 5/06, 74-[78].

Broj 6, lipanj 2006.

Tema broja: MONOTEIZAM: MONIZMI?

[UREDNIŠTVO]. Tema broja: Monoteizam: Monizmi? 6/06, 37.

SIMONITI, Iztok. Vjera i razum i vjera u razum. Preveo sa slovenskog Živko Gruden. 6/06, 38-62.

Broj 7/8, srpanj/kolovoz 2006.

Tema broja: HABSBURŠKA VLADAVINA HRVATSKOM

[UREDNIŠTVO]. Tema broja: Habsburška vladavina Hrvatskom. 7-8/06, 50.

KRNIĆ, Goran. Habsburška vladavina Hrvatskom i njezina slika u hrvatskoj književnosti nakon 1918. godine. 7-8/06, 51-66.

KOHLER, Gun-Britt. Utjecaj habsburške cenzure na književnost hrvatskoga Ilirizma. Preveo s njemačkog rukopisa Goran Krnić. 7-8/06, 67-87.

GRÜBEL, Rainer. Teatralicitet. Kraj Habsburga u dramskom ciklusu *Glembajevi* Miroslava Krleže. Preveo s njemačkog rukopisa Goran Krnić. 7-8/06, 88-113.

Broj 9, rujan 2006.

Tema broja: NOVAK

VELNIĆ, Davor. Tema broja: Novak. 9/06, 42-43.

PAVEŠKOVIĆ, Antun. Razgovor uvodni o pretpostavkama za tumačenje Novakovih *Mirisa...*, 9/06, 44-52.

- MAROEVIC, Tonko. Mirisi zla, novi roman. Pristupajući *Pristajanju* Slobodana Novaka. 9/06, 53-[58].
- ŠEPAROVIĆ, Nada. Veznik „i“ u pripovijetki *Badesa madre Antonija*. 9/06, 59-66.
- ŽIC, Igor. Između Slobodana Novaka i Hermana Rauchera. Tri kralja donose mirise, zlato i tamjan u ljeto '42 godine. 9/06, 67-76.
- MRDULJAŠ, Igor. Sažeta povijest predstave *Mirisi, zlato i tamjan*. Časno mjesto hrvatskoga glumišta. 9/06, 77-82.
- GAŠPAROVIĆ, Darko. Slobodan Novak, drama, kazalište. 9/06, 83-94.

Broj 10, listopad 2006.

Tema broja: *IDEOLOŠKA REDUKCIJA STVARNOSTI*

PERKOVIC, Vlatko. Ideološka redukcija stvarnosti. Sociologija poslijeratne hrvatske dramatike. 10/06, 33-57.

Broj 11, studeni 2006.

Tema broja: *MAĐARSKA, 1956.*

LUKAČ, Stjepan. Mađarska, 1956. 11/06, 28-30.

ILLYÉS, Gyula. Rečenica o tiraniji. Prijevod Enver Čolaković. 11/06, 31-37.

MÁRAI, Sándor. Andele s neba podi žureći se. Prijevod Helena Molnar. 11/06, 38-40.

CAMUS, Albert. Krv Mađara. Prijevod Kristina Katalinić. 11/06, 41-42.

ÖRKÉNY, István. Kavana Niagara. Prijevod Franciska Ćurković-Major. 11/06, 43-48.

PETRI, György. O Imre Nagyu. Prijevod Dinko Šokčević. 11/06, 49.

NAGY, Gáspár. Vječno ljeto: napunio sam 9 godina. Prijevod Stjepan Lukač. 11/06, 50.

MANN, Jolán. Komentari uz Krležine dnevničke bilješke o mađarskoj revoluciji 1956. 11/06, 51-67.

Broj 12, prosinac 2006.

Tema broja: *DOŽIVLJAJ PISANJA POEZIJE (Četvrti međunarodni pjesnički festival, 2006.)*

A. S. [Ante Stamać] [Uvodna riječ. Sudjeluju: Ewart Reder, Lana Derkač, Kristina Nikolovska, Ulrike Marie Hille, Hanus Kamban, Cécile Oumhani, Maja Gjerek, Zvonko Maković, Diana Burazer, Boiko Lambovski, Jakša Fiamengo, Ljerka Car Matutinović, Sigurd Helseth, Tae Ho Han, Mark O'Connor, Tomislav Marijan Bilosnić, Thachom Polyl Rajeevan, Desmond Egan, Luko Paljetak. Sve tekstove s kaseta „skinula“ je, prevela s engleskog te pripremila za tiskan Ana Janković, osim pjesme *Stara gospođa poezija* Ewarta Redera koju je preveo Ante Stamać] 12/06, 34-54.

Godište LXIII/2007.

Broj 1, siječanj 2007.

Tema broja: JANKO POLIĆ KAMOV

D. G. [Darko Gašparović] Tema broja: Janko Polić Kamov. 1/07, 34.

MACHIEDO, Mladen. Povratak Janku Poliću Kamovu. Appendix: Paul Éluard:

Identités/Identiteti. Preveo Mladen Machiedo. 1/07, 35-45.

ŠALAT, Davor. Osporavanje Biblije i osporavanje Biblijom u poeziji Janka Polića Kamova. 1/07, 46-[50].

BOŠNJAK, Branimir. Janko Polić Kamov i „neodrživost zbilje”. 1/07, 51-55.

ASINO, Rosalba. Na početku bijaše *Psovka* – ali samo na početku. 1/07, 56-62.

PETRAČ, Božidar. Putopisi Janka Polića Kamova. 1/07, 63-69.

BAČIĆ-KARKOVIĆ, Danijela. Kamov i Przybyszewski. 1/07, 70-77.

GAŠPAROVIĆ, Darko. Kamov i Dis. 1/07, 78-85.

Broj 2, veljača 2007.

Tema broja: TIN UJEVIĆ

A. S. [Ante Stamać] Tema broja: Neobjavljena povjesno–kulturološka studija Tina Ujevića. 2/07, 40-43.

UJEVIĆ, Tin. Keltska legenda u povijesti na Balkanu. 2/07, 44-63.

Broj 3, ožujak 2007.

Tema broja: KULTURA PROTIV BARBARSTVA

B. B. [Bosiljka Brlečić]. Tema broja: Kultura protiv barbarstva. 3/07, 42-43.

STEINER, George. „I nesreća je uzbudljiva” (Razgovor s Elisabeth Lévy, objavljen u tjedniku „Le Point”, 22. 11. 2002.). Izbor i prijevod Bosiljka Brlečić. 3/07, 44-48.

BOURETZ, Pierre. Blagoslov Babilona. [Preuzeto iz *Le Magazine littéraire* br. 454/2006. Izabrala i prevela Bosiljka Brlečić.] 3/07, 49-51.

STEINER, George. O prevodenju kao „ljudskoj sudbinii”. [Preuzeto iz *Le Magazine littéraire* br. 454/2006. Izabrala i prevela Bosiljka Brlečić.] 3/07, 52-[56].

DIEUDONNÉ, Manuel. George Steiner, poštarnica bitka. [Preuzeto iz *Le Magazine littéraire* br. 454/2006. Izabrala i prevela Bosiljka Brlečić.] 3/07, 57-[61].

TERRASSE, Jean-Marc. Ulazi i izlazi iz dvorca Modrobradog. [Preuzeto iz *Le Magazine littéraire* br. 454/2006. Izabrala i prevela Bosiljka Brlečić.] 3/07, 62-65.

DAUZAT, Pierre-Emmanuel. Uništenje Židova. [Preuzeto iz *Le Magazine littéraire* br. 454/2006. Izabrala i prevela Bosiljka Brlečić.] 3/07, 66-68.

FABRE, Florence. Onkraj dobra i zla, glazba. [Preuzeto iz *Le Magazine littéraire* br. 454/2006. Izabrala i prevela Bosiljka Brlečić.] 3/07, 69-73.

Broj 4, travanj 2007.

Tema broja: NE – UBILAŠTVU

M. M. [Milan Mirić] Tema broja: Ne – ubilaštvu. Uz knjigu Slavka Goldsteina: 1941. *Godina koja se vraća.* 4/07, 30-33.

- GROSS, Mirjana. Memorija i historija. 4/07, 34-37.
- BANAC, Ivo. Priča o dva sela u knjizi *1941. – Godina koja se vraća*. 4/07, 38-40.
- LOVRENOVIĆ, Ivan. Ima li Goldsteinov memento adresata? 4/07, 41-43.
- PUSIĆ, Eugen. Prilog raspravi o pretečama i posljedicama godine 1941. 4/07, 44-47.
- PEROVIĆ, Latinka. Povest o nepristajanju na zločine. Racionalno objašnjenje prošlosti u novoj knjizi Slavka Goldsteina. 4/07, 48-50.
- GRČIĆ, Marko. Vraća li se zaista godina 1941.? 4/07, 51-55.
- JERGOVIĆ, Miljenko. Odgovornost pred prošlošću. 4/07, 56-58.

Broj 5, svibanj 2007.

Tema broja: AVANTURA GENERATIVNE ANTROPOLOGIJE

PAVEŠKOVIĆ, Antun. Eric Gans i avantura generativne antropologije. 5/07, 37-47.

GANS, Eric / PAVEŠKOVIĆ, Antun. Razgovor o generativnoj antropologiji. S engleskog prevela Tatjana Pavešković. 5/07, 48-64.

GANS, Eric. Podrijetlo jezika. Formalna teorija reprezentacije (Uломак). Prijevod Zvjezdana Timet. 5/07, 65-76.

Broj 6, lipanj 2007.

Tema broja: SUDBINA HRVATSKE KNJIŽEVNOSTI KAO TRAJNE KULTURNE VRJEDNOSTI

B. P. [Božidar Petrač]: Tema broja: Sudbina hrvatske književnosti kao trajne kulturne vrijednosti. 6/07, 46.

SOLAR, Milivoj. Sudbina hrvatske književnosti... 6/07, 47-49.

BOŠNJAK, Branimir. Kako učiniti vidljivom „nevidiljivost“ knjige. 6/07, 50-52.

LIPOVČAN, Srećko. Između stihije tržnice i samorazumijevanja države. 6/07, 53-56.

PAVEŠKOVIĆ, Antun. Sudbina herostrata. 6/07, 57-60.

PETRAČ, Božidar. Bezdan virtualnih vrijednosti. 6/07, 61-63.

GAVRAN, Zdravko. Afirmatori i kontestatori danas. 6/07, 64-67.

MIRIĆ, Milan. Književnost i mali narod (teze). 6/07, 68-69.

Broj 7/8, srpanj/kolovoz 2007.

Tema broja: VLADAN DESNICA

A. P. [Antun Pavešković] Tema broja: Vladan Desnica. 7-8/07, 40-41.

VELNIĆ, Davor. Sukob na Desnici. 7-8/07, 42-57.

MEIĆ, Perina. *Proljeća Ivana Galeba* Vladana Desnice u procesu semioze. 7-8/07, 58-[72].

ŽIĆ, Igor. Razlika između hrvatskog i srpskog urbanog romana na primjeru Vladana Desnice i Dragoslava Mihailovića. 7-8/07, 73-82.

MILANJA, Cvjetko. Tri crne rupe. (*Vladan Desnica, Zimsko ljetovanje*). (Uломak iz veće cjeline) 7-8/07, 83-98.

- MUHOBERAC, Mira. Kraća proza Vladana Desnice. (O nekim aspektima igre žanrom: skica za ulaz). 7-8/07, 99-107.
- PERIČIĆ, Helena. Krivnja/izdaja/ideologija u Desničinoj drami *Ljestve Jakovljeve*. 7-8/07, 108-[122].
- MAROEVIĆ, Tonko. Aedov vid. Vladan Desnica kao stihotvorac. 7-8/07, 123-[128].
- PRICA, Čedo. U časna vremena. 7-8/07, 129-[141].

Broj 9, rujan 2007.

Tema broja: ANTE STAMAĆ: KRATAK OPIS HRVATSKOGA PJESNIŠTVA
STAMAĆ, Ante. Kratak opis hrvatskoga pjesništva. 9/07, 33-57.

Broj 10, listopad 2007.

Tema broja: ROLAND BARTHES

- TODOROV, Tzvetan. Posljednji Barthes. [Izabrala i prevela Bosiljka Brlečić] 10/07, 42-47.
- SOLLERS, Philippe. Barthesova istina. [Izabrala i prevela Bosiljka Brlečić] 10/07, 48-51.
- KRISTEVA, Julia. O pisanju kao stranosti i nasladi. [Izabrala i prevela Bosiljka Brlečić] 10/07, 52-[57].
- GENETTE, Gérard. Vrt na Adouru. [Izabrala i prevela Bosiljka Brlečić] 10/07, 58-60.
- MARTY, Éric. O Fragmentima ljubavnog diskursa. [Izabrala i prevela Bosiljka Brlečić] 10/07, 61-81.
- [BARTHES, Roland.] *Roland Barthes o Rolandu Barthesu*. Izabrala i prevela Bosiljka Brlečić. 10/07, 82-91.

Broj 11, studeni 2007.

Tema broja: FENOMEN ZAGORKA

- TIMET, Zvjezdana. U iščekivanju *happyenda*. 11/07, 45-49.
- MATOŠ, Antun Gustav. Krvavica. 11/07, 50-[51].
- MATOŠ, Antun Gustav. Djevica Orleanska. 11/07, 52-54.
- ŽIGO, Lada. U povodu 50-godišnjice smrti. 11/07, 55-[59].
- MATOŠ, Antun Gustav. Dužnosti publike. 11/07, 60-64.
- DONAT, Branimir. Zagorka na tragu Šenoe, Tomića i Gjalskog. 11/07, 65-73.
- BLAŽIĆ, Jasmina. Zaroniti u bajku i opasnost. 11/07, 74-78.

Broj 12, prosinac 2007.

Tema broja: BOG

- A. P. [Antun Pavešković] Tema broja: Bog. 12/07, 33-[34].
- BARTLETT, Andrew. Tri dokaza za postojanje Boga. Prevela Anamarija Vranješ Vučinić. 12/07, 35-[59].

Godište LXIV/2008.

Broj 1, siječanj 2008.

Tema broja: WINFRIED NÖTH

A. S. [Ante Stamać] Tema broja: Winfried Nöth. 1/08, 38-39.

NÖTH, Winfried. Zašto su slike znakovi. S engleskog preveo Ante Stamać. 1/08, 40-53.

NÖTH, Winfried. Samoreferencija u medijima. S engleskog preveo Ante Stamać. 1/08, 54-66.

Broj 2, veljača 2008.

Tema broja: DEKLARACIJA...

KATIĆIĆ, Radoslav. Deklaracija i jezikoslovje. 2/08, 38-[48].

KUNA, Branko. Značenje Deklaracije danas. 2/08, 49-[57].

PETI, Mirko. Jezik kojim je pisana Deklaracija. 2/08, 58-62.

ČIZMIĆ, Ivan. Deklaracija o nazivu i položaju hrvatskoga književnog jezika i njenim odjek u hrvatskoj političkoj emigraciji. 2/08, 63-71.

MOGUŠ, Milan. Značenje Deklaracije u povijesti hrvatskoga jezika. 2/08, 72-77.

BELAJ, Branimir. Nekoliko napomena o zadacima jezikoslovne kroatistike danas. 2/08, 78-86.

Broj 3, ožujak 2008.

Tema broja: LATINSKOAMERIČKA KNJIŽEVNOST DANAS

POLIĆ BOBIĆ, Mirjana. Književnost Dalekog Zapada, ili, još jednom *nova hispanskoamerička proza*. 3/08, 28-32.

PARTIDA, Eugenio. O komercijalizaciji i pseudokulturi u latinskoameričkoj književnosti XX. stoljeća. Odabrala i prevela Mirjana Polić Bobić. 3/08, 33-[42].

NOGUEROL, Francisca. Pripovijedati preko granica. Odabrala i prevela Mirjana Polić Bobić. 3/08, 43-55.

VOLPI, Jorge; URROZ, Eloy; PADILLA, Ignacio; CHÁVEZ CASTAÑEDA, Ricardo; PALOU, Miguel Angel. Manifest *Crack-a*. Tekstove izabrala i prevela Mirjana Polić Bobić. 3/08, 56-69.

Broj 4, travanj 2008.

Tema broja: FAK

PINTARIĆ, Jadranka. FAK – slijed nastanka i nestanka. 4/08, 42-49.

ŽIC, Igor. Neke dvojbe oko FAK-a... Ili o početku i kraju XX. stoljeća u hrvatskoj književnosti. 4/08, 50-66.

ŽIC, Igor. FAK – slučaj Miljenka Jergovića. 4/08, 67-81.

Broj 5, svibanj 2008.

Tema broja: ISTINA U LJUBAVI

[UREDNIŠTVO]. Tema broja: Istina u ljubavi. 5/08, 40.

ŽUŽUL, Ante. Riječi nadahnute evanđeljem. 5/08, 41-42.

VUKŠIĆ, Tomo. Kršćanstvo naspram totalitarnih ideologija i režima. Razmišljanja u povodu knjige kardinala Josipa Bozanića *Istina u ljubavi*. 5/08, 43-56.

JURČEVIĆ, Josip. Mjesta – simboli. Uz knjigu kardinala Josipa Bozanića *Istina u ljubavi*. 5/08, 57-67.

PULJIĆ, Želimir, mons. dr. Propovijedi – spomen budućeg života. 5/08, 68-71.

BRATULIĆ, Josip. Nagovor na čitanje propovijedi. 5/08, 72-75.

PINTARIĆ, Nedjeljko. Preslagivanje govora o istini. 5/08, 76-78.

Broj 6, lipanj 2008.

Tema broja: *KOSOVSKO PITANJE*

ČEBOTAREV, Andrej. Zašto Rusija ne priznaje jednostrano proglašenje neovisnosti Kosova? 6/08, 29-65.

Broj 7/8, srpanj/kolovoz 2008.

Tema broja: *MARIN DRŽIĆ*

A. S. [Ante Stamać] Tema broja: Marin Držić. 7-8/08, 33.

KVRGIĆ, Pero. Od „zakulisnog” gledanja do čitanja i igranja Držićeve komedije. 7-8/08, 34-39.

SRŠEN, Matko. Držićev „Pomet-teatar” pod rasvjetom milanskog otkrića. 7-8/08, 40-52.

STAMAĆ, Ante. Dundo Maroje u europskoj Kuli babilonskoj. 7-8/08, 53-56.

PALJETAK, Luko. Marin versus Marin. (Komediola) 7-8/08, 57-63.

PAVEŠKOVIĆ, Antun. Trojica nazbilj, pokoji nahvao. 7-8/08, 64-68.

GRLJUŠIĆ, Ivan. Držićev zlatni san. 7-8/08, 69-75.

Broj 9, rujan 2008.

Tema broja: *IVAN KUŠAN*

CRNKOVIĆ, Zlatko. Ivan Kušan, prevoditelj i urednik. 9/08, 35-38.

MAROEVIĆ, Tonko. Dar slikara, rad pripovjedača. (Likovni profil Ivana Kušana). 9/08, 39-42.

MEDIMOREC, Miroslav. Moja suradnja s piscem Ivanom Kušanom. 9/08, 43-53.

MRDULJAŠ, Igor. *Riječ koja se čuje* Ivana Kušana. 9/08, 54-56.

PAVEŠKOVIĆ, Antun. Kušan – prozaik „za odrasle”. 9/08, 57-60.

STAMAĆ, Ante. Četveroslojnost Kušanova djela. 9/08, 61-65.

TEŽAK, Dubravka. Kušanovo mjesto u razvoju hrvatske dječje književnosti. 9/08, 66-71.

ZALAR, Diana. Ivan Kušan kao spisateljski *homo ludens*. 9/08, 72-80.

Broj 10, listopad 2008.

Tema broja: „*DEKLARACIJA*” U EMIGRANTSkom TISKU

Priredio Nikica Mihaljević.

MIHALJEVIĆ, Nikica. Za vratima domovine. 10/08, 50-84.

Broj 11, studeni 2008.

Tema broja: PETAR SELEM

[UREDNIŠTVO]. Tema broja: Petar Selem. 11/08, 51.

VUKOVIĆ, Siniša. Petar Selem kao operni redatelj. Operološka zrnca na primjeru knjige *Doba režije*. 11/08, 52-64.

MATEVSKI, Mateja. Život posvećen kazalištu. S makedonskog prevela Jelena Lužina. 11/08, 65-70.

LUŽINA, Jelena. Recondita armonia ili teatralika Petra Selema (predgovor makedonskom izdanju izbora Selemovih tekstova, sabranih u knjizi Doba na režijata / Doba režije, izdanje Matice makedonske, Skoplje, 2007.) 11/08, 71-82.

Broj 12, prosinac 2008.

Tema broja: TRANSCENDENTALNA ANTROPOLOGIJA

BURGER, Hotimir. Transcendencija u imanenciju. (Helmuth Plessner i zamisao transcendentalne antropologije.) 12/08, 26-67.

Godište LXV/2009.

Broj 1, siječanj 2009.

Tema broja: HENRI BERGSON

A. S. [Ante Stamać] Tema broja: Henri Bergson. 1/09, 33-34.

VARJAČIĆ, Marijan. Put prema životu. (Uz 150. obljetnicu rođenja Henria Bergsona (1859 – 2009)). 1/09, 35-49.

RUSSEL, Bertrand. Bergsonova filozofija. Preveo s engleskog Dražen Cukina. 1/09, 50-66.

Broj 2, veljača 2009.

Tema broja: PJESME

STAMAĆ, Ante. Uvod. [Tema broja: Pjesme.] 2/09, 28-29.

DIMNJAKOVIĆ, Janko. Personae et latinitates. (1991 – 93). 2/09, 30-32.

DUGEĆ, Malkica. 10 pjesama. 2/09, 33-39.

DŽAKULA, Franjo. Monolog. 2/09, 40-45.

HUSIĆ, Zvonimir. Sanjajući anđela. 2/09, 46-50.

ZUBAC-IŠTUK, Ruža. Obilježena prstenom Božjim. 2/09, 51-55.

IVANKOVIĆ, Josip. Igrive pjesme. 2/09, 56-59.

JENDRIČKO, Slavko. Sanjaš mi iza leđa. 2/09, 60-63.

MARETIĆ, Tomislav. Haiku (iz neobjavljene zbirke *Leptir nad pučinom*). 2/09, 64-66.

POSTRUŽNIK, Ana. Oaza samoće. 2/09, 67-71.

RABAR, Josip Sanko. Dani s Njofrom (izbor). 2/09, 72-76.

VUČINIĆ, Miodrag. Pjesme. 2/09, 77-81.

ZUBOVIĆ, Sonja. Jeka. 2/09, 82-86.

Broj 3, ožujak 2009.

Tema broja: HRVATSKO PROLJEĆE

MIHALJEVIĆ, Nikica. Hrvatsko proljeće u emigrantskim glasilima. 3/09, 30-64.

Broj 4, travanj 2009.

Tema broja: OPĆA POVIJEST GLAZBE

Priredila Sanja Majer-Bobetko.

MAJER-BOBETKO, Sanja. Tema broja: Opća povijest glazbe. 4/09, 34-36.

TUKSAR, Stanislav. Niz „Opća povijest glazbe”, Hrvatsko muzikološko društvo, 2004 – 2008. 4/09, 37-44.

DOLINER, Gorana. Jacques Chailley: *Povijest glazbe srednjega vijeka*. Prevela Jelena Knešaurek Carić. 4/09, 45-47.

STIPČEVIĆ, Ennio. Howard M. Brown – Louise K. Stein: *Glazba u renesansi*.

Preveo Stanislav Tuksar. 4/09, 48-50.

ĆURKOVIĆ, Ivan. Claude V. Palisca: *Barokna glazba*. Preveo Stanislav Tuksar. 4/09, 51-54.

KATALINIĆ, Vjera. Peter Rummenhöller: *Glazbena pretklasika*. Preveo Sead Muhamedagić. 4/09, 55-56.

KATALINIĆ, Vjera. Giorgio Pestelli: *Doba Mozarta i Beethovena*. Prevela Vesna Oblak-Juranić. 4/09, 57-59.

ĆURKOVIĆ, Ivan. Carl Dahlhaus: *Glazba 19. stoljeća*. Preveo Sead Muhamedagić. 4/09, 60-62.

STEFANIJA, Leon. Hermann Danuser: *Glazba 20. stoljeća*. Preveo Nikša Gligo. Preveo sa slovenskoga A. S. [Ante Stamać]. 4/09, 63-65.

Broj 5, svibanj 2009.

Tema broja: JADRANSKI PRIJEPOR

A. S. [Ante Stamać] Tema broja: Jadranski prijepor. 5/09, 52-53.

RUDOLF, Davorin. O državnoj granici između Republike Hrvatske i Republike Slovenije. 5/09, 54-66.

VIDAS, Davor. Jadransko more. (Govor na predstavljanju knjige *Hrvatsko-slovensko razgraničenje – međunarodno pravo je crta ispod koje se ne ide*, u Ilirskoj dvorani u Zagrebu, 22. travnja 2009.) 5/09, 67-80.

Broj 6, lipanj 2009.

Tema broja: GENERATIVNA ANTROPOLOGIJA I FRANCUSKI SONET

HUDSON, Robert J. Clément Marot i „izum” francuskog soneta: inovacija lirskog imperativa u renesansnoj Francuskoj. Preveo Dražen Cukina. 6/09, 38-65.

Broj 7/8, srpanj/kolovoz 2009.

Tema broja: POLITOLOŠKE ISKOPINE

MIHALJEVIĆ, Nikica. Gledišta iz emigracije o hrvatskoj državnosti. 7-8/09, 84-127.

Broj 9, rujan 2009.

Tema broja: STVARALAČKA BIT JEZIKA

BURGER, Hotimir. Stvaralačka bit jezika: riječi, osobe i stvari, i njihovi odnosi.

9/09, 43-76.

Broj 10, listopad 2009.

Tema broja: BRAĆA HUMBOLDT

A. S. [Ante Stamać] Tema broja: Braća Humboldt. Životopis Wilhelma von Humboldta. 10/09, 36-37.

BERGLAR, Peter. Wilhelm von Humboldt danas. Preveo Ante Stamać. 10/09, 38-45.

KLEMENČIĆ, Mladen. Životopis Alexandra von Humboldta. 10/09, 46-51.

HUMBOLDT, Wilhelm von. O raznolikosti gradbe ljudskih jezika i o njezinu utjecaju na duhovni razvoj čovječanstva (ulomak). Preveo Ante Stamać. 10/09, 52-71.

Broj 11, studeni 2009.

Tema broja: KNJIŽEVNOST I DRAMA DANAS

A. J. Č. [Ana Janković Čikos] Tema broja: Književnost i drama danas. 11/09, 45.

BLACK, Cheryl. „A“ kao autsajder: potpuno poniženje i kulturna kritika u dramma crvenog slova Suzan-Lori Parks. Preveo Andy Jelčić. 11/09, 46-56.

ELSON, John. Jezik, urotništvo i globalizacija. Preveo Ante Stamać. 11/09, 57-60.

ROARK, Carolyn D. Žrtva bez krvi: alternative pogibeljnu pozivanju na mučeništvo u suvremenom kazalištu. Preveo Ante Stamać. 11/09, 61-68.

MALARCHEK, Jay. Univerzalna binarna napetost komedije. Prevela Ana Janković Čikos. 11/09, 69-73.

PERIČIĆ, Helena. Dramatičnost nuđenja dramskog. 11/09, 74-82.

ŠARČEVIĆ, Lucija. Recepција drame Mire Gavrana u SR Njemačkoj. 11/09, 83-87.

TROJAN, Ivan. Poveznica između Hauptmannovih socijalnih drama i suvremenog hrvatskog dramskog pisma. 11/09, 88-94.

Broj 12, prosinac 2009.

Tema broja: MILIVOJ SLAVIČEK

PETRAČ, Božidar. Milivoj Slaviček dvadeset godina poslije. 12/09, 41-45.

MILANJA, Cvjetko. Jezik svijeta stvari. 12/09, 46-49.

BOŠNJAK, Branimir. Milivoj Slaviček: poezija na razdjelnici putova. 12/09, 50-54.

GOLUB, Ivan. Milivoju Slavičeku pjesniku za 80. rođendan. 12/09, 55-56.

MACHIEDO, Mladen. Poslje (barem) 33 godine. 12/09, 57-62.

Godište LXVI/2010.

Broj 1, siječanj 2010.

Tema broja: NOVO TUMAČENJE

PAVEŠKOVIĆ, Antun. Generativna hermeneutika. 1/10, 28-31.

NELSON, Sylvie. Kraj kritike. Preveo Dražen Cukina. 1/10, 32-45.

GANS, Eric. Hermeneutika. Preveo Dražen Cukina. 1/10, 46-50.
KATZ, Adam. Estetika, sveto i originarni modernitet. Preveo Dražen Cukina. 1/01,
51 59.

Broj 2, veljača 2010.

Tema broja: EZRA POUND: STOLJEĆE PJESNIČKE PEDAGOGIJE
GRČIĆ, Marko. Potraga za izvorima. 2/10, 46-50.
POUND, Ezra. Pogled unatrag. S engleskoga preveo Marko Grčić. 2/10, 51-61.
POUND, Ezra. Ozbiljni umjetnik. S engleskoga preveo Marko Grčić. 2/10, 62-76.
POUND, Ezra. Tradicija. S engleskoga preveo Marko Grčić. 2/10, 77-79.
POUND, Ezra. Stalno propovijedanje rulji. S engleskoga preveo Marko Grčić.
2/10, 80-81.

Broj 3, ožujak 2010.

Tema broja: DVije OBLJETNICE
JURE KAŠTELAN (1919 – 1990)
PETRAČ, Božidar. Pjesnik mitske snage. 3/10, 21-23.
GRČIĆ, Marko. Jure Kaštelan i Biblija 1968. 3/10, 24-27.
BEŠLIĆ, Milan. Skice i nacrti Ede Murtića za spomenik Juri Kaštelanu. 3/10,
28-30.
IVAN TRNSKI (1819 – 1910)
KRNIĆ, Goran. Prvi predsjednik DHK, Ivan Trnski – nacrt životopisa. 3/10,
31-40.
ČORKALO, Katica. Pripovjedač Trnski. 3/10, 41-52.

Broj 4, travanj 2010.

Tema broja: CARMEN MISERABILE NADBISKUPA ROGERIJA
ROGERIJ, nadbiskup. Pismo magistra Rogerija uz žalosnu pjesmu, o tome kako
su Tatari uništili Ugarsko kraljevstvo, koja je napisana za štovanoga gospodina
Ivana, biskupa peštanske crkve, sretno počinje. [S latinskoga preveo i bilješkama
popratio Mirko Sardelić.] 4/10, 47-74.
SARDELIĆ, Mirko. Pogovor. 4/10, 75-100.

Broj 5, svibanj 2010.

Tema broja: USUSRET 50-oj OBLJETNICI „RAZLOGA”
MIRIĆ, Milan. O „Razlogu” posve osobno, ispovjedno. 5/10, 42-92.

Broj 6, lipanj 2010.

Tema broja: FRANGEŠOVO NASLJEĐE
NEMEC, Krešimir. Ivo Frangeš i konstrukcija hrvatskog književnog kanona. 6/10,
39-43.
ŠICEL, Miroslav. Frangešov Kranjčević. 6/10, 44-47.
JELČIĆ, Dubravko. Književnost o književnosti (na marginama znanstveno-kritičke
i eseističke proze Ive Frangeša). 6/10, 48-51.

BOTICA, Stipe. Ivo Frangeš i hrvatska usmena književnost i tradicijska kultura.

6/10, 52-61.

ČORKALO JEMRIĆ, Katica. Frangeš, slavonistika i tema Tadijanović. 6/10, 62-67.

PALJETAK, Luko. Ivo Frangeš ili misliti Dubrovnik. 6/10, 68-69.

PETRAČ, Božidar. Talijanske teme Ive Frangeša. 6/10, 70-75.

Broj 7/8, srpanj/kolovoz 2010.

Tema broja: *NAGRADE UDRUGE „PASIONSKA BAŠTINA” ZA 2010.*

ČONDRIĆ, Drago. *Golgota, Golgota!* 7-8/10, 56-91.

KARLOVIĆ, Roman. *Razgovori u Jeruzalemu.* 7-8/10, 92-116.

BILOSNIĆ, Tomislav Marijan. *Križni put.* 7-8/10, 117-139.

Broj 9, rujan 2010.

Tema broja: *IGOR ZIDIĆ – 70 GODINA ŽIVOTA*

ZIDIĆ, Igor. Pjesme. 9/10, 44-54.

BEŠLIĆ, Milan. Skica za portret Igora Zidića. 9/10, 55-61.

STAMAĆ, Ante. „A sa svih strana trusila se zemlja...“ (opaske o pjesništvu Igora Zidića). 9/10, 62-67.

Broj 10, listopad 2010.

Tema broja: *MAKEDONSKI KNJIŽEVNI SIGNALI*

ANDONOVSKI, Venko. Makedonska proza između bogomilskih impulsa i teodiceje. 10/10, 42-51.

TODOROVSKI, Gane. *Zadarski rukopisi.* Prepjevi s makedonskog Miro Grubić. 10/10, 52-56.

BAČIĆ-KARKOVIĆ, Danijela. Homo sum – nihil humani a me alienum puto. Uz roman *Tijelo za grijeħ* Vasila Tocinovskoga, Biblioteka *Književno pero*, HKD, Rijeka, 2009. 10/10, 57-65.

ACEVSKA, Vesna. Pjesme. Preveo i bilješkom popratio Borislav Pavlovski. 10/10, 66-77.

STOJČEVSKI, Sande. Uzda od zvijezde. Preveo i bilješkom popratio Borislav Pavlovski. 10/10, 78-87.

Broj 11, studeni 2010.

Tema broja: *NOVO KAJKAVSKO KAZALIŠTE*

VARJAČIĆ, Marijan. Kazalište i jezik. Uspomeni Tomislava Lipljina. 11/10, 34-53.

GADAMER, Hans-Georg. Domovina i jezik (1992). S njemačkog preveo Dubravko Torjanac. 11/10, 54-59.

Broj 12, prosinac 2010.

Tema broja: *BIBLIOGRAFIJA REPUBLIKE LIX./2003 – LXVI./2010.*

BATINIC, Ana. Bibliografija Republike LIX./2003 – LXVI./2010. 12/10, 37-145

Autorsko kazalo

A

A. B. v. Batinić, Ana
ACEVSKA, Vesna 92, 128
A. J. Č. v. Janković Čikos, Ana
ALLÈGRE, Claude 97, 113
ANDONOVSKI, Venko 90, 128
ANDRIĆ, Ivo Mijo 58, 64
ANDRIĆ, Stanko 64
ANDRILOVIĆ, Vlado 58
ANIĆ, Višnja 58
A. P. v. Pavešković, Antun
ARALICA, Ivan 58
A. S. v. Stamać, Ante
ASINO, Rosalba 41, 119
AUBURGER, Leopold 96, 115
AUSLÄNDER, Rose 90

B

BABIĆ-VIŠNJIĆ, Snježana 41
BAČIĆ-KARKOVIĆ, Danijela 89, 90,
119, 128
BAGIĆ, Krešimir 96
BAINBRIDGE, Beryl 94, 108
BAJUK, Lidija 47
BAKOVIĆ, Stanko 47
BALDINI, Eraldo 94, 111
BALOG, Zvonimir 39, 47
BANAC, Ivo 97, 120
BANAŠ, Leopoldina-Veronika 64
BARAS, Frano 62
BARBIERI, Veljko 62
BARNES, Julian 94, 108
BARTHES, Roland 90, 121
BARTLETT, Andrew 97, 121
BARTOLIĆ, Zvonimir 41, 116
BATINIĆ, Ana 37, 39, 41, 64, 129
BATINIĆ, Mia 97
BATUŠIĆ, Nikola 62, 115
BAUER, Ludwig 47, 58

BAZINA, Mario 58
B. B. v. Bošnjak, Branimir
BEGIĆ, Vanesa 64
BEGOVIĆ, Sead 64, 65
BELAJ, Branimir 96, 122
BELJAN, Iva 65
BENNI, Stefano 94, 111
BENOVIĆ, Ljubica 47
BERGAN, Sjur 104, 113
BERGLAR, Peter 97, 126
BERNIERES, Louis de 94, 108
BEŠLIĆ, Milan 41, 65, 97, 127, 128
BIJAČ, Enerika 47
BILOSNIĆ, Tomislav Marijan 41, 47,
58, 65, 128
BISKUPOVIĆ, Alen 65
BLACK, Cheryl 90, 126
BLACK, Max 40, 110
BLAŽEVIĆ-KRIETZMAN, Neda
Miranda 62
BLAŽIĆ, Jasmina 41, 121
BOBNJARIĆ, Iris 47
BOFFETTI, Jason 97
BOGIŠIĆ, Rafo 41
BOKO, Jasen 41, 98, 112, 116
BÖLL, Heinrich 94
BONIĆ, Tomislav 98, 112
BORGES, Jorge Luis 90, 115
BOROZAN, Nenad Valentin 47
BOŠKOVIĆ, Ivan J. 41, 66, 108
BOŠNJAK, Branimir 41, 48, 66, 67,
90, 113, 117, 119, 120, 126
BOTICA, Stipe 41, 128
BOURETZ, Pierre 98, 119
BOŽANIĆ, Joško 62, 116
BOŽIČEVIĆ, Ivan 67
BOŽIĆ, Dragan 58
B. P. v. Petrač, Božidar
BRATULIĆ, Josip 98, 123

- BREŠAN, Ivo 58
- BREŠIĆ, Vinko 41, 67, 113, 116
- BREZAK-STAMAĆ, Dubravka 41, 67, 116
- BREZINŠČAK BAGOLA, Božidar 58, 59, 62
- BRKIĆ, Mirna 67
- BRKLJACIĆ, Mario 48
- BRLEČIĆ, Bosiljka 90, 119
- BRLENIĆ VUJIĆ, Branka 67
- BRLOBUŠ, Krešimir 98
- BRNARDIĆ, Ana 48
- BRNČIĆ, Jadranka 40
- BRODSKI, Josif 91
- BUFALINO, Gesualdo 94, 111
- BUJ, Vinko 59
- BUONARROTI, Michelangelo 93
- BURGER, Hotimir 98, 113, 124, 126
- C**
- CAMUS, Albert 95, 118
- CAR MATUTINOVIĆ, Ljerka 48, 59, 67, 91, 111
- CELA, Camilo José 91, 115
- CHÁVEZ CASTAÑEDA, Ricardo 95, 122
- CIGLAR, Želimir 67
- CINDORI, Ružica 48
- CIORAN, Emil M. 91, 95, 115
- COHA, Suzana 68
- CREPET, Paolo 94, 111
- CRNKOVIĆ, Zlarko 41, 123
- Č**
- ČALE FELDMAN, Lada 68
- ČEBOTAREV, Andrej 98, 123
- ČIZMIĆ, Ivan 96, 122
- [ČLANOVI DHK] 98
- ČONDRIĆ, Drago 48, 128
- ČORKALO, Katica v. Čorkalo Jemrić, Katica
- ČORKALO JEMRIĆ, Katica 41, 42, 68, 127, 128
- Ć**
- ĆULAVKOVA, Katica 91, 109
- ĆURIĆ, Mate 40, 117
- ĆURKOVIĆ, Ivan 98, 125
- D**
- DAMJANOVIĆ, Stjepan 68
- DANOLIĆ, Josip 68
- DAUZAT, Pierre-Emmanuel 98, 119
- DE ERICE Y GÓMEZ ACEBA, Alvaro Sebastian 98, 114
- DEKANOVIĆ, Ivo 48
- DE LUCA, Erri 94, 111
- DENEGRI, Ješa 98, 110
- DERKAČ, Lana 48, 49
- DERRIDA, Jacques 98
- DESPOT, Branko 69
- DETTONI, Dubravko 49
- DETTONI-DUJMIĆ, Dunja 42, 49, 69
- D. G. v. Gašparović, Darko
- DÍAZ ETEROVIC, Ramón 94
- DICKINSON, Emily 93
- DIEUDONNÉ, Manuel 98, 119
- DIMNJAKOVIĆ, Janko 49, 59, 124
- DOBROVŠAK, Ljiljana 98, 114
- DOLINER, Gorana 98, 125
- DONAT, Branimir 42, 121
- DRAGOJEVIĆ, Danijel 49
- DRAŽIĆ, Sanja 98, 112
- DUBRAVSKI, Zvonimir 59
- DUGEĆ, Malkica 49, 124
- DUJIĆ, Lidiya 49, 69
- DŽ**
- DŽAKULA, Franjo 49, 124
- D**
- DURETIĆ, Nikola 49, 59, 63, 91, 108
- E**
- ECO, Umberto 96
- EGAN, Desmond 93
- ELIAS-BURSAĆ, Ellen 89, 115
- ELIOT, Thomas Stearns 93

- ELSMOM, John 95, 126
 ENZENSBERGER, Hans Magnus 93,
 95
- F**
 FABRE, Florence 99, 119
 FABRIO, Nedjeljko 99
 FALSKI, Maciej 42
 FERLUGA-PETRONIO, Fedora 89
 FERRARI, Silvio 42
 FIAMENGO, Jakša 49, 69, 99, 112
 FRANGEŠ, Ivo 42
 FUENTES, Carlos 91, 114
- G**
 GADAMER, Hans-Georg 99, 128
 GANS, Eric 99, 109, 120, 127
 GANZA, Mate 49
 GAŠPAROVIĆ, Darko 42, 63, 89, 110,
 118, 119
 GAVRAN, Miro 99, 113
 GAVRAN, Zdravko 40, 42, 69, 117,
 120
 GEHLEN, Arnold 99
 GEIGER, Vladimir 89
 GENETTE, Gérard 91, 121
 GERIĆ, Vladimir 96
 GIRARD, René 99, 109, 111
 GJEREK LOVREKOVIĆ, Maja v.
     Gjerek, Maja
 GJEREK, Maja 50
 GJURIĆ, Stanka 50
 GLAVURTIĆ, Miro 50
 GLIGO, Nikša 99, 116
 GLIGORA, Dragan 43
 GOLUB, Ivan 42, 50, 63, 99, 114, 120
 GÓMEZ DE LA SERNA, Ramón 95
 GRACIN, Juraj 59
 GRBA, Marko 50
 GRČIĆ, Marko 42, 91, 99, 120, 127
 GRGIČEVIĆ, Marija 99, 115
 GRGIĆ, Kristina 69
 GRLJUŠIĆ, Ivan 42, 59, 123
 GROSS, Mirjana 99, 120
- GRÜBEL, Rainer 42, 96, 115, 117
 GRUBIŠIĆ, Vinko 69
 GRÜNBEIN, Durs 93
 GUNESKERA, Romesh 95, 108
- H**
 [HAIBEL, Sofija] 99
 HAIDEGGER, Christine 91
 HANZLOVSKY, Mladen 42, 63, 69,
 99
 HASANBEGOVIĆ, Zlatko 99, 114
 HEGEDUŠIĆ JELEN, Mirjana 50
 HEIDEGGER, Martin 99
 HERCIGONJA-MIKŠIK, Edita 96
 HLJEBNIKOV, Velimir 93
 HOFMANN, Kurt 91
 HORVAT, Ana 59
 HRASTE, Katarina 99
 HROVAT, Boris B. 42, 59, 63, 69, 70,
 100
 HUDEČEK, Lana 70, 96, 117
 HUDSON, Robert J. 91, 125
 HUMBOLDT, Wilhelm von 96, 126
 HUSIĆ, Zvonimir 50, 124
- I**
 ILES, Tatjana 70
 ILIĆ, Nedo Domenico 50
 ILLYÉS, Gyula 93, 118
 ISHIGURO, Kazuo 95, 108
 IVANDA, Ivan 50
 IVANIŠEVIĆ, Đurđica 51, 111
 IVANIŠIN, Nikola 63, 100
 IVANKOVIĆ, Josip 51, 124
 IVELJIĆ, Nada 59
- J**
 JAGIĆ, Branka 51
 JAGIĆ, Dorta 59
 JAKOBOVIĆ FRIBEC, Slavica 42, 70
 JANKOVIĆ ČIKOS, Ana 39, 126
 JANJIĆ, Ivan 51
 JELAČIĆ BUŽIMSKI, Dubravko 59,
 100

- JELČIĆ, Dubravko 42, 128
 JELUŠIĆ, Božica 42, 51, 59, 63, 100
 JEMBRIH, Ivica 51, 111
 JENDRIČKO, Slavko 51, 52, 111, 124
 JERGOVIĆ, Miljenko 100, 120
 JEŽIĆ, Mislav 70
 JIRSAK, Predrag 52, 59, 70
 JOGIĆ, Esad 52, 59, 116
 JÓKAI, Anna 95
 JONKE, Mladen 100
 JURČEVIĆ, Josip 100, 123
 JURIČIĆ, Antonio 42
 JURIČIĆ, Vedrana 100, 116
 JURIĆ, Davor 59
- K**
 KAJAN, Ibrahim 95
 KARLOVIĆ, Roman 52, 63, 70, 91,
     100, 113, 114, 128
 KATALINIĆ, Vjera 100, 101, 116, 125
 KATIČIĆ, Radoslav 96, 122
 KATZ, Adam 101, 127
 KAVELJEVIĆ, Nedjeljko 52
 KLARIĆ, Ivan 52, 59
 KLARIĆ, Kazimir 59
 KLEMENČIĆ, Mladen 101, 126
 KLJENAK, Mladen 59
 KNEŽEVIĆ, Sanja 70, 101
 KNEŽEVIĆ, Željko 52
 KOHLER, Gun-Britt 42, 117
 KOŁAKOWSKI, Leszek 101
 KOLAR, Mario 70
 KOLUMBIĆ, Tin 59, 60
 KONSTANTINOV-DŽINOT, Jordan
     Hadži 93
 KOPREK, Ivan 101, 114
 KORDIĆ, Zdravko 52
 KOROMAN, Veselko 52
 KOŠ, Julija 101, 114
 KOVAC, Emilija 52, 60
 KOVAČ, Zvonko 52
 KOVAČEVIĆ, Hrvoje 70
 KOVAČEVIĆ, Tomislav 52, 53, 111
 KRALJIĆ, Nikola 53
- KRANJEC, Mario 53
 KRELJA, Petar 101, 112
 KRISTEVA, Julia 91, 121
 KRMPOTIĆ, Vesna 53
 KRNIĆ, Goran 42, 117, 127
 KRŠUL, Zoran 53, 111
 KUNA, Branko 70, 96, 122
 KUPRIJANOV, Vjačeslav 93, 96, 115
 KUŠAN, Ivan 60
 KUTNJAK, Ivan 70
 KVRCIĆ, Pero 101, 123
- L**
 LAUŠIĆ, Jozo 62, 108
 LAY, Stephen 101, 113
 LEFORT, Guy 99, 109
 LÉGER, Thierry 91
 LEHPAMER, Marko 62, 63
 LETICA, Slaven 101
 LEVANIĆ, Stella 53
 LICE, Stjepan 53, 109
 LIPOVČAN, Srećko 43, 70, 71, 101,
     110, 116, 117, 120
 LISAC, Josip 71, 96, 97
 LIVELY, Penelope 95, 108
 LLAMAZARES, Julio 95
 LONČAR, Duško 71
 LOVRENČIĆ, Željka 91, 92, 114
 LOVRENOVIĆ, Ivan 101, 120
 LOVRić, Fabijan 43, 71, 72
 LUČIN, Bratislav 72
 LUKAČ, Stjepan 89, 101, 110, 118
 LUKEŽIĆ, Irvin 89, 112
 LUKIĆ, Milica 101
 LUKŠIĆ, Irena 60
 LUŽINA, Jelena 101, 124
- LJ**
 LJUBIĆ, Lucija 72
- M**
 MACHIEDO, Mladen 43, 53, 91, 95,
     110, 119, 126
 MACHIEDO, Višnja 63, 72

- MAĐER, Miroslav Slavko 43, 53, 63, 72, 101
MAJDAK, Zvonimir 60
MAJER-BOBETKO, Sanja 101, 116, 125
MAJETIĆ, Alojz 53, 60
MAJIĆ, Ivan 72
MAJIĆ, Vlatko 54
MALARCHER, Jay 40, 126
MANN, Jolán 96, 118
MANN, Thomas 91, 115
MÁRAI, Sándor 93, 118
MARAS, Mate 91
MARETIĆ, Tomislav 54, 72, 124
MARIJANOVIC, Stanislav 43, 89
MARINKOVIĆ, Ranko 63, 112
MARKASOVIĆ, Vlasta 43
MAROEVIC, Tonko 43, 102, 118, 121, 123
MARTINČIĆ, Ivan 102
MARTY, Éric 91, 121
MASLAĆ, Mile 54, 72
MATEVSKI, Mateja 102, 124
MATIČEVIĆ, Ivica 72
MATOŠ, Antun Gustav 54, 60, 63, 121
McEWAN, Ian 95, 108
MEDVIDOVIĆ, Lujo 54, 102
MEĐIMOREC, Miroslav 60, 102, 123
MEIĆ, Perina 43, 72, 73, 120
MENCER, Helena Jasna 102, 113
MEŠTROVIĆ, Josip 60, 63
MEŠTROVIĆ, Matko 102
MIHALIĆ, Slavko 54
MIHALJEVIĆ, Nikica 43, 73, 102, 125
MIHANOVIĆ, Nedjeljko 43, 73
MIHANOVIĆ-SALOPEK, Hrvojka 73
MIJOVIĆ KOČAN, Stijepo 54, 60, 73
MILANJA, Cvjetko 43, 73, 74, 110, 120, 126
MILENIĆ, Žarko 74, 75
MILOHANIĆ, Tomislav 54
MILTON, John 93
MIOČ, Pero 54
MIRIĆ, Milan 43, 44, 63, 75, 91, 102, 119, 120, 127
MOGUŠ, Milan 97, 122
MONTAIGNE, Michel de 96
MRAKUŽIĆ, Zlatan 40
MRAOVIĆ, Tihomir 60, 63
MRDULJAŠ, Igor 102, 115, 118, 123
MUHOBERAC, Mira 44, 121
MUJIĆIĆ, Tahir – Dida 54, 111
MUJIĆIĆ ARTNAM, Kemal 60
MUNITIĆ, Juraj 54
MUZAFERIJA, Gordana 44, 108
- N**
- NAČINOVIĆ, Daniel 54, 75
NAGULOV, Franjo 55
NAGY, Gáspár 93, 118
NAZOR, Anica 75, 97
NEGRI, Ada 93, 109
NEKIĆ, Nevenka 60, 75, 92
NELSON, Sylvie 102, 127
NEMEC, Krešimir 44, 110, 115, 127
NENIN, Milivoj 89
NIETZSCHE, Friedrich 102, 113
NIKČEVIĆ, Sanja 44, 75, 89, 92, 102, 109, 110
NOGUEROL, Francisca 92, 122
NÖTH, Winfried 40, 103, 109, 110, 122
NOVAK, Javor 60
NOVAK, Slobodan 60
NOVAKOVIĆ, Andelko 75, 76
- O**
- OCHS, Gerhard 93
OKOPENKO, Andreas 93
OPAČIĆ, Petar 44
ÖRKÉNY, István 95, 118
ORLIĆ, Domagoj 44, 63
OSMAK, Milan 60
OUGHOURLIAN, Jean-Michel 99, 109
- P**
- PAAR, Vladimir 103, 113

- PADILLA, Ignacio 95, 122
 PALADA, Josip 63
 PALAMETA, Miroslav 76
 PALMIER, Jean-Michel 95
 PALOU, Miguel Angel 95, 122
 PALJETAK, Luko 44, 62, 76, 123, 128
 PANDŽIĆ, Zvonko 103
 PARO, Nedjeljka 44, 108
 PARTIDA, Eugenio 92, 122
 PARUN, Vesna 55
 PASINI, Dinka 103
 PAULIK, Dalibor 103, 116
 PAULUS, Irena 103, 116
 PAVELIĆ-JUREŠKO, Jasna 44, 116
 PAVEŠKOVIĆ, Antun 40, 44, 60, 76-
     79, 97, 99, 103, 108-110, 112, 114,
     115, 117, 120, 121, 123, 126
 PAVIĆEVIĆ, Mila 55
 PAVLETIĆ, Vlatko 63
 PAVLIČEVIĆ, Dragutin 79
 PAVLIČIĆ, Pavao 89, 112
 PAVLOVIĆ, Cvijeta 80
 PAVLOVIĆ, Pero 55
 PAVLOVSKI, Borislav 80, 92, 109
 PAVLOVSKI, Marko 55
 PAŽUR, Božica 80
 PEDERIN, Ivan 92, 103
 PEJOVIĆ, Danilo 103
 PERIĆIĆ, Denis 40, 117
 PERIĆIĆ, Helena 44, 61, 62, 90, 115,
     121, 126
 PERIĆ, Boris 61
 PERIĆ-KEMPF, Bosiljka 103, 116
 PERKOVIĆ, Vlatko 44, 103, 118
 PEROVIĆ, Latinka 103, 120
 PETAN, Žarko 96
 PETI, Mirko 80, 97, 116, 122
 PETRAČ, Božidar 41, 44, 45, 80, 81,
     92, 103, 114, 116, 117, 119, 120,
     126-128
 PETRAK, Nikica 55
 PETRARCA, Francesco 93
 PETROVIĆ BURIĆ, Vladimir 93
 PETRI, György 93, 118
 PETROVIĆ, Bernardina 97, 117
 PINTARIĆ, Jadranka 45, 81, 122
 PINTARIĆ, Nedjeljko 103, 123
 PLANINC, Mladen 55, 61, 81, 103,
     113
 PODRUG, Toma 55, 63, 64, 92
 POLIĆ BOBIĆ, Mirjana 92, 104, 113,
     122
 POSAVAC, Zlatko 104
 POSTRUŽNIK, Ana 55, 124
 POUND, Ezra 96, 127
 PRANJKOVIĆ, Ivo 97, 108
 PRCELA, Frano 104
 PRICA, Čedo 61, 64, 121
 PRIMORAC, Strahimir 45
 PRODANOVIĆ, Živko 55
 PROSENJAK, Božidar 61
 PŠIHISTAL, Ružica 45, 110
 PULJIĆ, Želimir 104, 123
 PUSIĆ, Eugen 104, 120
- Q**
- QUIGNARD, Pascal 96
- R**
- RABAR, Josip Sanko 55, 61, 81, 104,
     124
 RADIĆ, Zvonimir 104
 RADOS, Zvjezdana 81
 RAMLJAK, Ivan Ićan 61
 REBIĆ, Adalbert 101, 111
 REŠICKI, Delimir 55, 81
 RICKERT, Heinrich 104
 RICOV, Joja 55
 RITTERMAN, Marijan 61
 ROARK, Carolyn D. 104, 126
 ROBIĆ, Dunja 61
 ROGERIJ, nadbiskup 104, 127
 ROGJIC NEHAJEV, Ivan 56
 ROGULJIĆ VISKOVIĆ, Helena 56
 ROKLICER, Robert 56
 ROSANDIĆ, Diana 56
 RUDOLF, Davorin 104, 125
 RÜEGG, Walter 104, 113

RUSHDIE, Salman 95, 108
RUNTIĆ, Ivo 61, 64, 92, 94, 104
RUSSEL, Bertrand 104, 124

S

SAČER, Maja 61
SAILER, Andrea 94
SALEČIĆ, Ivan 45, 64, 81, 104
SAMARDŽIJA, Marko 97, 117
SANZ, Nuria 104, 113
SARDELIĆ, Mirko 104, 127
SCHÖNBERG, Arnold 104
SCHWARTZ, Stephen 104
SELEM, Petar 82, 104
SIEBERS, Tobin 104
SIMONITI, Iztok 105, 117
SKOK, Joža 45, 116
SLAVIĆ, Dean 45, 82
SLIŠURIĆ, Ivan 56, 61
SOLAR, Milivoj 45, 120
SOLLERS, Philippe 92, 121
SOREL, Sanjin 82
SØRENSEN, Nele Poul 92
SRŠEN, Matko 45, 105, 123
STAHLJAK, Višnja 56, 61, 64
STAMAĆ, Ante 39-41, 45, 46, 56, 82,
83, 90, 96, 97, 105, 108-113, 115,
116, 118, 119, 121-126, 128
STAMAĆ, Truda 92, 106
STANIĆ, Mira 56
STANIĆ, Saša 83
STEFANIJA, Leon 105, 125
STEINER, George 105, 119
STEPANIĆ, Gorana 90, 112
STIPANOV, Josip 105, 114
STIPČEVIĆ, Ennio 83, 105, 125
STOJČEVSKI, Sande 94, 128
STOJIĆ, Miljenko 56
STORIĆ, Šime 61
SUŠAC, Gojko 56, 83
SVEDROVIĆ, Stjepan 56

Š

ŠAFRANEK, Ingrid 46

ŠALAT, Davor 46, 56, 57, 83, 117, 119
ŠARČEVIĆ, Lucija 90, 126
ŠAŠKO, Ivan 105, 111
ŠEPAROVIĆ, Nada 46, 118
ŠEPUT, Luka 40
ŠESTO, Silvija 57
ŠICEL, Miroslav 46, 83, 116, 127
ŠIMIĆ, Krešimir 40, 46, 84, 105
ŠIMUNDIĆ, Mate 57, 111
ŠIMUNDŽA, Drago 46, 84, 109
ŠIMUNOVIĆ, Petar 84
ŠKOPLJANAC, Lovro 90
ŠMIDT, Josip 64
ŠOJAT-KUČI, Ivana 57, 61
ŠTAMBUK, Drago 57
ŠTOOS, Hedviga 46, 112
ŠUR, Marina 61, 64
ŠUR-PUHLOVSKI, Marina v. ŠUR,
Marina
ŠUTALO, Goranka 84
ŠVAGLIĆ, Željko 61, 105

T

TABUCCHI, Antonio 95, 111
TADIJANOVIĆ, Dragutin 57
TARLE, Tuga 61, 105
TATARIN, Milovan 46, 108
TELEĆAN, Milivoj 92, 114
TENŠEK, Tomislav Zdenko 105, 114
TERRASSE, Jean-Marc 105, 119
TEŽAČKI, Biserka v. Težački Kekić,
Biserka
TEŽAČKI KEKIĆ, Biserka 57, 111
TEŽAK, Dubravka 46, 123
TIMET, Zvjezdana 46, 61, 84-86, 92,
105, 106, 111, 114, 116, 121
TODOROV, Tzvetan 92, 121
TODOROVSKI, Gane 94, 128
TODOROVSKI, Zvonko 61
TOMASOVIĆ, Mirko 46, 90, 112
TOMAŠ, Stjepan 62
TOMIČIĆ, Zlatko 62
TRIBUSON, Goran 106, 113
TROJAN, Ivan 90, 126

- T. S. v. Stamać, Truda
 TUKSAR, Stanislav 106, 125
 TURKALJ, Nenad 86
- U**
 UJEVIĆ, Tin 106, 119
 UKRAINČIK, Ezra 62
 [UREDNIŠTVO] 46, 106, 117, 122,
     124
 UROŠEVIĆ, Vlada 95
 URROZ, Eloy 95, 122
 UŽAREVIĆ, Josip 86
- V**
 VALENT, Milko 62
 VANGELOV, Atanas 92, 109
 VARJAČIĆ, Marijan 106, 124, 128
 VECCE, Carlo 90, 112
 VELNIĆ, Davor 46, 62, 86, 117, 120
 VIDAS, Davor 64, 106, 125
 VIDAS, Fedor 62
 VIDMAROVIĆ, Đuro 46, 86
 VLADIĆ, Vlado 46, 57
 VLADOVIĆ, Borben 57
 VOJVODIĆ, Anica 86-88
 VOLPI, Jorge 95, 122
 VONČINA, Nikola 106, 115
 VRBAN ZRINSKI, Karolina 88
 VRKIĆ, Jozo 62, 64
 VUČEMIL, Andrija 57
 VUČINIĆ, Miodrag 57, 124
 VUJČIĆ, Borislav 62
 VUJIČIĆ, Kristijan 62
- VUKOTIĆ, Vigor 57
 VUKOVIĆ, Davor 57
 VUKOVIĆ, Siniša 88, 106, 107, 112,
     124
 VUKŠIĆ, Tomo 107, 123
 VULETIĆ, Andelko 58, 62
 VULIĆ, Sanja 88, 97
- W**
 WATSON, Simon 107
 WOJTYŁA, Karol 94, 109
- Z**
 ZAGAJEWSKI, Adam 94
 ZALAR, Diana 46, 123
 ZEČKOVIĆ, Lela 58
 ZENKO, Franjo 107, 114
 ZIDIĆ, Igor 58, 107, 128
 ZOKO, Božica 58
 ZORETIĆ, Ivan 62
 ZUBAC-IŠTUK, Ruža 58, 62, 124
 ZUBOVIĆ, Sonja 58, 124
 ZVONAR, Ivica 88
- Ž**
 ŽIC, Igor 46, 47, 62, 64, 90, 107, 118,
     120, 122
 ŽIGMANOV, Tomislav 47, 62, 64
 ŽIGO, Lada 47, 64, 88, 89, 107, 121
 ŽIVIĆ, Tihomir 40
 Ž. L. v. Lovrenčić, Željka
 ŽUPAN, Ivica 89, 107, 110
 ŽUŽUL, Ante 89, 107, 113, 122

Kazalo urednika, priredivača, prevoditelja, redatelja

- A**
 ANĐELINović, Sava 69
 A. S. v. Stamać, Ante
- B**
 BABIĆ, Ivan 93
- BARTOLIĆ, Zvonimir 71
 BATINOVIĆ, Nedeljka 89
 BOGNER, Antonija v. BOGNER-ŠA-BAN, Antonija
 BOGNER-ŠABAN, Antonija 72, 80
 BORIĆ, Gojko 90

- BOSTO, Sulejman 81
BOTICA, Stipe 66
BRAKO SENKER, Ivana 89
BRKIĆ, Josip 67
BRLEČIĆ, Bosiljka 90-92, 95-99, 105,
119, 121
BRLEKOVIĆ, Josip 71
BULAJIĆ, Veljko 85
BURGER, Hotimir 81
- C**
CACAN, Fikret 91
CAR MATUTINOVIĆ, Ljerka 94-96,
111
CIPRA, Marijan 81
CEKINA, Dražen 91, 99, 101, 102,
104, 124, 125, 127
- Č**
ČAKIĆ VESELIČ, Biljana 84
ČOLAKOVIĆ, Enver 93, 118
- Ć**
ĆURKOVIĆ-MAJOR, Francisca 95,
118
- D**
DAMJANOV, Jadranka 95
DONAT, Branimir 66
DREVEN, Matija 95
DÜRRIGL, Marija-Ana 68
- Đ**
ĐURETIĆ, Nikola 93-95, 108
- G**
GAŠPAROVIĆ, Darko 75
GLIGO, Nikša 105, 125
GRABAR, Mate 67
GRČIĆ, Marko 82, 90, 93, 95, 96,
115, 127
GRUBIĆ, Miro 94, 128
GRUDEN, Živko 96, 105, 117
- H**
HEĆIMOVIĆ, Branko 75
HÖLBLING MATKOVIĆ, Lara 39,
112
HORVAT, Vladimir 78
- J**
JANKOVIĆ, Ana v. JANKOVIĆ ČI-
KOS, Ana
JANKOVIĆ ČIKOS, Ana 40, 118, 126
JELČIĆ, Andy 90, 126
JEMBRIH, Alojz 84
- K**
KATALINIĆ, Kristina 95, 118
KNEŠAUREK CARIĆ, Jelena 98, 125
KOROMAN, Veselko 74
KRNIĆ, Goran 42, 117
KUHTA, Maja 99, 109
- L**
LAKIĆ, Vilijam 64
LEDERER, Ana 80
LONČAREVIĆ, Vladimir 69, 80, 81
LOVRENČIĆ, Željka 94, 98, 114
LUKAČ, Stjepan 93, 118
LUKŠIĆ, Irena 74
LUŽINA, Jelena 102, 124
- LJ**
LJUBETIĆ, Jerko 75
- M**
MACHIEDO, Mladen 43, 95, 119
MAJER-BOBETKO, Sanja 125
MANDIĆ HEKMAN, Ivana 102
MARAS, Mate 93
MARDEŠIĆ, Sandra 90, 112
MARIJANOVIĆ, Stanislav 68
MAROEVIĆ, Tonko 67
MAŠTROVIĆ, Tihomil 64
MATANIĆ, Dalibor 85
MIHALJEVIĆ, Milan 68
MIHALJEVIĆ, Nikica 123

- MIHANOVIĆ, Nedjeljko 70
MIOČ, Pero 94, 109
MOLNAR, Helena 93, 118
MUHAMEDAGIĆ, Sead 98, 100, 125
- N**
NIKČEVIĆ, Sanja 80
- O**
OBLAK-JURANIĆ, Vesna 101, 125
- P**
PAIĆ, Žarko 66
PAVEŠKOVIĆ, Tatjana 99, 101, 104, 109, 111, 120
PAVIĆ, Željko 81
PAVLOVSKI, Borislav 91, 92, 94, 109, 128
PETRAČ, Božidar 79
PETRAK, Nikica 93
PETROVIĆ, Velimir 70
POLIĆ BOBIĆ, Mirjana 92, 95, 97, 101, 104, 113, 122
- R**
RAPONJA, Robert 75
RUDIĆ, Andelka 94
RUNTIĆ, Ivo 95
- S**
SABLIĆ TOMIĆ, Helena 71
SARDELIĆ, Mirko 104, 127
SCOTTI, Giacomo 70
SIROVEC, Saša 66
STAMAĆ, Ante 40, 93, 95-97, 99, 102-105, 109, 110, 113, 118, 122, 125, 126
- STAMAĆ, Truda 68, 91-94, 99, 106, 114
STOJIĆ, Miljenko 93, 109
- Š**
ŠALAT, Davor 91, 115
ŠAVRLJUGA, Danijela 106, 114
ŠILJAK, Vojo 103
ŠIMUNOVIĆ, Pero 75
ŠOKČEVIĆ, Dinko 93, 118
- T**
TATARIN, Milovan 68, 76
THOMAS, Paul-Louis 69
TIMET, Zvjezdana 97, 99, 104, 107, 109, 120
TOMIĆIĆ, Zlatko 93
TONKOVIĆ, Zdenko 65
TORJANAC, Dubravko 99, 128
TUKSAR, Stanislav 98, 104, 105, 125
TUŠEK, Miroslava 68
- V**
VELČIĆ, Franjo 68
VINJA, Vojmir 96
VLADIĆ, Vlado 69
VRANEŠA, Ana 106, 114
VRANJEŠ VUČINIĆ, Anamarija 97, 121
- W**
WILL, Blanka 77
- Z**
ZENIĆ, Milivoj 64

Kazalo osoba iz naslova priloga

A

ABRAHAM 105
ACHLEITNER, Friedrich 92
ANDRIĆ, Ivo 44, 97, 110
ANDRIĆ, Nikola 102
ANDRIĆ, Stanko 68
ANZULOVIĆ, Neda 68
ARALICA, Ivan 73, 77
ARTMANN, Hans Carl 92

B

BABIĆ, Goran 45, 117
BABIĆ, Ivo 66
BAJSIĆ, Zvonimir 106
BAKMAZ, Ivan 78
BALOG, Zvonimir 89, 112
BARETIĆ, Renato 77
BARIŠIĆ, Ana 73
BARTHES, Roland 90, 91, 92, 121
BARTOLIĆ, Zvonimir 41, 45, 116
BAUDELAIRE, Charles 82
BAUER, Ludwig 73, 84
BAYER, Konrad 92
BAZINA, Mario 72, 81
BECK, Ulrich 100
BEETHOVEN, Ludwig van 101, 125
BEGOVIĆ, Sead 82, 83
BENIĆ, Gordana 74
BENN, Gottfried 92
BENSOUSSAN, Albert 90
BERČIĆ, Ivan 97
BERGSON, Henri 97, 104, 106, 124
BERNANOS, Georges 92
BERNHARD, Thomas 91
BERSA, Josip 70
BIGA, Vesna 74, 77
BIJAĆ, Enerika 86
BILETIĆ, Boris Domagoj 65

BILOSNIĆ, Tomislav Marijan 39, 70,
71, 86, 118
BILOSTINAC, Ivan 84
BINDER, Theo 70
BITENC, Jadranko 65
BLAKE, William 82
BLAŽETIN, Stjepan 86
BOGUNOVIĆ, Goran 83
BOLICA, Živo 73
BOROZAN, Nenad Valentin 83
BOŠNJAK, Branimir 45, 70, 74, 82
BOTICA, Stipe 66
BOTTERI DINI, Josip 73
[BOUREK, Zlatko] 107
BOZANIĆ, Josip 100, 107, 123
BOŽIĆ, Mirko 103
BRATULIĆ, Josip 75
BREŠAN, Ivo 42, 67, 78
BREŠIĆ, Vinko 66, 68, 72, 73
BRLEKOVIĆ, Josip 71
BRLENIĆ-VUJIĆ, Branka 67
BRLIĆ-MAŽURANIĆ, Ivana 84
[BROWN, Dan] 92
BROWN, Howard M. 105, 125
BRYSON, Bill 85
BUBALO, Janko 71
BUCHANAN, Patrick J. 89
BUDAK, Mile 42
BUDAK, Pero 77
BULJAN, Mira 46
BURAZER, Diana 39, 67, 83, 118
BURGER, Hotimir 81
BYRON, George Gordon 55

C

CAR MATUTINOVIĆ, Ljerka 39, 65,
69, 83, 89, 118
CELZIJUS, Nives 79

- CERVANTES SAAVDERA, Miguel de
91, 92, 98, 105, 114
- CHAILLEY, Jacques 98, 125
- CHOMSKY, Noam 76
- CHOPIN, Frédéric 62
- CIGANČIĆ, Andrija 89, 112
- CIHLAR, Vatroslav 107
- CIHLAR NEHAJEV, Milutin 99
- CIPEK, Tihomir 71
- CIPRA, Marijan 107
- CIRAKI, Franjo pl. 71
- CRNKOVIĆ, Milan 76
- CROCE, Benedetto 81, 99
- CRONIA, Arturo 77
- CVENIĆ, Josip 75, 78
- CVETNIĆ, Ratko 79
- CVITKOVIĆ, Branka 80
- Č**
- ČEDEC, Branko 73
- ČULIN, Ivan don 68
- Ć**
- ĆUKOVIĆ, Čedo 68
- D**
- DAHLHAUS, Carl 98, 125
- DAMJANOVIĆ, Stjepan 75
- DANTE Alighieri 82, 89
- DANUSER, Hermann 105, 125
- DAWKINS, Richard 100, 107
- DEKOVIĆ, Darko 68
- DELBIANCO, Valnea 77
- DEMETER, Dimitrija 46
- DERKAČ, Lana 39, 67, 77, 83, 118
- DESNICA, Vladan 40, 43, 44, 46, 64,
90, 120, 121
- DIRNBACH, Zora 67
- DIS v. Petković Dis, Vladislav
- DIVKOVIĆ, Matija 74
- DONAT, Branimir 66
- DOROTIĆ SESAR, Dubravka 79
- DRAGOJEVIĆ, Danijel 73
- DRAKULIĆ, Slavenka 84
- DRNOVŠEK, Janez 69
- DROOGENBROODT, Germain 39,
112
- DRŽIĆ, Marin 41, 42, 45, 69, 101,
105, 123
- DVOŘÁK, Antonín 107
- D**
- DURETIĆ, Nikola 66, 79
- E**
- ECKHART, Meister 57
- ECO, Umberto 96
- EGAN, Desmond 39, 83, 118
- ELIOT, Thomas Stearns 82, 92
- ÉLUARD, Paul 43, 119
- EMERSON, Ralph Waldo 89, 115
- ENZENSBERGER, Hans Magnus 92
- F**
- FABRIO, Nedjeljko 42
- FALIŠEVAC, Dunja 76
- FALOUT, Željko 44
- FIAMENGO, Jakša 39, 82, 118
- FINKIELKRAUT, Alain 66
- FISCHER, Michael M. J. 81
- FORTIS, Alberto 44
- FRANGEŠ, Ivo 41, 42, 44-46, 127,
128
- FRIEDRICH, Hugo 46
- G**
- GADAMER, Hans-Georg 106
- GALIĆ, Mirko 103, 113
- GALILEI, Galileo 103
- GALOVIĆ, Fran 42
- GANS, Eric 103, 120
- GAŠPAROVIĆ, Darko 75
- GAVRAN, Miro 41, 44, 46, 75, 76, 90,
100, 108, 126
- GAVRAN, Zdravko 80
- GIBSON, Mel 99, 105, 111
- GIRARD, René 104
- GJALSKI, Ksaver Šandor 42, 121

- GJEREK LOVREKOVIĆ, Maja v.
 Gjerek, Maja
- GJEREK, Maja 39, 83, 118
- GJURIĆ, Stanka 80
- GLAMUZINA, Drago 79
- GLAVAŠEVIĆ, Siniša 105, 111
- GOETHE, Johann Wolfgang 94, 104
- GOLDSTEIN, Slavko 101-103, 119, 120
- GOLUB, Ivan 43, 82
- GÓMEZ DE LA SERNA, Ramón 91
- GOSS, Vladimir P. 75
- GOYA, Francisco 97
- GRABOWSKI, Bronislaw 103
- GRADL, Christine 39, 112
- GREENBLATT, Stephen Jay 40
- GRUBIŠIĆ, Katia 82
- GRUBIŠIĆ, Vinko 82
- GUDELJ, Petar 65, 74
- H**
- HALER, Albert 100
- HARAMBAŠIĆ, August 103
- HARMS, Daniil 74
- HARTMANN, Nicolai 81
- HAUPTMANN, Gerhardt 90, 126
- HEĆIMOVIĆ, Branko 80
- HEGEL, Georg Wilhelm Friedrich 40, 99
- HEIDEGGER, Martin 67, 81
- HEINE, Heinrich 55
- HEKTOROVIĆ, Petar 81
- HELSETH, Sigurd 39, 118
- HERCIGONJA, Eduard 68
- HERGEŠIĆ, Ivo 64
- HILLE, Ulrike Marie 39, 118
- HIRC, Dragutin 67
- HITREC, Hrvoje 77
- HLJEBNIKOV, Velimir 96
- HO HAN, Tae 39, 118
- HÖLDERLIN, Friedrich 81
- HORVAT, Ana 78
- HUMBOLDT, Alexander von 101, 126
- HUMBOLDT, Wilhelm von 97, 126
- HUSIĆ, Zvonimir 66
- HUSSERL, Edmund 81
- I**
- ILICA, Carolina 39, 112
- IVAN PAVAO II. 39, 112
- IVSIC, Radovan v. Ivšić, Radovan
- IVŠIĆ, Radovan 72
- J**
- JABÈS, Edmond 98
- JAGIĆ, Vatroslav 64, 100
- JAHIĆ, Ervin 83
- JANEKOVIĆ RÖMER, Zdenka 78
- JANKOVIĆ, Ján 79
- [JASPERS, Karl] 103
- JEGER, Rujana 78
- JELAČIĆ, Josip 42
- JELUŠIĆ, Božica 80
- JENDRIČKO, Slavko 66, 74
- JERGOVIĆ, Miljenko 47, 66, 122
- JIRSAK, Predrag 72
- JONKE, Ljudevit 100
- JORDAN, Vasilije 97
- JUGOVIĆ, Đuro 89
- JURIĆ ZAGORKA, Marija 42, 46, 47, 84, 121
- K**
- KAČIĆ MIOŠIĆ, Andrija 66
- KAFKA, Franz 92
- KALINSKI, Ivo 70, 80
- KAMBAN, Hanus 39, 118
- KAMOV v. Polić Kamov, Janko
- KANAVELIĆ, Petar 79
- KANT, Immanuel 81
- KARAKAŠ, Damir 85
- KARLOVIĆ, Roman 72
- KAŠIĆ, Bartol 78
- KAŠTELAN, Jure 42, 45, 67, 97, 127
- KNEŽEVIĆ, Željko 45, 69, 73, 83
- KODRNJA, Jasenka 70
- KOLAR, Slavko 85
- KOMBOL, Mihovil 46

- KOPAČ, Slavko 45
 KORDIĆ, Zdravko 46, 71
 KOREN, Franjo 75
 KOROMAN, Veselko 72, 73, 75
 KOSOR, Josip 44
 KOVAČ, Zvonko 72
 KOŽARIĆ, Ivan 89
 KRALJIĆ, Nikola 81, 83
 KRANJČEVIĆ, Silvije Strahimir 46,
     127
 KRIST 69
 KRLEŽA, Miroslav 42, 45, 46, 74, 84,
     88, 96, 97, 107, 116-118
 KRMPOTIĆ, Milan 67
 KRMPOTIĆ, Vesna 39, 84, 112
 KRUK, Galina 86
 KUKULJEVIĆ SAKCINSKI, Ivan 103
 KUMIĆIĆ, Eugen 47
 KÜNG, Hans 77
 KUŠAN, Ivan 41, 44-46, 102, 123
 KUZMANOVIĆ, Mladen 77
 KVRCIĆ, Pero 77
- L**
 LABUTE, Neil 102
 LADAN, Tomislav 42, 73
 LAKUŠ, Jelena 78
 LAMBOVSKI, Boiko 39, 118
 LASIĆ, Stanko 79
 LATKOVIĆ, Roman 46
 LAUŠIĆ, Jozo 41, 44, 45, 97, 108
 LEDERER, Ana 77, 80
 LENDIĆ, Ivo 79
 LÉVY, Elisabeth 105, 119
 LIPLJIN, Tomislav 106, 128
 LIPOVČAN, Srećko 64, 82, 88, 89
 LISAC, Josip 84
 LISICA, Ante 74
 LOHMANN, Johannes 81
 LONČAREVIĆ, Vladimir 69
 LONZA, Nela 79
 LORCA, Federico Garcia 55
 LOVRENČIĆ, Sanja 74, 84
 LOVRIĆ, Ivan 44
- LUČIĆ, Antun 82
 LUKIĆ, Vitomir 82
 LUKŠIĆ, Milica 84
 LULIĆ, Ivan 43
 LUPIS, Vinicije 79
- M**
 MACHIEDO, Mladen 39, 66, 82, 112
 MACHIEDO, Višnja 66, 68
 MAĐER, Miroslav Slavko 43, 67
 MAHNIĆ, Antun 69
 MAJDAK, Zvonimir 82
 MAJETIĆ, Alojz 66
 MAKOVIĆ, Zvonko 39, 118
 MALOVIĆ, Stjepan 71
 MANDIĆ, Igor 64, 77, 79
 MANN, Thomas 92
 MANOJLOVIĆ, Sonja 66
 MÁRAI, Sándor 60
 MARAKOVIĆ, Ljubomir 45, 80
 MARCUS, George E. 81
 MARIJANOVIĆ, Stanislav 68
 MARINELA 76
 MARINKOVIĆ, Ranko 45, 103, 112
 MARINO, G. B. 95
 MARJANOVIĆ, Milan 107
 MAROT, Clément 91, 125
 MARUŠČEC ROKINA, Josip 65
 MASCIONI, Grytzko 91, 110
 MASLAĆ, Mile 83
 MATAGA, Vojislav 73, 74
 MATANOVIĆ, Julijana 76
 MATASOVIĆ, Ranko 80
 MATIĆEVIĆ, Ivica 67, 78, 88
 MATKOVIĆ, Hrvoje 71
 MATKOVIĆ, Stjepan 71
 MATOŠ, Antun Gustav 43, 116
 MATULIĆ, Tonči 68
 MEĐIMOREC, Miroslav 77
 MEIĆ, Perina 65
 MEŠTROVIĆ, Ivan 107
 MIHAJOVIĆ, Dragoslav 90, 120
 MIHALIĆ, Slavko 44, 64, 66, 71, 73
 MIHANOVIĆ, Nedjeljko 70

- MIHANOVIĆ SALOPEK, Hrvojka 79
 MIJATOVIĆ, Andelko 79
 [MIJOVIĆ KOČAN, Stjepo] 65
 MIKOVIĆ, Milovan 88
 MILČETIĆ, Ivan 97
 MILENIĆ, Žarko 64
 MILNOVIĆ, Dino 76, 78
 MIMICA BARASSI, Eugenio 75
 MLAKIĆ, Josip 88
 MOLIÈRE, Jean-Baptiste Poquelin de 84, 85
 MORANJAK-BAMBURAĆ, Nirman 72
 MOZART, Wolfgang Amadeus 99, 100, 101, 103, 116, 125
 MRKONJIĆ, Zvonimir 83
 MURTIĆ, Edo 97, 127
 MUSIL, Robert 102
- N**
 NAGY, Imre 93, 118
 NAZOR, Anica 67
 NAZOR, Vladimir 42
 NEKIĆ, Nevenka 69, 70, 73, 86
 NEMEC, Krešimir 83, 88
 NIETZSCHE, Friedrich 102, 113
 NIKČEVIĆ, Sanja 65, 80
 NIKOLOVSKA, Kristina 39, 118
 NÖTH, Winfried 40, 72, 122
 NOVAK, Slobodan 42-44, 46, 64, 117, 118
 NOVAKOVIĆ, Andelko 69, 72
 NOVALIS (Friedrich von Hardenberg) 63
- O**
 O'CONNOR, Mark 39, 118
 OPAČIĆ, Petar 86
 ORAIĆ TOLIĆ, Dubravka 69
 ORLIĆ, Ante 65
 OUMHANI, Cécile 39, 118
- P**
 PAIĆ, Žarko 66
- PALAZÓN, Hosé Luis Reina 39, 112
 PALISCA, Claude V. 98, 125
 PALJETAK, Luko 39, 44, 55, 77, 118
 PAMUK, Orhan 100
 PARKS, Suzan-Lori 90, 126
 PARUN, Vesna 42, 82
 PASSAGGIO, Stefano 105
 [PASTERNAK, Boris] 91
 PAVLIČIĆ, Pavao 76
 PAVIČEVIĆ, Mila 76, 82
 PAVIŠEVIĆ, Josip 89
 PAVLOVIĆ, Boro 73
 PAVLOVIĆ, Cvijeta 68
 PAVLOVIĆ, Pero 69, 72, 76, 84
 PEJOVIĆ, Danilo 69
 PERGOŠIĆ, Ivan 71
 PERIĆIĆ, Denis 71
 PERIĆIĆ, Helena 44, 66, 81
 PERIŠIĆ, Robert 79
 PERKOVIĆ, Vlatko 75
 PEROVIĆ, Željko 39, 112
 PESTELLI, Giorgio 101, 125
 PEŠORDA, Damir 86
 PETKOVIĆ DIS, Vladislav 89, 119
 PETRAČ, Božidar 69
 PETRAK, Nikica 77
 PETRARCA, Francesco 90, 112
 PLATON 103, 104
 PLESSNER, Helmuth 98, 124
 POE, Edgar Allan 55
 POLIĆ, Branko 66
 POLIĆ KAMOV, Janko 41-43, 45, 46, 75, 119
 POLYIL RAJEEVAN, Thachom 39, 118
 POPOVIĆ, Edo 76, 83
 POUND, Ezra 127
 PRANJIĆ, Krunoslav 88
 PRANJKOVIĆ, Ivo 80, 86, 96, 97, 117
 PRERADOVIĆ, Petar 89
 PREŠEREN, France 89
 PRIMORAC, Branka 67
 PROSENJAK, Božidar 45
 PROSPEROV NOVAK, Slobodan 79

- PROTRKA, Marina 70
 PRZYBYSZEWSKI, Stanisław 89, 119
 PUCCINI, Giacomo 106
 PULIĆ, Nikola 72
 PUŠKIN, Aleksandar Sergejevič 55
- Q**
- QUIEN, Kruno 88
 QUINTAVALLA, Maria Pia 39, 112
- R**
- RADICA, Bogdan 78
 RADNÓTI, Miklós 60, 92
 RANJINA, Dinko 90, 112
 RAPONJA, Robert 75
 RAUCHER, Herman 64, 118
 REDER, Ewart 39, 40, 118
 REDGROVE, Peter 86
 REID, Angus 39, 112
 REINER, Željko 82
 REM, Vladimir 81
 REŠICKI, Delimir 67, 83
 RICOEUR, Paul 40
 ROGERIJ, nadbiskup 104, 127
 ROKLICER, Robert 67, 70
 ROPAC, Darko 70
 RORTY, Richard 97
 ROSANDIĆ, Diana 64
 RÜHM, Gerhard 92
 RUMMENHÖLLER, Peter 100, 125
 RUNTIĆ, Ivo 74
- S**
- SABIĆ, Marin 69
 SANADER, Mirjana 82
 SCHEUERMAN HODAK, Lydia 75
 SCHILLER, Friedrich 94, 104
 SEKELJ, Vojislav 88
 SELEM, Petar 46, 65, 86, 101, 102,
     107, 124
 SENKER, Boris 80
 SHAKESPEARE, William 84, 85, 91
 SHUTTLE, Penelope 86
 SIDNEY, Philip 90
- SILIĆ, Josip 70, 96, 97, 117
 SIMANDI, Ladislaus 89, 110
 SIMIĆ BODROŽIĆ, Ivana 79
 SLAMNIG, Ivan 106, 115
 SLAVIČEK, Milivoj 41-43, 45, 126
 SLAVIĆ, Dean 76
 SLAVIĆ, Nikica 84
 SLIŠURIĆ, Ivan 64
 SOLAR, Milivoj 41, 45, 72, 76, 82, 89,
     113
 SOLOV'EV, Vladimir 103
 SORDEL 80
 SPAIĆ, Kosta 80
 SRNEC, Aleksandar 107
 STAMAĆ, Ante 39, 112, 121
 STANČIĆ, Miljenko 107
 STAREŠINA, Višnja 77
 STEIN, Louise K. 105, 125
 STEINER, George 98, 119
 STEPINAC, Alojzije 73
 [STIPČEVIĆ, Augustin] 45
 STROSSMAYER, Josip Juraj 68, 101
 STROZZI, Tito 80
 SUPEK, Ivan 78
 SUŠAC, Gojko 86
- Š**
- ŠALAT, Davor 66, 67, 81
 ŠALKOVIĆ, Hrvoje 79
 ŠEGEDIN, Petar 43
 ŠENOA, August 42, 68, 121
 ŠENTIJA, Josip 77
 ŠERBEDŽIJA, Rade 80
 ŠESTO STIPANIĆIĆ, Silvija 77
 ŠETIĆ, Nevio 71
 ŠICEL, Miroslav 82
 ŠILJAK, Vojo 103
 ŠIMARA PUŽAROV, Đusa 86
 ŠIMIĆ, Antun Branko 45, 47, 70
 ŠIMUNDŽA, Drago 43
 ŠIMUNOVIĆ, Pero 75
 ŠINKO, Ervin 44
 ŠIŽGORIĆ, Juraj 69
 ŠKARIĆ, Ivo 88

- ŠOJAT-KUČI, Ivana 78
ŠOLJAN, Antun 43, 45, 50, 117
ŠOP, Nikola 46, 70, 109
ŠTAMBUK, Drago 39, 75, 88, 112
ŠTIKS, Igor 78
ŠVOGER, Vlasta 70
- T**
TADIJANOVIĆ, Dragutin 42, 45, 128
TELEĆAN, Dinko 83
TEŽAK, Dubravka 76
TITO, Josip Broz 42
TOCINOVSKI, Vasil 90, 128
TODOROVSKI, Zvonko 81
TOMASOVIĆ, Mirko 66, 80
TOMAŠ, Stjepan 75
TOMIĆIĆ, Zlatko 43, 73
TOMIĆ, Ante 79
TOMIĆ, Josip Eugen 42, 121
TONKOVIĆ, Zdenko 65
TRIBUSON, Goran 76
TRIPALO, Miko 77
TRNSKI, Ivan 41, 42, 127
TRUMBIĆ, Ante 101
TUROLDO, David Maria 80
TUŠEK, Miroslava 68
- U**
UJEVIĆ, Tin 40, 41, 43-45, 47, 63, 68, 70, 89, 110, 112, 115, 116, 119
UKRAINČIK, Ezra 46
- V**
VANIŠTA, Josip 63
VASILJEVA, Ljudmila 86
VEČENAJ, Ivan 81
VEKARIĆ, Nenad 79
VELNIĆ, Davor 70, 74, 78
VERDI, Giuseppe 104, 107
VIDMAROVIĆ, Đuro 71
VIDOVIĆ, Mirko 65
- VINCE, Zlatko 71
VIOLIĆ, Božidar 73, 77
VITEZ, Zlatko 84
VLADIĆ, Vlado 44, 71
VLADOVIĆ, Borben 67, 82
VLATKOVIĆ, Frano 67
VODUŠEK STARIĆ, Jera 100
VOJNIĆ PURČAR, Petko 90
VONČINA, Nikola 102, 103, 115
VRANČIĆ, Antun 64
VRANJIĆ-GOLUB, Dragica 75
VRDOLJAK, Ana Imotskinja 46
VRKLJAN, Irena 69
VUČEMIL, Andrija 64
VUČETIĆ, Šime 46
VUČIĆEVIĆ, Stojan 67
VUKUŠIĆ, Stjepan 82
VULETIĆ, Andelko 45, 74
- W**
WAGNER, Richard 102, 106, 113
WAUGH, Peter 39, 112
WIENER, Oswald 92
WISSE, Richard 81
- Z**
ZAGORKA v. Jurić Zagorka, Marija
ZAJEC, Tomislav 102
ZALAR, Ivo 71
ZELJKOVIĆ, Branislav 82
ZIDIĆ, Igor 41, 46, 128
ZIMA, Zdravko 78
ZOKO, Božica 74
ZORANIĆ, Petar 41, 90
ZRINSKI, Katarina 40, 116
ZUZORIĆ, Cvijeta 77
- Ž**
ŽAGAR, Anka 65
ŽIGMANOV, Tomislav 82
ŽMEGAČ, Viktor 83

KRITIKA

Fragmentom do cjeline

Branka Brlenić-Vujić: *Književni fragmenti* (esej i studije), Grafika-Osijek 2010.

Izuzetno bogat i znanstveno razgranat rad dr.sc. Branke Brlenić-Vujić, profesorice u trajnom zvanju i znanstvene savjetnice, nositeljice kolegija *Svjetska književnost* na dodiplomskom, i kolegija *Europska kratka priča i Hrvatska i europska avantgarda u prvoj polovici 20. stoljeća*, na diplomskom studiju, te poslijediplomskih doktorskih studija *Književnost i kulturni identitet Filozofskog fakulteta u Osijeku*, s kolegijem *Postmoderni roman u svjetskoj književnosti*, izvor je mnoštva obaveza ali i zadovoljstva sretanja sa širokom lepezom tema, koje postaju studijski i znanstveni radovi s područja kroatistike, komparativne književnosti i teorije književnosti, kojih Branka Brlenić-Vujić od 1965. objelodanjuje u čak sedam knjiga, ne uračunavajući i gotovo 200 znanstvenih i stručnih radova u zbornicima domaćih i međunarodnih znanstvenih skupova te recentnim znanstvenim časopisima. Uz toliko bogatstvo stručnog angažmana, podsjetio bih na vođenje znanstvenog projekta *Sećesija u Hrvatskoj* u suradnji s HAZU-om, te projekta *Hrvatski književni barok i slavonska književnost*, da spomenemo samo djelić znanstvenih doprinosa. Stoga i knjiga Branke Brlenić-Vujić *Književni fragmenti*, knjiga eseja i studija, pokriva razdoblje od 2004. do 2009. godine, nastojeći upozoriti, kako je vidljivo iz „proslova“ knjizi, na tematsku i žanrovsку raznovrsnost hrvatske književnosti 20. stoljeća, uzimajući u obzir uvijek njezinu „vertikalnu“.

Ono što izaziva posebnu pozornost privlači uvodna procjena autorice kako se *fragmentiranim sažimanjem estetskih vrijednosti epohe modernizma otvara duhovno putovanje transkulturnim prostorom koji na poetološkoj razini podstavlja transestetsko, transkulturno i transtemporalno*, kao oblik „sažetog“ višeglasija moderne književne prakse, koja zapravo nastaje iz oblikovnog modela nastalog u „višeglasju“ praksi.

No, važno je naglasiti kako naizgled disperzirani fragmenti, znanstvena istraživanja koja kao da dolaze iz različitih strana i vremena, trudom autorice dobivaju zajedničku crtu koja nuka na dijalog o suštini umjetničkog „duhovnog putovanja“. Vidimo to i po zaključnim „citatnim mjestima“, odabranih od talijanskih autora, Umberta Eca i Itala Calvina, prvog, koji tvrdi kako *knjige uvijek govore o drugim knjigama, znakovi uvijek upućuju na druge znakove, gradi se uvijek na fragmentima izgrađenog*, dok Calvino upozorava na drugi dio umjetničkog „transkulturnog prostora“ kojim putujemo prisvajajući ne samo fragmente priče, nego se *važnost književnosti sastoji u tom što je ona jedina obrana pred iščeznućem oblika koji primjećujemo u životu*.¹

¹ B.Brlenić-Vujić, *Književni fragmenti* (esej i studije), str. 213. Završni dio knjige kao da upozorava na spomenuta iščeznuća oblika analitički čitajući Držićevu komediju *Tripcé de utolće* i Boccacciov *Decameron* kao oblik „karnevalizacije srednjovjekovne kulture“, koje „pučkim licem komedije“, izabirući naizgled primitivniji oblik umjetničkog, otvara puteve „stvarnosnog“. M.Bahtin upozorava na te činjenice u knjizi *Stvaralaštvo Fransa Rablea i narodna kultura srednjeg vijeka i renesanse*.

Autorica i na početku svoje knjige bira zanimljivu ili čak „amblematičnu” sudbinu književnog djela, ovaj put uzimajući sličnost dramske strukture „prvih filmskih sinopsisa” i Vojnovićeve *Gospode sa suncokretom*. Napisana za boravku u Veneciji 1911. godine, drama o sudbini „žene ubojice”, zasnovana je na stvarnim zbivanjima, a doživjela je autorske dorade i na zahtjev publike, što je vidljivo iz Vojnovićeve najave promjena u III. činu: *I tu me publika, – jedina moja vladarica! – upozorila, da ona hoće sve da vidi i sve razumije. – Baš kao u kinematografu! I ja sam opet poslušao!*

Kao što za kraj knjige *Književni fragmenti* autorica izabire primjere Držićeve i Boccacciove dramaturgije, kojime se obnavlja jezik i naizgled pojednostavljuje dramaturški obrazac, tako izborom Vojnovića na početku i na kraju knjige kao modelom propitivanja nastanka pojma moderniteta, te njegovim povezivanjem s Paljetkovim intertekstualnim variacijama Vojnovića (u radiodrami *U magli*), zapravo slijedi ekspresionističko pojednostavnjivanje radnje i slijed predvidljivih, iako „filmski kadriranih slika”, ekspresionistički „simultanizam” ali isto tako i oslobođanje od „zabrana” i „dokidanja” različitih, „novonastajućih stvarnosti”.

Znakovito da su i Držić i Vojnović, a i Paljetak Dubrovčani, dok je Boccaccio Firentinac i vrhunski novelist (*Dekameron*), koji su, svaki na svoj način „razgrtali stara značenja”, kako bi ukazali na životnost i snagu „novih vrijednosti”. Stoga se protiv Vojnovićeve *Gospode sa suncokretom* diže pogrda kritike, pa se tako žali za gubljenjem samopoštovanja „jednog divnog talenta”, uz pouku kako *eliti* pisici poput Vojnovića treba da pišu samo za *elitu*, a *elita* se ne će kod nas proširiti i doći do sve većeg utjecaja bude li se pravilo prevelikih koncesija novcu i jeftinom ukusu. Litererni industrijalizam je jedna od glavnih zapreka onoj višoj kulturi kojoj i mi već jedared trebamo ići. Hrvatski pisac nije fabrikant robe za izvoz...²

Dapače, A.G.Matoš će u lipnju 1912. u *Savremeniku* Vojnovićevu dramu imenovati „kinematografom na pozornici”, „rafiniranim kinematografom krvavim i perverznim”, „varijacijom suvremenih detektivskih romana”,

„mješavinom od zločina, pustolovla, perverznosti, kriminalnog romana i simbolistične prenatrpane retorike”³. Ovako živahne intervencije ipak ne gube iz vida suštinske stvari, a to je presudna uloga tzv. „elitne umjetnosti” kod ocjenjivanja nastajućih umjetničkih vrijednosti, te sklonost da se „zbilja” odvoji od presudnog utjecaja na umjetnost, a uz to potrebu umjetnost da sama sebi određuje zakone. Otklon od mimetičkog oponašanja stvarnosti stožerna je karakteristika ekspresionizma, predočena i u izvornoj knjizi Kurta Pintusa, antologiji koja bi mogla biti prevedena kao *Sumrak/losvit čovječanstva*, a objavljena je 1919. godine. Ona ima naslovni dodatak: *Sinfonija najmladih pjesnika*. Uz ovu prijelomnu knjigu koja je zaokupila i hrvatske pjesnike, posebno su koristili i o njoj pisali A.B.Šimić i Miroslav Krleža. Kurt Pinthus objavljuje (1913.) i jednu od prvih filmoloških knjiga uopće *Das Kinobuch*, koja je posebno utjecala na nastajuće pjesništvo svojom „estetikom simultanizma”, ali isto tako i uočavanjem *gubljenja osigurane autorske perspektive u pjesništvu, proznom stvaranju, drami i diskurzivnom mišljenju* (A.Stamač). Pinthus i sam napominje kako knjiga nije „antologija”, nego „zbirka”, a nije se htjelo pokazati mehanički i povijesni slijed, nego „dinamična i motivička suglasja: do simfonije”.

Pogledajmo tumačenje A.Stamača o ovom glazbenom, pjesničkom simultanizmu: *Sadržaj je dakle opisan kao eminentno estetički, glazbeni objekt. Sinfonija kao najsloženiji glazbeni oblik naslijeden iz netom protekle europske epohe, 19. stoljeća (a prošla je sjajno razdoblje upravo njemačkog duha i genija, od Haydna, preko Mozarta, Beethovena i Brahmsa, do 'sumračnog' Mahlera!). Pinthusu je svojim oblikovnim komponentama mogla poslužiti kao sinestetički organizator kaotičnog i doista raznorodnog pjevačkog 'materijala'. Pinthus svoju 'simfoniju' sklada prema zadanim četvorostavačkom (nakon Beethovena kanoniskom) uzorku: Sturz und Schrei (Srušaj i krik), Erweckung des Herzens (Buđenje srca), Aufruf und Empörung (Poziv i pobuna), te Liebe den Menschen (Ljubi čovjeka). Time Pinthus posebno naglašuje, da ne daje historijsku, pa ni*

aktualnokritičku ‘snimku’, nego ‘vlasitu estetiziranu strukturu jednog sinkronijskog, dakako aktualnog, presjeka.⁴

U novom izdanju knjige 1922. godine Pinthus naglašava entuzijastičku, gotovo optimističku stranu ekspresionističkog pjesništva, koje mora izaći „iz zapalost u pustos“ poratnog svijeta, dapače „transcendirati postojeće, uspeti se na neke nove obzore, potražiti nove zrenike“ (Stamać). Avangarda nastoji otvoriti perspektive budućnosti, a od propasti vidi tek „propast staroga svijeta“, koji je i tako nestao. Stoga A. Flaker upozorava kako avangarda nastoji ostvariti (i artikulirati) „optimalnu projekciju svijeta“, kako bi obuhvatila cjelinu svijeta, a ne samo umjetnički diskurs. Stoga ruskog pjesnička avangarda vodi izravnu bitku s ideologijom revolucije, koja nastoji prisvojiti ne samo ciljeve, nego i „mitove“ umjetnosti.

Ovu granicu prešla je već i zbilja sama, (Matoš, koji umire 1914. godine, na početku I. svjetskog rata ne će doživjeti kataklizme, kojih je imao dosta u vlastitu životu!) uzimajući u obzir da je 20. stoljeće, koje je središnje razdoblje istraživanja Branke Brlenić Vujić, u knjizi *Književni fragmenti* većinu svog vremena prorajtalo u dva strahotna svjetska rata, a nama doznačilo još jedan „regionalni“ rat viška, devastirajući društvenu strukturu i ciljajući i na umjetnost kao dio društvenih resursa.

No, kako je motreno razdoblje autorice početak 20. stoljeća, nastajuća praksa i ponuda književnih teorija „gube“ secesijsku ravnotežu, a sve snažnije ih smjenjuje ekspresionistička paradigma. Stoga će prekratko, a opet bogato iskustvo A.B.Šimića i njegova primjena ekspresionističkih iskustava u pjesništvu i u pokušaju nedovršenih dramskih realizacija biti istražene kao stožerni oblici ekspresionističke paradigmе. Doduše, uvodni tekst u knjizi Branke Brlenić-Vujić zapravo je spominjan *Prešućeni Jelovšekov dnevnik*, naslovljen od autora *Sinfonija (kad pročitah ‘Sinfonije VI. Jelovšeka)*, nastao u Pragu 17.-18. studenoga 1898. godine, a *Sinfonije II.* nastale su

ili bolje reći tiskane u Pragu 1900. godine i posvećene Zofki Kveder ili „Sonji“, koja će kasnije postati trajnja družica liječnika Vladimira Jelovšeka. Najavljeni su i nastavci *Sinfonija III. Seksuelni akordi*, ali nisu napisani a ni izašli. Vladimir Jelovšek doživjet će i odgovoriti na negativne kritike Tresića (u Novom viesku) te Ivanova u Viencu (1898.). Kasnija revizija Krležinih „prethodnika“ i uzora za *Sinfonije*, Nazora i Vojnovića, nastoji proširiti i na Jelovšeka, uza sve njegovo pomalo doslovno shvaćanje razvoja novog poetskog diskursa i nadavladanja dotadašnje obvezne „harmoničnosti“. Jelovšek je i osječki „domaći dečko“ (maturirao 1896. na Realnoj gimnaziji), ali s boravcima u Parizu, a više u Pragu ali i Beču, Berlinu, Münchenu i Krakowu, gdje se upoznaje s „novim tendencijama“ i nastoji ih primijeniti. Osijek, kako s pravom navodi autorica, poslije Zagreba ima najrazvijeniju secesiju u Hrvatskoj, a za Jelovšeka je vidljivo kako je bio jedan od onih koji „uspstavljuju i razvijaju dijalog kultura i jezika na prijelazu 19. u 20. stoljeće“.

No, autorica pokazuje kako kulturna osmoza novih ideja, u ovom slučaju Pinthusov model „ekspresivnosti“ i simultanosti u pjesništvu, ali i ostalim umjetnostima (Kandinski, Kokoška, filmska montaža atrakcija kao predložak Pinthusove knjige *Kinobuch*, i realizacija „kinodrama“, uz primjer Waltera Hasenclevera i njegova futurističko-ekspresionističkog djelovanja), postaju umjetnički predložak koji na različite načine stiže i širi utjecaj i na suvremene hrvatske autore. Iako svi spomenuti pisci i nisu od onih koji su se do kraja uvrstili u poznatu ekspresionističku struju, može se reći kako su mnogi ispitivali mogućnosti ekspresionizma (Jelovšek), ili, kao kod A.B.Šimića, i njegov „nacrt poetike ekspresionističke drame“ i dramsko-pjesničkih eksperimenata. Znakovita je opservacija A.Stamaća, a i Ive Frangeša, o razlici recepcije ekspresionističke prakse kod najznačajnijih predstavnika tada suvremene hrvatske književnosti, A.B.Šimića i Miroslava Krleže, koju ču sažeti tek u razlici nastajućih poetika: dok se Šimić velikim dijelom potpuno identificira s ekspresionističkom poetikom, stvarajući u hrvatskom pjesništvu od tada teško dostižnu, zaokruženu i osobno blisku praksu pjeva-

⁴ *Ekspresionizam u hrvatskoj književnosti i umjetnosti*, Zbornik radova, Altagara 2002. A.Stamać, Uloga antologije *Menschheitsdämerung Kurta Pinthusa u oblikovanju hrvatskog ekspresionizma*.

nja, za Šimića znakoviti spoj „smrti i života”, dотле je Krležina inspiracija nešto drugačija. Frangeš s pravom ukazuje na Krležinu snagu da spoji Kranjčevićev „let k zvijezdama” i „modernizira” hrvatske čežnje za samobitnošću, tvarnošću i bliskošću umjetnosti, određujući vrijednost hrvatskog pjesništva prema mjerama koje će ta budućnost odrediti unutar hrvatskog književnog korpusa, ali i njegove europske i svjetske povezanosti.

Stoga je hrvatski kulturni areal (kako ga naziva Cvjetko Milanja) osnovni predložak na kojem autorica istraživački uspoređuje i otkriva značenja europskih utjecaja i dodiра, kojima hrvatska kultura dijelom daje, a istovremeno i kritički prima poticaje koji će obilježiti ne samo njezino 20. stoljeće, nego postati i dio ostvarenih oblika moderniteta u hrvatskoj književnosti, slikarstvu i drugim umjetnostima. Dapače, čitatelj dobiva povjerenje i stručno obradene činjenice o prožimanju i obogaćivanju hrvatskih umjetničkih praksi tijekom 20. stoljeća, ali isto tako autorica „zbraja” i svojevrsni „modernizacijski” impuls kazališnih i proznih djela Držića i Boccaccia, što se za Držića i može reći kako je njegov „modernitet” otkrio Fotez, i 20. stoljeće ga je zapravo kroz prepozнатu aktualnost uvrstilo u klasične modernog kazališta.

Posebna tema autorice je uloga kratke priče u modernizacijskom procesu, pa tako obrađuje djelo A.Šoljana, srednjovjekovne priče Ljerke Car Matutinović i njihov odnos prema tradiciji i inovaciji, hrvatsku i ukrainsku kratku priču, hrvatsko-talijansko prožimanje prostora kratke priče na primjeru Ede Budiše i Dina Buzzatija, i još mnoštvo naizgled fragmentiranih detalja srednjoeuropskih kulturnih zbivanja, te njihovo utjecanje na tijekove ne samo hrvatske, nego i susjednih književnosti.

Književni fragmenti Branke Brlenić-Vujić knjiga je u kojoj autorica put do uvida u cjelinu djela pisca kojeg analizira ostvaruje kao put od fragmenta i detalja vremena, godina ili njihova utjecaja na vidljiv i značajan pomak u hrvatskoj književnosti. Preciznošću i dosljednošću ona čitatelju nudi otkrića jednog vremena, koja su upravo povezana korištenom fragmentarnošću iz koje se ukazuje na uvid ili slutnju nove cjeline.

Radilo se tu o djelu A.B.Šimića, Vojnovića ili o „prešućenom” Jelovšekovu dnevniku, da ne spominjemo Hasencleverove futurističke sinopsise i uratke koje je autorica uspjela „otkriti” i prezentirati, nego i temeljito analiziranju nekih bitnih dijelova dramskog djela Nikole Šopa (*Drijada, Bosanska trilogija*), pa do analize feljtona o kazališnom životu u Osijeku na stranicama novina *Die Drau* (1917.-1920.), o Ilijku Gorenčeviću i njegovu utjecaju na konцепцију i kulturnu prezantaciju kulture u glasilu, koja postaje izvorištem sličnih inovacija u bečkom novinstvu, vidljivo je kako Branka Brlenić-Vujić uspijeva ne samo znanstveno utemeljiti, nego i „oživiti” čitav jedan svijet međusobnog plodonosnog utjecanja i „moderniziranja”, koji pruža mogućnost objedinjavanju fragmentarnog kao novonastajućeg dijela cjeline.

Branimir BOŠNJAK

(Pre)potentna urbana proza

Robert Roklicer: *Žene, ludaci i malo
dobrih pedera*, Matica hrvatska,
Ogranak u Osijeku, 2010.

Žene, ludaci i malo dobrih pedera roman je kojim se Robert Roklicer po prvi put upušta u ostvarenje duže prozne forme. Naime, do sada je uz pet zbirki pjesama (*Underground*, 2004.; *O čemu pričaš*, 2007.; *Pivo ne ostavlja mrlje od kave*, 2009.; *Tamo gdje si ti, nema paukova*, 2010.; *Bez detalja, molim*, 2010.) objavio i dvije zbirke priča (*Kako se ubiti*, 2007.; *Oprosti, a i ne moraš*, 2008.). Tekst ovoga romana prepoznat je kao najbolji od pristiglih na anonimni natječaj Ogranka Matice hrvatske u Osijeku u 2009/2010. godini.

Provokativan naslov, a zatim fragmentirano iskustvo zgusnuto u nizu proznih minijatura – literarnih strip-tabli – čitatelja drže uvučenoga u priču do posljednje slike.

Dodijelivši svoje vlastito ime i prezime glavnome liku te autorskom napomenom prije početka teksta koja glasi: *Prema istinitom dogadaju. Svaka sličnost s pravim osobama i dogadajima u ovom je romanu namjerna* – Robert Roklicer golica čitateljsku maštu i ostavlja otvorena brojna pitanja, na koja niti u jednom trenutku ne nudi odgovore niti moralizira. Isprepletene fakcije i fikcije u ovom je romanu evidentna, označena pojmom *fikto-faktalnosti*, koji objedinjuje problematiziranje odnosa književnosti i stvarnosti na bilo kojoj od razina i pokazuje kako je u postmodernome svijetu granica između književnosti i zbilje oslabljena, a čime je mogućnost kretanja u oba smjera otvorena i očekivana, što se u odnosu na književne tekstove ostvaruje upravo uzajamnim ispreplitanjem fikcije i zbilje. Uz pisanje u prvome licu, autobiografski, odnosno biografski elementi iskustvena su podloga na kojoj se dalo veoma lako graditi likove u romanu, a da oni pritom, namjerom pisca, budu što uvjerljiviji, životniji.

Snažan interes za stvarnost i pripovjedačka izravnost formiraju u književnosti od devedesetih godina 20. stoljeća naovamo neki novi, *urbanistički realizam, neorealizam* ili pak *stvarnosnu prozu*. Za pisanje književnosti koju često nazivamo stvarnosnom u jednom je intervjuuu Branimir Donat iznio dvije važne prepostavke: a) autor stvarnosne proze mora biti pisac koji riskira svoj život, odnosno *koji živi život, a ne književnost* i b) ne može se pisati stvarnosna proza i istodobno biti društveno neangažiran, prema kojima je i roman Roberta Roklicera dio suvremene hrvatske stvarnosne prozne produkcije.

Roklicerov je *ne-junak* brutalno iskrenim autorskim potezima pera ogoljen do kože. U romanu, (pre)često fizički *skinut do kraja*, paradira prostorima i tijelima sumnjiva moralu, dok je tek iznimno riječ i o ogoljenosti psiholoških stanja.

Razmišljanjima o pisanju i herojstvu, ali i poticajima dobivenim alkoholnim stimulansima, autor u čitateljsku svijest, već na samom početku romana, priziva slavnoga američkog suvremenog književnika Ernesta Hemingwaya. A svaka daljnja sličnost sa spomenutom osobom zaokružena je rečenicom: *Ne ču Nobela, hoću Ožujsko!*

Život Roberta Roklicera, lika koji se svakodnevno odvija po formuli *posao* (odnosno otkaz) – *kuća – birtija*, prepunjeno je gotovo nadrealnim dogadanjima i situacijama koje najčešće proizlaze iz njegovih alkoholiziranih stanja. Često balansirajući na tankoj granici između svijesti i nesvijesti, pohlepljeno konzumirajući piće i žene, ponosno se šepureći svojim erotskim uspjesima, od pre-potencije do impotencije dolazi u hipu – čim netko spomene njegove priče, ili pisanje uopće.

Roklicerova je *literatura agramerskog asfalta* iznjedrila lik osobenjaka nesputanog društvenim konvencijama, uljudbom ili kakvim drugim pravilima pristojnoga življenja. Nije ovdje riječ o marginalcu, niti on oko sebe okuplja likove s dna društvene ljestvice, Roklicer lik jednostavno živi na način koji sam izabire. Njegovo je pravo izbora, a bilo kakvu promjenu u vlastitome prostoru, društvu ili samome sebi, doživljava kao gubitak identiteta, osobnu slabost ili ju ignorira.

Zalijevanje kratkih pića omiljenom žutom tekućinom od vode i hmelja evidentno pomaže *ubetonirati* u tekst svježe metafore i poredbe, postaviti mrežu sjajnoga humora i tako arimirati pripovjedni diskurs u kojem se gdjegdje mogu primijetiti i sitna narativna napuknuća.

Nerijetko referiranje na stihove suvremenih hrvatskih pjesnika odraz je autorova poznavanja i pripadnosti suvremenoj hrvatskoj pjesničkoj produkciji, a citiranje onih uokvirjenih popularnim/lakim/folk notama služi tek kao ilustracija snažnoj kritici socijalnog i moralnog sustava društva u kojemu živi.

Pripadnost postmodernoj kulturi i urbanoj sredini očituje se i u narativnim potezima nastalim pod utjecajem popularne kulture, pročitane lektire, filma, stripa, animiranog filma, ali i nekih osobnih autorovih zanimanja. Tako tijekom jednoga sna natopljenog alkoholnim parama, Roklicer lik postaje super-junakom koji u maniri Jamesa Bonda na hrvatski način uništava svo zlo ovoga svijeta (čitaj: četnici, ustaše, partizani, talibani, Ameri, Rusi, Slovenci, Iranci, Sjeverni Korejci, Izraelci...) jednom rukom dok drugom grli svoju Bond-djevojkulu Vesnu Pusić.

Stvarnost je iluzija izazvana nedostatkom alkohola. Ne volim iluzije – reći će pripovjedač

u prvome licu i time ponajbolje ilustrirati priču o šarolikom društvu evociranom u naslovu prvoga romana Roberta Roklicera.

Tatjana ILES

Hipostaziranje *ljubavi*

(O pjesmama Ljerke Car Matutinović)

U kantovskom smislu, „hipostaza” znači nešto što inače postoji samo kao puka ideja, no čemu čovjek pridaje svojstva i značajke nekoga bića ili zbilje koja kao-da, izvan mislećega subjekta, doista postoji. „Hipostazirati” pak značilo bi, u Kantovoj *Kritici čistoga uma*, nekoj (za)misli pripisivati uobličenu predmetnu odnosno bićevnu zbiljskost. Tako kao što, recimo u Goetheovu „Faustu”, nastane kakav *homunculus*.

Nešto u tome smislu događa se – ne u svjetu ideja, već poezije kao discipline mašte u tkivu jezika i u sferi estetike – u pjesmama Ljerke Car Matutinović, pjesnikinje ustrajne u pisanju ’ljubavnih stihova’. Koja je suvremenicima znana po „energiji ljubavi u pjesništvu” (B. Bošnjak), koja je u „nepotrošivu duelu s ljubavlju” (D. Načinović)... Za čije brojne pjesme s ljubavnim motivima Davor Šalat pronicljivo primijeti već prije pojavku ove posljednje zbirke da se „razvijaju u obliku ljubavnoga dijaloga s nekim zamišljenim *ti*, do jednostavna, pročišćena, gotovo gnomičkog izraza, u primjerice, tekstovima iz knjige *Versi o nepotrošivoj ljubavi*”. U kraćem pak predgovoru Marije Řukavine Jerkić najnovijem ocjelovljenju čitamo: „Ova nova zbirka nastavlja poetesinu zaokupljenost temom ljubavi kao vitalne životne sile i energije. Slijed je to koji traje od prve zbirke *Vrijeme rastanka* (1971.) i nastavlja se u knjigama *Odiljat se* (1983.), *Bajkoviti soneti* (1988.), *Glasovi glazba* (1988.), *Jerbo samo tebe gledim* (1998.), *Versi o nepotrošivoj ljubavi* (2005.).”

I doista, *on*, ili „neko zamišljeno *ti*”, koje ljubi i koje je ljubljeno, i odnos spram njega prati nas i dalje; dapaće, ono je stožerno u zbirci *Uzmi me na oblaku*. Na naslovni gol andeo *kušuje* (čakavski rečeno, tj. grleći obasipanje poljupcima) golu andelicu, koja – za razliku od njega – ima leptirova krila. Pjesnikinja erotsku ljubav time uvodi i u svijet tih inače bespolnih bića, ili: andela uvlači u erotsko-ljubavno-duševne sfere. Tom „*andelu*” na radost zaigranosti htjela bi se (u obličjima rijeke, mora...) protejski davati, s njime biti: „s tobom bih htjela do oblaka bijela / da nam oblak bude kuća do svanača” (*Na sedmom nebū*). No taj andeo na mnogo drugih mjesta – ako je to još uvijek *on*, taj bar u metaforičkom smislu isti – poprima opipljivija, psihološkija, erotičnija, somatskija svojstva, postaje i razlogom frustracije i gundanja, ljubo-mora, podrugivanja... Htjeli-ne-htjeli, sjetit ćemo se onoga Boccacciova ’andela’ s nalijepljenim perjem i paperjem, ali i mogućih manje ljepehih konzervencija, dostupnim *praktičkom umu*, kojima se Boccaccio ne opterećuje...

Ljerka Car Matutinović neskriveno u stilovnim slikama i opisima miluje brjegove i udubine (svojega) tijela koje su pod zaštitom i ispunjive pomamom Venere i Amora, a ujedno pokazuje distancu prema iskustvu i do metima fiktivno-ostvarene ljubavi, nerijetko se služeći ironijom ili satiričkim objekcijama spram te toliko žuđene i slavljene ljubavi. Što jest, kako bi rekao Milivoj Solar, i ’postmodernistički paradoks’. Pjesnička subjektinja s jedne strane veliča čar i ljepote ’ljubavi’, ali nju uvelike prokazuje i kao čedo Amorovih strjelica, a ne slobodna personalizirana izbora. Čime otvara prostore unutarnjim prijeporima, ambivalentnim uzajamnim odnosima, prenjima duše s tijelom.

Ujedno, zbirka otvara vidike šire od erotičko-ljubavnih, uvodi motive egzistencijalnih zebnja i zapitanosti o samom smislu i (tako iskušene) ljubavi i vlastita života pojmljena kao vrijednost i kriterij. Dakako, riječ je o intuitivno pojmljenu životu i njemu prispadnu svijetu, primjerenu poeziji, i o izrazu toga nutarnjeg svijeta i njegovih bilo to fikcija, bilo realija. Riječima Ilike Jakovljevića, koji je na tragу Croceova razumijevanja umjetnosti – kao primarno izraza intuitivne, ne-inte-

lektualne spoznaje! – svojedobno primijetio da pjesnik „transformira svoju vlastitu čežnju u objekt promatranja”, da njegov „unutarnji život dobiva vanjski izraz u prirodnoj pojavi”, te da je „imao posve pravo onaj slikar koji je rekao, da ljepota ne leži na licu djevojke, nego u oku muškarca”. Uz napomenu da u ovim stihovima imamo „oko” žensko, a promotreno „lice” muško.

Caričina ljubavna poezija klati se između dviju nutarnjih, slatkogorkih zasužnjenosti – nutarnjom pjesmotvornom opsjednutostu *njime*, tim recimo fikcijskim ljubavnikom, i nedvojbeno zbiljskom zaokupljenosti *sobom*. Riječ je o čežnji i žudnji duše-u-tijelu odnosno tijela-u-duši; to dvoje prepleće se poput samih riječi i stihova, ali ipak ne do neraskidivosti. Stihovi teku, lijepli su u svojoj narativnosti, slikovnosti, u semantičkim kondenzatima, u prelamanju svoje linije ondje gdje se, sintaktički, iskaz inače nastavlja *in continuo*, uz moderno ignoriranje pravopisnih pravila. *Elocutio* nadalje skladno žubori u figurama, u unutarstihovnim rimama i suglasjima, u ritmu i lakoći. Ako su iskazi često i grki od ljubavnoga (fizičkoga) bola i (duševne) boli, rado se zaigraju u ludističkoj maniri. Ali su nerijetko i nedorečeni u svoj dramatičnoj otvorenosti intuitivno-(ne)intelektualnih spoznaja o ljubavi i smislu života kao poezije koje nastaju te se u verse slažu (anti-)penelopinskim tkanjem stihova (noću!) – kako nam se kaže u pjesmi „Zadnje viđenje”.

Poznata po svojoj ‘jezičavosti’, pjesnikinja ne će odsutjeti ni tamne strane uvida u moguću dvojbenost, nepostojanost ili lažnost sve te ljubljenosti, što prijeti urušavanjem čitave zgrade. K tomu, unatoč svem ushitu, nerijetko je predodžba o *njemu* iskazana hotimice banalno, npr. kada subjektinja kaže da joj je on „rame za plakanje” (*Zaćini ljubavi*), ili denotativno-trivijalno, negativno prozaično, primjerice: „nakon ljubavi / kao da smo preživjeli riganje vulkana / ili opći potop” (*Nakon ljubavi*). Tu i tamo svoga (imaginarnog) ljubavnika naziva *mrgudom* i sličnim grubim označnicama. Sebe pak obično vidi pozitivnije, npr.: „A kako bijah lijepa kako žudno lijepa! (*Ljubeni nemir*)”. No stožerno je ono što unatoč svemu dvoje uzljubljenih povezuje u nekoj gotovo apoteozi, koja nije bez sen-

zialno-seksualne aluzivnosti: „Hodaš poput mora valom / uzbibana koje s morem u tebi žudno upija moje more / što rastvara se do mekih morskih trava kao podatno / sidrište za ono more u tebi” (*Sidrište*). Dakako, riječ je o lirsko-intuitivnoj odnosno u slikama danoj, a ne dirskurzivnoj spoznaji.

Podijeljena u pet cjelina, od kojih prva nosi naslov „Zacoprane galaksije”, a posljednja „Nakon ljubavi”, zbirka ima unutarnju dinamiku, i dramatiku. Od neopetrarkističke manirističnosti: „a duša žudi predat se ljuchenžuboru / kao rijeka moru... (Znamo li mi)”, preko raznoraznih peripetija i razigravanja teme, preko strahova, sumnji, nuda i radošti vlastitih svakom (za)ljubljeniku, no i uz česta (auto)ironiziranja same te ljubavi, pa sve do osjećaja dubinske sumnje ili neispunjenoosti („dok mi duša odjekuje prazninom”, *Kutija za nakit*) – stihovi nas mame i vode zamršenim stazama prema zrelijim uvidima. Iako, zapravo, nema završnog raspleta, nema katarze u smislu bilo radosna smirenja, bilo mirenja s patnjom kao konstantom. Nego se, kako pokazuje posljednja pjesma zbirke na pjesnikinjinoj rodnoj čakavici, krug zatvara u ne-odustajanju od ljubavne tlapnje, unatoč svemu: „A ja bih stobun mogla i pod moren dihat”. Dapače, sva egzistencijalna zebnja uvraća se u ponovno vraćanje ljubavnoj muci kao, regbi, spasu: „Život je doista vrhunski Meštar od mučenja, dragi moj, / zato me zagli čvrsto i ne puštaj svoj vrhunski stisak” (*Život je vrhunski meštar od mučenja*). Ljubav je tu, svom svojom dubioznom dvojbenošću, nekovrstan ‘spas’, unatoč svim razočaranjima u stilu „ni dušu mi nisi ljubio” (*Jesensko lišće žuto crveno*)?

Zajedničkog, bar predmijevanog *dihanja* ima i može biti, no stapanja ni sjedinjenja ne, kao što svjedoči izrijekom pjesma *Skidam pred tobom svoju samoću*: „ćedni moj andjele / uz moje tijelo i to ko suvišno skidam i stojim pred tobom / gola odjevena u vlastitu kožu, nju mi ostavi, / andjele moj milosrdni”. A u antologiskoj *Obećanoj zemlji ljubavi*, pjesmi iznimne kompleksnosti i stihotvorne virtuoznosti, koja proniče gotovo sve svijetle i mračne sastavnice, pjesnički se subjekt do gotovo tragičkih dimenzija suočava s egzistencijalnom čežnjom i pitanjima same (ne)mo-

gućnosti ljubavi i susretnosti s drugom osobom. Dogada se umno raskrinkavanje ljubavi kao prijevarne tlapnje, iako se i dalje ostaje u njezinu žudno neraskidivu i bolno neutješivu zagrljaju. I to unatoč spoznaji o onomu dubljemu i svjetijemu u *sebi*, o „duši moje duše neokaljanjo / poljupcem”, odnosno o uviđanju kako „tijela zamaskirana u sjene koje izmiču poljupcima / udaljuje daljinu”. Svoj toj relativiziranosti na kraju se suprotstavlja misao o daljinama približenima „u žudnu tjeslost duša u obnovljena neumrla tijela”, za koja se hoće vjerovati da će baš u njima „do beskraja stolovati mnogolika ljubav”.

‘Fenomenologija’ *ljubavi*, koja ’formalno’ nije proumljena ni racionalno motivirana ni ispunjena ’realnim’ sadržajem, no koja unatoč svemu žudno živi i ne odustaje, to je ono u što se Ljerka Car Matutinović upušta, o čemu ustrajno stihove i cikluse veze i od čega unatoč svemu ne odustaje: od lirske zaljubljenosti u ljubav. Diskurzivno rečeno: od zanesenosti idejom ero(t)ske ljubavi, od imaginiranja tjalodusne usmijerenosti ženskoga principa k muškomu, i vice versa. Ovom zbirkom čini se da je hipostaziranje *ljubavi* (u autoričinu pisanju) naposljetku ne samo s(p)retno zaokruženo, nego i, s gledišta suvremenih senzibiliteta, uvjerljivo iscrpljeno.

Zdravko GAVRAN

Bez straha od vječnosti

Enerika Bijač: *Riječ do riječi*, Društvo hrvatskih književnika – Podravsko-prigorski ogrank, Koprivnica, 2010.

Podom 70. obljetnice života književnici Eneriki Bijač Podravsko-bilogorski ogrank Društva hrvatskih književnika objavio je zbirku stihova pod naslovom „Riječ do riječi”.

Autorica je *hrabro* javno „priznala” navedenu obljetnicu, uz koju se predstavila svojim najnovijim pjesničkim uradcima. Učinila je to snažnim, odmijerenim, mudrim i poput dragulja izbrušenim stihovima. Zbirka je koherentna na predmetno-tematskoj razini. Autorica je obznanila svoju poetsku summu, svojevrsnu literarnu oporuku, „otkrivši” duboku uronjenost u istine i vrijednosti Knjige, tog vječito nadahnjujućega, suvremenoga, svježeg i modernoga vrela u kojem se nalazi bistra voda apsolutne Istine. U vrijeme diktature relativizma i moralnoga nihilizma, ova mudra žena, majka, slikearica i pjesnikinja, intelektualka sa širokim rasponom ideja i nadahnuća, u godinama koje traže sažimanje prijedenoga puta i definiranje vlastite ljudske samobitnosti, otkrila je našu kršćansku transcendentiju kao ishodište svojih životnih uspjeha, umjetničkoga vitaliteta, svoje čovječnosti i kreativnoga potencijala. Nakon Bilosničeve izvanredne zbirke „Molitve” ovjenčane knjiženom nagradom „Tin Ujević”, Čondrićeva „Evangelja po čovjeku” i Nekičkinoga romana „Kardinalovo srce”, dobili smo u zbirci „Riječ do riječi” novo književno djelo transcendentalnog nadahnuća, koje nas uvjera u preporod hrvatske kršćanske književnosti, čiji vrhunac predstavlja poezija Nikole Šopa.

Enerika Bijač, r. Odak (Zavala, 1940.), književnica i slikarica, rođenjem Hrvatica iz južne Dalmacije (dolina Neretve), a životnim opredjeljenjem Podravka, sretno je u svojim umjetničkim radovima povezala južnu i sjevernu Hrvatsku. Djelatnost i srednjoškolske godine provela je u Opuzenu, lijepome gradiću pored čarobne rijeke Neretve, u kraju južne nam Hrvatske koji, premda pored mora, određuje riječ, njezini rukavci, močvare i stoljetni naporni trud ljudi koji su ovđe stvorili uvjete za život i razvili osebujnu i bogatu kulturu i kulturnu baštinu. Studijem i udajom preseljava se u Koprivnicu, jezično i pejsažno drugačiji dio Hrvatske, ali poput Neretvanske doline, također određen moćnom rijekom Dravom i prehrambenim divom „Podravkom”. Ovdje je Enerika Bijač provela radni vijek kao profesorica, bibliotekarka i novinarka. Uz sve radne i privatne obveze razvila je pažnje vrijednu literarnu i slikarsku aktivnost. Dijelila je sa suprugom,

gospodarstvenikom Đurom Bijačem, lijepe i teške trenutke njegovih uspona i padova vezanih za političke ljude i događaje. Podigla je obitelj, dobila unučad, dočekala umirovljeničke dane i mogućnost da se bez ostatka posveti umjetnosti, svojim slikama i svojim knjigama.

U književnost Enerika Bijač ulazi 1989. zbirkom stihova „Tragovi”. Slijede zbirke „Obnavljanje” (1994.), „Put” (1998.), „Samo za beskraj kraj/ Vidik sa Zavale” (2010.), „Školjka” (2003.), „U mogućem krajoliku / Pjesničko slikarski zapisi” (2006.) i „Riječ do riječi” (2010.). Kao prozna književnica predstavila se djelima „Samo ljubav ostaje / Autobiografska proza” (2004.), „Odjek Neretve / u kaški tradicija, pod perom priča...poezija” (2008.).

Kao autorica proznih ostvarenja Enerika će Bijač biti upamćena po knjizi „Odjek Neretve” u kojoj je vrlo uspješno predstavila svoj zavičaj na sveobuhvatan način, pjesmom, pričom, umjetničkom fotografijom i etnografskim zapisima.

Zbirka „Riječ do riječi” podijeljena je u deset tematskih cjelina, karakterističnih naslova: „Riječ do riječi”, „Ispod kape nebeske”, „U krugu”, „Radosna svjetlost”, „Kap vode”, „Okrhak kamena”, „Pramen zemlje”, „Izmedu”, „U prolazu” i „Tragovi, znakovi, otisci”. Zbirka je objavljena bez predgovora, ili pogovora.

Naslov zbirci koju predstavljamo dao je prvi ciklus „Riječ do riječi” po kojem je nazvana cijela knjiga.

Pojam *riječ* jednako ispunjava poetski, filozofiski i teološki govor. Enerika Bijač u prvoj pjesmi „Trag” precizno poetskim iskazom obaveještava što za nju znači pojma riječ: „Riječ do riječi sastavljen/a granaju nebesa/ od Riječi/ riječ okreće se, u riječi se glasa/ glasom Vječitoga...”

Iz navedenih stihova vidljivo je da naša pjesnikinja koristi dva pojma istoga fonetskoga sastava: „riječ” i „Riječ”, stavljajući ih u suodnos.¹ Njihovo je semantičko polje odvojeno, ali se nalaze u teološkoj subordinaciji. To je vidljivo iz stihova „od Riječi/ riječ okre-

će se, u riječi se glas/ glasom Vječitoga...”. Uporabom pojmove *Riječ* i *Vječiti*, autorica je dodatno osnažila značenje nosivoga pojma. Riječ je o Bogu, onako kako ga definiraju Stari i Novi Zavjet, odnosno judeo-kršćanska tradicija. Pojam Riječ preuzet je iz *Evangelja po Ivanu*, odnosno iz *Proslava* ovoga, po mnogo čemu helenskoj filozofskoj misli najbližega biblijskog teksta. Navedeni „Proslov” sadrži, između ostalih, stihove: „U početku bijaše Riječ/ i Riječ bijaše kod Boga – / i Riječ bijaše Bog./ Ona u početku bijaše kod Boga./ Sve je po njoj postalo/ i ništa što je postalo/ nije bez nje postalo./ U njoj bijaše Život/ i Život bijaše svjetlo ljudima.”

Starozavjetni tekstovi zabranjuju izgovaranje Božjega imena, odnosno tumačenja svetoga tetragramatona JHVH. Stoga je Enerikina imenica „Vječiti” odgovarajući supstitut za Njegovo ime.

Dakako, nije mi namjera stavljati pjesništvo Enerike Bijač isključivo u judeo-kršćanske okvire, poglavito ne u okvire koji bi to pjesništvo svodili na apologetiku i propovjedništvo, oduzimajući mu poetiku. Ne, naša je pjesnikinja dovoljno iskusna i književno obrazovana da znade izbjegći ovakve i slične zamke, ali ona, sada kada je stupila u treću životnu dob, želi iskazati svoj životni, a ne samo pjesnički credo, a taj se ne odnosi na suvremenih moralnih relativizam, na psovku, blasfemiju, mržnju i vrijedanje, već se vraća izvorima, onome koji je Istina, Put i Život i unutar čijeg se poslanja, života i poruka nalazi prostor za ostvarenje svih ljudskih vrijednosti, jer je kao Stvoritelj čovjeku dao Slobodu. Slobodu izbora: lepršavi, zavodljivi i primamljivi put u tamu, ili težak, naporan, čak trnovit put do Svetla. Čovjeku je dana riječ kojom može moliti, ili prokljinjati, ljubiti ili mrziti, činiti dobro ili činiti zlo, Boga ljubiti ili Boga odbacivati, pa čak i mrziti, biti biće Svetla ili biće Tame. Stoga Enerika Bijač jasno pjeva da se čovjek u riječi „glasa glasom Vječitoga”. I nastavlja: „U črte i reze/ upisuje, urezuje i čuva/ Veliki put, glasove jasne,/ tamu u svjetlo, radost u jutra/ svemir uplenen/ u stalno kretanje i mijenu”.

Kao što bitno razlikuje pojmove „riječ” i „Riječ”, Enerika Bijač isto čini i s pojmovima

¹ U pjesmi „Sa izvora” (str. 21.) pored pojma riječ, koristi i pojmove „predriječi”, „priječi” i „priječ neopipljiva”.

„svjetlo” i „Svjetlo”. U trećoj pjesmi ovoga ciklusa („E da bi”) to potvrđuje.

Naslijede helenske filozofske misli Enerika Bijać koristi u ranijim svojim zbirkama. To čini i u ovoj Konkretno, riječ je o „stalnom kretanju” u stalnoj mijeni, kao učenju koje nam je u baštinu ostavio veliki Heraklit. Stoga njezin makro i mikro-svemir nisu statični, već dinamični, njihovo postojanje ne određuje ne-pomičnost, već kretanje, što znači i razvoj. U pjesmama koje predstavljamo ova sjedinjuje teološki, filozofski i poetski diskurs. Kretanje uvjetuje razvoj, a razvoja nema bez čovjeka, a suština čovjeka je sloboda u izboru između dobra i zla.

Završni dio pjesme „Trag” pjesnikinja je životna summa, njezina konkluzija prijedelenih premsa. To je konkluzija čovjeka kojem su riječi bile osnovno oruđe u životu, a tko bolje može osjetiti snagu riječi od pjesnika: „Spokojno oslonjena slušam/ rastvoren u riječi Vječnosti glas/ nebesa što granaju/ svojim meandrima pod olovkom/ na papiru samo trag/ u riječi se sastavljam, rastem/ i nestajem u isti mah.”

Personalan odnos s Bogom, gotovo eshatološki intoniran, pjesnikinja iskazuje u pjesmi „Oimeničeni život”, u kojoj priznaje kako „vrijeme se osiplje/ u isto izvorište ova slova/ vraćam, vraćam se Tebi/po njima/ osjećam tu čitljivost/ Tvoja-moja/ u vremenu...”

Pjesme prvoga ciklusa pisane su modernističkim diskursom, grafički impostirane na način zorne poezije, s reduciranim interpunkcijskim vezivima što omogućuje, čak nameće, polisemičnost pojedinih sintagmi, pa i cijelih stihova.

U drugome ciklusu: „Ispod kape nebeske” uvodna je pjesma dala naslov cijeloj knjizi: „Rijeći do rijeći”. Pjesma ima duboko osobno, čak ispojedno izvorište i nastavlja autoričin personalan odnos sa Stvoriteljem. Može se govoriti o pjesmi-molitvi u kršćanskome smislu toga pojma. Autorica završava pjesmu trostihom: „Stvoritelju, prinosim se:/ u Tvoju antologiju se spremam/ ponizna – u riječima i izvan”. Isti iskaz nalazimo u nizu drugih pjesama.

Treći ciklus „U krugu” poetska je apoteza ljepoti prirode. Autorica doživljava prirodu

na način svetoga Franje Asiškoga, ali ne zaboravljajući snagu kretanja o čemu je bilo riječi. To je kretanje od svjetlosti prema svjetlosti.

Iz svjetlosti u svjetlost
rađanje i umiranje ista dimenzija
omišljena, osmišljena
svjetlost bez grada
Vječnost

Mijena obnavlja u ritmu vremena

Svetlosti je posvećen treći ciklus „Radosna svjetlost”. Uočava se stanovito parafriziranje pojma Evandelje, koje u prijevodu znači radosna vijest. Biblijske radosne vijesti su u stvari radosna svjetla. Prva pjesma ovoga ciklusa nosi naoko zbumujući naslov „OM” (velika slova u izvorniku). Iako su moguća druga tumačenja, mišljenja sam kako je riječ o najpoznatijoj budističkoj molitvi-mantri UM PADME UM, u izvorniku *Om Mani Padme Hum*, koju naročito cijeni tibetanski Vrhovni svećenik, Dalaj Lama. Ovu molitvu budistički redovnici, ali i vjernici, izgovaraju kao pjesmu, ponavljajući ju što je duže moguće.

Još jednom skrećem pozornost na Enerikine poetske molitve. Ovaj tip poetskog iskaza spada među teže. To što je netko vjernik ne znači da može napisati molitvu kao estetski relevantan uradak. Isto takom, govoreći o poetskim molitvama ne mislimo na narodne pjesme. Naravno, ne podcjenjujemo ih, ali one spadaju u drugi dio hrvatske književne baštine.

Peti ciklus Bijaćeva je nazvala „Kap vode”. Voda je njezina poetsko-filozofska tema načočna i u ranijim knjigama. I ovaj pojam nudi više mogućih poetskih i simboličnih smjernica. Prva od njih je ona koja smjera na helensku filozofsku baštinu, na misao čuvenoga Talesa, druga smjera na kršćansko značenje vode kao elementala kojim se vrši inicijacija krštenja, dakle čin postajanja Kristovim sljedbenikom, kao materije nad kojom prebiva Duh Gospodnji, dok treće upućuje na pjesnikinjin zavičaj i život u njemu, a ondje je voda središnji dio života Neretvana, gotovo njihov fatum. Stoga je za Eneriku voda „neobuzdana priča”, „moja življenica,/ obala na

kojoj trajem/ u kojoj sam dok/ slatka i slana,/ lista mi slike, okreće/ kotač”, „priča življeni-ca”, „zelena suza svemira”, „alkemija ljubavi/ slatko i slano umiješana/ u granicama života i smrti” (iz pjesme „Zelena suza svemira”). Stoga je naša poetesa vodom „općnjena”, jer „voda me utapa,/ podiže, uzdiže...” Voda je i njezin Jadran kojem tepa: „more moje drago” i priznaje kako pred njim stoji „skopljenih očiju...” (iz pjesme „More i ja”). Jer voda nije tek prirodna činjenica, H₂O, voda je Božji, odnosno „Njegov znamen”.

Posljednji ciklusi „U prolazu” i „Tragovi, znakovi, otisci” nabijeni su eshatološkim do-sezima, spoznajom da je život konačan i da se treba na kraju dana, kada sunce odlazi na počinak, obratiti svome Gospodinu, kleknuti i pomoliti. A jutro, tko zna kome pripada, jer ono „sakupi sve oko sebe/ i ode/ s onim koje se već zbrojilo”. (iz pjesme „Ide”). „Sve je iza, u daljini/ ispred izvjesnost blizine/ Tvoje u dubini”, „Cima je odvezana/ bijeli parobrod ljudja se/ na ušću/ srce zna pravi put...” (iz pjesme „Spokojno”). „Sve ima svoj kraj/ pje-smo,/ stani pjesmo, odmori me./ Nemam više vremena/ za sebe/ tebe/ dobro je”, „Sve ima svoj KRAJ” (iz pjesme „Usni”) Vjernik znade što ga čeka i naša se pjesnikinja stoga s pravom obraća Gospodaru naših duša: „Jer, Ti si

mi ulio nadu/ i dao riječ/ da Te po njoj mogu naći/ a Ti mene prepoznati/ kad pokucam na Tvoja vrata”.

Zbirka „Riječ do riječi” predstavlja vrijedan doprinos suvremenome hrvatskom pjesništvu. U vremenu u kojem postmodernizam gubi smisao, odlazeći sa književne scene zajedno sa svojim moralnim relativizmom, Enerika Bijač nudi novi put u zajedničku nam pjesničku avanturu. To je put koji se kreće unutar etičkih postulata judeo-kršćanske vjere, kulture i uljudbe. Pri tome ni malo ne odstupajući od modernosti pjesničkog iskaza na svim razinama poetskog govora i djelovanja. Nakon knjiga-putokaza Tomislava Marijana Bilosnića i Davora Šalata, Enerika nam Bijač poklanja svoju zbirku istoga domerta, zbirku koja otvara vrata slobodi ljudskosti u književnome stvaralaštву. Onoj slobodi po kojoj smo ljudi kao istinska djeca Božja, a ne tek puki izbljuvaci sastavljen od krvi, sperme, fekalija i psovki, mržnje i blasfemije. Veliki Gogolj, ukrajinsko-ruski književnik i pravoslavni mistik, bi rekao: „Nadi prije svega ključ za vlastitu dušu, pa ćeš tim ključem moći otvoriti svačiju dušu.”

Đuro VIDMAROVIĆ

DHK - Kronika

Studeni 2010.

– 3. studenoga

Na Tribini DHK predstavljene su zbirke pjesama u izdanju Ogranka DHK u Rijeci: Giacomo Scotti *K posljednjem pristanu / Verso l'ultimo approdo* (prijevod: Daniel Načinović); Kristina Posilović *Barcelona*; Željka Kovačević Andrijanić *Grad zatočenih prolaznika*; Robert Vrbnjak *Pjesme kartonskog lutka*; Ivan Klarić *Mjeseca kuća*. Govorili su autori Giacomo Scotti, Kristina Posilović, Željka Kovačević Andrijanić i Robert Vrbnjak, urednica Diana Rosandić i voditeljica Tribine DHK.

***

– 4. studenoga

Na Tribini DHK predstavljene su *SABRANE Pjesme* (Alfa, Zagreb, 2010.) akademika Ante Stamaća. Uz autora, govorili su Milan Mirić, dr. sc. Branimir Bošnjak, mr. sc. Božidar Petrač i voditeljica Tribine DHK.

***

– 8. studenoga

Održana je 16. sjednica Upravnog odbora DHK.

Izabrane su redakcije izdanja DHK za mandatno razdoblje 1. siječnja 2011. do 31. prosinca 2014.: *Mala knjižnica DHK* – Mate Ganza, glavni urednik i Maja Gjerek, urednica; časopis „*Most/The Bridge*“ – Davor Šalat, glavni urednik i Strahimir Primorac, urednik; časopis „*Republika*“ – akademik Ante Stamać, glavni urednik, Milan Mirić, odgovorni urednik, i Antun Pavešković, urednik.

***

– 9. studenoga

U prostorijama Gradske knjižnice Velika Gorica-Područna knjižnica Galženica održan je susret *Književnika iz Velike Gorice s članovima DHK i HDP-a*. Sudjelovali su: Ružica Cindori-tajnica DHK, Josip Kovačević, Nada Mihoković Kumrić, Miljenko Muršić, Božidar Prosenjak. Susret je organiziran u okviru programa Mjeseca hrvatske knjige, a u povodu

30. obljetnice djelovanja Područne knjižnice Galženica i 110. godina postojanja DHK.

***

– 10. studenoga

Na Tribini DHK predstavljena je nova knjiga Nevenke Nekić *KNJIŽEVNI OGLEDI*. Uz autoricu, govorili su dr. sc. Hrvojka Mihanović Salopek, Marija Peakić Mikuljan, mr. sc. Božidar Petrač, Đuro Vidmarović i voditeljica Tribine DHK.

***

– 15. studenoga

Predsjednik DHK Borben Vladović otvorio je izložbu *Stanko Vraz u Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici u Zagrebu* u povodu 200. obljetnice rođenja hrvatskog književnika *STANKA VRAZA*. O izložbi su govorili prof. dr. sc. Tihomil Maštrović, glavni ravnatelj NSK i dr. sc. Suzana Coha, FF Sveučilišta u Zagrebu.

***

– 17. studenoga

Na Tribini DHK predstavljena je knjiga pjesama Josipa Sanka Rabara *RAZGOVOR S BOGOM* (Mala knjižnica DHK, Zagreb, 2010.). Uz autora, govorili su mr. sc. Božidar Petrač, dr. sc. Vlado Vlađić i voditeljica Tribine DHK.

U Dvorani Matice hrvatske održana je *Svečana akademija u povodu 90. obljetnice rođenja prof. dr. sc. ANTE SKULIĆA, dopisnoga člana HAZU*. Organizatori: Matica hrvatska, Društvo hrvatskih književnika i Udruga za potporu baćkim Hrvatima. Pozdravne riječi: predsjednik MH Igor Zidić, dopredsjednik DHK Božidar Petrač i predsjednik Udruge Stjepan Skendrović. Riječi prijatelja: akademik Milan Moguš, Nevenka Nekić, vlč. Andrija Kopilović i Stjepan Šeselj. U umjetničkom dijelu sudjelovali su: glumac Vlatko Dušić, duo tambura Pere Ištvanić (Brač) i Vedran Novoselec (Tamburaško čelo), filmski redatelj

Rajko Ljubić i filmski snimatelj Josip Stantić.
Voditelj programa: Naco Zelić.

***

– 19. studenoga

Na Tribini DHK predstavljena je knjiga dr. sc. Jevgenija Paščenka *UKRAJINSKO-HR-VATSKE KNJIŽEVNE POREDBE* (Književni krug Split, 2010.). Uz autora, govorili su dr. sc. Borislav Pavlovska, dr. sc. Cvijeta Pavlović i voditeljica Tribine DHK.

U Đakovu je u Gradskoj knjižnici i čitaonici, u organizaciji Matice hrvatske Đakovo i DHK-Ogranka slavonsko-baranjsko-srijemskog, dodijeljena *Nagrada Julije Benešić Goranu Remu* za knjigu *Retorika kritike, te Povelje uspješnosti Julije Benešića Dunji Vanić i Zvonimiru Stjepanoviću*.

***

– 20. studenoga

U Vukovaru, u prostorijama Gradske knjižnice, održan je *Šesti novinarsko-knjижevnički susret GRAD – TO STE VI*, u povodu „Dana sjećanja na žrtvu Vukovara 1991.“ U programu su sudjelovali: predsjednik DHK Borben Vladović, Ružica Cindori, Josip Cvenić, Nikola Đuretić, Julijana Matanović, Stjepan Tomaš, predsjednik Hrvatskog novinarskog društva Zdenko Duka, ravnateljica Gradska knjižnice Vukovar Antonija Kukuljica i direktor Hrvatskog radija Vukovar Janoš Kery. Program je izravno prenosio Hrvatski radio Vukovar. Položeni su vijenci i zapaljene svijeće uz bustu Siniše Glavaševića u prostorijama Hrvatskoga radija Vukovar, uz spomenik žrtvama na Memorijalnom groblju i na Ovčari.

Organizatori: Gradska knjižnica Vukovar, Hrvatsko novinarsko društvo, DHK i Hrvatski radio Vukovar.

Susret je utemeljen 20. studenoga 2005. kao godišnji susret koji će na najprimjereniji način sačuvati uspomenu na novinara – ratnog izvjestitelja i književnika *SINIŠU GLAVĀŠEVICĀ*, na sve žrtve u Domovinskom ratu, i sačuvati ih od zaborava, s plemenitim ciljem da se sličan zločin nikada i nigdje ne

ponovi. Poseban naglasak u okviru susreta dat će se na dimenzije zločina koji se zbio na Ovčari 20. studenoga 1991. godine, gdje su žrtve bili ranjenici i civilni vukovarske bolnice.

***

– 24. studenoga

Održana je Tribina DHK na temu *Važnost časopisa MOST / THE BRIDGE i Biblioteke Most za hrvatsku književnost u inozemstvu*, te su predstavljeni novi broj časopisa 1/2 – 2010. tematski posvećenog Ireni Vrkljan i pjesničku knjigu *Der Stamm alles Aufgehenden* Gojka Sušca (Biblioteka Most, DHK, 2010., prijevod: Boris Perić). Govorili su glavni i odgovorni urednik časopisa Davor Šalat, urednik i književni kritičar Strahimir Primorac, prevoditelj Boris Perić, Gojko Sušac i voditeljica Tribine DHK.

***

– 25. studenoga

Održana je sjednica Povjerenstva za Zagrebačke književne razgovore.

***

– 28. studenoga

U Zadru je u 83. godini života preminuo književni povjesnik i esejist *JULIJE DEROSSI*.

***

– 30. studenoga

Na Tribini DHK predstavljena su *Izabrana djela akademika VLATKA PAVLETIĆA* u povodu obilježavanja 80. godišnjice njegova rođenja. O knjigama *Otvorena poetika Tina Ujevića, Ujević u raju svoga pakla, Klopka za naraštaje* (Kontrapunkt egzistencije u poeziji Slavka Mihalića), *Obuzdani gnjev* (Znakovi i strukture u književnoumjetničkim djelima Ivana Gorana Kovačića), *Svjedok apokalipse* (U srž pisanja Drage Ivaniševića), *Muški život* (Hermeneutičko čitanje Matka Peića), nakladnik: Epifanija do.o.o., Zagreb), govorili su akademik Dubravko Jelčić, mr. sc. Božidar Petrač, dr. sc. Antun Pavešković i voditeljica Tribine DHK.

Anica VOJVODIĆ

REPUBLIKA, časopis za književnost, umjetnost i društvo. Izdaju DHK i Školska knjiga d.d.
Uređuju: Ante Stamać, glavni urednik; Milan Mirić, odgovorni urednik
i Antun Pavešković, urednik